

GENEALOGYSK JIERBOEKJE 1988

Nr.

697

ûnder redaksje fan
Ype Brouwers, Reid van der Ley,
Douwe J. van der Meer,
Pieter Nieuwland en Hein Walsweer

De ôfdieling fan de
FRYSKE RIE FOAR HERALDYK
stiet op harsels en falt
bûten ferantwurdlikens fan
de redaksje

Genealogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy
Ljouwert, 1988

Wumkes.nl

© Fryske Akademy - Ljouwert/Leeuwarden

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Genealogysk

Genealogysk jierboekje 1988 / únder redaksje fan Y. Brouwers... [et al.]; yllustrators en heraldyske meiwurkers: Piet Bultsma en R. Broersma. — Ljouwert [Leeuwarden]: Genealogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy. — YII. — (Fryske Akademy; nr. 697)

Omslagtitel: Genealogysk jierboekje 1988.

ISBN 90 6171 697 7

SISO 902.5 UDC 929.5 (492.71) NUGI 647

Trefw.: genealogie; Friesland.

Printe by Grafysk Bedriuw „Fedde Dykstra B.V.”, Ljouwert.

Fan dit boek mei neat fermannichfâldige en/of iepenbier makke wurde troch printsjen, fotokopiearjen, it meitsjen fan mikrofilm of op hokker oare wize dan ek, súnder dat de útjouwer yn 't foar syn tastimming jûn hat.

GENEALOGYSK WURKFERBAN FAN DE FRYSKÉ AKADEMÝ

FERSLACH OER IT JIER 1987/1988

Gearkomsten

Dit seizoen hie it Genealogysk Wurkferbân sâne lede-gearkomsten en boppedat waard de Tredde Genealogyske Dei holden. (Hirnei tusken heakjes it tal besikers fan dy gearkomsten).

It jierlike reiske gyng ditkear nei Wiksel en Sleat op 29 augustus 1987; goed 50 ledens gyngen mei. De stêd Sleat hie by âlds gjin muorren, mar wâlen en dy binne om 1258 hinne oanlein. Yn 1523 waarden se sljochte, mar yn 1581 wer fernijd. De âlde tsjerke wie wiid oan Jehannes de Doper. Dy tsjerke waard ôfbrutsen en yn 1647 waard der in nijenien op de âlde fûne-minten boud. Yn de tsjerke hold tsjerkfâd De Jong in koarte ynlieding. Omdat de groep te grut wie, waard yn lytsere tallen it museum, dat neist de tsjerke stiet, besjoen. Ek waard Wiksel besocht, eartiids stie dêr de toer los fan de tsjerke. De toer stamt út de 13de ieu, de tsjerke is folle jonger en sil 16de-ieusk wêze moatte. Dêr is it moaie prielgrêf yn fan Menno van Coehoorn (1641-1704). Hy wie festingbouwer yn tsjinst fan steedhâlder Willem III fan Oranje-Nassau (1650-1702). Fierders binne der ek noch moaie sarken fan de famylje Van Coehoorn yn de tsjerke.

Us earste gearkomste, op 19 septimber 1987 (32), waard troch de hear A. van der Wal fer-soarge. Hy hold in lêzing oer: „Jacob Andeles Palsma, Garde d'Honneur, yn 't leger fan Napoleon”. Sneon 17 oktober 1987 (47) wie der in fragemiddei. Dêr waarden 19 wiidweidege fragen steld.

Op 21 novimber 1987 waard de Tredde Genealogyske Dei holden. Der binne trije genealogyske ferienings warber yn Fryslân, te witten: de „Nederlandsche Genealogische Vereni-ging - afd. Friesland“, de Freonen fan de Argiven yn Fryslân en it Genealogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy. Om bar wurdt de Genealogyske Dei troch ien fan dy trije taret. No wie de Freonerûnte oan bar om dat te dwaan. De dei wie wer in grut sukses; der kamen goed 330 minsken op ôf. Dus foar ús in goed teken, om dêrmei fierder te gean en om 'e twa jier sa'n dei te organisearjen!

In wike letter, op 28 novimber 1987 (109!), kaam it Genealogysk Jierboekje 1987 út. Seal „Grutte Wielen“ fan de Fryske Akademy wie te lyts, sadwaande moasten hiel wat lju it programma steande meimeitsje.

Op 9 jannewaris 1988 (65) wie in mienskiplike middei fan de N.G.V. - ôfd. Fryslân en ús. Dit kear wie de organisaasje yn hadden fan de earstneamde en sadwaande wiene wy te gast by harren yn de boppeseal fan it Doopsgesinde Sintrum yn Ljouwert. De hear dr. F.C.J. Kete-laar hold in lêzing oer: „De Fryske Lienen“.

Op 20 febrewaris 1988 (70) waard in twadde fragemiddei holden; dêr waarden 33 fragen steld.

Op 26 maart 1988 (76) waard de middei folle mei koarte ynliedings fan ús eigen ledens. De hear M. van Dijk spriek oer: „De swierrichheden dy't in begjinneling yn de genealogy tsjin-komt“.

De twadde ynlieder wie J. Nota, hy hie it oer: „Posthum berne, (Posthuma - Posthumus - Postma“). En ta beslút fan de midddei hold de skriuwer (Kl. J. Bekkema, dy't yn it deistich libben meiwurker is fan it Frysk Museum) in dia-foarstelling oer it argeologysk ûndersyk fan de Douwama-stins by Aldeboarn. It plak dêr't Jancko van Douma berne is en wenne hat yn 't begin fan de 16de ieu. It ûndersyk waard yn de simmer fan 1986 dien troch it Argeologysk

Wurkferbân fan de Fryske Akademy en de Geakunde Kommisje Boarnsterhim, ú.l.f. it Frysk Museum. Bekkema liet ek noch in tal dia's sjen fan de jubileum-middei fan it Genealogysk Wurkferbân op 18-10-1986 l.i. Yn dy gearkomste waard ek in foardracht opmakke foar in lid fan it haadbestjoer fan de Fryske Akademy; de hearen M.O. Koopmans en M. Tangerman wiene ree om foar ús kandidaat te wurden.

Omdat wy noch wat betiid yn 't seizoen wiene, waard troch it bestjoer besletten om in ekstra gearkomste op 23 april 1988 (45) te belizzien. De hear A. de Vries hold doe in ynlid ding oer de famylje Poelgeest en besibbe famyljes. Dêrnei waard noch gelegenheid jûn om in tal fragen te behanneljen. Sa kamen wy wer oan 'e ein fan it tige drokke seizoen 1987/'88.

Grêfstienne-undersyk

Dit seizoen waard allinne mar de tsjerke fan Rinsumageast besocht troch D.J. van der Meer. Hy hat dêr ferskate kearen hinne west; de tsjerke waard restaurearre. Der kamen sa'n 27 sarken foar 't ljocht. Dêr wie ien hiele grutte, moaie renêssânse-stien by (2.04 x 3.48 m) mei prachtige ôfbyldings. Dy wie ornearre foar Teth van Zynda, vrou fan Wilco van Holdingga. Hja wie op 15-2-1561 stoarn. Spitiogernôch lei de stien yn sa'n 10 brokstikken. Yntusken is er wer restaurearre, mar wierskynlik komme alle sarken wer ûnder de houten flier terjchte. Boppedat waarden der noch seis totaal ûnbekende stiennen fûn, wêrûnder in grutte stien, dy't folkslein flak wie, súnder in namme derop, mar fol alliânsjewapens. Hy lei ûnder de hearebank en heart ta de Syarda-famylje.

Fan it Genealogysk Wurkferbân út wurdt besocht om de grêfstienne-kommisje nij libben yn te blazen. Want der leit noch sa'n protte materiaal, dat ferwurke wurde moat ta publikaasjes; wa't dêr mear oer witte wol, kin him yn ferbining stelle mei de hear D.J. van der Meer. Op syn jierdei (13 july 1987) waard ús foarsitter, D.J. van der Meer, riddere. Hy waard Ridder yn 'e Oarder fan Oranje-Nassau. De boargemaster fan Boarnsterhim, de hear mr. B.G. Holtrop, spjelde him de fersiersels op. De hear Van der Meer krige dy ûndeskieding, omdat hy al mear as 30 jier meiwerke oan de Aldheidkeamer fan Grou en in protte wurk foar de Fryske Akademy ferset hat. Sadwaande wie de hear M. Bosma, saaklik direkteur fan de Fryske Akademy, dêr ek by oanwêzich.

It Lycklama-projekt

Ien fan ús leden, de hear J. Elzinga, yn libben haad fan de skoalle yn Lollum, hie him jierrenlang dwaande holden mei de famylje Lycklama à Nijeholt. Mar troch it betide hinnegean fan him, koe hy dat wurk net mear ôfmeitsje. It wurdt no troch guon fan ús leden ôfmakke en reemakke foar in publikaasje; wy meie wol sizze, dat dat no tige goed rint.

Kertiersteate-boek

Oant 31 maart 1988 koene ús leden kertiersteaten ynleverje by in kommisje, besteande út: A. Koornstra, R. van der Ley en H. Walsweer. Der is in ûnbidige mannichte kertiersteaten ynkommen. Safolle sels, dat de kommisje net earder as yn it nije seizoen 1988/'89 ta in publikaasje komme kin.

It bestjoer fan it wurkferbân kaam wer geregeld byelkoar om alles sa goed mooglik ta te rieden. Wy binne al boppe de 500 leden; it Genealogysk Wurkferbân telt op dit stuit (juni 1988) 510 leden. It giet dus tige goed mei it grutste wurkferbân fan de Fryske Akademy. Elkenien dy't ús op de iene of oare wize stipe jûn hat, wurdt op dit plak hertlik tanke foar syn of har bydrage.

Klaas J. Bekkema

PIETER HEERBELS

In het in september 1987 verschenen boek over de patriottentijd *For uwz lân, wyv en bern* onder redactie van W. Bergsma, wordt in de bijdrage van D.P. de Vries onder de titel „Defensie, rust en goede orde“ enige aandacht besteed aan de substituut procureur-generaal Pieter Heerbels¹. Bij de naspeuringen naar mijn voorouders, waaronder het Leeuwarder goud- en zilversmidsgeslacht Dillingh, was ik de aan die familie aangehuwde Heerbels tegengekomen. Uit onderzoek in het Leeuwarder Gemeentearchief bleek dat hij een interessante figuur was². Evenwel toen ik op het Rijksarchief tussen de papieren van Van Beyma thoe Kingma een in 1797 door Heerbels zelf uitgegeven pamflet vond – een boekje van ongeveer 45 bladzijden – waarin de in het Blokhuis gevangen zittende Heerbels ageerde tegen de toenmalige procureur-generaal³, werd ik uiterst nieuwsgierig naar de persoon van Heerbels. Dankzij het doorwerken van verschillende bronnen gelukte het mij zowaar een tamelijk volledig overzicht van zijn leven samen te stellen, hetgeen hier eerst volgt. Daarna worden, in de vorm van een fragmentgenealogie, de familie Heerbels en schoonfamilie Dillingh behandeld.

LEVENSLoop VAN PIETER HEERBELS

Of Pieter Heerbels een Leeuwarder van geboorte was valt niet met zekerheid te zeggen. In het doopboek is hij niet te vinden, hoewel zijn ouders twee jaar voor zijn geboorte in 1750 in Leeuwarden trouwden en het gezin in 1757 in die stad in de Oude Oosterstraat woonde⁴. Er is een aanwijzing dat hij in Zwolle geboren is⁵, maar ook in het Zwolse doopboek is zijn naam niet te vinden. In 1759 koopt vader Johannes Tobias Heerbels een huis in de Minnemstraat⁶, waar hij later ook blijkt te wonen⁷. Pieter lijkt in de Poststraat en/of in de Poststraat Gloppe te hebben gewoond⁸, in ieder geval wordt gemeld dat hij – evenals zijn ouders en twee van zijn dochters – in de Poststraat is overleden.

Ruim een jaar voor zijn huwelijk met Susanna Dillingh wordt hij benoemd tot bode van het Mindergetal (13 maart 1772)⁹. Over zijn werk wordt in de bronnen niet gerept, maar enige minder fraaie gedragingen van hem uit zijn „Statebodetijd“ zijn in het Gemeentearchief te vinden: zoals het tijdens een feestje neerslaan van een collega bode, het bezoek dat Heerbels daarna brengt aan het door vrouwlieden bewoonde „Huis der Takkebossen“ aan de Groene Weg en het misbaar dat hij daar en elders maakt, hetgeen hem een nacht opsluiting bij de „Wagt“ oplevert, boven in het Waaggebouw¹⁰. Wonderbaarlijk genoeg wordt zo iemand toch nog geschikt bevonden om tot substituut procureur-generaal te worden benoemd¹¹, overigens juist in het woelige jaar 1787, wanneer de Patriotten op de vlucht slaan voor de binnenvallende Pruisen, die de Prins weer zijn macht teruggeven.

Heerbels kan meteen ingezet worden om Patriotten te arresteren, wat hij volgens latere uitleggingen van patriotten met niets ontziende ijver heeft uitgevoerd: Heerbels zou „Vader en Zoon, de braave Waardenburgs uit Franeker, als waren het moordenaaren, aan ijzere boei-jens hebben zamen geklonken“ en zou de bijzitter H.L. Hommema gebrutaliseerd en met ketenen overladen hebben „om de Inwooners deerzer Stad (Leeuwarden) een schrik aantajaagen“¹².

De ruim vier jaar dat Heerbels zijn ambt uitoefende, werd – vooral in de latere tijd – gekenmerkt door moeilijkheden met zijn meerderen, de raadsherren van het Hof. Hij liep in tal van gevallen boetes en berispingen op, zoals bij het indienen van te hoge declaraties¹³, het bijna zoeken van onder zijn verantwoordelijkheid bevindende gevangenen in een trek-

schuit op de Dokkumer Ee¹⁴, problemen met zijn dienaren der Justitie die hij als boodschappenjongens gebruikte¹⁵, het kwijttraken van belangrijke processtukken¹⁶, het schrijven van een onbehoorlijke brief aan een der raadsheren¹⁷, etc.

Zijn ontslag als substituut kreeg hij op 9 februari 1792 door het Hof, toen hij tot twee keer toe weigerde zijn excus aan te bieden aan de „Eerste en Praesiderende Raad”, Assuerus Vegelin van Claarbergen, en de procureur-generaal, Thomas Wielandt¹⁸. Heerbels had Vegelin ervan beschuldigd hem te dwingen een „declaratoir” te ondertekenen, waarin Heerbels zou erkennen dat bepaalde bezwarende verklaringen van getuigen tegen Vegelin niet waar zouden zijn. Vegelin zou zelfs tegen Heerbels gezegd hebben dat hij vreesde zijn ambt als raadsheer te zullen verliezen als Heerbels hem niet zou helpen door het declaratoir te ondertekenen¹⁹. Inderdaad heeft Vegelin spoedig na het ontslag van Heerbels zijn „dimissie bekomen”, weliswaar met behoud van trakttement²⁰.

Dank zij de „Prince Ervstadhouder” kreeg Heerbels nog doorbetaald tot 15 juli 1793, omdat de Staten van Friesland het onderling oneens waren of het Hof wel het recht had om Heerbels te ontslaan, immers hij was door de Staten aangesteld! De stemmen der vier kwartieren staakten, zodat de Prins – pas na ruim een jaar – de knoop moest doorhakken: ontslag door de Staten en doorbetaling tot dat moment²¹.

Wanneer in 1795 de Patriotten met behulp van de Fransen aan de macht zijn gekomen laat Heerbels weer van zich horen. „Burger” Assuerus Vegelin wil lid worden van de Leeuwarder Volkssociëiteit. Heerbels – mogelijk nog steeds van wraakgedachten jegens Vegelin bezield – probeert dit te verijdelen, door de Volkssociëiteit een „adres” met beschuldigingen over het geval Heerbels-Vegelin van 1792 toe te zenden²². Doch Heerbels heeft pech; hij bereikt er slechts mee, dat hij door de sociëiteit wordt uitgemaakt voor „wreedardig monster” in verband met de Patriottenjacht sinds 1787²³.

Abraham Staal, Doopsgezind leraar, medeoprichter van de Volkssociëiteit, en enige andere sociëteitsleden eisen zelfs, staande de vergadering van de Provisionele Representanten de gevangenneming van Heerbels²⁴! Inderdaad wordt Heerbels in de nacht van 8 op 9 maart gevangen genomen²⁵. Bestudering van Heerbels’ papieren door Staal²⁶ blijkt niets belastends op te leveren, vandaar dat hij – waarschijnlijk tot ergernis van Staal c.s. – op last van de Representanten weer wordt vrijgelaten²⁷.

Begin 1796 vindt er in Friesland een machtwisseling plaats. Gematigde bewindhebbers worden met dreigend geweld vervangen door radicalere. Ook het Hof van Friesland wordt „gezuiverd”. Onder andere Abraham Staal, nota bene zonder juridische bevoegdheden, wordt een der nieuwe raadsheren en Nicolaas Scheltema, advocaat uit Franeker, wordt procureur-generaal²⁸.

Weer wordt Heerbels gevangen genomen, in de nacht van 8 op 9 juni 1796. Hij verblijft dertien dagen in „zware” gevangenschap, voordat hij wordt verhoord²⁹. Men beschuldigt hem er o.a. van dat hij een samenzwering tegen de Bataafse Republiek beraamd zou hebben. Tijdens een reis naar Duitsland zou hij Prins Frederik verzocht hebben de Republiek binnen te trekken³⁰. Pas op 19 mei 1797 wordt Heerbels veroordeeld³¹, bijna een jaar na zijn gevangenneming. Al die tijd zit hij opgesloten in het Blokhuis en stelt hij pogingen in het werk om zijn onschuld te bewijzen; en niet alleen bij het Hof! Ook tracht hij de burgers voor zijn zaak te winnen, door het plaatsen van ingezonden stukken in de Leeuwarder Courant³² en in de Friesche Courant³³ en het zelf uitgeven van pamfletten³⁴, waarin aanvallen op de personen die hem moesten berechten en zijn rekwesten die door het Hof geseponeerd waren. Ondanks de aandacht die dit ongetwijfeld heeft getrokken³⁵, helpt het Heerbels niet; hij wordt veroordeeld tot vijf jaar tuchthuisstraf³⁶.

Heerbels blijft echter lastig voor zijn rechters. Twee brieven verschijnen in de *Courant voor Waarheid en Gezond Verstand*, ondertekend door T. van Hammerstein uit Westdongeradeel en gedateerd 12 juni 1797, waarin de procureur-generaal Nicolaas Scheltema belachelijk wordt gemaakt³⁷. Heerbels wordt als de schrijver van deze brieven beschouwd³⁸, zodat die op 26 maart 1798 als straf krijgt vijf jaar verbanning uit de Bataafse Republiek, na zijn eerste straf uitgezeten te hebben. Bovendien wordt Heerbels' gevraagdste wapen hem ontrokken: het wordt hem verboden „schrijfbehoeftens” in zijn bezit te hebben³⁹! Toch weet Heerbels daar wel weer wat op te vinden: op 10 juli 1800 komt er bij het Departementaal Bestuur van de Eems een rekwest binnen, geschreven door Heerbels' dochter op last van haar vader⁴⁰.

Heerbels raakt zijn persoonlijke vijanden kwijt kort na de tweede sententie. Abraham Staal wordt op 27 juni 1798 en Nicolaas Scheltema op 4 juli van dat jaar ontslagen door het milde Interim Uitvoerend Bewind⁴¹.

In 1801 heeft Heerbels zijn tuchthuisstraf erop zitten en wordt er een paspoort aan hem afgegeven⁴² om de Bataafse Republiek te kunnen verlaten. Een rekwest van Heerbels om niet de straf van de verbanning te hoeven ondergaan, wordt niet gehonoreerd⁴³. Onbekend is waar Heerbels heeft vertoefd tijdens zijn ballingschap. Indien hij de volle vijf jaar inderdaad buitenlands heeft doorgebracht, moet hij zijn teruggekomen omstreeks de tijd dat zijn dochter Petronella overleed (4 augustus 1806), die een kind van vier jaar achterliet, waarschijnlijk buitenechtelijk, en dat zijn andere dochter – nog geen twee weken na het overlijden van haar zuster – in de Lutherse kerk in het huwelijk trad. Heerbels' vrouw was al in 1800 overleden, evenals zijn vader. Zelf overlijdt hij al spoedig op 24 februari 1808 in de Poststraat en wordt hij begraven op het Oldehoofster kerkhof. Zijn moeder overleeft hem met bijna twee maanden.

Heerenveen

F.H.K. van der Schuit

NOTEN

1. Heerbels wordt ook nog genoemd in: A.H. Huussen jr., „Jurisprudentie en Bureaucratie: Het Hof van Friesland en zijn Criminele rechtspraak in de 18e eeuw”. *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*, LXXXIII (1979) 265.
J.J. Kalma, „Abraham Staal. Dûmny en rjochter, yntrigant of polityk lieder?”. *Dit wiezen ek Friezen* IV (1971) 65, 66.
2. GAL C25 291 30 maart 1779; C27 11 24 aug. 1780; C31 156 1 april 1786; C43 234 5 dec. 1795.
3. Vanwege slechte staat niet meer in te zien, doch nog wel op de Provinciale Bibliotheek (zie noot 34 nr. 3).
4. GAL C17 108 18 maart 1757. Tevens in Quotisatie 1749: „Johannes Heibel (!), soldaat, twee personen, Oost Minnema-espel”.
5. HvF Bijlagen Criminele Sententies 366 26 maart 1798, in de confessie van Heerbels: „geboortig van Zwolle”.
6. GAL Groot Consentboek 14 mei 1759 27.
7. GAL C30 501 7 juni 1785. Het huis werd in 1788 weer verkocht: Groot Consentboek 27 mei 1788 150.
8. Groot Consentboek 1 maart 1776 1, Poststraat. Idem 22 februari 1782 68, Poststraat Gloppe, een klein doodlopend zijstraatje halverwege de Poststraat.

DE PROVISIONEEL
PROCUREUR GENERAAL VAN VRIESLAND
NICOLAAS SCHELTEMA,

IN OFFICIO VOORLOOPIG ONTDEKT,
IN EN OMTRENT DE CRIMINEELE PROCEDURES
VAN DE BURGERS
JACOBUS FRUYTIER;
EN
PIETER HEERBELS;

BEIDE GEVANGEN OP HET GEDEMOLIEERDE
BLOKHUIS TE LEEUWARDEN,

A A N D E
VOLKS-RECHTBANK DER VRIESCHE NATIE,
MET VERZOEK VAN ONPARTYDICE BEOORDELING
OPGEDRAGEN
DOOR HUNNEN MEDE-BURGER
PIETER HEERBELS,
onder het motto
NON DOCENT ERRARE, QUI DOCENT
ERRORES INTELLIGERE.

—
—
—
ALOM T E B E K O O M E N.

9. RAF Arch 5.05 I 89.
10. Zie noot 2: C27. In C31 „bedreiging“ door o.a., Pieter Heerbels en Frans Dillingh 's nachts van enige personen.
11. Benoemd op 29 september 1787, ter vergelijking: op 23 september vluchten de Patriotten uit Franeker.

12. *Onderhandelingen en Besluiten der Volks of Burgersociëteit..., binnen Leeuwarden* (O&B), Leeuwarden, 1795, 19.
13. HvF S1 309 16 februari 1789.
14. HvF QQ3 7v 18 februari 1791.
15. HvF QQ3 39 15 juli 1791; HvF S1 316 15 juli 1791.
16. HvF QQ3 57; HvF MM2 35v 27 oktober 1791.
17. HvF S1 315v 6 juli 1791.
18. De aanloop van de zaak in: HvF QQ3 76v 19 januari 1792; HvF MM2 337 9 februari 1792. De cassatie in: HvF S1 318 9 februari 1792.
19. HvF QQ3 82v: Vegelin had gezegd volgens getuigenis van Heerbels: „Ik moet mijn eer weerom hebben, of ik moet uit het Hof en gij (= Heerbels) kunt mij mijn eer weerom geven”.
20. RAF Leeszaalbibliotheek 130 „Naamrol der Edele Mogende Heeren Raden, ..., etc.”. Vegelin kreeg zijn ontslag op 15 maart 1792, 57 jaar oud.
21. RAF Statenarchief S2d 1792: 27 februari, 18 maart, 11 augustus; idem 1793: 8 juli, 15 juli.
22. O&B 15 5 maart 1795. De door Heerbels toegezonden papieren zijn te vinden in RAF BRF 502 „P. Heerbels”. Papieren die Heerbels kennelijk ook gebruikt had om de Staten in te lichten over het geschil tussen hem en Vegelin in 1792.
23. O&B 18 9 maart 1795.
24. O&B 22 12 maart 1795 en Dagverhaal der handelingen der Provisionele Representanten 51 7 maart 1795.
25. O&B 27-28 12 maart 1795. In: Requesten van de Burger P. Heerbels... (zie noot 34 nr. 1) e.v. de volgende bijzonderheden over het arrest: „...dat de Supplt. (= Heerbels) door den toenmaligen Commandant Rom, in den nagt tusschen den 8sten en 9den maart 1795, gesterkt met Fransche Militairen, en Leeuwarder Burgers, alle gewapend op last van gemeld Committé van Waakzaamheid is gearresteerd geworden, en zijne onschuldige papieren zijn in beslag genomen”.
26. O&B 24-25 12 maart 1795; Dagverhaal der Prov. Repr. 57 10 maart 1795. In HvF PPP 63 is een door Staal gemaakte inventarisatie van de papieren van Heerbels.
27. O&B 26. Heerbels wordt op 10 maart weer vrijgelaten, op 12 maart wordt bekend (O&B 22) dat Staal ontslag neemt als secretaris van het Committé van Waakzaamheid, welk comité had gezorgd voor de gevangenneming van Heerbels. Was Staal soms te leurgesteld in de gang van zaken?
28. RAF Leeszaalbibliotheek 130 „Naamrol...”. Beide op 27 april 1796 aangesteld, na de tweede actie van de Radicalen op 21 februari 1796.
29. Remonstrantie voor Pieter Heerbels... (zie noot 34 nr. 4) 1-3. Enkele zinsneden hieruit: „...dat de gevangen in zijn eigen huis door eenige dienaaren van de Crimineele Justitie is gearresteerd geworden”. „Dat de gevangen geboeid weggevoerd wierde”. „Dat de gevangen dertien volle dagen in gemeld Blokhuis is geweest, eer hij verhoord wierde. En zonder dat men hem vergunde, zich te mogen laten scheeren”. Niet alleen Heerbels werd gevangen genomen maar tezelfdertijd ook Jacobus Fruytier, een politiek agitator en medesamensteller met Heerbels. (Zie o.a. RAF BRF 374; noot 34 nr. 3.) Ze krijgen ook op dezelfde dag hun veroordeling.
30. Bewijzen dat Heerbels inderdaad dit verzoek zou hebben gedaan zijn niet in het dossier van het Hof te vinden. Wel had Heerbels in Groningen een pas voor de tijd van veertien dagen naar Emden gekregen en had kennelijk een reis naar Bremen gemaakt, waar hij

het leger van de Prins van Oranje had gezien, hetgeen hij meermalen aan zijn melktapper, Johannes Gerrits, had verteld. Tevens had hij hierbij verteld dat „het te wensen was of dit leeger wel niet op onze republiecq konde aanrukken”, als „bewijs” dat hij niet anti-patriottisch zou zijn. (HvF Bijl. Crim. Sent. 356 19 mei 1797). Prins Frederik was een jongere broer van Prins Willem, de latere koning Willem I. Dat het mogelijk binnentrekken van Prins Frederik in de Bataafse Republiek een „topic” was in de beginntijd van de nieuwe Republiek, blijkt o.a. uit „Een brief van Prins Frederik” – in dichtvorm – op 8 oktober 1796 verschenen in de Patriottische *Friesche Courant*. De laatste regels luiden als volgt:

„O neen, mijn komst in’t land
Hoe ik het wende of keer
Is doodlijk voor uw rust.
Kent uw omstandigheeden
En doe voor Frederik geen verdere poging meer.”

31. HvF Criminele Sententies 356.
32. *Leeuwarder Courant* van 3, 10 en 17 september 1796.
33. *Friesche Courant* van 3 september 1796. De ingezonden stukken zijn een reactie op een anoniem pamflet getiteld: „lets over de Noodzakelijke Schadeloosstelling van hun die door de Revolutie van den Jaare 1787 in hunne Perzoonen en Goederen zijn benadeelt geworden”, waarin Heerbels met name wordt beschuldigd. (Pamflet in Provinciale Bibliotheek).
34. Door Heerbels uitgegeven pamfletten zijn in te zien in de Provinciale Bibliotheek:
  - 1) „Requesten van den Burger P. Heerbels, gevangen op het Gedemolierde Blokhuis te Leeuwarden, aan den Hove van Friesland ingeleverd den 14 December 1796 en 17 Januari 1797. Ter zaake van het recuseeren der Burgers Raaden A. Staal en A.R. Fink als onbevoegd om over de zaak en procedure van de Burger P. Heerbels teregt te zitten. Door hem zelven uitgegeven” (ca. januari 1797; 21 blz.).
  - 2) „Derde request van Pieter Heerbels gedetineerd op het Blokhuis te Leeuwarden. Ingediend aan den Hove van Friesland den 31 Januari 1797 en geseponeerd.” (Na 31 januari 1797 gepubliceerd; 19 blz.).
  - 3) „De Provisionele Procureur Generaal van Vriesland, Nicolaas Scheltema, in officio voorlopig ontdekt, in en omtrent de Crimineele procedures van de Burgers Jacobus Fruytier en Pieter Heerbels, beide gevangen op het Gedemolierde Blokhuis te Leeuwarden, aan de Volks-Rechtbank der Vriesche Natie, met verzoek van onpartydige beoordeling, opgedragen door hunnen mede-burger Pieter Heerbels, onder het motto: Non docent errare, qui docent errores intelligere.” (Tussen maart en mei 1797 gepubliceerd; 45 blz.).
  - 4) „Remonstrantie voor Pieter Heerbels, met de daarop gevolgde sententie bij den Hove van Friesland geveld”. (Na 17 sept. 1797 gepubliceerd; 52 blz.).
35. R. Dibbetz citeert uit Heerbels’ „De Prov. Proc. Gen...” (noot 34 nr. 3) in zijn weekblad *Heraclyt en Democryt* nr. 23 van 6 mei 1797 (blz. 383). In nr. 41 van 9 september 1797 (blz. 674) komen de rekwesten ter sprake (noot 34 nr. 1 en 2).
36. Zie noot 31. Een zinsnede uit de sententie:
„Dat de gevangene zich dus heeft schuldig gemaakt aan het meededeelen van zaaken strekkende om het Huis van Orange weder invloed in deze Republieq te geeven, alsook getracht om andere tot de aanneming van deeze voor den Vaderlande verderffelijke ontwerpen te verleiden.”

37. Originele brieven in HvF Bijl. Crim. Sent. 366 26 maart 1798.
38. Drie schoolmeesters Jacob Beizeit, A. Romein en J.H. Ernst werden door het Hof aangesteld om de overeenkomsten tussen de handschriften van „Hammerstein“ en Heerbels aan te tonen. Eigenaardig is dat in het dossier twee tegenstrijdige verklaringen van de heren schoolmeesters voorkomen. De een van 22 januari 1798 waarin vermeld wordt dat de handschriften „geheel overeenkomen“, de ander van 31 januari 1798 waarin men dit „met geen volle zekerheid“ durft vast te stellen. De verklaring van 22 januari is in de sententie overgenomen.
39. HvF Criminele Sententies 366.
40. RAF BRF 670 Notulen van het Departementaal Bestuur van de Eems 106.
641. Staal werd op 25 juni gearresteerd en naar 's-Gravenhage gebracht, waar hij enige tijd gevangen heeft gezeten (Kalma, *Dit wienen ek Friezen* IV 67; *Nieuwe Friese Volksalmanak* 1853 55).
42. RAF BRF 675 Notulen van het Departementaal Bestuur van de Eems 47 (16 april 1801)
43. Zie noot 42; RAF BRF 502 „P. Heerbels“, waarin een verklaring van het Hof d.d. 14 april 1801: „...onvermindert echter des supplante verpligting om te voldoen aan 's Hofs sententie van den 26 maart 1798.“

GENEALOGIE HEERBELS

I. JOHANNES TOBIAS HEERBELS, geb. Strinz Margaretha (Hessen) ca. 1719, burger van Leeuwarden 3 dec. 1772, sergeant (1748), havencherger (1757), coopman in wijnen (vanaf 1781), overl. Leeuwarden 17 nov. 1800; tr. ald. 1 dec. 1748 JOHANNA CLAASSEN GREEVING, geb. ca. 1719, overl. Leeuwarden 13 april 1808.

Uit dit huwelijk:

Pieter, volgt II.

II. PIETER HEERBELS, geb. ca. 1750, burger van Leeuwarden 3 dec. 1772, Bode van het Mindergetal/Staatebode (13 maart 1772 tot 1787), Substituut Proc. Gen. aan het Hof v. Friesland (29 sept. 1787 tot 9 febr. 1792), overl. Leeuwarden 24 febr. 1808 in de Poststraat, (begr. Oldehoofster Kerkhof 26 febr.); tr. Leeuwarden 17 okt. 1773 Westerkerk, SUSANNA PETRONELLA DILLING, ged. Leeuwarden 18 aug. 1745, overl. ald. 2 april 1800 in de Poststraat, (begr. Oldehoofster Kerkhof 7 april).

Uit dit huwelijk:

1. Johanna Tobia, geb. Leeuwarden 3 jan. 1775, daar begr. 21 febr. 1787.

2. Petronella Susanna, geb. Leeuwarden 20 april 1779, daar overl. 4 aug. 1806. Bij haar overlijden liet ze een niet met name genoemd kind na. Als overgrootmoeder, weduwe Heerbels overlijdt, wordt Lambertus Idzardi (zie Gen. Dillingh: Va, 2) op 20 april 1808 cura-tor over dit kind. Uit de „Besluiten van B&W“ van 8 aug. 1818, besl. no. 14 (GAL) is gebleken dat dit kind Johannes de Graaf heette. Hij trouwde Leeuwarden 9 maart 1828 Houkje Hollander, geb. ca. 1807, dochter van Jan Hollander en Willemina Wanting te Leeuwarden. Uit de trouwakte blijkt dat Johannes ca. 1802 in Deinum was geboren; over een vader wordt niet gerept. Overigens is Johannes niet in het doopboek van Deinum ingeschreven. Johannes woonde in het jaar van zijn huwelijk in Amsterdam.

3. Anna Maria, geb. Leeuwarden 12 mei 1783; tr. ald. 17 aug. 1806 Lutherse kerk, Johan Noordberg. Uit dit huwelijk: a. Wilhelmus Petrus, geb. Leeuwarden 17 okt. 1807 (Ev. Luth. ged. 8 nov.); b. Wilhelmina Maria, geb. Hoorn 31 aug. 1816. In 1840 was het echtpaar niet meer in Hoorn woonachtig en is daarvoor niet in die plaats overleden.

GENEALOGIE DILLINGH

I. ALBERT DILLING, wonende aan Martini Kerkhof, later (1645) in de Heerestraat te Groningen, tr. TRIJNTIEN LAMBERTS. Kinderen, ged. te Groningen: Margrete (22 sept. 1641), Harmen (volgt II), Lambert (13 juli 1645), Abraham (26 okt. 1647), Margreta (26 aug. 1652), Agneta (9 mei 1658).

II. HARMEN DILLINCK, wonende in de Heerestraat te Groningen, ald. ged. 8 maart 1643; tr. (ondertrouw Groningen 29 jan. 1670) SOPHIA EVERTS, weduwe Adam Simens. Kinderen: Harmannus (volgt III), Trijntien (ged. Groningen 20 aug. 1674).

III. HARMANNUS DILLINCK (II)¹, ged. Groningen 11 sept. 1670, burger van Leeuwarden 10 mei 1706, Meester goudsmid (1706), woonde op de Kelders, overl. vóór 18 sept. 1737; tr. Leeuwarden 26 nov. 1702 MARIKE POSTMA Leeuwarden, geb. ca. 1674, als weduwe mutsmaakster in de Grote Kerkstraat (1749), begr. Leeuwarden 4 aug. 1750. Voor de hand liggend is een familierelatie met Antie en Gosselius Postma, over wie Harmannus Dillinck op 28 nov. 1712 toeziend voogd is² en op 17 febr. 1716 curator³. Antie en Gosselius, geb. resp. ca. 1700 en 1702 zijn kinderen van Wybren Postma en Swaentie Luilofs. Verder was Harmannus nog curator over de goederen van Ynte Postma, die een broer was van Joannes Postma⁴.

Uit het huwelijk van Harmannus en Marijke, allen gedoopt te Leeuwarden:

1. Anne Sophy, ged. 5 okt. 1703.
2. Anna Sophia, ged. 25 febr. 1705, belijdenis te Leeuwarden 13 jan. 1734, begr. ald. 29 juli 1743 of 12 juni 1746 (vgl. 5. Piternel).
3. Catrina, ged. 26 nov. 1706.
4. Harmanus, ged. 21 dec. 1708.
5. Piternel, ged. 2 mei 1710, belijdenis Leeuwarden 13 jan. 1734, begr. ald. 12 juni 1746 of 29 juli 1743 (vgl. 2. Anne Sophia).
6. Harmanus, ged. 29 nov. 1711.
7. Harmanus, volgt IV.
8. Catarina, ged. 17 maart 1717, „schoolhouster“ te Leeuwarden, blijkens aantekening van 12 sept. 1783 en 28 juni 1784 in kasboek van C. van Scheltinga van Friesma State⁵. Catarina was op 7 maart 1778 nog „jonge dochter“⁶ en had een huis gekocht in de Nieuwe Oosterstraat⁷, waar ze in 1787 overleed (begr. Oldehoofster Kerkhof 20 nov.).

IV. HARMANUS DILLINGH (II)¹, ged. Leeuwarden 16 juni 1715, Meester goudsmid (1738), gaf ook zangles⁸, kocht een huis aan het Nauw⁹, woonde in 1786 boven slager Elzinga in de Grote Hoogstraat¹⁰, attestatie naar Heerenveen 8 febr. 1790¹¹, overl. Lippenhuizen 19 juli 1796¹²; tr. Leeuwarden 27 april 1741 PIETERNELLA SUSANNA LEURS, waarschijnlijk dochter van Susanna van der Putten¹³, de vader is onbekend.

Uit het huwelijk van Harmanus en Pieterrella Susanna, allen gedoopt te Leeuwarden:

1. Harmanus, volgt Va.
2. Susanna, ged. 4 dec. 1743, begr. 29 jan. 1744.
3. Susanna, ged. 18 aug. 1745; tr. Pieter Heerbels (zie Gen. Heerbels).
4. Frederik, volgt Vb.
5. Frans, volgt Vc.
6. Maria, ged. 1 mei 1754, begr. Leeuwarden 28 mei 1803; tr. ald. 8 mei 1774 Joris

Beyzeyt, mogelijk zoon van Antoni Beyzeyt en Syskje Beyseyt – beide aldus genoemd bij de doop van hun zoon Ferdinand –. Joris was portret-, behang- en schoorsteenstukkenschilder¹⁴, woonde op diverse plaatsen in de stad: Grote Hoogstraat, Moriaanstraatje, Speelmanstraat, Nieuwstraatje en zijn vrouw overleed Agter de Gewalddiger (= Galileër Kerkstraat). Een van hun kinderen, Antonius, behoorde tot de Friezen in het leger van Napoleon¹⁵.

Va. HARMANUS DILLINGH (III)¹, ged. Leeuwarden 2 sept. 1742, Meester goudsmid (1774) op Nieuwestad N.Z. bij de Waag¹⁶, voor zijn dood woonde hij in Amsterdam¹⁷, overl. Leeuwarden 30 aug. 1807 in de Slotmakersstraat; tr. ald. 1 mei 1774 MARGARETHA BROUWER, belijdenis ald. 11 juni 1784.

Uit dit huwelijk:

1. Een kind dat naamloos in het Leeuwarder begraafboek is aangetekend d.d. 2 mei 1775.

2. Petronella Susanna, geb. Leeuwarden 31 mei 1776, overl. ald. 6 maart 1810, nalatend drie kinderen; tr. ald. 25 aug. 1793 Lambertus Idzardi, Rentmeester der Stads Geestelijke Goederen te Leeuwarden (zie Gen. Heerbels: II).

Vb. FREDERIK DILLINGH, ged. Leeuwarden 20 maart 1748, Meester goudsmid (ca. 1770) te Balk, secretaris van de Volkssociëteit ald. (1795)¹⁸, overl. ald. 14 nov. 1797; tr. Harlingen 31 juli 1774 ANNA MARIA DAHMEN, ged. Sneek 26 mei 1754, als weduwe bolloopster te Balk, overl. ald. 17 okt. 1826, dochter van Wilhelm Dahmen van Duisburg en Elisabeth Gerresein van Amsterdam. Wilhelm was de stamvader van vele muzikale Dahmens in Nederland en daarbuiten¹⁹ en was muziekleraar te Sneek en Harlingen, bovendien trompetter op het Friese Statenjacht²⁰.

Uit dit huwelijk:

1. Petronella Susanna, geb. Balk 8 juli 1775, overl. ald. 23 maart 1836; tr. ald. 27 april 1806 Harmen Jelles, timmerman, geb. ald. 23 jan. 1774, zoon van Jelle Harmens (de Roos²¹) houtschipper/schuiteschipper en Jantje Hendrix Roskam. Harmen Jelles neemt in 1813 de familienaam Schuitje aan, doch verandert die later in Van der Schuit.

2. Willem Frederiks, volgt VI.

Vc. FRANS DILLINGH, ged. Leeuwarden 21 okt. 1750, tweede Schrijver op 's Lands Fregat van Oorlog „de Eensgezindheid“ van de Friese Admiraliteit (1780), bevorderd tot eerste Schrijver op 4 maart 1782²². Dit schip was in 1781 betrokken bij de slag bij de Doggersbank (vierde Engelse Oorlog)²³, en het maakte in 1782 met Frans aan boord een reis naar Suriname. Na een moeilijke tocht komt men in 1784 weer terug in Harlingen. Frans wordt daar wegens onmin met de kapitein W.L. van Bouricius meteen opgesloten in de Provoost. Pieter Heerbels speelt nog een rol in zijn vrijlating. Frans maakt na 1787 nog twee reizen in dienst van de V.O.C. naar Oost Indië en is begin 1795 Luitenant der Marine²⁴.

VI. WILLEM FREDERIKS DILLINGH, geb. Balk 17 jan. 1779, omroeper en waagmeester ald., later glazemaker en vervaardiger te Hemelum, lidmaat ald. 6 juli 1818 (attest van Balk), kreeg 7 jaar tuchthuisstraf vanwege diefstal van vee uit de weide (datum van inkomen 27 aug. 1819)²⁵, overl. 25 april 1821 in het Tuchthuis; tr. Balk 28 sept. 1805 HINKE TJEERDS VIS-SER, geb. Akkerwoude ca. mei 1778²⁶, lidmaat Balk 20 april 1803 (van Akkerwoude), overl. eveneens in het Tuchthuis te Leeuwarden d.d. 9 nov. 1821. Zij kreeg Tuchthuisstraf vanwe-

ge „vier onderscheidene diefstallen“ (datum van inkomen 4 april 1820)²⁷.

Uit dit huwelijk:

I. Anna Maria, geb. Balk 2 febr. 1806, naaister, inwonend bij Harmen Jelles van der Schuit²⁸, lidmaat Leeuwarden 3 maart 1839 (attest van Balk), bleef ongehuwd, overl. Leeuwarden 4 aug. 1841.

2. Frederik Willems, geb. Balk 25 dec. 1807, lidmaat Leeuwarden 2 maart 1834 komend van Maastricht, waar hij zijn deel gehad heeft in de zgn. „Tiendaagse Veldtocht“ tegen België²⁹, schippersknecht te Leeuwarden (1837), timmerman te Huizum (1846), uurwerkmaker te Akkrum (1873) en te Oldeboorn (1879), overl. Winsum (Baarderadeel) 7 april 1889; tr. 1. Leeuwarden 28 mei 1837 Aaltje Bonstra, geb. Huizum 21 sept. 1813, dochter van Sies Bonstra, timmerman en Trijntje Feenstra; tr. 2. Leeuwarden 17 mei 1846 Martijntje Hardorff, geb. ald. 5 maart 1814, dochter van Hillebartus Hardorff, kleermaker te Leeuwarden, en Antje Yssebrands de Vries.

3. Sjoukje, geb. Balk 11 jan. 1810, belijdenis Leeuwarden 1 maart 1835, kasteleinse (1852), overl. ald. 12 febr. 1893; tr. 1. Leeuwarden 20 nov. 1836 Evert Faber, arbeider ald., zoon van Ate Jans Faber en Trijntje Everts de Vries; tr. 2. Leeuwarden 28 febr. 1852 Oebele Eelkes de Vries, zonder beroep, weduwnaar van Jantje Feikes Zijlstra, zoon van Eelke Oeges de Vries en Djeuke Oebeles van der Heide.

NOTEN bij genealogie Dillingh

1 De drie goudsmeden Dillin(c)k/Dilling(h) worden door E. Voet in zijn *Merken van Fries Goud- en Zilversmeden* (2e dr., 's-Gravenhage, 1974) aangegeven met een I, II of III achter de naam. In dit boek zijn nadere gegevens te vinden van het werk van de Dillinghs. (Zie ook de zilverzaal van het Fries Museum.) 2 GAL W12 98. 3 GAL W12 154. 4 GAL W12 1 25 jan. 1709. 5 N. Ottema, „Friesma State te Idaard“, *De Vrije Fries*, XXXVI (1941). 6 GAL C23 317. 7 GAL Groot Consentboek 1763 4. 8 Leeuwarder Courant 25 nov. 1769. 9 GAL Groot Consentboek 1757 62. 10 GAL C31 161. 11 Lidmaten Leeuwarden. 12 RAF Familie berichten Leeuwarder Courant. 13 RAF Lijfrenteregisters 30 okt. 1748 58: Sara Leurs (vermoedelijk zuster van Piternella), dochter van Susanna van der Putten. 14 Leeuwarder Courant 25 dec. 1779. Een afbeelding van een schilderstuk van hem in *De Vrije Fries* XXXVI (1941) t.o. blz. 24. 15 *Genealogysk Jierboekje* 1983 90. 16 Groninger Courant 8 mei 1781. 17 Leeuwarder Courant 12 sept. 1807. 18 Onderhandelingen en Besluiten der Volks of Burgersociëteit..., binnen Leeuwarden (Leeuwarden, 1795) 180 181. 19 *Algemene Muziekencyclopedia*, II (Den Haag, Haarlem 1980) 289. 20 Van der Aa, *Biografisch Woordenboek*, IV, 14. 21 Slechts eenmaal gevonden met de achternaam De Roos in de overlijdensakte van Harmen Jelles van der Schuit (21 okt. 1831). Het nageslacht van de broer van Jelle Harmens, Freerk Harmens, tooit zich sinds 1811 met de achternaam De Roos. 22 RAF Leeszaalbibliotheek 166 *Friezen ter zee*. 23 Leeuwarder Courant 8, 15 en 22 aug. 1781. 24 RAF BRF 432 Frans Dillingh. 25 RAF Gevangeniswezen 820. 26 Overlijdensakte B.S. Leeuwarden. 27 Als noot 25. 28 Gemeentehuis Gaasterland (1829). 29 *Jaarboek Het metalen Kruis* (Utrecht, 1859) 256; idem (1860) 247: „F.W. Dilling, flankeur bij de achtste afd. inf. 1826-1835“. Bij zijn huwelijk in 1837 was hij schutter bij het eerste bat. eerste afd. mob. Vriesche Schutterij.

Gebruikte afkortingen:

GAL: Gemeentearchief van Leeuwarden.

RAF: Rijksarchief Friesland.

KERTIERSTEAT FAN ANDRÉ ZWART

Doe't André yn 1984 ferstoar kaam in te ier ein oan syn libben. As genealooch hiene wy noch hiel wat fan him ferwachtsje kind. Hy wie entûsjast en sekuer.

As freonen fan André binne wy fan betinken dat syn gegevens net ferlern gean meie. Syn genealogysk warkjen komt ta útdrukking yn syn kertiersteat. Dêrta hawwe wy in wurgroep foarme.

Hjir en dêr is de kertiersteat fan oanfollingen foarsjoen. De rjochte line fan de famylje Zwart, dêr't André yngeand nei socht hie, hawwe wy no aardich slutend makke troch it finen fan nijje boarnen.

Klaas J. Bekkema, Drachten

Jaap Heringa, Hantumerútbuorren

Melle Koopmans, Grypskerk

Reid van der Ley, Tolbert

Harmen Zwart, Westergeast (broer van André)

Douwe Zwart, Ie (neef van André)

Hy dy't altyd mei syn foarfaars dwaande wie, is no ûnder harren.

1. André Arend Zwart, berne Westergeast 9 juny 1962, stoarn Kollumersweach 11 okt. 1984.

Al op jonge leeftyd begûn André mei it undersyk nei syn foarâlden. It grutste diel fan syn frije tiid waard yn beslach naam troch it sneupen yn argiven en it sammeljen fan foto's fan foarâlden en famyljeleden.

Hy hie dan ek al hiel wat dien doe't er yn 1984 te Kollumersweach ferüngelokke.

By syn genealogysk undersyk moast alles goed ûnderboud wêze. It wie, lykas folle genealogien, in solominske, hy moast syn eigen gong gean kinne. Graach siet er by beppe Antje, om't hja folle oer it ferline fertelle koe. As de oar belangstelling hie, koe André entûsjast wurde oer it famyljeundersyk.

De genealogy wie net alles, hy hie ek oare ynteressen. As vrijwilliger hat er ûnder oare argeologysk wark dien by in oantal opgravingen. Ek mocht er graach akkordeon spylje. Mei oare muzykfreonen hat André gauris fuort west.

Hy socht wark yn de rjochting fan de skiednis of ierdrykskunde. In takomstich boer wie er seker net.

Wat him by it genealogysk undersyk hiel goed fan pas kaam, wie it motorriden. It wie dizze leafhawwerij dy't syn libben beëinige hat.

André is begroeven te Westergeast op de eker dy't by de famyljepleats heart. Hjir lizze ek guon fan syn foarâlden.

Ferlovingsfoto 20 april 1957 Pieter Zwart en Dieuwke Castelein

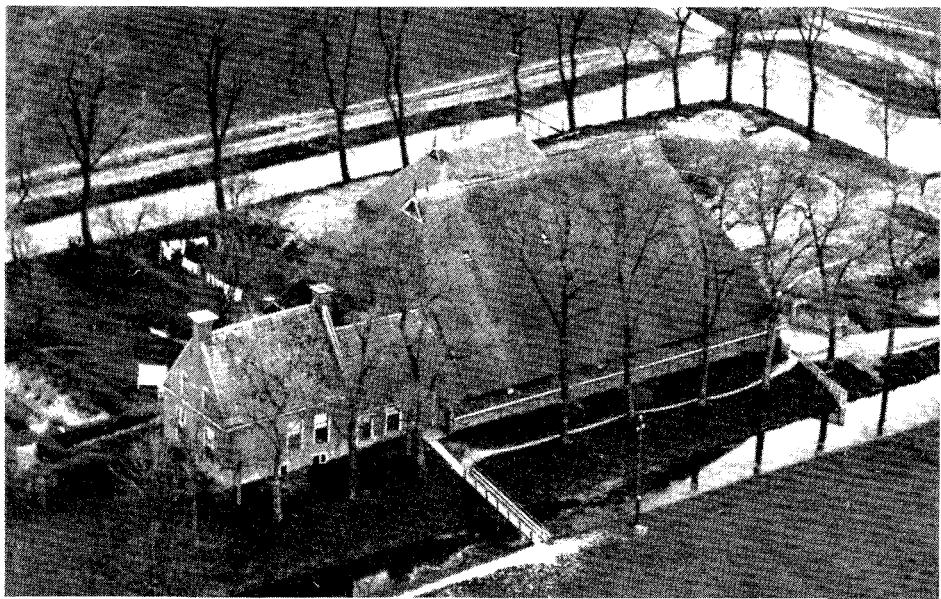
2. Pieter Zwart, berne Westergeast 12 maaie 1935; tr. Kollumerlân c.a. 8 maaie 1958
3. Dieuwke Castelein, berne le 9 nov. 1935.

Piet is berne op in pleats op Westerbuorren ûnder Westergeast. Dizze pleats wurdt meastal Idemasate neamd, maar waard ek wol oantsjut as „It Convent”. Yn 1870 waard syn oerpake Tsjerk Spirensma hjir boer en syn heit buorke hjir sûnt 1928. Djoke waard berne op ‘e koaipleats yn ‘e Kolken ûnder le. By’t hjerst en yn ‘e winter stie it lân faak ûnder wetter en der wie dan hast net te kommen. Yn 1946 ferhuze hja mei har âlden nei in pleatske op Tibben ûnder le.

As Piet en Djoke trouwe, komme hja yn it arbeidershûs fan de pleats op Westerbuorren te wenjen. Hjir is André yn 1962 berne as harren twadde soan. Piet buorket dan mei syn heit. Yn ‘e maitiid fan 1969 giene syn âlden nei le te wenjen. De húshâlding komt dan op ‘e pleats dêr’t Piet fierder buorket mei syn broer Jan en no mei syn soan Douwe.

Hy sit yn it skoalbestjoer fan le en hat dêr ek tsjerkeredslid west. Djoke song yn it kristlik koar fan le en wurke foar har trouwen yn in kleanwinkel yn Dokkum. Hja hiene fiif bern: Douwe Pieter, André Arend (nr. 1), Harmen Jan, Annie Dieuwke en Edwin Pieter.
4. Douwe Zwart, berne op Lyts Medhuizen ûnder le op 20 april 1904, stoarn Dokkum 24 maaie 1976; tr. Kollumerlân c.a. 5 maaie 1928
5. Ettje Witteveen, berne Eastrum 9 okt. 1901.

Douwe Zwart syn âlden wennen op in pleats op Lyts Medhuizen ûnder le, en hjir is hy ek berne. Nei syn trouwen mei Ettsje kaam er op de pleats fan skoanheit. Hy

De pleats op Westerbuorren ûnder Westergeast, meastal oantsjut as Idemasate. Bewenne troch: Tjerk Spirensma en Ettje Hiemstra, Jan Spirensma en Anna Hofman, Harmen Witteveen en Sijke Spirensma, Douwe Zwart en Ettje Witteveen, Pieter Zwart en Dieuwke Castelein. De foto is naam yn it begin fan de fyftiger jierren.

koe hertlik wêze en wie in goed boer. Under oare siet er yn it skoalbestjoer en wie er tsjerkeriedslid, lykas syn heit. Ek wie Douwe bestjoerslid fan it molkfabryk op it Stienfek ûnder Ie.

Ettsje Witteveen is berne te Eastrum. Letter wenne hja mei har âlden op in pleats op it Stienser Aldlân. Yn april 1919 kaam de húshâlding fan har âlden op de famyljepleats ûnder Westergeast, omdat omke en muoike ferstoarn wiene. Nei har trouwen yn 1928 bleau Ettsje op de pleats, dêr't Douwe doe boer waard. Hja wie in wurksome en soarchsume vrou, dy't noed hie mei man en bern as dy it lân yn wiene. Se koe ynbanich fan aard wêze, mar wie altyd goed foar in oar. Ettsje wennet noch yn Ie.

Der wiene sân bern: Andries, Harmen, Sijke, Pieter (nr. 2), Jan, Klaaske en Neeltje. De âldste trije soannen binne trouwd mei de dochters fan Anne Castelein en Antje van der Molen (nrs. 6 en 7).

6. Anne Castelein, berne Eanjum 11 nov. 1893, stoarn Feanwâlden 13 jann. 1979; tr. Oldekerk 11 maaie 1932
7. Antje van der Molen, berne Doe zum 13 des. 1897, stoarn Kollum 31 jann. 1986. *Anne Castelein wenne oant syn trouwen by syn broer Melle op de koaipleats ûnder Ie (de Grutte Koai). Yn 1932 kaam er mei Antsje op de koaipleats ûnder Ean-*

Troufoto fan Anne Castelein en Antje van der Molen

jum (de Lytse Koai) te wenjen. Hjir wie er ek berne. Dizze pleats is yn 1986 ôfbrussen, op de dei fan Antsje har begraafenis. Yn 1934 gie syn broer Melle nei in pleatske op Dykshoarne en kaam de húshâlding op de koaipleats ûnder le, dêr't Anne al earder wenne hie. Hjir hie er ek in poldermûne ûnder syn behear. Letter ferhuzen hja nei Tibben. Anne kaam út in laach fan fee- en koaiboeren. It wie in man fan in bytsje wurden, mar hy wist syn sechje wol te sizzen. Antsje wie ôfkomstich fan Doe zum. Foar har trouwen hat hja op ferskate plakken yn Grinslân tsjinstfaam en húshâldster west. De boeren ieten apart en wat oer-

bleau wie foar de feinten en fammen. Der waard hast neat fertsjinne en se hat it op guon plakken swier hân. Troch dizze wederwarichheden wie it ek net in maklik minske wurden, mar wol sosjaal tinkend.

Antsje hie in izeren ûnthalde en hie hast oeral belangstelling foar.

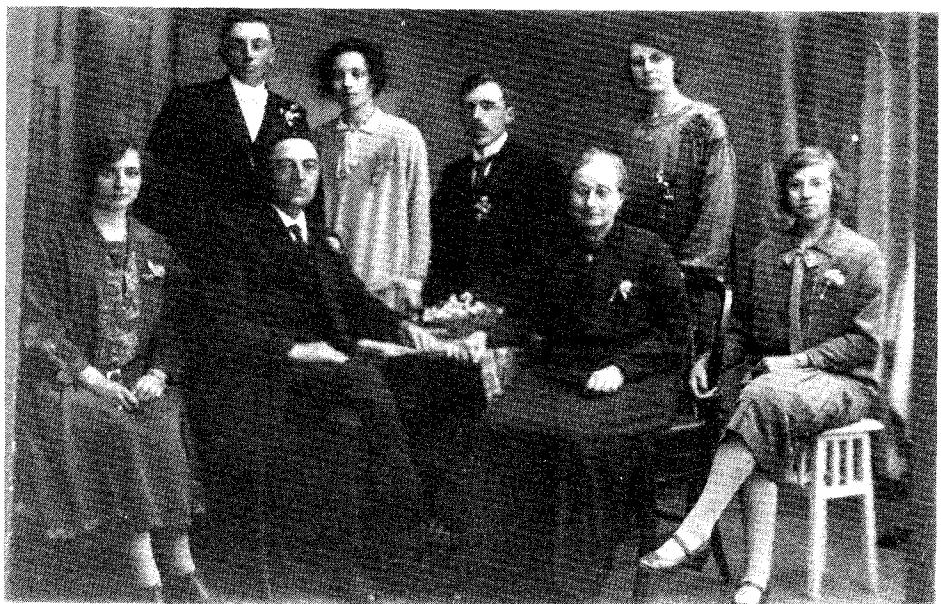
Anne en Antsje hiene fjouwer bern: Renske, Sietske, Dieuwke (nr. 3) en Arend.

8. Andries Douwes Zwart, berne Easternijtsjerk 15 des. 1872, stoarn le 5 okt. 1950; tr. Eastdongeradiel 14 okt. 1897
9. Klaaske Johannes Smedema, berne ûnder le 30 juny 1870, stoarn dêr 19 juny 1939.

Andries hat yn it fabryksbestjoer sitten fan it molkfabryk op it Stienfek ûnder le. Fierders hat er him tige ynset foar it kristlik ûnderwiis en siet er yn 'e tsjerkerie fan de grifformearde tsjerke yn le. Ek hat hy anty-revolusjonêr riedslid west fan de gemeente Eastdongeradiel. Doe't er mei Klaske troude waard Andries boer op de pleats fan syn skoanâlden op Lyts Medhuizen ûnder le.

Klaske wie in stil en rôstich type en tsjin friemd perfoarst gijn prater.

Yn 1914 litte hjâ de âlde kop-hals-romp pleats ôfbrekke en in nije stjelp bouwe. De earste stien waardlein troch harren soan Douwe. Arsjitekt wie Heerke Douma, in omke fan Klaske.

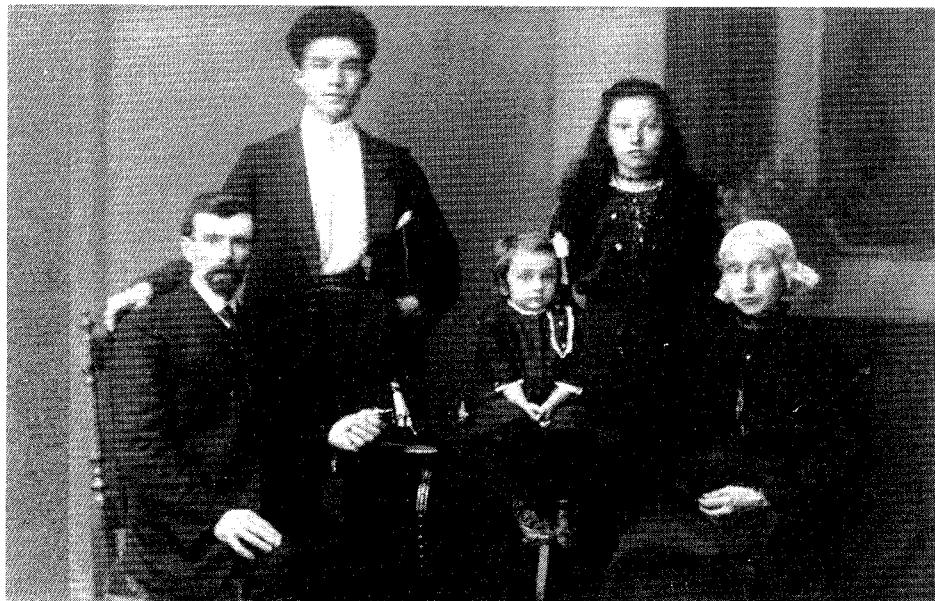
Troufoto Douwe Zwart en Ettje Witteveen yn 1928.

Steand fan lofts nei rjochts: Douwe Zwart (nr. 4), Ettje Witteveen (nr. 5), Johannes Reitsma (troud mei Boukje), Boukje Zwart. Sittend fan lofts nei rjochts: Trijntje Zwart, Andries Zwart (nr. 8), Klaaske Smedema (nr. 9) en Janke Zwart.

Yn 1939 hat Klaske harsels ferdronken ûnder Eastrum. Andries wenne letter by Janke, de net troude suster fan Klaske.

De bern wiene: Trijntje, Baukje, Douwe (oardel moanne âld ferstoarn oan kinkhoast; syn sisters hiene dy sykte), wer in Douwe (nr. 4) en Janke.

10. Harmen Jans Witteveen, berne Eastrum 8 maart 1866, stoarn Westergeast 11 febr. 1950; tr. Kollumerlân c.a. 20 maaie 1899
11. Sijke Tjerks Spirensma, berne Westergeast 6 april 1871, stoarn dêr 30 april 1951.
Harm Witteveen wie in echte Eastrumer, rûch yn 'e mûle. Doe't er troude mei Sijke kamen hja earst yn Eastrum te wenjen. Yn maaie 1904 ferhuzen hja nei in pleats op it Stienser Aldlân. Yn 1918 ferstoaren Sijkes broer Jan en syn vrou Anna Hofman oan 'e spaanske gryp. Dêrtroch koene Harm en Sijke yn april 1919 op de pleats by Westergeast komme, dêr't Sijke opgroeid wie. In dochter fan Jan en Anna namen hja as pleechbern yn 'e hûs. Sijke wie in proastige vrou en koe gauris fûterje. Fan har wie bekend dat hja goed tsjerks wie. Fan Harm net, dy gie sa no en dan hinne. Hie de preek goed foldien dan sei er: „Wat hat dominy fannemoarn dochs bliksems moai preke“, hie de preek net foldien, dan wie it: „Dû sitst dy de kont stikken“. Harm koe tige snoad út 'e hoeke komme. Yn syn jonge jierren spile er fioele, letter is er dêr, op oanstean fan Sijke, mei ophâlden. Hy mocht graach fiskje en sette

Fan lofts nei rjochts: Harmen Witteveen (nr. 10), Jan Witteveen, Sijke Spirensma (pleechbern), Etje Witteveen (nr. 5), Sijke Spirensma (nr. 11). De foto is naam om 1921 hinne.

leaver in foeke út as dat er ûnder de kij siet. Hy wie in echt natoerminske en hat hiel wat yn it hôf fan de pleats ôfplante. Ek nifele hy graach en hâlde fan keatsen. Op harren âlde dei wennen Harm en Sijke yn it froegere arbeidershûs, krekt eerder oan it reedsje.

Sijke en Harm hiene twa bern: Jan en Ettje (nr. 5). Harren pleechbern hiet Sijke.

12. Arend Kornelis Castelein, berne Tytsjerk 12 maart 1857, stoarn Eanjum 21 febr. 1905; tr. Dantumadiel 7 maaie 1881
13. Rinskje Melles Castelein, berne Ikkewâld 29 maart 1861, stoarn le 12 aug. 1911.

De koaipleats ûnder Eanjum, sirka 1934.

Arend wie troud mei syn nicht Rinskje. Yn 1882 ferhuzen hja fan de koaipleats ûnder Ikkewâld nei de koaipleats ûnder Eanjum. Foar it ferstjerren fan Arend, wie yn 1904 syn broer Ruurd ferstoarn. Sadwaande koe Rinskje yn 1905 mei de njoggen bern nei de koaipleats ûnder le ferhúzie, dêr't Ruurd buorke hie. Rinskje is op dizze pleats ferstoarn. De bern bleaune op de pleats wenjen en soan Melle waard doe koaiker. De beide koaipleatsen (Eanjum en le) wiene yn besit fan de famylje Van Asperen.

De bern wiene: Dieuwke (blyn berne), Melle, Sjoukje, Cornelis, Hedzer, Grietje, Fetje, Anne (nr. 6) en Jan.

14. Teye letses van der Molen, berne Strobos 29 sept. 1866, stoarn Kornhorn 11 maaie 1946; tr. Gruttegast 14 maaie 1896
15. Sietske Pieters Jager, berne Doe zum 14 april 1869, stoarn Boerakker 1 jann. 1960.
Teye hannele yn fan alles, yn it earstoan hat er ek noch mei de hûnekarre der op út west, en slachte er wol fee. Hy wie in eigensinnich man, wie net noflik foar de lju yn syn fermidden. Der waard faak ferhuze fanwege tsjerklike mieningsferskil len.
Sietske wie goedaardich en hie in séft karakter. Hja hat har lêste jierren troch brocht by har soan Dirk yn Boerakker.
Teye en Sietske hiene sân bern: Antje (nr. 7), Ietse, Pieter, Dirk, Miente, Anne en Sapke.
Miente, Anne en Sapke binne emigrearre nei Amearika.

Teye van der Molen en Sietske Jager

8. FERFOLCHSTEAT FAN ANDRIES DOUWES ZWART (1872-1950)

16. Douwe Andries Zwart, berne Easternijtsjerk 12 juny 1842, stoarn dêr 7 aug. 1916; tr. Eastdongeradiel 7 maart 1872
17. Baukje Pieters Rinsma, berne Ommen 18 okt. 1843, stoarn Easternijtsjerk 5 april 1916.
Douwe wie boer op in pleats yn Easternijtsjerk. Op 23 maaie 1868 wie hy trouwde mei Detsje Douma, in dochter fan Jan Douwes Douma en Antje Gosses Jilderda. Hja wie berne te le op 30 july 1845. Douwe en Detsje ha twa jong ferstoarne dochters mei de namme Antje hân. Detsje stoar te Easternijtsjerk op 29 jann. 1871.

Douwe is stoarn aan longûntstekking. By Baukje krike er seis bern: Andries (nr. 8), Pieter, Durk, Louwerens, Neeltje en Renze.

32. Andries Dirks Zwart, berne Easternijtsjerk 16 nov. 1796, boer, stoarn dêr 7 juny 1849; tr. Eastdongeradiel 20 maaie 1825
33. Trijntje Renzes Weidenaar, berne Easternijtsjerk 4 febr. 1804, stoarn dêr 17 juny 1889.
34. Pieter Folkerts Rinsma, berne Hallum 17 febr. 1816, winkelier, stoarn Burdaard 26 juny 1855; tr. Ferwerderadiel 24 des. 1842
35. Neeltje Eelkes Talsma, berne Hijum 25 jann. 1818; tr. 2. Lourens Haayes Minne-ma. Neeltje is stoarn te Nijewier 2 des. 1903.

Dirk Pyters Swart

64. Dirk Pyters Swart, doopt Easternijtsjerk 8 jann. 1764, slachter en keapman, yn 1811 nimt hy de namme Swart oan, stoarn dêr 14 nov. 1831; tr. 1. Easternijtsjerk 24 maaie 1789 Trijntje Sapes, suster fan nr. 66; tr. 3. dêr 3 april 1808 Geertje Andries Veendorp, suster fan nr. 65, ek wol Venstra; tr. 2. dêr 21 febr. 1795 Jeltje Andries (Veendorp), berne Feanwâlden 11 juny 1772, stoarn Easternijtsjerk 5 july 1806.
65. Renze Sapes Weidenaar, doopt Easternijtsjerk 29 jann. 1775, boer, stoarn dêr 2 febr. 1827; tr. Easternijtsjerk 19 maaie 1799
66. Aaltje Hessels Weidenaar, berne Easternijtsjerk 24 april 1774.
68. Folkert Folkerts Rinsma, berne Hallum 13 jann. 1790, yn 1821 boer te Sint Anne, dêrfoar sükereifabrikant te Hallum; tr. 2. It Bilt 11 okt. 1821 Sytske Hanses Krootsma. Folkert is stoarn te Hallum 3 sept. 1830. Hy tr. 1. Hallum 8 aug. 1812 Baukje Alefs Olivier, berne Marrum 27 juny 1789, stoarn Hallum 5 sept. 1819.
69. Eelke Sytses Talsma, berne Wânswert 27 jann. 1771, skoalmaster te Hijum; tr. 1. foar 25 okt. 1804 Geertje Nammes. Eelke is stoarn te Hijum 29 maaie 1825. Hy tr. 2. Stiens 28 okt. 1812
71. Doetje Jacobus Regnerus, berne te Westernijtsjerk 19 maart 1793; tr. 2. Ljouwerteradiel 20 july 1831 Abe Jippes Holwerda. Doetje is stoarn te Hijum 13 nov. 1834.
128. Pieter Hayes, hierde in hûs mei lân te Easternijtsjerk fan Rienk Swart (1754 oant 1758) en fan H. Ronner (1759 oant 1764). Dit binne Rienk Pieters Swart en syn skoansoan Hendrik Berends Ronner, beide wenjend te Dokkum. Pieter hie sùnder mis in suster Antje Hayes, dy't trouw wie mei Lubbert Olbrems te Easternijtsjerk, hy neamt him yn 1811 ek Zwart. Fan 1777 oant 1779 wie hy âlderling. Hy tr. 2. Easternijtsjerk 27 nov. 1768 Dyuke Annes; tr. 3. dêr 1 des. 1771 Maike Everts. Pieter is stoarn te Easternijtsjerk yn 1781. Hy tr. 1. Easternijtsjerk 8 april 1759 Sjoukje N., stoarn foar 1768.
130. Andries Douwes, doopt Ryptsjerk 12 april 1739; tr. Feanwâlden 27 maaie 1770 Sely Gerryts, stoarn Wetsens 6 jann. 1827.
131. Sape Geerts, fan 1762 oant 1779 te Easternijtsjerk; tr. foar 25 sept. 1763

133. Antje Baukes.
134. Hessel Philippus Weidenaar, doopt Kollum 28 july 1743, boer en brandewynstoker te Easternijtsjerk (fan 1768 oant 1781), yn 1782 „in 's lands dienst op 't oorlogsschip „De Pallas“; tr. Eanjum 13 des. 1767
135. Baatje Dirks, doopt Easternijtsjerk 27 nov. 1746.
136. Folkert Pieters, doopt Hallum 8 sept. 1754, keapman te Hallum; tr. dêr 14 juny 1778
137. Grietje Folkerts Rinsma, berne Hallum 6 jann. 1747.
138. Alef Lourins Olivier, doopt Holwert 23 july 1752, boer te Marrum, stoarn dêr 6 nov. 1811; tr. Marrum 28 april 1776
139. Geertje (Gettje) Sybren Twijnstra, doopt Hallum 4 juny 1752, stoarn foar nov. 1811.
140. Sytze Eelkes, skuonmakker te Wânswert yn 1776; tr.
141. Ruurdje Hinnes.
142. Jacobus Teunes, berne te Marrum 28 febr. 1764; tr. Westernijtsjerk 20 maaie 1787
143. Neeltje Aukes, fan Hallum.
256. Haye Pieters, lit in bern dope te Easternijtsjerk op 9 maart 1732; op 27 maart 1732 betellet hy foar syn mem Janke Rienks in „vandel turf“.
260. Douwe Andries, doopt Ryptsjerk 19 febr. 1706, yn 1749 „gemeen boer, redelijk reeuw en beslagh“ te Ryptsjerk; tr. dêr 22 juny 1738
261. Jeltje Minnes.
262. Gerrit Jacobs, yn 1749 skipper te Feanwâlden; tr. dêr 22 april 1736
263. Tjetske Ballings, doopt te Feanwâlden 9 july 1713.
268. Philippus Everts Weidenaar, doopt Eastermar 20 okt. 1720, yn 1749 sjirurgyn te Kollum, stoarn Eanjum 1772/73; tr. Kollum 13 nov. 1740
269. Antje Hessels Vlieg, doopt Kollum 23 maart 1721, wennet yn 1779 noch te Eanjum, en giet dan nei it gasthûs te Kollum.
270. Dirk Cornelis, doopt Eanjum 8 okt. 1724, yn 1749 boer te Easternijtsjerk, „tamelyk welgesteld“; tr. Eanjum 5 april 1744
271. Aaltje Meintes, doopt Eanjum 25 aug. 1720.
272. Pyter Folkerts, doopt Hallum 29 maart 1716, yn 1749 brouwer en keapman dêr; tr. dêr 17 des. 1741
273. Trijntje Tammes, doopt Hallum 6 okt. 1720.
274. Folkert Rinsma, doopt Hallum 7 jann. 1714, yn 1749 skoalmaster te Hallum; tr. dêr 3 april 1740
275. Baukjen Pyters, by houlik komt hja fan Koarnjum.
276. Lourins Olivier, doopt Ternaard 7 okt. 1703, kastelein, doarprjochter te Holwert, stoarn 1760/61; tr. 1. Ternaard 1 maaie 1729 Akke Jentjes; tr. 2. Holwert 1739
277. Baukje Roelofs, doopt Holwert 13 maart 1716, stoarn nei 1768.
278. Sybren Jacobs Twijnstra, „bestaat wel“ yn 1749; tr. Hallum 9 july 1747
279. Trijntje Ruurds Bokma, doopt Marrum 3 maaie 1722.
284. Teunis Lieuwes, doopt Marrum 28 febr. 1740; tr. Marrum/Westernijtsjerk 15 maaie 1763
285. Doetje Jacobs, by houlik fan Marrum.
286. Auke Simons; tr. Lichtaard 10 des. 1758

287. Antje Franses, stoarn Hallum 5 des. 1816, âld 76 jier en 11 moanne.
512. Pieter Hayes Swart, berne 1633, skoalmaster te Easternijtsjerk yn 1683, hat in broer Tjaerd Hayes Swart, skoalmaster te Ljussens. Op 6 febr. 1700 is Pieter Hayes doarpjochter te Easternijtsjerk, „old omtrent 65 jaar” op 8 april 1698; tr. 1. Dokkum 29 okt. 1673 Roelofke Pyters; tr. 2. foar 25 maaie 1683 (dan binne hja man en vrou te Easternijtsjerk)
513. Jancke Rienks, libbet noch op 27 maart 1732 te Easternijtsjerk.
520. Andries Luytjens, doopt Ryptsjerk 11 jann. 1665, yn 1697 boer te Gytsjerk; tr. Aldtsjerk 3 juny 1684
521. Geertje Douwes.
526. Balling Hayes, berne likernôch 1679, yn 1721 hûsman te Feanwâlden, libbet noch op 10 okt. 1728; tr. foar 4 aug. 1709
527. Seli Martens, libbet noch op 10 okt. 1728.
536. Evert Philippus Weidenaar, doopt Eastermar 20 nov. 1698, fan 1720 oant 1722 sjirurgyn by de Wâl te Eastermar, stoarn Kollum foar 1736; tr. (ûndertr. Dokkum 18 nov.) 1719
537. Eelkje Reinders Dijkstra, yn 1749 te Kollum as „een gemeene coopvrouw”.
538. Hesselius Vlieg, doopt Grypskerk 18 sept. 1693, fan 1723 oant 1739 sjirurgyn en „vroedmeester” te Kollum, stoarn dêr 1739/40; tr. Grypskerk 10 maart 1715
539. Fetje Douwes Stellingwerf, yn 1749 te Kollum as „vroetvrouw, bestaat redelijk”, stoarn Kollum 1754/55.
540. Cornelis Dirks, doopt Eanjum 14 jann. 1693, stoarn foar 1749; tr. Eanjum 8 sept. 1723
541. Aaltje Hendriks, doopt Eanjum 26 maart 1699, yn 1749 wennet hja te Easternijtsjerk, „leeft van haar inkomen”.
542. Meinte Dirks, fan Eanjum; tr. dêr 13 maart 1717
543. Baatje Jans, doopt Eanjum 29 maart 1693.
544. Folkert Hansen, mr. timmerman te Driezum (1710) en te Hallum (1711 oant 1743), stoarn foar 1749; tr. 2. Hallum 26 april 1743 Antje Ruurds; tr. 1. foar 1710
545. Fookeltje Luytjens, stoarn foar 1743. Op 9 maart 1710 dogge Folkert en Fokeltje belidenis te Driezum.
546. Tamme Dirks, by syn houlik fan Roardhuzum, keapman, lidmaat te Hallum op 6 nov. 1712; tr. Hallum 13 maart 1712
547. Trijntje Piers, fan Hallum.
548. Melle Pieters Rinsma, doopt Drachten op belidenis 20 des. 1685, fan 1685 oant 1693 muzyk- en skoalmaster te Drachten, giet yn 1693 nei Hallum; tr. Drachten 17 july 1692
549. Grietje Gerryts, berne te Hallum.
552. Martinus Olivier, by de doop fan syn âldste soan „gardekoer” (soldaat yn de liifwacht), wenne op it Ruterskertier te Ljouwert, giet yn 1694 nei Ternaard en is dêr gernier; tr.
553. Franske Alefs, komt op 16 maaie 1690 fan Holwert nei Ljouwert.
554. Roelof Sipkes Hestra, yn 1749 te Holwert „wel in staat”; tr. (1e prokl. Holwert 28 july) 1714
555. Tietje Tietet Posthumis, doopt Ferwert 29 april 1688.
558. Ruurd Wybrems Bokma, yn 1728 brûker fan stim 4 te Marrum, blysitter fan Fer-

- werderadiel, stoarn Marrum 1753; tr.
 559. Geertie Jans.
568. Lieuwe Reiners, doopt Marrum 20 des. 1711, yn 1749 te Marrum as „arm, gering arbeider”, stoarn foar 1767; tr. Marrum 28 des. 1737
569. Trijntje Theunis, yn 1767 lidmaat te Hallum, giet yn 1777 mei attestaasje nei Eanjum.
574. Frans Gerbens, fan Hijum; tr. (3e prokl. Hegebeintum/Blije 20 july) 1738
575. Neeltje Jacobs, fan Blije.
1040. Luytjen Jelles, stoarn Ryptsjerk 4 july 1696; tr. foar 1658
1041. Trijntje Pyters, stoarn Ryptsjerk 22 sept. 1719.
1052. Haye Ballings, yn 1679 te Jistrum, stoarn Feanwâlden foar 3 april 1691; tr.
1053. Tietske Gosses; tr. 2. Foocke Thomas, hja is stoarn te Feanwâlden foar 22 jann. 1692.
1072. Philippus Lenaerts Weidenaar, doopt Eastermar 22 maart 1674, sjirurgyn by de Wâl te Eastermar, stoarn dêr 17 aug. 1720; tr. Eastermar 10 nov. 1695
1073. Tjerckjen Krijns Ruytenburgh, yn 1695 fan Lekkum, wennet yn 1749 noch yn Eastermar as „redelijk welgestelt”, stoarn 1765/66.
1076. Hesselius Vlieg, berne om-ende-by 1670, keapet yn 1698 Clootstede op it Westerzand ûnder Oldekerk (G.); tr. Grypskerk 17 july 1692
1077. Anje Alberts, doopt Grypskerk 7 juny 1668.
1078. Douwe Aukes, berne Rinsumageast omstrings 1659, brouwer te Kollum (1687 oant 1695), yn 1698 eigner en brûker fan stim nr. 69 en brûker fan nr. 33 te Kollum, stoarn foar 1727; tr. foar 1687
1079. Aukje Johannes, libbet noch yn 1722.
1080. Dirck Ulckes, yn 1693 te Eanjum; tr.
1081. Dieucke Heerts, fan 1708 oant 1713 man en frou te Eanjum.
1082. Hendrik Geerts, yn 1699 te Eanjum.
1086. Jan Lieuwes, yn 1693 te Eanjum, 1698 brûker van Eanjum stim 15, Doma state, grut 120 pûnsmiet.
1098. Gerryt Jans, fan Rie, stoarn foar 1677; tr. Gerjocht Ferwerderadiel 27 april 1670
1099. Teetske Pyers, fan Hallum; tr. 2. Hallum des. 1677 Sint Minnes, mr. skuonmakker te Hallum. Teetske libbe noch yn 1695.
1108. Sipcke Roelofs, stoarn Waaksens 7 maaie 1709.
1110. Tiete Jorryts, stoarn Ferwert 1687/88; tr.
1111. Sytske Jans, yn 1698 te Ferwert op stim 22.
1136. Reinder Gelts, yn 1711 te Marrum.
2144. Leonard Jurriens Weydner, doopt Arnhim 28 july 1650, sjirurgyn te Eastermar, stoarn dêr tusken 1690 en 1693; tr. Eastermar 21 maaie 1671
2145. Berber Oubles, „van Leeuwarden alias Steenwijck”, stoarn nei 1711.
2152. Hesselius Vliege, op 4 sept. 1667 lidmaat te Grypskerk, sjirurgyn dêr; tr. foar 5 sept. 1669
2153. Hilletyen Fabricius, yn 1666 lidmaat op Reytsema ûnder Grypskerk.
2154. Albert Everts, yn 1654 wenjend yn de „Binnenburen” te Grypskerk, fan 1660 ôf op de Easter Ruigewaard, stoarn Grypskerk nov. 1668; tr. 1. Grypskerk 1 jann. 1658 Antje Falcks, fan Muntsjesyl; tr. 2. tusken 1658 en 1660

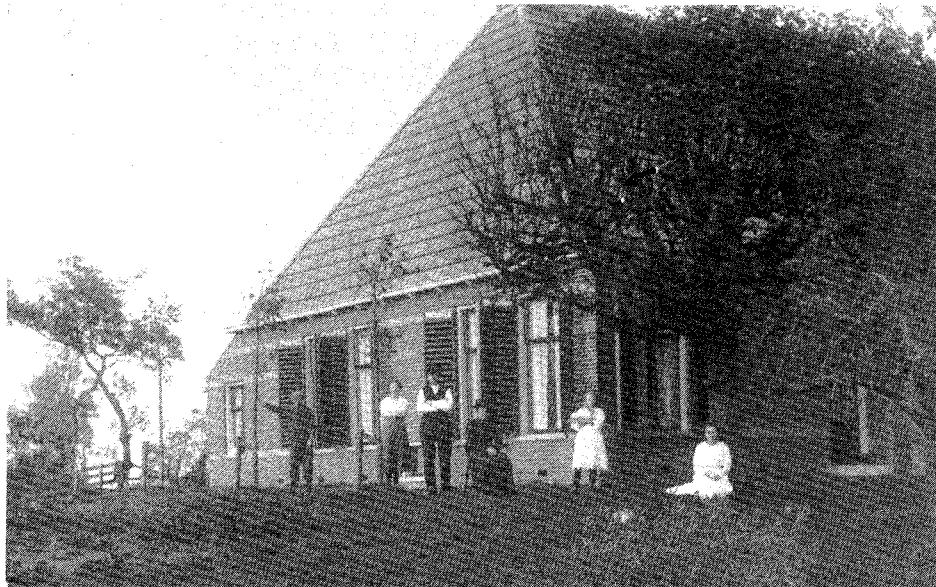
2155. Wytske Joostes.
 2220. Jorryt Tietet, stoarn foar 1645; tr. Ljouwert 23 jann. 1633
 2221. Grietje Jacobs, berne Stiens tusken 1598 en 1602; tr. 2. Wybren Clases.
4288. Jurriën Frederick Weydner, berne te Arnhim, dêr bakker yn it hûs „De Meermuin“ oan 'e Turfstraat, om 1664 hinne boarger fan Harns; tr. Arnhim 7 maaie 1637
 4289. Jenneken Philips Staetsen, berne te Den Haach, libbe yn 1668 noch te Harns.
 4442. Jacob Peters; tr. Stiens 1601
 4443. Geert Hiddes.
8576. Georg Weydner, berne te Ottersheim, soldaat ûnder Ernst van Nassau, letter baker te Arnhim, dêr begroeven op 28 maaie 1630; tr. Arnhim 24 sept. 1613
 8577. Dericksken Jansen, berne te Arnhim yn 1595, libbe noch yn 1650; tr. 2. yn 1632 mei Henrick Jans van Beekbergen.
 8578. Philip Staetsen, berne te Leiden, „laeckenbereyder“, letter „hellebaerdier en coetsier van de Prins van Orangien“, stoarn Den Haach tusken 1644 en 1647; tr. dêr 4 sept. 1616
 8579. Maeycken Adriaens, stoarn Den Haach april 1668.
 8884. Peter Harmens; tr.
 8885. Auck Jacobs.
17152. Leonard Weidner, berne om 1550 hinne, dûmny te Ottersheim (1588-1603), Schnorbach Hunsrück (1603-1607), Ravensgierburg Hunsrück (1607-1611) en Vendersheim (1611), by syn ynskriuwing oan de universiteit fan Tübingen yn 1578 ôfkomstich fan Schabatz; tr.
 17153. Christina Dorndörffer, berne Münstereiffel, dochter of bernsbern fan Marcus Dorndörffer, prior fan de abdij te Münstereiffel.
 17154. Jan Cuypers, yn 1613 te Arnhim.
 17156. Jan Staetsen, „saeydrapenier“, komt fan Hondschoote, wurdt yn 1591 poarter fan Leiden; tr.
 17157. Grietgen Jans, widdo fan (Cornelis Joris?) Voisin.

BOARNEN (de nûmers ferwize nei de kertieren):

- 70.** Sjoch ek genealogy Tolsma, W. Tsj. Vleer. **128.** RA DOK W42 4 juny 1745; RA OOD M13 5. **138.** Gen. Jb. 1967 82. **140.** RA TIE M7 5 juny 1776; RA DAN K14 308. **256.** Diakonyboek Easternijtsjerk side 4 en 6. **262.** RA DAN K14 375; RA DAN G2 75. **512.** RA OOD Q11 25 maaie 1683; Siv. sent. 6 febr. 1700 nr. 11. **520.** RA TIE M7 394. **526.** RA DAN G1 177, 179. **536.** Krim. sent. 17 jann. 1759 nr. 166. **548.** Gemeenteargyf Smellingerlân, tsjerkerekkenboek; Siv. sent. nr. 238 18. **1052.** RA DAN G1 27 38; RA DAN I15 294. **1078.** Siv. sent. 530 13. **1080.** RA OOD Q12 223 251 380. **1108.** Gen. Jb. 1967 58. **4288.** RA HAR-J13-245.

9. FERFOLCHSTEAT FAN KLAASKE JOHANNES SMEDEMA (1870-1939)

18. Johannes Hendriks Smedema, berne le 10 maart 1830, gernier te Lyts Medhuzen ûnder le, stoarn Jouswier 16 july 1900; tr. Eastdongeradiel 13 maaie 1865
19. Trijntje Pieters Douma, berne Hantum 15 maart 1837, stoarn Mitselwier 25 july 1907.
Yn 1897 ferhúzje Johannes en Trijntje nei Grut Medhuzen. Harren dochter Klaaske trout dan mei Andries Zwart en blywt op de pleats te Lyts Medhuzen te wenjen. Hja hiene twa dochters: Janke en Klaaske (nr. 9).

Pleats te Lyts Medhuzen ûnder le yn 1915-1916 mei de famylje Zwart: fan lofts nei rjochts: Douwe (nr. 4), Boukje, Andries Zwart (nr. 8), Klaaske Smedema (nr. 9), Janke en Trijntje Zwart.

36. Hendrik Tijpkes Smedema, berne le 4 maart 1791, arbeider en gernier, stoarn dêr 7 des. 1859; tr. Eastdongeradiel 22 maaie 1824
37. Janke Jans Jilderda, berne Eanjum 18 febr. 1795; tr. 1. Tijpke Gerbens Bouma, stoarn le 25 nov. 1864.
38. Pieter Douwes Douma, berne Hantum 4 maaie 1808, winkelier, stoarn Mitselwier 3 aug. 1845; tr. Westdongeradiel 17 maaie 1834
39. Klaaske Heerkes Menninga, berne Hantumhuizen 30 april 1813, stoarn Mitselwier 12 febr. 1886.
72. Tijpke Johannes Smedema, doopt Peazens 8 febr. 1750, arbeider, stoarn Eastrum 11 jann. 1809; tr.
73. Minke Melles, doopt Mitselwier 29 jann. 1769, stoarn Eastrum 12 febr. 1830.

74. Jan Lolkes Jilderda, berne Ternaard 5 des. 1753, stoarn Boarnwert 27 jann. 1820; tr. Hantum 18 april 1779
75. Trijntje Gosses Heeringa, doopt Holwert 8 july 1753.
76. Douwe Johannes Douma, doopt le 23 nov. 1766, stoarn Hantum 28 sept. 1850; tr. le 25 maaie 1800
77. Neeltje Gooitsens Nicolai, doopt Bûtenpost 11 maart 1770, stoarn Hantum 13 april 1851.
78. Heerke Willems Menninga, berne Moarre 27 sept. 1785, bouboer te Hantumhuizen, stoarn dêr 16 april 1839; tr. Moarre 3 juny 1810
79. Trijntje Jans Meinsma, berne Peazens 20 april 1789, suster fan nr. 83 (yn ferfolchsteat 10), stoarn Hantumhuizen 5 des. 1826.
144. Johannes Tijpkes, doopt Peazens 19 nov. 1719; tr. Eanjum 9 febr. 1749
145. Klaaske Pyters.
146. Melle Hendriks, doopt op belidenis Jouswier 30 okt. 1772, stoarn dêr 1780; tr. Maaike Fokkes; tr. 2. Jouswier 1787 Jacob Lieuwes.
148. Lolke Lolkes; tr. Hantum/Hantumhuizen 3 maaie 1744
149. Janke Jans.
150. Gosse Gerryts Heringa, berne Holwert 29 des. 1715, boer dêr, stoarn yn 1762; tr. Holwert 26 des. 1745
151. Sieuwke Gysberts Tadema, doopt Holwert 21 maart 1723, stoarn nei 1762.
152. Johannes Douwes, doopt Eanjum 11 okt. 1733, húzman te le; tr. 2. le 16 nov. 1783 Folkjen Jans; tr. 1. le 13 maaie 1764
153. Pietrik Jans, doopt le 4 nov. 1740, stoarn dêr 4 des. 1778.
154. Gooitzen Roelofs Nicolai, doopt Bûtenpost 26 nov. 1741, stoarn dêr maityd 1786; tr. Bûtenpost 21 maaie 1769
155. Hiltje Ruurds (Zwart), berne Droegeham 5 juny 1746, stoarn Bûtenpost yn de simmer fan 1786.
156. Willem Mennes, doopt Eanjum 29 sept. 1762, bouboer te Moarre; tr. Eanjum 24 nov. 1782
157. Antje Heerkes, berne Nes omstrings 1763, stoarn Moarre 6 okt. 1826.
158. Jan Eesges, doopt Peazens 19 febr. 1736; tr. dêr 2 aug. 1767
159. Klaaske Egberts, doopt Kollum 30 maart 1746.
288. Tijpke Hendriks, wennet yn 1719 te Peazens.
292. Hendrik Sapes, doopt Nijewier 14 nov. 1697; tr. dêr 23 maart 1721
293. Mincke Melles, doopt Nijewier 26 maart 1699.
296. Lolke Durks; tr. Hantum/Hantumhuizen 1 jann. 1713
297. Antje Gosses.
300. Gerryt Gosses Heringa, doopt Nes 8 juny 1684, bouboer te Holwert, blysitter fan Westdongeradiel, dykgraaf fan Holwert, stoarn dêr foar 1758; tr. (3e prokl. Holwert 3 april) 1712
301. Aafke Tijpkes Douma, doopt Holwert 21 aug. 1681.
302. Gysbert Pyters Tadema, doopt Dokkum 16 febr. 1690, mr. bakker te Holwert, stoarn foar 1749; tr. (ûndertr. Holwert 17 febr.) 1714
303. Doetje Pyters, doopt Holwert 21 jann. 1694, yn 1749 te Holwert as „een bakkerske, suinig in orde“.

304. Douwe Johannes, doopt Eanjum 14 july 1700; tr. dêr 23 nov. 1732
 305. Lysbeth Tyssens, doopt Eanjum 14 juny 1711.
 306. Jan Pieters Sjuk, doopt le 24 febr. 1709, waard in jier ferballe bûten de provinsje om't er meidien hie aan it oproer yn 'e Dongeradielen yn 1749; tr. le 4 des. 1735
 307. Gertje Jacobs, doopt le 1 febr. 1704.
 308. Roelof Gooitsens Nicolai, doopt Droegeham 6 maart 1715; tr. dêr 22 jann. 1741
 309. Neeltje Johannes, doopt Twizel 12 okt. 1723.
 310. Ruurd Jacobs, doopt Droegeham 27 jann. 1715; tr. dêr 18 july 1745
 311. Baukje Jentjes, doopt Droegeham 1 july 1717.
 312. Menne Harmens; tr. 1. Eanjum 19 des. 1751 Berber Melles, fan Eanjum; tr. 2. dêr 22 maaie 1757
 313. Tjamke Willems, doopt Eanjum 8 febr. 1732.
 314. Heerke Sjolles, doopt Peazens 2 maart 1732; tr. dêr 9 maart 1756
 315. Antje Wybrens, doopt Peazens 1 maart 1739, stoarn Nes (Westdongeradiel) 13 maaie 1814
 316. Eesge Jans, boer, eigner en brûker fan Meinsma state te Peazens fan 1738 oant 1748; tr. 1. Ljussens 9 maart 1721 Trijntje Tabes; tr. 2. Peazens 16 jann. 1735
 317. Wytske Tjallings.
 318. Egbert Romkes, stoarn foar 1760; tr. Kollum 13 sept. 1743
 319. Akke Klases, doopt Ljussens 14 febr. 1723; tr. 2. Ljussens 13 jann. 1760 Harmen Hendriks (= nr. 162 yn ferfolchsteat 10), stoarn foar 1784.

 584. Sape Gerbens; tr. Nijewier 13 juny 1697
 585. Mayke Klases, by houlik komme beide fan Nijewier.
 586. Melle Minses; tr. Nijewier 21 jann. 1694
 587. Aalke Pyters; by houlik beide fan Nijewier ôfkomstich.
 600. Gosse Gerryts Heringa, berne likernôch 1644, eigner en brûker fan Swynsma sa-te, grut 104 pûnsmiet, te Hantumhuizen, ûntfanger fan Nes, stoarn Hantumhuizen 14 maaie 1701; tr. Hantum/Hantumhuizen 23 juny 1672
 601. Trijntje Wobbes, in widdo fan it Kollumer Nijlân.
 602. Tjipke Clases; tr. Holwert 31 dec. 1676
 603. Trijntje Clases, beide fan Holwert.
 604. Pyter Gerryts Tadema, berne te Boerum om 1658 hinne; tr. Dokkum 20 april 1685
 605. Namke Gysberts, doopt Dokkum 20 april 1662.
 606. Pyter Klases, fan Menaam; tr. Holwert 5 des. 1680
 607. Sieuwke Klases, fan Holwert.
 608. Johannes Douwes, doopt te le 3 jann. 1664; tr.
 609. Rinske.
 610. Thys Tomas, mûnder en bakker te Eanjum; tr. dêr 5 juny 1706
 611. Yttje Teakes, beide fan Eanjum.
 612. Pieter Sjucks, by houlik fan Eastrum, boer te le; tr. dêr 30 okt. 1707
 613. Grietje Jacobs; tr. 1. le 5 febr. 1688 Wytse Wopkes, fan Easternijtsjerk; tr. 2. le 24 febr. 1695 Frans Reynders, fan le. Grietje is stoarn foar 27 juny 1725.
 614. Jacob Eesges, yn 1704 te le; tr.
 615. Antje Harkes.
 616. Gooitzen Atses Nicolai, berne te Droegeham; tr. dêr 24 febr. 1711
 617. Lysbeth Gerks, doopt Eastermar 23 aug. 1691; tr. 2. Droegeham 11 des. 1718

- Gooitzen Klazes, in neef fan har earste man.
618. Johannes Thyses, doopt Bûtenpost 31 jann. 1673; tr. 2. Bûtenpost 30 july 1717
Geertruid Dirks Adama; tr. 1.
619. Gerbrich Hotses, doopt Hurdegaryp 2 okt. 1687.
620. Jacob Ruurds; tr. Droegeham 14 jann. 1710
621. Hiltje Wytses, by houlik beide fan Droegeham.
622. Jentje Sierks, berne Garyp; tr. Droegeham 14 april 1715
623. Tettie Simons, doopt Droegeham 18 aug. 1689.
626. Willem Nannes, fan Ternaard; tr. dêr 9 july 1724
627. Fokeltje Sjoerds, doopt Ternaard 14 aug. 1698.
628. Sjolle Heerkes, húzman te Peazens; tr. 2. Peazens 12 febr. 1736 Ytske Steffens, fan Kollum. Sjolle is dêr stoarn foar 19 maaie 1779; tr. 1. Peazens 2 april 1730
629. Antje Nyklaas, wierskynlik in suster fan Luitjen Nyklaas Elgersma, dy't te Peazens troude, in soan fan ds. Nyklaas Regnerus Elgersma te Ikkerwâld.
630. Wybren Meinderts, fan Nes; tr. dêr 21 jann. 1730
631. Trijntje Andries, fan Ljussens.
632. Jan Eesges, weinmakker te Ljussens yn 1714; tr. 2. dêr 27 okt. 1726 Trijntje Sapés; tr. 1.
633. Tietje Edses.
634. Tjalling Lieuwes, yn 1718 eigner en brûker fan 6 pûnsmiet lân te Peazens, stoarn foar 1728; tr.
635. Styntje Wiltjes.
638. Klaas Wopkes, yn 1723 te Ljussens.
1170. Klaas Hendriks, fan Nijewier; tr. le 28 febr. 1674
1171. Wop Bouwes, fan le.
1200. Gerryt Gosses Heringa, berne omstrings 1610, boer, oant 1660 doarprjochter en âlderling te Nes, dêrnei te Hantumhuizen, stoarn dêr omstrings 1687; tr.
1201. Bauck Pieters; tr. 1. Eede Jans.
1202. Wobbe Dircks, wenjend op it Kollumer Nijlân, mooglik in soan fan Dirk Wobbes en Hiske, yn 1640 brûker fan stim 20 op it Nijlân; tr.
1203. Martie Cornelis.
1208. Gerrit Freerks, berne Boerum likernôch 1615, boer op de Hoarne ûnder Boerum, stim 37, stoarn foar 1674; tr. tusken 1650 en 1652
1209. Tietske Gercks Tadema, berne Eastrum om 1625 hinne, stoarn foar 1671.
1210. Gysbert Alefs, doopt Harns 13 okt. 1629, pottebakker te Dokkum, sûnt 8 sept. 1658 boarger dêr; tr. (ûndertr. Dokkum 10 july) 1658
1211. Antje Henricx, doopt Dokkum 12 aug. 1640.
1216. Douwe Johannes; tr. 2. le 2 maaie 1665 Auck Rimrens.
1226. Jacob Hanses.
1228. Eesge Jacobs.
1230. Harke Dirks; tr.
1231. Froukje Jetses, hja wenje te Mitselwier.
1232. Atzo Nicolai, berne Frjentsjer om 1640 hinne, dûmny te Nes en Wierum fan 1664 ôf, nei 1670 te Droegeham en Harkema, yn 1698 brûker van stim 15 te Droegeham; tr. 1. Gelske Tyses. Nicolai is stoarn te Droegeham op 7 aug. 1701; hy tr. 2. om 1678 hinne.

1233. Tettie Gooitsens, berne Bouwekleaster omstrings 1656, stoarn Droegeham 14 juny 1700.
1234. Gerk Roels, doopt Droegeham 4 maart 1666; tr. 2. (3de proklamaasje Droegeham 12 sept.) 1697 Tiedtie Willems; tr. 1. Droegeham 17 maart 1689
1235. Trijn Buwes.
1236. Thys Johannes, berne op Stienharst ûnder Lytsewâld; tr. Bûtenpost 21 jann. 1666
1237. Sytske Jans.
1238. Hotse Simons; tr. Koarnjum 19 okt. 1681
1239. Neeltje Oedses, doopt Stiens 28 okt. 1660.
1244. Sierck Jentjes, doopt op belidenis Garyp 23 april 1676; tr. dêr 4 maart 1687
1245. Bauck Jelles, doopt op belidenis Garyp 4 maart 1687.
1246. Simon Cornelis, skoalmaster te Droegeham; tr. dêr 8 nov. 1688
1247. Tzietske Hillebrands.
1254. Soerd Pieters, doopt Ternaard 28 okt. 1655; tr. dêr 26 juny 1687
1255. Gatske Tietet, fan Frjentsjer.
1256. Heerke Sjolles, stoarn te Peazens foar 31 jann. 1729; tr. foar 1702
1257. Ytske Wilkes, stoarn nei 1729.
2400. Gosse Eetes (Heringa), yn 1627 te Nes (Westdongeradiel), mooglik letter op Feitsma state te Kollum, stoarn foar 1640; tr.
2401. Duyfke Gerryts, stoarn Kollum 1649.
2402. Pieter N.; tr.
2403. Trijntje Piers.
2418. Gercke Sypts Tadema, yn 1629 te Eastrum, eigner fan de stimmen 11 en 12 dêr, stoarn 1656/57; tr.
2419. Ebeltje Reysts, stoarn Eastrum 30 maaie 1676, op har grêfstien stiet: „All die hier op mij treden, neem een exemplel aan mij, all leg ik hier beneden, ick ben geweest als gij“.
2420. Gysbert Gerryts; tr.
2421. Namcke Jans, yn 1629 as troude Iju te Harns.
2422. Hendrick Harmens, yn 1640 te Dokkum.
2464. Claes Atses, mr. skuonmakker efter de Waach te Frjentsjer; tr. 2. Antie Folckerts; tr. 1. foar 1640
2465. Maeycke Tietet, stoarn Frjentsjer tusken 25 juny 1647 en 1 sept. 1650.
2466. Goytzen Roelofs, boer te Eastermar, letter te Bouwekleaster (1656); tr.
2467. Sjouck Tjerks.
2468. Roel Sjoerds, yn 1666 te Droegeham; tr.
2469. Tryn Hendriks.
2470. Buwe Sytses, yn 1666 mearderjierrick, 1698 mei-eigner fan De Koaten stim 9; tr.
2471. Antie Hendricks, suster fan nr. 4038 (yn ferfolchsteat 15).
2472. Johannes Feddes, op Stienharst ûnder Lytsewâld, yn 1640 brûker fan Lytsewâld stim 11; tr. krekt foar of yn 1629
2473. Aeltie Claeses; tr. 1. omstrings 1621 Pyter Thonis.
2474. Jan Heerckes, yn 1640 op stim 46 te Twizel; tr.
2475. Tiet Jurcks.
2478. Oeds Binnes, skipper te Stiens; tr. dêr 17 jann. 1656

2479. Frouck Johannes, doopt Stiens 17 maaie 1624.
 2508. Pieter Siuerts, fan Ternaard; tr. dêr 23 okt. 1651
 2509. Romck Siuerts, fan Ternaard.
 2512. Sjolle Heerkes
4800. Eete Gosses, yn 1580 te Idaard, 1601 te Gerkeskleaster, stoarn dêr foar 1618; tr.
 4801. Dyoerd Dircks,
 4932. Roelof Geerts, berne Koartehimmen, boer te Bouwekleaster, doarpjochter fan Droegeham, eigner stim 17 en 25 dêr; tr. omstrings 1618
 4933. Tet Sytses, fan Suderdrachten.
 4940. Sytse Edes, yn 1640 brûker fan Twizel stim 10, yn 1649 mei syn vrou lidmaat te Bûtenpost, bewenje dêr in hûs op de Kerklaan; tr. 2. (3de prokl. 4 maart) 1666 Aaltie Pieters; tr. 1.
 4941. Aaltie Buwes, stoarn Bûtenpost foar 1666.
 4942. Hendrik Ubles, berne De Koaten om 1601 hinne, yn 1640 eigner en brûker fan stim 9 te De Koaten, stoarn dêr foar 6 jann. 1668; tr.
 4943. Martje Hepkes.
 4950. Jurck Rompts, wenne te Twizel, stoarn foar 27 july 1659; tr.
 4951. Rins Melles.
 4956. Binne Oedses, te Hurdegaryp; tr.
 4957. Jets Intses.
 4958. Johannes Dircks; tr. Stiens 1623
 4959. Eelck Jans, beide fan Stiens.
 5024. Heerke Sjolles, broer fan nr. 5544 (yn ferfolchsteat 10); tr.
 5025. Geertje Ates, yn 1685 man en vrou te Peazens.
9864. Geert Hendricks, yn 1640 eigner fan stim 1 te Koartehimmen; tr. 2. Tyets Eysses.
 Geert is stoarn te Koartehimmen foar 21 febr. 1654; tr. 1.
 9865. Goyts Cornelis, fan Suderdrachten, stoarn Koartehimmen foar 1618.
 9866. Sytse Lieppes, berne te Suderdrachten foar 1579, stoarn dêr nei 1629; tr. 2. Folck Gerbens; tr. 1.
 9867. Engel Dircks, stoarn Suderdrachten 1615/16.
 9884. Uble Hendricks, stoarn De Koaten om 1623 hinne; tr.
 9885. Frouck Dircks.
 9900. Rompt Jurcx, neamd yn 1639, wennet wierskynlik te Twizel.
 10048. Sjolle Jeppes, yn 1644 noch frijeint; tr.
 10049. Grietje Tjallings, yn 1651 troude Iju te Peazens.
19730. Cornelis Baerthes, yn 1581 earm- en tsjerkfâd te Drachten, fan 1588 oant 1609 siktaris fan Smellingenlân.
 19732. Lieppe Rinthies, yn 1581 te Suderdrachten, tr.
 19733. Barber Alles, beide stoarn nei 1616.
 20096. Jeppe Sjolles, tr. 2. Griet Dirks, tr. 1.
 20097. Dieuwke Botes, 1630 troude Iju te Peazens, stoarn foar 1654.

BOARNEN

302. Gen. Jb. 1981 87 oant 108. **306.** D.P. Keizer, Reboelje yn de Dongeradielen 1749, Bûtenpost 1980, side 76 en 93. **1236.** HvF WW62 def. 19 mrt. 1672. **1256.** RA OOD Q7 127; RA OOD M8 402: **2472.** RA KOL P8 179. **5024.** RA OOD M6 48. **9884.** RA ACH M1 5 mrt 1603. **10048.** RA OOD Q7 243 253 343; RA OOD M3 28 96. **20096.** RA OOD M2 71 111; RA OOD Q7 377.

10. FERFOLCHSTEAT FAN HARMEN JANS WITTEVEEN (1866-1950)

20. Jan Harmens Witteveen, berne Eastrum 10 des. 1838, stoarn dêr 20 des. 1918; tr. Eastdongeradiel 26 maaie 1865
21. Riemke Annes Mellema, berne Eastrum 6 maart 1844, stoarn dêr 30 okt. 1899.
Jan wie gernier te Eastrum en hat de pleats foar it kafé oer bouwe litten. Dat wie in stjelp, mar is yn 1953 werboud as kop-hals-romp. Riemke hie in suster letsje. Hja binne skandelik behannele troch harren styfheit Reinder Jacobs Fokkema. Hy hâlde de erfenis foar himsels. Jan en Riemke hiene in fêste sit yn de Eastrumer tsjerke. Hja hiene twa soannen: Harmen (nr. 10) en Anne.

Jan Harmens Witteveen

Riemke Annes Mellema

40. Harmen Jans Witteveen, berne Eastrum 22 jann. 1806, gernier en fjildwachter, stoarn dêr 25 febr. 1860; tr. Eastdongeradiel 13 maaie 1831
41. Aukjen Doekes Alberda, berne Ljussens 15 maart 1807, stoarn Eastrum 28 maart 1859.
42. Anne Sybrens Mellema, berne Eastrum 2 sept. 1809, boer, stoarn dêr 13 july 1844; tr. Eastdongeradiel 24 maaie 1841
43. Maaike Formers Wiersma, berne Wetsens 24 april 1815; tr. 2. Reinder Jacobs Fokkema. Maaike is stoarn te Eastrum 18 aug. 1854.
80. Jan Fokkes Witteveen, berne Eastermar om 1780 hinne, fan 1804/05 ôf boer te Eastrum, stoarn dêr 3 nov. 1852; tr. Eastrum 5 maaie 1805
81. Maria Harmens Boersma, berne Moarre 9 jann. 1786, stoarn Eastrum 30 jann. 1858.
82. Doeke Alberts Alberda, berne Moarre 12 maaie 1775, boer te Ljussens, stoarn dêr 23 des. 1840; tr. Peazens 28 maart 1802
83. Akke Jans Meinsma, ek wol Meindersma, berne Peazens 23 april 1783, stoarn Ljussens 14 april 1838.
84. Sybren Douwes Mellema, berne te le 26 july 1780, boer te Eastrum, stoarn dêr 27 febr. 1823; tr. Eastrum 17 maaie 1801
85. Ytje Fokkes Meyerink, berne Eanjum 15 juny 1782, stoarn Eastrum 18 febr. 1828.
86. Former Thomas Wiersma, berne Wetsens 20 nov. 1783, boer te Wetsens, stoarn dêr 7 des. 1846; tr. Ealsum 12 maaie 1805
87. Riemke Willems Weidema, berne Ealsum 30 april 1779, stoarn Wetsens 31 jann. 1847.
160. Fokke Jans Witteveen, berne op it Wytfean ûnder Eastermar om 1747 hinne, arbeider; tr. Eastermar 11 sept. 1774
161. Hinke Sipkes, doopt Eastermar 24 des. 1752.
162. Harmen Hendriks, doopt Ljussens 18 aug. 1730, stoarn Eastrum 25 maart 1812; tr. 1. Akke Klases (is nr. 319 yn ferfolchsteat 9); tr. 2. Moarre 28 nov. 1784
163. Emke Geeles, doopt Driezum 7 maaie 1747, stoarn Eastrum 3 april 1813.
164. Albert Jans, doopt Moarre 2 juny 1737, bakker dêr, stoarn nei 1779; tr. Moarre 26 maaie 1765
165. Aukjen Doekes, doopt Moarre 30 july 1741.
166. = 158 (yn ferfolchsteat 9).
167. = 159 (yn ferfolchsteat 9).
168. Douwe Sybrens Mellema, fan Eastrum, fan 1777 oant 1781 brûker fan Mockema sate ûnder Ie, fan 1782 oant 1795 brûker fan nûmer 10 ûnder Ie en fan 1796 oant 1808 brûker fan Mellema sate ûnder Eastrum, stoarn dêr 15 nov. 1808; tr. Eastrum 5 maaie 1776
169. Antje Minnes Douma, doopt Nijewier 20 maart 1757, stoarn Eastrum 13 sept. 1824.
170. Fokke Jacobs, fan Eanjum; tr. 24 juny 1770
171. Antje Tjeerds Obma, doopt Ingwierrum 24 maaie 1750.
172. Thomas Formers, berne Wetsens 26 febr. 1757; tr. Ealsum 11 maaie 1777
173. Antje Lieuwes van Marren, berne Ealsum 18 okt. 1759.
174. Willem Gerrits, doopt Ealsum 28 maart 1745; tr. dêr 10 sept. 1775
175. Maaike Franses, berne om 1748 hinne, stoarn te Wetsens 10 febr. 1815.

322. Sipke Liewes, doopt Eastermar 5 april 1724; tr. 2. Minke Freerks; tr. 1. Eastermar 18 july 1751
323. Willemke Jans, fan de Grinzer Pein, stoarn Eastermar foar 25 des. 1757.
324. Hendrik Christiaans, doopt Foudgum 5 july 1693, skoalmaster; tr. Ljussens 27 sept. 1722
325. Maaike Jans, fan Hantum.
326. Geele Uwes, yn 1747 te Driezum; tr.
327. Maria Hendriks.
328. Jan Alberts, doopt Moarre 26 okt. 1700, bakker, stoarn dêr 1762/63; tr.
329. Trijntje Keimpes, stoarn Moarre 1784/85.
330. Doeke Bartels, doopt le 9 maart 1704, boer; tr. 1. (3e prokl. Moarre 3 april) 1729 Tjitske Oebeles; tr. 2.
331. Baukjen Ypes, doopt Moarre 9 okt. 1712.
336. Sybren Douwes, boer op Mellema sate ûnder Eastrum fan 1747 oant 1795 (yn 1790 hat er de pleats kocht), stoarn dêr 25 des. 1807; tr.
337. Saakjen Pieters.
338. Minne Rienks, doopt Nijewier 2 jann. 1724, boer, stoarn le foar 1794, broer fan nr. 345; tr. Nijewier 16 maaie 1756
339. Trijntje Alberts Douma, doopt Mitselwier 1 april 1736, stoarn le 19 maaie 1825.
342. Tjeerd Bartels, fan Ingwierrum, boer, stoarn dêr 1770/71; tr. Ingwierrum 12 nov. 1747
343. Antje Botes, doopt Ingwierrum 26 sept. 1723.
344. Former Thomas, doopt Nijewier 2 maaie 1723; tr. Wetsens 9 maaie 1755
345. Grietje Rienks, doopt Nijewier 20 sept. 1733.
346. Lieuwe Pieters, doopt Ealsum 13 jann. 1732, stoarn dêr 21 jann. 1806; tr. Ealsum 2 july 1752
347. Ybelte Simons, fan Wetsens.
348. Gerrit Willems, fan Ealsum, boer; tr. dêr 17 maaie 1744
349. Trijntje Gerrits, fan Ealsum.
350. Frans Jacobs, fan Nijewier; tr. dêr 28 nov. 1751
351. Trijntje Jacobs, fan Hantum.
644. Lieuwe Sierks, fan Eastermar, keapman op It Wytfean; tr. Eastermar 8 aug. 1717
645. Hinke Harts, doopt Eastermar 27 juny 1697.
648. Christiaan Rozekrans, yn 1688 ôfkomstich fan Borculo, skoalmaster, earst te Foudgum, letter te Hantum; tr. 2. Hantum/Hantumhuizen 1 maart 1722 Trijntje Feenstra; tr. 3. Hantum/Hantumhuizen 15 okt. 1724 Fokeltje Hoites; tr. 1. Waaksens 25 nov. 1688
649. Stijntje Harmens, fan Brantgum, stoarn Hantum tusken 1708 en 1722.
652. Uwe Annes; tr. Feanwâlden 9 des. 1714
653. Gertje Johannes, beide fan Feanwâlden.
656. Albert Jans, ek wol neamd Albert Jans Coopman, fan 1714 oant 1717 brûker en eigner fan Moarre nûmer 9, stoarn dêr 22 juny 1717; tr.
657. Trijntje Hayes, stoarn Moarre tusken 1733 en 1735.
660. Bartel Jans; tr. le 6 jann. 1695
661. Auck Sakes, beide fan le.
662. Ype Pieters; tr. le 24 maaie 1696

663. Sieucke Doedes, beide fan Ie.
672. Douwe Cornelis, doopt Mitselwier 4 okt. 1693, fan 1714 oant en mei 1721 boer op Lyts Ropta te Mitselwier, fan 1722 oant 1733 boer op Mellema sate te Eastrum; tr. Antje Sybrens; tr. 2. Claas Ulbes. Hja buorkje fan 1735 oant en mei 1746 op Mellemra sate.
674. Pieter Clases.
676. Rienk Minnes, doopt Nijewier 28 maart 1697, stoarn dêr 1746; tr. Nijewier 21 febr. 1723
677. Antje Dirks, doopt Mitselwier 23 maaie 1697, stoarn Nijewier 1750.
678. Albert Douwes Douma, berne Mitselwier 24 aug. 1699, meirjochter fan Eastdongeradiel, stoarn Mitselwier 6 sept. 1772, syn grêfstien op it tsjerkhôf dêr hat as tekst:
A° 1772 DEN 6 7BER IS/ OVERLEEDEN DE EERSAME ALBERT/ DOUWES DOUMA MEEDEREGETER VAN OOSTDONGERADEEL OUD/ DRIE ENTZEEVENTIG IAAR MIN/ AGT DAAGEN EN LEIDT ALHIER/ BEGRAVEN/ DEES CERK BEDEKET HET KOUD GEBEENT/ VAN EEN VAN IEESUS HEILGEMEENT/ DIE NUTTIG WAS VOOR KERK EN STAAT/ VOOR WEEUW EN WEES EEN TOEVERLAAT/ BETRUEER MET ZYN ANDROMEDA/ OOSTDONGERADEEL UW GROTE SCHAA. Albert tr.
679. Trijntje Jans.
686. Boote Heyns, berne Ingwierrum 1682, boer, stoarn dêr yn 't lêst fan 1727; tr. om 1710 hinne
687. Yttje Willems, stoarn Ingwierrum yn 't lêst fan 1727.
688. Thomas Formers, doopt Wetsens 10 sept. 1693, boer; tr. Wetsens 2 aug. 1722
689. Eelkjen Cornelis, doopt Nijewier 19 nov. 1699; tr. 1. dêr 20 april 1721 Focke Gerrits.
690. = 676.
691. = 677.
692. Pieter Lieuwes, fan Ealsum, boer en diaken, stoarn dêr foar 14 juny 1751; tr. 2. Aafke Gerryts; tr. 1. Ealsum 18 maart 1731
693. Trijntje Dirks, doopt Nijewier 8 maart 1696, stoarn foar 1749.
1288. Sierk Lieuwes, fan De Rottefalle; tr. Aldegea (Sm.) 19 maart 1682
1289. Riemke Sydses, fan De Rottefalle; op 24 maaie 1697 geane hja fan De Pein nei Eastermar, yn 1709 binne hja noch lidmaten op it Wytfean ûnder Eastermar.
1290. Hart Hendriks, berne Eastermar omstrings 1668, hûsman, timmerman dêr by de Wâl, stoarn dêr 1704; tr. Eastermar 22 july 1694
1291. Antje Ritskes, doopt Eastermar 24 des. 1673, stoarn nei 1716.
1344. Cornelis Douwes, fan Moarre, yn 1714 brûker fan Lyts Ropta te Mitselwier; tr. dêr yn 1686
1345. Tetje Jans, fan Ljussens.
1352. Minne Rienks; tr. Wetsens yn 1680
1353. Riemke Hendriks, fan Moarre.
1354. Dirk Johannes, doopt Mitselwier 6 aug. 1664; tr.
1355. Auck Jans, hja steane yn 1688 op de lidmatelist fan Mitselwier.
1356. Douwe Douwes, yn 1699 te Mitselwier; tr.
1357. Janke Alberts.
1372. Heyn Botes, boer te Ingwierrum, yn 1698 op stim 2, stoarn dêr yn 1706; tr. 2.

- Sytske Metskes; tr. 3. Trijntje Jaspers; tr. 1. om 1676 hinne
1373. Saakjen Taeckes, berne omstrings 1654, stoarn om 1686 hinne.
1376. Former Pieters, yn 1693 te Wetsens.
1378. Cornelis Martens, doopt Nijewier 18 maaie 1662; tr. dêr 2 juny 1695
1379. Aaltje Willems, fan Ljussens.
1386. Dirk Sjolles, berne Mitselwier yn 1663; tr. Nijewier 2 april 1693
1387. Antje Thomas, fan Nijewier.
2580. Hendrick Harts, op it Heechsân ûnder Eastermar, as widner op de lidmatelist fan 1682; tr.
2581. Bauck Minses, stoarn tusken 1678 en 1682.
2582. Ritske Rapkes, berne Eastermar omstrings 1645, skipper op it Swartfean, letter boer op 'e Lytse Hoarnst, stoarn Eastermar 1721/22; tr. Eastermar 30 febr. 1670 (!)
2583. Jets Hoeckes, berne Eastermar om 1649 hinne, doopt De Pein 22 febr. 1657, stoarn Eastermar nei 1709.
2708. Johannes Dircks, yn 1654 te Mitselwier.
2744. Boote Heyns, boer te Eanjum, letter op it Nijlân ûnder Ingwierrum; tr. omstrings 1650
2745. Aecht Oenes, stoarn yn 1679, widdo fan Pieter Sjoerds.
2756. Marten Seerps, fan Nijewier; tr. dêr 10 juny 1660
2757. Maycke Cornelis, fan Hantum.
2772. Sjolle Ates; tr.
2773. Trijntje Jans, hja hawwe wenne te Mitselwier, beide stoarn foar 21 nov. 1682.
5164. Rapke Ritskes, stoarn foar 1667; tr.
5165. Antje Wopkes, wennet 1667 op de Lytsebuorren ûnder Eastermar, en is stoarn foar 1674.
5166. Hoecke Douwes, wennet op it Wytfean ûnder Eastermar, stoarn tusken 1668 en 1673; tr. 2. De Pein 17 des. 1654 Bauck Jochems; tr. 1. De Pein 8 okt. 1648
5167. Marij Gerryts, doopt op belidenis De Pein 8 okt. 1648, stoarn omstrings 1652.
5488. Heyne Eyntes, boer op Sybada state te Ebwier ûnder Eanjum, stoarn dêr foar 1638; tr.
5489. Auckjen Wopckes, yn 1640 brûkster fan Sybada state (stim 10).
5544. Ate Sjolles, wennet te Mitselwier yn 1640.
10330. Wopcke Lourens, feanbaas te Eastermar by de Wâl, stoarn dêr foar 1650; tr. foar 1617
10331. Trijntje Michiels, libbe noch yn 1646.
10976. Eynte Pieters, boer op de Skâns ûnder Eanjum, fermeld yn 1613 en 1627; tr.
10977. Lisck Hayes.
11088. = 10048 (yn ferfolchsteat nr. 9).
21952. Pieter Eyntes, wennet yn 1582 te Ingwierrum.

BOARNEN

- 342.** Gen. Jb. 1986 37. **648.** RA WED BB8 71. **678.** Kolleksje grêfskriften Ryksargyf Ljouwert. **692.** RA OOD J31 254. **1291.** Gen. Jb. 1987 37. **1372.** RA OOD J27 368; RA OOD H1 112v. **1386.** RA OOD Q7 72 240v; RA OOD M8 2. **2744.** RA OOD J20 273. **2772.** RA OOD H1 171. **5544.** RA OOD M2 220v. **21952.** RA OOD J1 241.

11. FERFOLCHSTEAT FAN SIJKE TJERKS SPRIENSMA (1871-1951)

22. Tjerk Reinders Spriensma, berne Sybrandahûs 25 july 1842, stoarn te Westergeast 21 maart 1909; tr. Westdongeradiel 5 maaie 1870
23. Ettje Jans Hiemstra, berne Foudgum 18 sept. 1846, stoarn Dokkum 17 okt. 1913.
Tsjerk wie guodlik fan aard en lyts fan stik. Fan maaie 1870 ôf wie hy boer únder Westergeest, op de pleats dy't meastal oantsjut wurdet as Idemasate. Yn dyselde moanne troude er mei Etsje. Etsje wie rimpen, se liet har de bûter net fan it brea ite. Hja wie it uterste fan har man. Tsjerk wie yn 1888 ien fan de oprjochters fan it molkfabryk op it Stienfek únder Ie. Yn 1909 ferstoar hy op de pleats. Etsje ferhuze yn maaie 1911 nei Dokkum. Harren jongste soan Jan troude yn dat jier mei Anna Hofman en bleau op 'e pleats te wenjen. De oare soan, Reinder, buorke únder Ie. Tsjerk en Etsje lizze beide yn Westergeast begroeven yn de famyljegrêve, dy't by de pleats hearre.
De bern wiene: Sijke (nr. 11), Siebrigje, stoarn op seisjerrige leeftyd, Doetje, Reinder, wer in Siebrigje, Baukje en Jan.

Tjerk Reinders Spriensma

Ettje Jans Hiemstra

44. Reinder Tjerks Spriensma, berne Lytsewâld 3 jann. 1819, stoarn te Boerum 12 febr. 1902, boer te Ingwierrum en Muntjesy়l; tr. 2. Eastdongeradiel 15 des. 1853 Doetje Jacobs Tuinenga, in nicht (dochter fan Jacob Siedses Tuinenga en Tjitske Reinders Spriensma); tr. 1. Dantumadiel 31 maaie 1841

- 45. Siebrigje Oebeles Viersen, berne Sibrandahûs 18 nov. 1819, stoarn Ingwierrum 23 febr. 1851, per trekskip nei Sibrandahûs fearn, en dêr begroeven.
- 46. Jan Gosses Hiemstra, berne Foudgum 1 jann. 1812, boer, stoarn dêr 6 maaie 1894; tr. Westdongeradiel 21 maaie 1835
- 47. Sijke Aants Bosch, berne Hantumerútbuorren 6 april 1811, stoarn Foudgum 9 aug. 1867.

Jan Gosses Hiemstra

- 88. Tjerk Reinders Spirensma, berne Raard (Westdongeradiel) om 1788 hinne, boer, stoarn Lytsewâld 6 maaie 1828; tr. Holwert 20 maaie 1813
- 89. Ymkjen Rienks Pijpstra, berne De Lytse Jouwer 1 juny 1793, stoarn Lytsewâld 25 aug. 1826.
- 90. Oebele Ypes Viersen, berne Rinsumageast 22 febr. 1783, boer, stoarn Sibrandahûs 1 sept. 1826; tr. Rinsumageast 29 juny 1806
- 91. Froukje Piers de Groot, berne Raard (Westdongeradiel) 17 july 1786, stoarn Sibrandahûs 28 april 1868.
- 92. Gosse Thomas Hiemstra, doopt Foudgum 5 aug. 1770, boer, stoarn dêr nei 1832; tr. foar 1797
- 93. Ettje Hoites Mellema, berne Foudgum 25 febr. 1778, stoarn dêr 26 april 1832.
- 94. Aant Jacobs Bosch, berne Ternaard 2 maaie 1771, boer, stoarn Hantumerútbuorren 4 juny 1811; tr. Easternijtsjerk 15 juny 1794

95. Emkje Douwes Tilkema, berne Easternijtsjerk 4 april 1774, stoarn Hantumerútbuorren 19 nov. 1834.
176. Reinder Freerks Spirensma, doopt Betterwurd 3 april 1754, boer op de buorkerij Grut Spirens op de terp Spirens únder Raard. Op syn grêfstien stiet: „Door de zonde kwam deez' wonde, dat mijn leven hier beneden, door den dood werd afgesneden“. Reinder tr. 2. Doetje Ymes de Liefde. Hy is stoarn te Raard 3 aug. 1826; tr. 1. Sibrandahûs 20 maaie 1782
177. Adriaantje Tjerks Rintjema, doopt op belidenis Sibrandahûs 24 maaie 1789, stoarn Raard 14 febr. 1796.
178. Rienk Symens Pijpstra, doopt Foudgum 18 maart 1764; tr. 2. 1826 Froukje Sikkes de Jong. Rienk is stoarn te Ealsum 28 okt. 1830; hy tr. 1. De Lytse Jouwer 24 juny 1792
179. Sytske Thyses, berne Reitsum om 1764 hinne, stoarn Ealsum 22 nov. 1825.
180. Ype Jans Viersen, doopt Rinsumageast 7 april 1748, keapman, stoarn dêr 20 febr. 1828; tr. Rinsumageast 1 juny 1777
181. Siebrigjen Harings Feenstra, berne Rinsumageast yn 1755, stoarn Wânswert 13 aug. 1827.
182. Pier Johannes de Groot, doopt Boarnwert 27 maart 1763, stoarn dêr 18 des. 1836; tr. Raard 15 maaie 1785
183. Heebeltje Pieters, doopt Raard 25 maart 1764, stoarn Boarnwert 6 sept. 1831.
184. Thomas Jans, stoarn 12 sept. 1808; tr. Foudgum 23 april 1753
185. Baukjen Gosses, berne Foudgum 8 okt. 1734, stoarn 11 maaie 1791.
186. Hoite Jacobs Mellema, doopt De Lytse Jouwer 25 des. 1751, stoarn Foudgum 3 des. 1822; tr. De Lytse Jouwer 7 july 1776
187. Aafke Jans, doopt Reitsum 16 febr. 1757.
188. Jacob Jans; tr. Hantum/Hantumhuizen 27 okt. 1763
189. Minke Aants.
190. Douwe Pieters, berne Easternijtsjerk, weinmakker, stoarn dêr 1785/86, tr. Easter-nijtsjerk 8 des. 1771
191. Fettje Jans, doopt Holwert 27 sept. 1744, stoarn Hantumhuizen 28 okt. 1825.
352. Freerk Reinders, doopt Dokkum 1 april 1703, komelker en gernier, wennet yn 1754 te Betterwurd, stoarn 1769/70; tr.
353. Antje Mennes.
354. Tjerk Harmens, fan 1754 oant 1763 foar de helte eigner en brûker fan pleats nr. 16 (Rintjema) únder Hantumhuizen, yn 1768 en 1778 eigner fan pleats nr. 4 te Betterwurd, yn 1768 is Freerk Reinders (nr. 352) dêr brûker fan, yn 1778 is Tjerk sels de brûker, stoarn Betterwurd tusken 1778 en 1788; tr.
355. Antje Binnes, yn 1788 op pleats nr. 4 te Betterwurd.
356. Symen Rienks Pijpstra, berne Holwert om 1736 hinne, stoarn Hantumerútbuorren 3 aug. 1817; tr. Foudgum 14 juny 1760
357. Ymkjen Minnolts, fan Brantgum; tr. 1. Brantgum 23 jann. 1752 Fokke Heins, fan dat doarp.
358. Thys Taekes, boer; tr. Reitsum 1 jann. 1759
359. Rinske Wytses, beide fan Reitsum.
360. Jan Ypes Viersen, doopt Wâlterswâld 27 febr. 1707, wolsteld boer te Rinsumageast yn 1749, stoarn dêr tusken 1778 en 1788; tr. Reitsum 15 maaie 1738

361. Jelske Heerkes, doopt Hegebeintum 9 des. 1714.
 362. Haring Oebles, wennet yn 1764 te Rinsumageast en yn 1774 te Wytgaard, tr.
 363. Anna Geertruida Las, doopt Rinsumageast 17 jann. 1723.
 364. Johannes Taekes, wennet yn 1763 te Boarnwert; tr.
 365. Froukjen Piers.
 366. Pieter Tjeerds, berne Raard, stoarn dêr 20 des. 1782; tr. Raard 8 maaie 1763
 367. Dieuwke Piebes, berne Moarmwâld, doopt Ikkerwâld 13 maart 1742.
 370. Gosse Johannes, doopt Jelsum 27 febr. 1707, boer, stoarn Damsyl, eastlik fan
Raard, 11 febr. 1779; tr. Jelsum 26 febr. 1730
 371. Claaske Jans, doopt Jelsum 14 juny 1711.
 372. Jacob Idses, berne Wjelsryp tusken 1716 en 1723; tr. Boarnwert 8 maaie 1746
 373. Ettje Hoites, doopt Boarnwert 19 april 1724.
 374. Jan Jurjens, berne Reitsum om 1730 hinne; tr. dêr 7 sept. 1755
 375. Antie Gerrits, fan Reitsum.
 380. Pieter Clases, weinmakker, yn 1768 en 1778 brûker fan stim 13 te Easternijtsjerk,
stoarn dêr 1783/84; tr.
 381. Emke Douwes, doopt Ingwierrum 1 april 1703, stoarn Easternijtsjerk 1765/66.
 382. Jan Sjoerds, bakker; tr. Holwert 18 maaie 1726
 383. Ynske Lammerts.
- ~
704. Reinder Hayes, fan Ealsum, weinmakker, letter pelmûnder, stoarn Sibrandahûs
1743/44; tr. Ealsum 10 nov. 1700
 705. Trijntje Freerks, fan Sibrandahûs.
 708. Harmen Idses, doopt Ealsum 14 des. 1692, fan 1720 oant 1747 (en dêrni syn er-
ven) eigner fan Rintjema (stim 16) te Hantumhuizen, stoarn Hantumhuizen
1747/1748; tr. Ealsum 26 febr. 1719
 709. Adriaantje Tjerks, fan Blijie.
 710. Binne Martens, yn 1748 en 1758 eigner fan stim 4 te Betterwurd, stoarn dêr tus-
ken 1758 en 1768; tr. Ikkerwâld 9 jann. 1724
 711. Tjitske Baukes, doopt Ternaard 27 jann. 1704.
 712. Rienk Pybes; tr. (ûndertr. Holwert 11 maaie) 1736
 713. Hylkje Symons, beide fan Holwert.
 714. Minnolt Alberts.
 720. Ype Dirks, yn 1698 brûker fan de stimmen 5 en 8 te Wâlterswâld, yn 1728 boer op
Saeckma state te Ikkerwâld; tr. 1. Antje Wobbes; tr. 2. Aafke Uwes; tr. 3.
 721. Aukjen Dirks.
 722. Heerke Heerkes, berne Hegebeintum 16 aug. 1675, boer, yn 1698 te Hegebeintum
en fan 1718 oant 1749 te Reitsum; tr. Hegebeintum 16 jann. 1701
 723. Grietje Jacobs, doopt Hegebeintum 4 july 1675.
 724. Oebele Harings, yn 1728 brûker fan stim 34 (Barrahûs) te Wurdum; tr. Goutum 30
sept. 1714
 725. Sybrich Taekes, fan Goutum.
 726. Nicolaus Olûfsen Las, berne om 1681 hinne, eksteur fan Dantumadiel, 8 juny 1726
lidmaat fan de Evangelysk Luterske tsjerke fan Ljouwert, yn 1749 te Rinsumageast as „een vrij welgestelde rentenier”, stoarn dêr 1753/54; tr. Ljouwert 14
maaie 1716
 727. Geertruid Delburgh, komt op 29 april 1712 mei attestaasje fan Grins nei Rinsumageast

geast, hja kin ôfkomstich wêze út Lengerke (Kreist Lingen yn Dútslân), om't dêr mear minsken mei deselde skaainamme weikomme dy't yn Grinslân wenje, stoarn Rinsumageast 1750/51.

734. Piebe Joukes, berne Oentsjerk om 1715 hinne, tinklik boer, wie eigner fan stim 11 te Oentsjerk foar in seisde part, stoarn Sibrandahûs nei 1790; tr. (1e prokl. Holwert 21 april) 1741
735. Maaike Andries, fan Boarnwert, stoarn Gytsjerk 1788/89. Piebe en Maaike hawwe wenne te Holwert yn 1741, Moarmwâld yn 1742, Foudgum yn 1744, Oentsjerk yn 1745, Rinsumageest yn 1760, Gytsjerk yn 1766. Yn 1790 giet Piebe allinne nei Sibrandahûs.
740. Johannes Gosses, berne Jelsum om 1652 hinne, stoarn dêr 8 sept. 1731; tr. Wyns 14 maaie 1702
741. Dirkjen Annes, doopt Aldtsjerk 17 okt. 1680, stoarn Jelsum 18 des. 1709.
742. Jan Sydtses; tr. Jelsum 20 febr. 1698
743. Antie Keimpes.
746. Hoite Tjerks, stoarn Boarnwert 1768; tr. dêr 23 maaie 1723
747. Grytje Jans, widdo fan Jelte Durks.
748. Jurjen Jans; tr.
749. Aafke Offes, hja binne op 20 maaie 1734 lidmaten te Reitsum.
762. Douwe Dircks, yn 1703 te Ingwierrum.
1420. Marten Binnes, húsman te Moarmwâld, stoarn dêr tusken 1724 en 1729; tr. (Gerjocht Dantumadiel 1e prokl. 3 sept.) 1688
1421. Sjouck Wygers, stoarn Moarmwâld foar 1729.
1422. Baucke Berends (Faber), berne te Ternaard om 1668 hinne; tr. dêr 18 maart 1703
1423. Antje Beerts van der Mey, fan Ternaard.
1444. Heerke Tjeerds, doopt op belidenis Hegebeintum 26 july 1667, stoarn dêr of yn Blij omstrings 17 nov. 1674; tr. Hegebeintum 28 nov. 1669
1445. Jelske Martens, fan Moarre.
1446. Jaöbb Sytses, yn 1698 brûker fan stim 12 te Hegebeintum; tr. dêr 26 febr. 1670
1447. Jilliske Andries.
1448. Haring Jans, fan 1698 oant 1714 húsman te Tears; tr. 1. Dieucke Sytses; tr. 2.
1449. Bauck Ubles.
1450. Tako Pyters, wenne yn 1674 op it Fliet ûnder Ljouwert; tr. 1. Meinu Jans; tr. 2. Gerjocht Ljouwert 8 maaie 1680
1451. Antje Jelles, fan Huzum.
1468. Jouke Andries, berne te Oentsjerk, boer, yn 1708 en 1718 brûker fan stim 11 dêr, stoarn Oentsjerk foar 1756; tr. (1e prokl. Oentsjerk 15 des.) 1700
1469. Dieuwke Dirks, berne Readtsjerk, doopt Aldtsjerk 9 okt. 1687; tr. 2. Jan Lieuwes, stoarn Oentsjerk nei 1762.
1480. Gosse Jacobs, boer te Jelsum op de Hegedyk (stim 18) yn 1698, stoarn dêr yn 1704; tr. Jelsum 14 jann. 1649
1481. Jantje Johannes, stoarn Jelsum nei 1692; Gosse en Jantje binne op 19 okt. 1651 lidmaten te Jelsum.
1482. Anne Alberts, fan Aldtsjerk, stoarn dêr foar 1699; tr. Aldtsjerk 4 juny 1671
1483. Trijtje Doekes, fan Wânswert, hja wie keapfrou, stoarn Aldtsjerk 8 sept. 1719.
1484. Sytse Jans.

2840. Binne Geerts, stoarn Ikkerwâld foar 18 maaie 1670; tr. (Gerjocht Dantumadiel 3e prokl. 11 april) 1659
2841. Wytske Johannes; tr. 1. Tziaert Harts.
2842. Wyger Johannes; tr.
2843. Imck Harts, berne Moarmwâld omstrings 1632.
2846. Beert Dircks van der Mey, berne omstrings 1653, boer op Reinsma te Ternaard, stoarn dêr 17 sept. 1721; tr.
2847. Doetje Wytses, berne om 1659 hinne, stoarn Ternaard 26 maart 1696.
2896. Jan Harings, fan Stiens, boer te Goutum, stoarn foar 19 maaie 1656; tr. Gerjocht Ljouwerteradiel 15 juny 1650
2897. Siebrich Jans, fan Tears; tr. 2. 1656 Tiede Sjoerds. Sybrich is stoarn foar 2 juny 1670.
2898. Uble Jans, yn 1667 boer te Tears, stoarn ûnder Feinsum foar 18 febr. 1687; tr. 2. Corneliske Jacobs; tr. 1.
2899. Swob Jans, stoarn Feinsum foar 23 sept. 1685.
2900. Pieter Taeckes; tr. (1e prokl. Ljouwert 21 sept.) 1644
2901. Siebrich Jans.
2936. Andries Sjoerds, fan Oentsjerk, docht belidenis dêr 8 des. 1671, wenne yn 1676 te Gytsjerk, dêrfoar en dêrnei te Oentsjerk, stoarn dêr foar 1698; tr. (1e prokl. Oentsjerk 30 april) 1671
2937. Trijntje Jans, fan Gytsjerk, docht belidenis te Oentsjerk 8 des. 1671, stoarn dêr nei 1706, yn 1698 wie hja meibrûkster fan stim 6 te Oentsjerk; hja wie widdo fan Meindert Thyses.
2938. Dirck Freercks Donjema, berne te Oentsjerk, docht belidenis dêr 24 febr. 1665, wenne yn 1689 te Readtsjerk; tr. 1. Dieuke Eelkes, fan Ternaard, hy is stoarn te Readtsjerk yn april 1694; tr. 2. Readtsjerk 16 nov. 1683
2939. Eelkje Willems, doopt Stiens 31 okt. 1641; tr. 1. Gytsjerk 17 jann. 1675 Auke Pieters, Eelkje is stoarn foar 1697.
5680. Geert Binnes, yn 1640 eigner en brûker fan stim 13 te Feanwâlden, stoarn dêr yn 1657; tr. omstrings 1625
5681. Sytske Joords, ek wol Jouwerts, libbet noch yn 1652.
5682. Johannes Wygers, yn 1640 eigner en brûker fan stim 17 te Damwâld, stoarn dêr foar 31 aug. 1670; tr.
5683. Geeske Tjebbes.
5684. = 5682.
5685. = 5683.
5685. Hart Deddes, yn 1640 eigner en brûker fan Moarmwâld stim 5, stoarn foar 28 nov. 1643; tr.
5687. Antje Sytses; tr. 2. om 1643 hinne Sicke Hedmans, Antje is stoarn foar 18 febr. 1652.
5692. Dirck Jansen van der Mey, berne te Froubuorren omstrings 1615, yn 1655 en 1674 te Ternaard, boer; tr. 1. Froubuorren 21 aug. 1636 Maertie Joutsdr.; tr. 2. Antje Gerlofs.
5794. Jan Tiercx, huisman te Tears yn 1656, wenne yn 1664 op Skilkampen ûnder Ljouwert, stoarn foar 2 juny 1670.
5802. Jan Theunis, wenne te Tears, stoarn dêr foar 28 maart 1664; tr.

5803. Trijntje Heerkes, stoarn foar 1664.
 5872. Sjoerd Jurgens, libbet yn 1675 noch te Oentsjerk, yn 1640 meibrûker fan stim 6 dêr; tr. omstrings 1635
 5873. Sijcke Pytters, libbet yn 1673 te Oentsjerk.
 5876. Freerck Dircks Donjema, wennet yn 1645 te Ryptsjerk en letter te Gytsjerk.
 5878. Willem Lieuwes, stoarn Stiens foar 1653; tr. dêr 20 jann. 1635
 5879. Jetske Meiles, berne te Koarnjum.
11362. Jouwert Gosses, te Feanwâlden, yn 1640 eigner fan stim 48 te Burgum, wennet yn 1652 te Ryptsjerk; tr. foar 1604
 11363. Saack IJes, stoarn foar 1652.
 11364. Wyger Folkerts; tr.
 11365. Mary Aebeles, beide binne stoarn foar 7 july 1625.
 11366. Tiebbe Michiels; tr.
 11367. Antke Hendriks.
 11372. Dedde Harts, stoarn Damwâld foar 1640; tr.
 11373. Aets Wygers, yn 1640 boerinne op stim 25 te Damwâld.
 11384. Jan Philippus van der Mey, wennet mei syn vrou yn 1616 te Froubuorren, yn 1640 boer op Grut Jaarsma te Holwert; tr.
 11385. Yttje Barthouts, stoarn foar 3 sept. 1655.
 11386. Gerlof Jans, keapman; tr.
 11387. Trijntje Ritserts.
 11752. Dirck Willems, stoarn Gytsjerk foar 1620; tr.
 11753. Jetske Klazes; sy tr. 2. Sjoerd Jans; tr. 3. Lyckle Jacobs, en is stoarn nei 1659.
 11758. Meile Jeronimus, wenne op it Koarnjumer Nijlân, doarpjochter en üntfanger fan Koarnjum; tr.
 11759. Naenck Tjepckes, stoarn Koarnjum 5 jann. 1652.
22730. Aebele Geerts; tr.
 22731. Luydts Gaytes.
 22768. Philippus Jans van der Mey, berne Sint Anne omstrings 1560, stoarn dêr foar 1613; tr.
 22769. Aeff Jans, widdou fan Cornelis Dominicus.
 22770. Barthout Dircks, stoarn Froubuorren 2 des. 1611; tr.
 22771. Grietje Cornelis, stoarn Froubuorren 16 maart 1619.
45540. Dirck Laureysz (van Poelgeest).

BOARNEN

352. RA WED BB11 23 apr. 1754. 382. RA WED Q28 187v. 726. RA DAN K8 127v. 1420. RA DAN G1 221. 1469. RA TIE S15 112 117; RA TIE S17 454; Siv. sent. 814 3. 2840. RA DAN I13 18 maaie 1670; RA DAN I9 149. 2896. RA LWL M23 143; RA LWL M28 155 161. 2898. RA LWL M35 123. 2900. RA LWL M25 291; RA LWL M37 223. 2938. RA TIE S14 2v; RA TIE S15 118; RA TIE M7 394; RA TIE M10 43; RA DAN I15 28. 5680. RA DAN I8 260. 5682. RA DAN I13 31 aug. 1670. 5686. RA DAN I6 39. 5687. RA DAN I6 406. 5692. RA WED Q11 60. 5794. RA LWL L2 19 maaie 1656. 5802. RA LWL M25 291. 5872. RA TIE S10 317v; RA TIE S13 99v; RA DAN I13 363. 5876. RA TIE M3 55. 11362. RA DAN K1 1604; RA TIE C1 15; RA TIE M3 455. 11364. RA DAN I2 164. 11384. RA BIL N 333.

12. FERFOLCHSTEAT FAN AREND KORNELIS CASTELEIN (1857-1905)

24. Kornelis Hedzers Castelein, berne Huzum 3 des. 1822, stoarn te Ikkerwâld 15 aug. 1895; tr. Tytsjerksteradiel 5 maaie 1849
25. Dieuwke Jans Deelstra, berne Tytsjerk 11 des. 1819, stoarn Burdaard 25 okt. 1865.
Kornelis wie boer en koaiker te Tytsjerk en sânt 1864 te Burdaard. Op 7 maaie 1870 is Kornelis yn Dantumadiel wer trouw mei Grietje Jans Talsma, widdo fan Riemer Arends Woudsma. Hja wie berne te Wânswert op 22 april 1826 as dochter fan Jan Dirks Talsma en Lea Willemse Koochaas. Yn maaie 1870 ferhûzje Kornelis en Grietje nei de koaipleats ûnder le. Letter buorket soan Ruurd op dizze pleats. De bern fan Kornelis en Dieuwke wiene: Hedzer, Wikje, Jan, Arend (nr. 12), Ruurd en Anne.

De koaipleats ûnder le yn 'e fyftiger jierren

48. Hedzer Melles Castelein, berne Menaam 13 okt. 1785, boer en koaiker op de Froskepole ûnder Huzum, letter ûnder Tytsjerk, stoarn Oentsjerk 17 maart 1856; tr. Suwâld/Tytsjerk 22 maaie 1809
49. Antje Arends Algra, berne Suwâld 27 okt. 1789, stoarn Tytsjerk 16 maart 1850.
50. Jan Ruurds Deelstra, doopt Lekkum 28 april 1766, boer te Tytsjerk, stoarn dêr 22 febr. 1859; tr.
51. Wikje Ales Klaver, berne Hurdegaryp 10 des. 1787, stoarn Rinsumageast 2 des. 1874.
96. Melle Baukes Castelein, berne Tytsjerk 24 maart 1761, earst boer op de koaipleats ûnder Huzum, doe neamd „De Pels“, hjoeddei „Froskepole“, letter herbergier te Menaam. Flechtet yn 1787 as patriot nei St. Omer yn Frankryk en komt yn 1795 werom yn Fryslân; is yn 1799 sipier te Ljouwert; tr. Suwâld 18 maaie 1783 Ruurdtsje Hedzers, berne Tytsjerk 26 april 1761.
97. Arend Sipkes Algra, berne Tytsjerk maaie 1763, boer dêr; tr. Suwâld 29 april 1787
99. Grietje Benjamins, berne Burgum 18 nov. 1766.
100. Ruurd Wiegers, doopt Oentsjerk 14 aug. 1729, wennet letter te Lekkum; tr.
101. Trijntje Alberts.

102. Ale Jans Klaver, berne Hurdegaryp 4 april of 4 juny 1760, stoarn Ryptsjerk 29 juli 1826; tr. Hurdegaryp 30 sept. 1781
103. Ytje Gerbens, berne Sumar 7 jann. 1755, doopt op belidenis te Ryptsjerk 22 maaie 1791.
192. Bauke Melles, doopt Garyp 19 febr. 1721, yn 1749 ridlik wolsteld skipper te Garyp, letter boer en koaiker op Altenburch ûnder Tytsjerk, stoarn 1781/82; tr. Garyp 15 okt. 1747
193. Corneliske Cornelis, berne omstrings 1732; tr. 2. Ljouwert 20 april 1783 Sybe Pyters. Corneliske is stoarn 1789/90.
194. Hedzer Nuttes, doopt Garyp 10 july 1718; tr. Tytsjerk 26 des. 1756
195. Elisabeth Wouters, doopt Suwâld 28 aug. 1733.
196. Sipke Symens Algra, berne Suwâld 13 sept. 1739, boer te Tytsjerk, stoarn dêr 25 april 1807; tr. Suwâld 4 maaie 1760
197. Trijntje Aarnts, doopt Gytsjerk 11 maaie 1738.
198. Benjamin Binnerts de Kleine, doopt Midwolde (Westerkertier, Grinslân) 21 sept. 1732, húzman te Burgum; tr. 2. Burgum 8 juny 1788 Sytske Jacobs, fan Burgum; tr. 1. (ûndertr. Burgum 23 april) 1758
199. Antje Roelofs, fan Burgum; tr. 1. dêr 20 jann. 1748 Oeble Melles. Antje is stoarn foar 1788.
200. Wyger Ruurds, doopt Oentsjerk 2 des. 1688; tr. 2. Antje Gosses; tr. 3. Oentsjerk 13 nov. 1740 Aakje Sipkes, fan Miedum. Wyger is begroeven te Oentsjerk op 23 nov. 1764; tr. 1.
201. Hinke Wiegers.
204. Jan Klaver, fan Hurdegaryp; tr. dêr 20 jann. 1760
205. Sieuke Alles, fan Hurdegaryp.
206. Gerben Jans, fan Sumar; tr. dêr 6 maaie 1753
207. Wikje Dîrks, doopt Hurdegaryp 25 april 1728.
384. Melle Walters, doopt Burgum 14 jann. 1683, boer en koaiker te Garyp, stoarn dêr 1732; tr. Burgum 29 jann. 1711
385. Jetske Baukes, doopt Oentsjerk 1 nov. 1691, stoarn Garyp foar 1732.
386. Cornelis Aukes, berne op Altenburch ûnder Tytsjerk, stoarn dêr foar 1736; tr. omstrings 1728
387. Antje Douwes, dy't wer trouwe mei Michiel Harmens.
388. Nutte Hedzers; doopt Garyp 10 maart 1689, broer fan nr. 437 (yn ferfolchsteat 13); tr. Garyp 17 maaie 1716
389. Ruiertje Jelles, doopt Garyp 22 maart 1695.
390. Wouter Wybes, doopt Garyp 9 maaie 1700, boer te Suwâld; tr. dêr 16 maaie 1728
391. Tjemkje Rinses, berne Suwâld omstrings 1701.
392. Symen Folkerts Algra, doopt Suwâld 18 des. 1692, doarpjochter, úntfanger en boer, diaken (1718 en 1728) en âlderling (1737). Ut it lidmateboek fan de tsjerke blykt dat er nochal ris wat swierrichheden hie mei de tsjerke. Yn 1741 stiet by syn namme: „zedert veele jaaren zig onthouden van den tafel des Heeren“, yn 1751: „die sig al lange heeft geabsenteert“. Symen is stoarn te Suwâld 4 july 1754; tr. 1. Suwâld 5 jann. 1716 Japke Gerryts; tr. 2. dêr 7 okt. 1723 Grietie Johannes Snoek; tr. 3. Suwâld 7 des. 1738

393. Sytske Sipkes, berne te Surhústerfean, fan minniste komôf, stoarn Suwâld 28 jann. 1751.
 394. Aarnt Gosses, doopt Oentsjerk 13 okt. 1700, boer te Gytsjerk yn 1728; tr.
 395. Sijke Sijes.
 396. Binnert Jacobs, doopt Aldtsjerk 24 jann. 1686, mr. bakker dêr, giet yn 1729 fan Aldtsjerk nei Midwolde; tr. (3e prokl. Aldtsjerk/Readtsjerk 22 aug.) 1706
 397. Antje Sjoerds, fan Gytsjerk.
 398. Roel Geerts, húsman te Burgum; tr. (ûndertr. Burgum 26 okt.) 1726
 399. Tettje Jans, fan Drachten.
 400. Ruurd Ruurds, doopt Oentsjerk 26 juny 1664, skipper dêr; tr. om 1683 hinne
 401. Antje Wiegers.
 412. Jan Gerbens, yn 1726 te Sumar.
 414. Dirk Rykeles, doopt Ryptsjerk/Hurdegaryp 26 aug., 1677; tr. dêr 6 juny 1718
 415. Grietje Hylkes, fan Ljouwert.

 768. Walter Melles, boer op Gaastmabuorren ûnder Burgum, stoarn foar 1708; tr. 2. Burgum 21 sept. 1694 Trijntje Baukes; tr. 1.
 769. Maaike Geerts, stoarn Gaastmabuorren tusken 1690 en 1694.
 770. Bauke Sierds, berne Eastermar foar 1670; tr. 1. Aldtsjerk/Readtsjerk 28 maart 1687 Antie Dircks, fan Aldtsjerk; tr. 3. Aldtsjerk/Readtsjerk 10 febr. 1695 Trijntje Sijes, fan Aldtsjerk; tr. 2. Aldtsjerk/Readtsjerk 8 febr. 1691
 771. Auckjen Pyters, berne 1661.
 776. Hedzer Nuttes, doopt Garyp 20 des. 1659, yn 1698 brûker fan Garyp stim 33, stoarn Garyp tusken 1705 en 1708; tr. dêr 22 maaie 1687
 777. Tjitske Hedmans, doopt Garyp 3 sept. 1664; tr. 2. Garyp/Sumar 9 des. 1708 Rienk Melles. Tjitske is begroeven te Garyp op 8 des. 1752.
 778. Jelle Sytses; tr. Garyp 31 okt. 1680
 779. Tryntje Abes, fan Grou.
 780. Wybe Wouters, stoarn Garyp 24 july 1715; tr. (ûndertr. Burgum 18 april) 1690
 781. Lysbeth Jacobs, fan Burgum.
 782. Rinse Lykles, berne te Sumar; tr. (ûndertr. Ljouwert 6 april) 1700
 783. Antje Jacobs Marcy, komt by har houlik fan it Hearrenfean; tr. 2. Suwâld/Tytsjerk 23 maart 1710 Boote Rienks, fan Garyp.
 784. Folkert Symens Algra, doopt Suwâld 9 febr. 1645, doarprjochter en boer dêr, stoarn dêr 18 jann. 1719; tr.
 785. Aaltie Pieters.
 786. Sipke Intes; tr. Surhústerfean 18 april 1706
 787. Gilke Sapes, hja wiene minnist.
 788. Gosse Durks, te Oentsjerk; tr.
 789. Sijke Arends, doopt Oentsjerk 5 juny 1664.
 792. Jacob Binnerts, bakker te Aldtsjerk; tr. 2. Aldtsjerk/Readtsjerk 3 jann. 1706 Trijn-tie Sippes, fan Oentsjerk; tr. 1. Aldtsjerk/Readtsjerk 4 jann. 1680
 793. Sickje Tjalles, yn 1674 fan Burdaard; tr. 1. Aldtsjerk/Readtsjerk 28 maaie 1674 Gosse Frances. Sickje is stoarn foar 1706.
 800. Ruurdt Hiddes, skipper en keapman te Oentsjerk; tr. 2. Meinu Pyters. Yn 1659 is Ruurd lidmaat te Oentsjerk.

828. Rykele Dirks, fan Hurdegaryp, stoarn dêr foar 3 maaie 1691; tr. Ryptsjerk 31 aug. 1662
829. Tziets Jurcks, doopt Garyp 8 july 1638; tr. 2. Hurdegaryp 3 maaie 1691 Harke Jans, skoalmaster. Tziets is stoarn te Hurdegaryp op 14 febr. 1715.
1536. Melle Carstes, yn 1640 boer op Aldegea stim 5, stoarn foar 1662; tr.
1537. Tryn Walters.
1540. Sierd Wilts, yn 1667 en 1674 wenjend by de Grutte Hoarnst te Eastermar, yn 1682 as widner by de Wâl dêr; tr. foar 1667
1541. Jetske Hendriks.
1552. Nitte Hilbrands; tr. Garyp 13 des. 1650
1553. Griet Hedzers.
1554. Hedman Wybrems, boer, diaken en earmfâd te Garyp, stoarn dêr 1667; tr. Garyp 9 maaie 1652
1555. Sjouck Annes, stoarn Garyp nei 1673.
1564. Lykle Joukes, berne omstrings 1650, yn 1698 boer op stim 31 te Sumar, yn 1712 tsjerkfâd dêr.
1568. Symen Halbes Algra, berne omstrings 1607, boer te Suwâld op stim 14, tsjerkfâd, stoarn dêr 15 maaie 1687; tr.
1569. Hymck Sybrens, berne om 1607 hinne, stoarn Suwâld 5 maaie 1671.
1574. Sape Tjallings, ferfeaner op it Surhústerfean, stoarn dêr 1718/19; tr. 2. Boarnburgum 15 febr. 1691 Jantien Egberts; tr. 1. foar 1668
1575. Aeltie Teakes, stoarn foar 1691.
1578. Aernd Andries, yn 1664 te Oentsjerk.
1600. Hidde Jelmers, stoarn Burgum foar 1656; tr.
1601. Geertie Ruerdts.
1658. Jurck Melles, fan 1635 oant 1649 te Garyp; tr.
1659. Aaltje Fokes, doopt op belidenis te Garyp 18 sept. 1635.
3072. Carst Douwes, boer te Nijegea en Aldegea; tr. omstrings 1599
3073. Sydts Oedtses.
3074. Walter Ubeles, yn 1627 te Aldegea.
3080. Wilt Gerryts, ferfeaner op De Tike, broer fan 7635 (yn ferfolchsteat 14), stoarn foar 1630; tr.
3081. Tet Sytsses, berne te Lippenhuizen; tr. 2. foar 1630 Binnert Meyerts Haersma.
3104. Hillebrand Wolters, yn 1620 te Garyp; tr.
3105. Eelck Nuttes, berne om 1597 hinne.
3108. Wybrant Douwes, berne foar 1601, stoarn Garyp tusken 1637 en 1640; tr.
3109. Tjitske Hedmans, stoarn Garyp nei 1650. Hja tr. 2. Sytse Inthies.
3136. Halbe Wytses Algra, berne omstrings 1559, boer te Suwâld/Tytsjerk, tsjerkfâd, syn namme stiet op de klok fan Tytsjerk dy't yn 1608 getten waard, folmacht fan Tytsjerksteradiel, eigner fan Algerasate, stoarn foar 1640; tr.
3137. Jets Piers, stoarn foar 1610.
6160. Gerrty Coenes, feanmaster foar it Sint Anthony Gasthûs te Ljouwert, wennet te Eastermar; tr.
6161. Bauck Ubles, man en vrou yn 1587 en 1617.

6162. Sytie Syerts, wennet te Lippenhuizen; tr.
 6163. Auck Ebeles.
 6210. Nitte Wygers, earst wenjend te Stynsgea, ietter op de Triemen, is dêr stoarn tusken 1615 en 1617; tr. omstrings 1595
 6211. Thee Harckes Sytsma.
 6216. Douwe Mintzes, stoarn Garyp 1601; tr.
 6217. Holdu Eelkes; tr. 2. Ible Linses. Holdu is stoarn te Garyp foar 1618.
 6218. Hedman Annes, boer te Garyp; tr.
 6219. Ebel Wisses.
 6272. Wytthie Halbes Algera, wennet te Tytsjerk; tr. omstrings 1557
 6273. Tryn Rommerts, fan Ljouwert.
12432. Mintse Douwes, yn 1578 te Aldeboarn, stoarn dêr foar 1616.
 12434. Eelcke Douwes, yn 1578 „cranck van pest“ te Aldeboarn.
 12544. Halbe Gielts Algera, berne omstrings 1500, wennet te Suwâld.
 12546. Rommert Pieters, stoarn te Ljouwert omstrings 1551; tr.
 12547. Anna.
25088. Gielt Edses Algera, yn 1511 boer te Suwâld.
 25092. Pieter Simons, de oude, yn 1511 te Ljouwert op de Tunen, stoarn Ljouwert omstrings 1558; tr. foar 1520
 25093. Diuw Claes Pieters.
50176. Edse Gielts, yn 1511 neamnd te Sumar.
 50186. Claes Pieters, berne om 1460 hinne, wennet yn 1536 op it Nijlân ûnder Ljouwert.

BOARNEN

98. Sjoch R.S. Roarda, It Algera-Algra skaei, 1425-1955. **198.** RA TIE M17 39. **200.** RA TIE M13 67; mei tank oan A. van der Veer, Ljouwert, ek sa foar de nûmers 800 en 1600. **384.** RA TIE M15 108. **386.** RA TIE M15 237. **396.** RA TIE M16 3. **400.** RA TIE S14 14 jann. 1684. **776.** RA TIE M9 287; RA TIE M10 256. **780.** RA TIE M7 9. **782.** RA TIE M11 1. **792.** RA TIE M8 9. **800.** RA TIE S14 14 mrt. 1690. **1554.** RA TIE M4 17 20; RA TIE S12 114. **1574.** Sjoch Gen. Jb. 1987. **1600.** RA TIE S9 11 apr. 1657; HfV XX3 32. **1658.** RA TIE M3 342. **3080.** RA OPS Q4 243; Gen. Jb. 1985 66. **3104** RA TIE S2 132; RA TIE S3 185. **3108.** RA TIE M2 267v. **3109.** RA TIE S8 77v. **6160.** RA TIE C1 79; RA IDA C2 60. **6162.** RA OPS M2 118; RA OPS Q4 243. **6210.** RA KOL P5 128. **6217.** RA TIE S6 214v; RA TIE S12 226v. **6218.** RA TIE S1 41v 42v; RA SMA Xa1 61 109 232 277; RA SMA Ua1 57.

13. FERFOLCHSTEAT FAN RINSKE MELLES CASTELEIN (1861-1911)

26. Melle Hedzers Castelein, berne Huzum 13 okt. 1819, stoarn Ikkerwâld 12 maaie 1901; tr. Ljouwerteradiel 7 maaie 1846
 27. Sjoukje Annes Hiemstra, berne Himpens 31 des. 1824, stoarn Ikkerwâld 6 maart 1883.
Melle wie boer en koaiker te Tytsjerk. Yn 1853 is hy mei syn húshâlding ferhuze nei de koaipleats te Ikkerwâld. Hy wie dêr ek mûnder.

De bern wiene: Fetje, Hedzer (jong stoarn), Antje, Pietertje, Anne (jong stoarn), Rinske (nr. 13) en Hedzertje.

52. = 48 (ferfolchsteat nr. 12).
53. = 49 (ferfolchsteat nr. 12).
54. Anne Pieters Hiemstra, berne Warten 21 sept. 1786, boer te Wurdum, stoarn dêr 21 july 1861; tr. Wurdum 28 maaie 1813
55. Fettje Tijpkes van Althuis, berne Wurdum 21 des. 1790, stoarn dêr 5 des. 1857.
108. Pieter Annes Hiemstra, berne Ljussens yn 1756, doopt op belidenis te Warten 3 des. 1786, arbeider dêr, stoarn Warten 12 febr. 1832; tr. Grou 23 maaie 1784
109. Rindertje Hedzers Visser, berne Warten 28 april 1765, stoarn dêr 11 juny 1846.
110. Tijpke Tjeerds van Althuis, doopt Wurdum 21 jann. 1759, stoarn te Wurdum 29 aug. 1813; tr. dêr 14 maaie 1786
111. Pietertje Oeges Bernarda, doopt Hilaard 9 jann. 1757.
216. Anne Pyters, by it houlik fan Swichum; tr. Grou 16 april 1751
217. Sjoukje Martens, fan Grou.
218. Hedzer Rinderts, doopt Suwâld 22 aug. 1726, stoarn Warten foar 1790; tr. Tytsjerk 6 maaie 1753
219. Antje Roukes, doopt R.K. Ljouwert Breestrjitte 21 aug. 1729, stoarn Warten tusken 1800 en 1811.
220. Tjeerd Tijpkes Althuis, berne It Hearrenfean 20 jann. 1733, stoarn Wurdum 22 des. 1822; tr. 2. Japke Sikkes; tr. 1. Wurdum (1e prokl. 18 jann.) 1756
221. Fettje Eeltjes Offringa, doopt Wurdum 14 okt. 1731, hîrby stiet dan „obiit”, mar net wannear.
222. Oege Tiedes, doopt te Hilaard 19 maart 1702, yn 1758 is syn vrou in Rinske Joe-kes.
436. Rindert Gerrits, berne Suwâld om en by 1700, yn 1728 dêr op stim 3, yn 1749 te Suwâld as „welgestelt boer”; tr. dêr 7 okt. 1725
437. Grietje Hedzers, doopt Garyp 10 des. 1704, libbe noch yn 1781 te Suwâld.
438. Rouke Minses, yn 1728 brûker fan stim 12 op 'e Lytse Geast ûnder Tytsjerk, yn 1749 te Tytsjerk „sobere boer”, stoarn dêr 1777; tr. foar 1724
439. Dieuke Jacobs, libbe noch yn 1766 op 'e Lytse Geast.
440. Tijpke Tjeerds Althuis, doopt It Hearrenfean 3 febr. 1707, yn 1732 en 1749 „tinne-gieter” op It Hearrenfean; tr. 2. dêr 26 des. 1735 Anna Margaritha de Neev; tr. 1. dêr 23 maart 1732
441. Antje Hermanus, by har houlik kaam hja fan Rysberkampen ûnder Boyl.
442. Eeltje Offringa, doopt te Seisbierrum (as Eelko) 3 nov. 1709, yn 1749 boer te Wurdum; tr.
443. Wytske Harings, docht belidenis te Wurdum op 5 febr. 1734.
444. Tiede Pyters, berne 1668, doopt op belidenis Hilaard 21 maart 1702; tr.
445. Antje Hesselts.
872. Gerrit Rinnerts, doopt Garyp 8 maaie 1664, yn 1698 brûker fan de stimmen 1 en 4 te Suwâld, stoarn foar 1725; tr.

873. Agnietje Jaspers, doopt Aldegea (Sm.) 6 nov. 1664, yn 1729 lidmaat te Burgum; tr. 2. nei 1725 Hendrik Egberts.
874. = 776 (ferfolchsteat nr. 12).
875. = 777 (ferfolchsteat nr. 12).
878. Jacob Teunis, yn 1698 brûker fan stim 12 te Tytsjerk, stoarn Skilkampen ûnder Ljouwert yn 1724; tr. 1. Tytsjerk 12 april 1668 Antje Ambrosius; tr. 2. (oanjeftje Ljouwert 19 des. 1697)
879. Tjamke Jans, by houlik fan it Fliet ûnder Ljouwert, stoarn nei 1724.
880. Tjaert Althuis, berne De Knipe 10 jann. 1667, „apothecarius“, yn 1698 mei-eigner fan stim 11 te Aldetrine; tr. It Hearrenfean 6 nov. 1687
881. Trijntje Heinsius.
884. Eelco Offringa, doopt Jorwert 16 nov. 1673, yn 1699 prokureur postulant te Dronryp, yn 1706 siktaris te Seisbierrum; tr. 1696
885. Margrietha Suringar, berne Harns om 1676 hinne.
888. Pieter Tyedes, berne te Blessum 1642, stoarn dêr 1 april 1673; tr. 1668
889. Impck Eelkes, doopt Ferwert 13 sept. 1646; tr. 2. 1676 Doye Auckes, stoarn Blessum 1689.
1744. Rinnert Hessel, by houlik fan Garyp; tr. (1e prokl. Garyp 12 des.) 1662
1745. Riemke Sjoerds, fan Feanwâlden.
1746. Jasper Jacobs, grut doopt Aldegea 27 jann. 1654; tr. 1. Aldegea 24 sept. 1654
Antie Jeltes; tr. 2. Aldegea 7 april 1661
1747. Jets Egberts, fan Nijegea, grut doopt Aldegea 29 nov. 1657.
1756. Teunis Douwes, yn 1640 boer op 'e Lytse Geast ûnder Tytsjerk op stim 12; tr.
1757. Dieuwer Doedes. Nei alle gedachten wiene hja roomsk.
1758. Jan Jans, hûsman te Raard, wierskynlik as papist brûker fan Raard nr. 7 yn 1698.
1760. Tjepko Althuis, berne It Hearrenfean 6 nov. 1643, skoalmaster te Nijbrongergea en De Knipe (1667 oant 1671), Fisfliet (1671 oant 1674), It Hearrenfean (1674 oant 1689); tr. 2. Ljouwert 20 april 1671 Pytie Faber, fan Nijbrongergea; tr. 3. Fisfliet 15 juny 1673 Antje Swiers, Tjepko is stoarn 22 maart 1689, beïerdige te Aldskoat op 28 maart; tr. 1. It Hearrenfean 27 maaie 1666
1761. Lysbet Jacobs, ek wol neamd Apperloo, fan Bloksyl, stoarn Nijbrongergea 18 aug. 1669, beïerdige dêr yn 'e tsjerke 21 aug.
1762. Geert Jans Heinsius, berne Oldelamer om 1650 hinne, stoarn Aldetrine foar 16 july 1674; tr.
1763. Annichjen Roelofs Kiers, stoarn Aldetrine foar 16 july 1674.
1768. Gellius of Galenus Offringa, berne Burgum om 1650 hinne, notaris en prokureur fan Menameradiel, wenjend te Jorwert, libbe noch yn 1709; tr. Jorwert 6 febr. 1670
1769. Sijke Eelkes Banga, stoarn Jorwert 9 maaie 1743.
1770. Tjeerd Suringar, sâlsieder te Harns yn 1656, stoarn foar 31 maaie 1682; tr. Harns 8 jann. 1665
1771. Dyucke Jans.
1776. Tyede Tyedes, berne om-ende-by 1590, yn 1640 boer op stim 6 te Blessum, stoarn dêr 16 maart 1666; tr. 1. Wytske Simons; tr. 2. 1634
1777. Wytske Oeges, berne yn 1608, stoarn Blessum 30 aug. 1658; tr. 1. Douwe Aeltzes.

1778. Eelcke Ruyrdts, stoarn Jorwert nei 1668; tr. Ljouwert 7 jann. 1646
1779. Sytske Tyetes, fan Hilaard, yn 1675 is hja widdo.
3488. Hessel Rinnerts, herbergier te Garyp yn 1648; tr.
3489. Edu Bottes.
3512. Douwe Theunis, boer op 'e Lytse Geast ûnder Tytsjerk; tr.
3513. Griet Clases.
3520. Coert Althuis, berne om 1601 hinne, siktaris fan Skoatterlân, stoarn 9 july 1678, beïerdige te Aldskoat 15 july; tr. (ûndertr. Ljouwert 29 nov.) 1634
3521. Berber Tjeerdts, stoarn 19 april 1667, âld 67 jier, beïerdige te Aldskoat 22 april 1667.
3524. Jan Heyns (Johan Heinsius), berne Aldelamer omstrings 1620, blysitter fan Weststellingwerf, yn 1672 folmacht, fan 1644 oant 1646 tsjerkfâd fan Aldelamer, stoarn tusken 9 juny en 24 des. 1681; tr.
3525. Trijntje Geerts, stoarn foar 31 maart 1672.
3526. Roeloff Kiers, yn 1640 mei-eigner fan Aldetrine stim 40; tr.
3527. Frouck Hans Bauckles.
3536. Jan Baniers Offringa, fan 1648 oant 1655 te Beetstersweach, letter prokureur-fiskaal te Burgum; tr. 2. Gertzen Gylts; tr. 3. Grietje Bartels, stoarn dêr foar 28 maaie 1689; tr. 1. foar 1648
3537. Geertruid Geales.
3538. Eelcke Sipckes Banga, stoarn Jorwert 13 des. 1665; tr. dêr 23 febr. 1651
3539. Dytje Benedictus Adema, berne Wiuwert yn 1630, stoarn Jorwert 26 des. 1689.
3540. Sibrant Suringar, wennet yn 1651 te Harns; tr.
3541. Yebel Jelles.
3552. Tiede N.; tr.
3553. Jantien Jacobs, testamintet yn 1627, stoarn 15 aug. 1630, beïerdige te Blessum; tr. ek Jan Pyters.
3556. Ruyrdt Eelckes, yn 1601 te Snits, Jorwert 1607, libbet yn 1608; tr. foar 1601
3557. Imck Broers, widdo fan Tiete Piers Tania.
6978. Botte Sierds, boer te Garyp, wurdt noch neamd yn 1645; tr.
6979. Taeb Melles.
7048. Heyne Jans, yn 1640 eigner fan de stimmen 16 en 17 te Aldelamer, tsjerkfâd dêr, stoarn nei 1666; tr.
7049. Imme Sibberts.
7050. Geert Hendricks, yn 1649 meirjochter fan Weststellingwerf.
7054. Hans Bauckles, yn 1640 mei-eigner fan Aldetrine stim 11.
7072. Banier Jans Offringa, yn 1621 mr. smid te Beetstersweach, yn 1640 is syn widdo foar in achtste diel eigner fan stim 14 te Beetstersweach; tr.
7073. Bieu Crijns, stoarn foar 17 april 1650; tr. 2. Jan Symers, smid te Drachten.
7076. Sipcke Eelckes; tr.
7077. Jid Tiepkes.
7078. Benedictus Pieters (Adema), yn 1625 en 1640 te Ysbrechtum; tr. omstrings 1625
7079. Sijke Tjepkes Ipma, fan Kübaard, stoarn foar 1650; tr. 2. 1643 Gerrolt Lous.
7112. Eelcke Ryurdts, stoarn Jorwert tusken 1605 en 1610; tr.
7113. Foeck Sipckes Banga.

7114. Broer Uilbes, stoarn te Ysbrechtum foar 1588; tr. om 1565 hinne
 7115. Tied Beerns, stoarn Ysbrechtum yn 1600; tr. 2. Taeckle Epes Hoytema.
14144. Jan Baniers, wennet yn 1621 te Beetstersweach.
 14156. Pyter Benedictii, stoarn 1616; tr. 2. yn 1614 Mints Hoytes, fan Wommels; tr. 1. yn 1606
 14157. Dytscke Heres Adema, widdo fan Jan Pieters, stoarn te Harns foar 1614.
 14158. Tjepcke Tyalckes Epema, syn bern ferkeapje yn 1633 in oandiel yn in rinte út Hoytehuysterasate te Itens, stoarn Nijlân foar 1614; tr.
 14159. Remck Hayes Bennema.
 14224. Rioerd Obbes, te Jorwert; tr. foar 1545
 14225. Tiedt Douwes; tr. 2. Gerben Everts, yn 1563 binne hja troude lju.
 14226. ? Sipcke Janckes Banga, boer op Tellens te Wommels, stoarn 1572.
 14228. Ulbe Buues, te Wommels.
28314. Hero Adema, stoarn 4 april 1581, beïerdige te Ysbrechtum; tr.
 28315. N.N.; tr. 2. Sirck Tiaerds te Harns.
 28316. Tyalcke Tyepckes Epema, boer te Nijlân; tr. 2. Tryncke Cornelis, widdo fan Botte Buma, stoarn Nijlân 1612; tr. 1.
 28317. Lyoets Sipckes.
 28448. Obbe Ryordts.
 28450. Douwe Ottes, stoarn foar 1547; tr.
 28451. Syts N.
 28452. Jancke Sipckes toe Banga, fan 1531 oant 1544 te Skalsum, mei-eigner fan lân te Tolsum en Coudum ûnder Tsjom; tr.
 28453. N. Dircks, hja fererfde 14 eisen yn Tellens op har dochter Tet.
56628. Dytje Heres Adama, yn 1543 mei syn heit op Adama te Ysbrechtum, noch neamd yn 1552; tr.
 56629. Ycke Syoerdt.
 56632. Tiepcke Hessels, stoarn Nijlân juny 1536; tr.
 56633. Auck, stoarn dêr 4 des. 1539.
 56634. Sipcke Hoytes, boer op Hoytehûs te Itens; tr. 2. foar 1543 Auck Sibolts, widdo fan Aedger Agges Haersma; tr. 1.
 56635. Tyets Obbes, stoarn foar 1543.
 56904. Sipcke; tr.
 56905. Katrijn.
 56906. Dirck; tr.
 56907. Syw, yn 1532 widdo te Boalsert.
113256. Heere Dyttzies, yn 1543 op Adama te Ysbrechtum; tr.
 113257. Trijn Jansdr.
 113268. Hoyte Sjoerds, yn 1511 mei-eigner fan Hoytehuysterasate te Itens.
 113270. Obba Ockes, te Haans ûnder Winaam; tr.
 113271. N. Jarichs.
226512. Dytthie Bruuyns, yn 1511 brûker en foar it grutste diel eigner fan Adama te Ysbrechtum.

225636. Syurdts Piers, yn 1511 eigner fan it grutste part fan Eninga te Easterein en fan Hoytehuysterasate te Itens.
226540. Ocke, yn 1511 eigner fan Rispens te Easterein. Faaks is hy deselde as Ocke Aukes te Aldegea (Wymbritseradiel).
226542. Jarich Sickes, yn 1511 eigner fan Goytkeneguedt te Hinnaard.
453072. Pyr Ydtsma, yn 1450 meirjochter fan Hinnaarderadiel.

BOARNEN

- 878.** RA TIE S18 84. **889.** RA LWL I29 537. **1756.** Gen. Jb. 1987 52 53; RA TIE M3 13v. **1758.** Gemeenteeargyf Ljouwert Autorisaasjeboek 9 april 1698. **1760.** Dagboek fan Tjepco Althuis. **1768.** Siv. sent. 134 3 (1703) en nr. 184 (1709); RA TIE M5 278; RA TIE M6 6; RA TIE M7 107. **1779.** RA BAA N11 25 mrt 1675. **3488.** RA TIE S9 131; RA TIE S10 143. **3536.** RA OPS Q7 456; RA TIE M8 364 400. **3538.** RA BAA N10 30 jann. 1669. **3552.** Gen. Jb. 1987 132. **3556.** RA SNE W4 513. **6976.** RA TIE S1 22; HvF WW 35 ynt. 18 4 febr. 1645. **7072.** mei tank aan H. Zwart, De Pein RA OPS Q2 247; RA SMA P1 292; RA OPS M8 72 123 149 153 179. **7079.** RA BAA P3 288. **7114.** RA WYM Q1 239. **14226,** **28453.** Meidieling H. Walsweer te Ljouwert. **56628.** RA BOL I1 25; RA SNE I1 16 jann. 1590.

14. FERFOLCHSTEAT FAN TEYE IETSES VAN DER MOLEN (1866-1946)

28. Ietse Teyses van der Molen, berne Doe zum 28 maart 1836, stoarn dêr 17 des. 1906; tr. Gruttegast 3 nov. 1863
29. Mientje Derks Huizinga, berne Gruttegast 17 juny 1837, stoarn Doe zum 3 febr. 1872.
Ietse wie weiwerker te Doe zum, en wenne aan de Eesterweg. Yn 1859 waard er fan militêre tsjinst frjisteld, om't er te lyts wie. Nei Mientje har ferstjerren troude hy te Gruttegast op 6 juny 1875 wer mei Maike ter Marsch, berne te Mearum 18 july 1839, dochter fan Hendrik Jans ter Marsch en Hendrikje Sybes Iwema. Maike wie doe widdo fan Hotse Wilpstra (stoarn 19 july 1874) en fan Egbert Boon (stoarn 12 jann. 1871).
De bern fan Ietse en Mientje wiene: Dirk, Teye (nr. 14) en Egbert.
56. Teye Alberts van der Molen, berne Gruttegast 30 july 1797, arbeider en fuorman te Doe zum, stoarn dêr 4 sept. 1879; tr. Gruttegast 27 des. 1827
57. Hendrikje Johannes Scheffer, berne Surhuzum 11 maaie 1811, stoarn Doe zum 6 maart 1862.
58. Derk Huizinga, berne (as oerwinneling) Gruttegast 18 juny 1816, arbeider dêr, stoarn te Doe zum 18 jann. 1873; tr. Gruttegast 25 febr. 1836
59. Geertje Johannes Hamstra, berne Jistrum 19 sept. 1813, stoarn Doe zum 26 maart 1877.
112. Albert Jilles van der Molen, doopt Gruttegast 25 april 1773, arbeider te Gruttegast; tr. dêr 23 okt. 1796
113. Aafke Jans Koning, doopt Gruttegast 10 febr. 1771, stoarn dêr 31 maaie 1806.
114. Johannes Hendrik Scheffer, berne Obermockstadt yn 1775, weinmakker en taper

- te Surhuzum; tr. 2. Achtkarspelen 8 sept. 1832 Wibbigje Lucas Klamer. Johannes is stoarn te Surhuzum 22 aug. 1844; tr. 1. Sebaldeburen okt. 1798
115. Hiltje Tonnis Koning, doopt Sebaldeburen 25 july 1772, stoarn Surhuzum 30 maaie 1831.
116. N.N., mooglik is dit Arend Jilles van der Molen (in broer fan nr. 12), troud mei Grietje Jans Snip, mar dy hie him ferlitten. Arend wenne lange jierren yn itselde hûs as Mientje Salmasius, en is dêr ek ferstoarn.
117. Mientje Pieters Salmasius, ek wol Samaijus, doopt Grinzer Pein 6 juny 1779, arbeidster te Gruttegast. Hja troude te Niekerk/Oldekerk/Faan 10 maaie 1801 mei Johannes Jeens, fan Oentsjerk. Yn 1838 wurdt fermeld dat fan Johannes Jeens al 25 jier lang neat mear heard of fernaam is, hy is dus al inkelde jierren fuort foardat Derk Huizinga (nr. 58) berne is. Mientje is stoarn te Gruttegast 2 sept. 1834.
118. Johannes Jans Hamstra, doopt te Den Ham (Gr.) 20 juny 1779, timmerman; tr. 2. De Like 14 april 1833 Trijtje Hendriks Kuipers. Johannes is stoarn te Zevenhuizen 29 des. 1847; tr. 1. Jistrum 28 jann. 1810
119. Klaaske Klazes, berne Jistrum 11 nov. 1784, stoarn Zevenhuizen 11 april 1830.
224. Jille Derks van der Molen, doopt Gruttegast 30 juny 1737, stoarn dêr 2 july 1821; tr. Gruttegast 18 maart 1759
225. Engel Alberts, doopt Doe zum 3 maaie 1739, stoarn Gruttegast 12 jann. 1823.
226. Jan Jans Koning, doopt Sebaldeburen 13 nov. 1735; tr.
227. Reina Teyes Bos, ek wol neamd Bosman, berne Mearum.
228. Johannes Scheffer, weinmakker, stoarn te Niedermockstadt; tr.
229. Anna Katharina Limping, stoarn te Niedermockstadt.
230. Tonnis Jans Koning, stoarn te Sebaldeburen 22 sept. 1809; tr. Gruttegast 8 april 1759
231. Martje Hendriks Staal, doopt Niekerk 18 aug. 1737, stoarn Gruttegast 12 juny 1818.
234. Pieter Rienks Salmasius, berne Sebaldeburen 25 maart 1722, dûmny te Sebaldeburen en Grinzer Pein; tr. 1. Gruttegast 1 july 1770 Grietje Geerts, fan Kornhorn. Pieter is stoarn Grinzer Pein 16 maaie 1809; tr. 2. dêr 7 febr. 1779
235. Wimke (ek wol Wemmechien) Jelles, doopt Easterwâlde 22 okt. 1752, stoarn Grinzer Pein 23 april 1812.
236. Jan Pieters Spanjer, berne Den Ham om 1745 hinne, boer dêr; tr. 2. Eeske Pieters, stoarn Den Ham 20 nov. 1815; tr. 1.
237. Martjen Jannes.
238. Klaas Jelkes, berne De Harkema 31 maart 1752, doopt Droegeham 7 maaie 1752, skuonmaker te Jistrum, stoarn dêr foar 1809; tr. Jistrum 21 maaie 1780
239. Bregtje Gerrits, by houlik fan Kootstertille, mar dêr net doopt, stoarn Jistrum foar 1809.
448. Derk Jilles, doopt Gruttegast 12 febr. 1713; tr. dêr 1 jann. 1736
449. Grietje Jacobs, fan Gruttegast.
450. Albert Berents, fan Lukaswolde; tr. Doe zum 25 maart 1724
451. Anke Lykels, fan Doe zum.
452. Jan Jans Koning, yn 1747 diaken te Gruttegast; tr. dêr 16 april 1724
453. Hilje Jannes, doopt Gruttegast/Doe zum 21 des. 1703.

462. Hendrik Arends Staal, doopt Niekerk 10 maart 1702; tr. dêr 10 juny 1726
 463. Antje Hendriks, doopt Niekerk 24 july 1707.
 468. Rienk/Renicus Salmasius, doopt Skraard 14 febr. 1691, dûmny te Sebaldeburen (1714-1729) en Grinzer Pein (1729-1744). Yn 1744 wurdt hy „gedeporteerd wegens dronkenschap“.
 470. Jelle Hendriks, yn 1744 wenjend yn de Kuipenstreek te Easterwâlde; tr.
 471. Meintje Jannes, doopt Easterwâlde 6 maaie 1717.
 472. Pieter Jans Spanjer, wenjend te Den Ham; tr.
 473. Trijntje Jannes.
 476. Jelke Hendriks, doopt Droegeham 20 april 1710, boer De Harkema, stoarn dêr 15 okt. 1765; tr. Droegeham 6 febr. 1735
 477. Janke Wites, doopt Droegeham 29 april 1711, stoarn De Harkema 19 sept. 1753. „Zij was in haar leven geliefd onder Vromen“.

 896. Jille Derks, doopt Gruttegast 3 juny 1683, broer fan nr. 2035 (yn ferfolchsteat 15), stoarn dêr yn 1729; tr. Gruttegast 13 okt. 1709
 897. Berentjen Reynders, doopt Doe zum 28 febr. 1692; tr. 2. Gruttegast 11 nov. 1731 mei Wybe Luitjes, fan Gruttegast.
 906. Jannes Jansen; tr. Doe zum 24 maaie 1696
 907. Trijnje Jacobs, fan It Dorp ûnder Doe zum.
 924. Arend Staal, fan Peize ôfkomstich; tr. Niekerk 11 okt. 1696
 925. Martjen Fops Bennema, stoarn te Oldekerk 9 nov. 1721.
 926. Hendrik Luierts, stoarn Oldekerk 12 maaie 1711; tr.
 927. Anke Jannes, komt op 18 sept. 1701 mei attestaasje fan Noorddijk; tr. 2. Roelf Hendriks. Anke is stoarn te Oldekerk 27 okt. 1713.
 936. Pieter Andries Salmasius, skoalmaster te Longerhou en Skraard, stoarn foar 1695; tr. Longerhou 1 nov. 1685
 937. Trijntje Martens Steenwijk, doopt Dokkum 19 jann. 1668; tr. 2. Longerhou 4 sept. 1695 Johannes Baukes Seyde, fan Wytmarsum. Trijntje is stoarn yn 1713.
 942. Jannes Martens, doopt De Haule 25 okt. 1668, wennet op De Kampen ûnder Easterwâlde; tr. krekt foar 1709
 943. Wemmechien Eydts, doopt Easterwâlde 2 april 1682.
 952. Hendrik Reids, doopt Eastermar 19 des. 1675, boer yn De Harkema, stoarn dêr 1732/3; tr. (3e prokl. Droegeham 17 jann.) 1697
 953. Ybeltje Clases, berne De Harkema omstrings 1675.
 954. Witte Jans, doopt Droegeham 20 aug. 1682; tr. dêr 16 jann. 1707
 955. Sytske Folkes, fan Droegeham.

 1792. Derck Wobbes, doopt Gruttegast 10 nov. 1644; tr. dêr 7 nov. 1669
 1793. Albertien Sickes, doopt Gruttegast 20 aug. 1648.
 1794. Reinder Dercks, doopt Gruttegast/Doe zum 1 maart 1671; tr.
 1795. Martien Jacobs, doopt dêr 17 nov. 1667.
 1874. Marten Jans Steenwijk, stoarn te Dokkum 26 okt. 1695; tr. (ûndertr. Gerjocht Dokkum 3 maart) 1660
 1875. Grietie Jacobs Merswal, fan Skiermuontseach.
 1884. Merten Franckes, yn 1668 op De Haule, yn 1698 brûker fan stim 14 dêr.
 1886. Eydt Ottes, yn 1682 te Easterwâlde, yn 1698 foar de helte eigner fan stim 57 te

- Easterwâlde, neamd „De Campen“. Yn 1640 binne de erfgenamen fan Eytse Ottes eigner fan dizze stim.
1904. Reid Sybrens, berne omstrings 1650, wenne op It Wytfean ûnder Eastermar, stoarn dêr tusken 1678 en 1681; tr. Eastermar 18 okt. 1674
1905. Antie Hendricks, fan Eastermar; tr. 2. Eastermar 31 july 1681 Gerryt Feyckes.
1906. Claes Jelckes, berne De Harkema omstrings 1640, boer dêr, stoarn foar 1698; tr. Droegeham 22 jann. 1664
1907. Wiltzen Jans Itsma, wenne nei it ferstjerren fan har man noch te Boksum, Bitgum en Marsum, gie yn 1718 werom nei De Harkema, stoarn foar 1728.
1908. Jan Joannes, wennet yn 1682 te Droegeham.
3584. Wobbe Fockes, doopt op belidenis Gruttegast 8 des. 1652; tr.
3585. Wybrich Arents, doopt op belidenis Gruttegast 12 sept. 1652.
3586. Sicke Egens; tr. Gruttegast/Doezum 11 okt. 1644
3587. Renske Reysts, by houlik komt hy fan Gruttegast en hja fan Doe zum.
3588. Derck Lubbes; tr. Gruttegast 9 maaie 1669
3589. Berentien Reiners, doopt Gruttegast 25 juny 1643.
3590. Jacob Johannes, wennet te Gruttegast fan 1661 oant 1667; tr.
3591. Tryne N.
3750. Jacob Pieters Marswal, berne op Skiermuontseach, fâd dêr yn 1623, wurdt op 26 febr. 1644 mei syn soan Pieter boarger fan Dokkum; tr. (ûndertr. Gerjocht Dokkum 23 des.) 1623
3751. Trijntje Reynders, fan Dokkum.
3808. Sybren Jelles, wenne 1646 te Eastermar; tr.
3809. Aelcke Reydts.
3810. Hendrick Jelgers, wennet op It Wytfean ûnder Eastermar, stoarn dêr tusken 1667 en 1674; tr.
3811. Tryn Lieuwes, stoarn tusken 1667 en 1674.
3812. Jelcke Clases, yn 1640 boer yn De Harkema op stim 11; tr. Droegeham 27 maart 1635
3813. Ebel Halbes.
3814. Jan Jansen Itsma, berne omstrings 1609, boer yn De Harkema, yn 1640 op stim 15; tr. Droegeham 18 des. 1631
3815. Taetske Jelckes.
3816. Johannes Eyses, stoarn De Rottefalle foar 6 maart 1651; tr. foar 1640
3817. Trijntje Clases; tr. 2. Liebbe Jochums. Trijntje is stoarn nei 22 jann. 1667.
7172. Ege Meynema, yn 1629 te Gruttegast; tr.
7173. Anne.
7178. Reiner Tammes, yn 1643 te Gruttegast; tr.
7179. Lyeuw.
7618. Reydt Hendricks, yn 1621 en 1635 te Eastermar; tr.
7619. Jantjen Lammerts.
7620. Jelger Sjoerdts, yn 1615 is er mearderjierrick, wenne te Eastermar, stoarn tusken 1667 en 1672; tr. 2. Waab Jans; tr. 1.
7621. Hendrickjen Hendricks.
7626. Halbe Minnerts, boer op stim 11 yn De Harkema, stoarn tusken 1640 en 1645, tr.

7627. Jets Egberts, libbe noch yn 1637.
 7628. Jan Bauckes, stoarn De Harkema foar 1619; tr.
 7629. Eelck Sjoerds Itsma, hja hat earder trouw west mei Arent Jans, smid, en tr. 3.
 foar 1619 Sytse Martens Jelsma. Eelck rekke wei tusken 1623 en 1625.
 7634. Claes Jouws; tr. foar 1617
 7635. Meynts Gerryts, beide stoarn te Eastermar foar 6 maart 1651.
15240. Sjoerd Jelgers, yn 1616 op it Eastermarre fean; tr.
 15241. Trijn Tyses.
 15252. Mennert Bennes, einierde boer yn De Pein (1578, 1605); tr.
 15253. Engel Sioerds Itsma, stoarn nei 1627.
 15258. Sioerd Aelthies Itsma, stoarn Bouwekleaster tusken 1598 en 1605; tr.
 15259. Anna Folckes Grottinga, berne te Surhuzum, stoarn Bouwekleaster 25 jann.
 1598.
 15270. = 6160 (ferfolchsteat nr. 12).
 15271. = 6161 (ferfolchsteat nr. 12).
30510. = 15258.
 30511. = 15259.
 30516. Aelthie Itsma, yn 1511 en 1552 wenjend yn De Harkema.
 30518. Folcke Bottes Grottinga, wennen te Surhuzum, stoarn foar 22 febr. 1572; tr.
 30519. Auck N., libbet noch yn 1572.

BOARNEN

468. Midfryske skriuwers, stúdzjerjochting Fryslân, Vrije Universiteit Amsterdam, 1978, diel 2 side 120. **952.** sjoch Gen. Jb. 1987 39.

15. FERFOLCHSTEAT FAN SYTSKE PIETERS JAGER (1869-1960)

30. Pieter Annes Jager, berne Doe zum 17 july 1837, stoarn dêr 15 des. 1916; tr. Gruttegast 29 febr. 1868
 31. Antje Klazes de Vries, berne Gruttegast 7 okt. 1842, stoarn Lytsegast 9 april 1931.
Pieter hie rossich hier en wie gâns lytser as syn vrou. Hy hat gernier, arbeider, fee-keepman en slachter west. Hja wennen aan de Eesterweg ûnder Doe zum. Harren bern wiene: Sytske (nr. 15), Sapke, Anne, Klaas, Sjoerd en Meindert.
60. Anne Pieters Jager, berne Oldehove 3 febr. 1809, arbeider en slachter te Doe zum, stoarn dêr 28 maart 1884; tr. Gruttegast 20 april 1837
 61. Saapke Teyes Tol, berne Jistrum 10 okt. 1792; tr. 1. Dirk Jacobs van der Weg, stoarn Doe zum 24 april 1864.
 62. Klaas Sjoerds de Vries, berne Gruttegast 2 april 1808, earst arbeider, letter boer, stoarn Sebaldeburen 10 des. 1902; tr. Gruttegast 5 okt. 1840
 63. Sytske Pieters Vaatstra, berne Súdhorn 12 febr. 1819, stoarn Sebaldeburen 6 jann. 1895.

Pieter Annes Jager en Antje Klazes de Vries

120. Pieter Annes Jager, berne Lytsewâld 1 okt. 1782, slachter te Oldehove en Lytsegast, stoarn Doe zum 27 juny 1854; tr. Niehove 20 maaie 1808
121. Riemke Jans Noordhof, doopt Fisfliet 5 des. 1784, stoarn Lytsegast 1 nov. 1836.
122. Teye Jans Tol, berne om 1757 hinne, smid te Jistrum; tr. 1. Geertje Douwes, hy is stoarn te Jistrum 26 aug. 1809; tr. 2. dêr 22 maaie 1785
123. Neeltje Hendriks, doopt Jistrum 23 aug. 1767, stoarn dêr 17 nov. 1829. Hja tr. 2. Opsterlân 29 april 1819 Sytse Hendriks Kuiper.
124. Sjoerd Tjeerds de Vries, berne Feanwâlden omstrings 1755, arbeider te Gruttegast, stoarn dêr 9 maaie 1850; tr. Feanwâlden 20 maaie 1787
125. Yttje Rudmers van der Veen, doopt Bütenpost 9 nov. 1765, stoarn Gruttegast 28 febr. 1852.

126. Pieter Lubbes Vaatstra, berne Stynsgea 16 maaie 1788, arbeider te Súdhorn, stoarn Sebaldeburen 22 jann. 1830; tr. Súdhorn 20 maaie 1816
127. Antje Ubels van der Span, berne Sebaldeburen 23 july 1791, stoarn Gruttegast 17 jann. 1848.
240. Anne Minderts Jager, fan 1774 oan 1786 skoalmaster te Lytsewâld, dérnei sjerzjer te De Blesse (1786 oant 1789), Strobos (1789 oant 1793), Boerum (1793 oant 1797), Gerkeskleaster (1797), Harns (1804), Stynsgea (1804 en 1805). Op 6 nov. 1778 doch hy belidenis te Lytsewâld; tr. dêr 22 maaie 1774
241. Frytzen Gosses.
242. Jan Hindriks, doopt Fisfliet 6 maart 1750; tr. dêr 29 okt. 1780
243. Aaltje Lubberts, doopt dêr 16 april 1756.
246. Hendrik Roels, fan Jistrum; tr. dêr 16 maaie 1756
247. Tjitske Jacobs, berne omstrings 1732, yn 1796 winkelierske te Jistrum, stoarn dêr 24 des. 1810.
248. Tjeert Jurriens, te Feanwâlden; tr.
249. Tryntje Sjoerds.
250. Rudmer Sierks van der Veen, doopt Westergeast 17 july 1742, húsman te Bûtenpost, stoarn dêr 2 nov. 1824; tr. Westergeast 31 maaie 1762
251. Trijntje Jacobs, doopt Driezum 3 sept. 1741, stoarn Bûtenpost 5 juny 1826.
252. Lubbert Ibeles, berne Stynsgea omstrings 1747, timmerman dêr, stoarn Stynsgea 31 okt. 1800; tr. Surhuzum 23 aug. 1778
253. Sytske Renzes, berne De Rottefalle omstrings 1752, stoarn Stynsgea 15 nov. 1821.
254. Ubel Fokkes, doopt Gruttegast 2 sept. 1759, stoarn Sebaldeburen 13 maaie 1824; tr. Gruttegast 6 april 1788
255. Fokje Sjoerds, doopt Eastermar 29 jann. 1764.
480. Minnert Jans Jager, berne omstrings 1720, sjerzjer, stoarn Surhuzum 1 jann. 1812; tr.
481. Trijntje Broers.
484. Hindrik Hindriks; tr. Fisfliet 27 maaie 1736
485. Riemke Willems, doopt Fisfliet 16 april 1713.
486. Lubbe Jans, doopt Fisfliet 15 des. 1715; tr. dêr 1 sept. 1743
487. Auktje Wybes.
500. Sierk Marks; tr.
501. Martje Lykles.
502. Jacob Klazes, kúper te Driezum; tr.
503. Hiske Pieters, doopt Driezum 11 maart 1714.
504. Ibele Freerks, timmerman en húsman te Stynsgea, stoarn dêr 1785/86; tr.
505. Sybrigje Lubberts, stoarn nei 1778.
506. Rinze Martens, doopt Aldegea 9 sept. 1708, skipper, stoarn Eastermar 1780/81; tr. foar 1744
507. Trientje Hendriks, stoarn Eastermar 1778/79.
508. Fokke Eites, doopt Gruttegast 18 febr. 1731; tr. (mei syn nift) Gruttegast 22 des. 1754
509. Anke Ubels.
510. Sjoerd Binderts, doopt Eastermar 24 des. 1702, húsman op de pastorijpleats dêr,

- stoarn Eastermar foar 27 okt. 1769; tr. dêr 17 maaie 1750
 511. Antje Sytses, fan Jistrum; tr. 2. Eastermar 1769 Gosse Dirks, fan Gytsjerk.
970. Willem Tonnys, yn 1713 te Fisfliet.
 972. Jan Harmens, smid te Fisfliet; tr. dêr 21 febr. 1712
 973. Annigjen Sybema, doopt Fisfliet 20 sept. 1691.
 1006. Pieter Roelofs, yn 1714 te Driezum.
 1008. Freerk Tijes, berne Stynsgea yn 1698, stoarn dêr 1769/1770; tr.
 1009. Beerte Ybeles, stoarn Stynsgea 1768/69.
 1010. Lubbert Pieters, hûsman te Stynsgea, hat trouw west mei Hemkien Pieters.
 1012. Marten Rinzes, stoarn Eastermar 1747; tr. Aldegea 13 jann. 1703
 1013. Hincke Meents, doopt De Pein 6 aug. 1674.
 1016. Eyte Alberts, doopt Tolbert 30 jann. 1703; tr. Gruttegast 3 juny 1725
 1017. Albertje Fokkes, doopt Gruttegast 14 febr. 1706, suster fan nr. 1019.
 1018. Ubel Douwes, doopt Gruttegast 8 maaie 1698; tr. dêr 3 juny 1725
 1019. Maria Fokkes, doopt Gruttegast 9 maart 1704.
 1020. Binnert Sipkes, keapman by de Wâl te Eastermar; tr. dêr 4 maart 1694
 1021. Pietie Ubles, fan Eastermar.
1946. Lubbe Sybema, yn 1691 skoalmaster te Fisfliet; tr.
 1947. Aaltie Jans.
 2016. Tije Freerks, stoarn Stynsgea tusken 1722 en 1728; tr. omstrings 1696
 2017. Wytske Freerks; tr. 1. Gerben Hayes. Yn 1728 wie hja boerinne op stim 26 te Stynsgea.
 2018. Ybele Tedes, boer te Stynsgea; tr. om 1690 hinne
 2019. Sjoukje Hepkes, doopt De Koaten 27 nov. 1664.
 2020. Pytter Lubberts; tr.
 2021. Sybrich Eebles, berne omstrings 1638 te Stynsgea, stoarn dêr yn 1701. Hja hat ek trouw west mei Eise Jans.
 2024. Rinthie Martens, berne omstrings 1636; tr. Nijegea 4 aug. 1661
 2025. Aeltsen Roels.
 2026. Mient Severijns; tr. 1. Antie Oenes; tr. 2. De Pein 31 des. 1671
 2027. Hincke Rinses, fan De Rottefalle.
 2032. Albert Eites, fan Roan; tr. 2. Tolbert 13 des. 1705 Fenne Lues; tr. 1. (oanjefte Tolbert 1 maart 1696)
 2033. Anje Willem fan Tolbert, stoarn foar 1705.
 2034. Fokke Fokkes, doopt Gruttegast 11 july 1680; tr. dêr 13 maart 1701
 2035. Wybrich Derks, doopt Gruttegast 14 maart 1680.
 2036. Douwe Allerts, doopt Gruttegast 31 maaie 1663; tr.
 2037. Ebel Meynerts.
 2038. = 2034.
 2039. = 2035.
 2040. Sipke Douwes, kremer en lekkenkeapman te Eastermar by de Wâl; tr. dêr 19 febr. 1671
 2041. Pietie Binnerts, fan It Wytfean.
 2042. Oebele Atzes, doopt Tytsjerk 14 maart 1633, skuonmakker te Eastermar; tr. omstrings 1657

2043. Maeike Jans.
4032. Freerk Ballings; tr. foar 1675
4033. Martien Goitiens; tr. 2. Beernt Jans, sy is stoarn yn 1683, hja wennen te Twizel.
4036. Tede Ybles, berne Stynsgea omstrings 1635, stoarn foar 1698; tr. foar 1673
4037. Trintie Jans, stoarn nei 1708.
4038. Hepke Hendriks, stoarn te De Koaten 1711; tr. 2. Trijntje Ypes; tr. 3. Aeltie Waatzes; tr. 1. foar 1656
4039. Beertie Gerbens, berne Kollumersweach omstrings 1639.
4048. Marten AEbes, stoarn op it Fean ûnder De Pein yn 1647; tr.
4049. Gees Hendriks.
4052. Severijn Oenes, yn De Falom yn 1663. Hy wie troud mei Antie Andries, mar it is net wis oft hja de mem is fan Mient.
4068. Focke Fockes, yn 1680 te Gruttegast.
4070. = 1792 (ferfolchsteat nr. 14).
4071. = 1793 (ferfolchsteat nr. 14).
4072. Allert Douwes; tr. Doe zum 9 febr. 1662
4073. Jantien Gales, doopt Gruttegast 27 des. 1634.
4084. Aetse Sjoerds, boer te Suwâld op stim 40 yn 1640; tr.
4085. Pietje Bouwes, yn 1649 lidmaten te Suwâld.
8072. Ybele Taedes, te Stynsgea, stoarn foar 1651; tr. omstrings 1633
8073. Antie Jans; tr. 2. Jan Jans.
8074. Jan Eises, assessor fan Achtkarspelen en doarpjochter te Stynsgea, stoarn dêr yn 1673; tr. foar 1635
8075. Ydtie Gerbens.
8076. = 4942 (ferfolchsteat nr. 9).
8077. = 4943 (ferfolchsteat nr. 9).
8078. Gerben Egberts, berne Kollumersweach omstrings 1599, stoarn dêr 1655; tr. omstrings 1628
8079. Geertie Nittes.
8146. Galle Wircks; tr. (Doe zum 3e prokl. 22 jann.) 1632
8147. Tryn Luijs.
8168. Sjoerd Atses, yn 1616 te Suwâld.
16144. Taede Hindricx, blysitter fan Achtkarspelen en doarpjochter te Stynsgea, stoarn tusken 1623 en 1630; tr.
16145. Tryn Annes, yn 1640 op de stimmen 10 en 13 te Stynsgea.
16148. Eise Jans, yn 1602 te Stynsgea, stoarn foar 1606; tr. foar 1590
16149. Anne Hindricks; tr. 2. foar 1607 Dirck Douwes. Anne rekke wei omstrings 1631.
16336. Atze Aebes, yn 1578 te Aldegea.

BOARNEN

500. Foar har en harren foarâlden sjoch: Gen. Jb. 1980 18. **510.** RA TIE M17 151. **2021.** RA ACH O6 90. **4048.** RA SMA P1 82 149 214; RA SMA P2 102. **4052.** RA DAN K4 224; RA DAN K5 64v. **8078.** Gen. Jb. 1980 33. **16336.** Personele Impositie 1578/79.

FANTASY EN FEITEN BY DE FAMYLJELIST TEENSTRA

YNLIEDING

Yn myn kertiersteat komme de nammen Teernstra (Frysk) en Teenstra (Grinslânsk) foar. Beide stagen stamme ôf fan AEsgo Dirks en Berber Martens dy't op 22 maart 1739 trouwe yn 'e tsjerke te Himpens. Oant no ta wie it safier't ik wit net slagge om de stamrige fierder op te fieren. Wol bestiet der in „Familielijst Teenstra”, fierder oan te tsjutten mei (f). Dy skynt inkeld kearen oerskreaun te wêzen. It is dan ek net wis oft it eksimplaar dat brûkt is foar dizze skôging, it oarspronklike is¹. Der is ek ien bekend mei de titel „Familielijst in mannelijke lijn, verzameld en ageschreven voor Johannes Pieters Teenstra, landbouwer op de Middelwaard onder Grijpskerk, door Marten Douwes Teenstra, oud Indisch ambtenaar Ulrum, in de maand december 1861, overgeschreven en bijgewerkt door Hidzer Harms Buning”². Indied blykt by bestudearring fan it brûkte eksimplaar dat de lêste oantekeningen der by skreaun binne yn in fan it eardere ôfwikend hânskrift. De frage oft de oanfollingen op it oarspronklike eksimplaar byskreaun binne, lit ik hjir yn it midden.

Op bledside 2 en 3 fine wy de âldste stamrige. Dy sjocht der sa út:

- I AEEdsge Ubbo Teenstra zoo even genoemd had onder meer andere kinderen een zoon genaamd:
- II Derk AEEdsges Teenstra begaf zich ter zee en werd Commandeur varend ter walvischvangst op Groenland en straat Davis.
Hij had drie zonen: AEEdsge die den dood in de golven vond, Ubbo die jong stierf en Sijbren:
- III Sijbren Derks Teenstra begaf zich mede ter zee en werd koopvaardijkapitein, vervolgens huwde hij zekeren Jeltje, de dochter van een vee-boer of koemelker te Hempens in Leeuwarderadeel, gaf de zeevaart op en vestigde zich met zijn vrouw op een boerderij te Goutum liggende mede zuiden van Leeuwarden. Diens oudste zoon:
- IV Derk Sijbrens Teenstra werd broodbakker en koemelker te Goutum, de tweede zoon Ubbo stierf kinderloos te Oldeboorne in Uttingeradeel. De oudste zoon van eerstgenoemde heette AEEdsge:
- V AEEdsge Derks Teenstra met welke wij onze stamboom beginnen was in 1713 van welgestelde ouders te Goutum geboren, huwde met Barber Martens Martena en vestigde zich als landbouwer en veehouder te Teerns”.

It ûndersyk hie net dien wurde kind súnder de meiwerking fan de hear J.A. Teenstra te Peize dy't sa freonlik wie de „familielijst” foar dit doel út te lienen. Weardefolle opmerkings en meiwerking waarden ek ynbrocht troch de hear T.B. Hoekema te Súdhorn en troch vrou A. Feitsma te Grou.

Yn it neifolgjende sil earst neigien wurde hoe't de opsteller en de oerskriuwer fan de famyljelist besibbe binne aan AEsgo en Berber. Dérnei folget in ferslach fan it argyfûndersyk nei de foarâlden fan dat pear. Ta beslút wurdt it resultaat dêrfan koart gearfette yn de nije stamrige. Gegevens ûntliend oan de tsjerklike doop- en trouboeken en oan de boargerlike stân binne as regel net yn noaten ferantwurde.

Wassenaar

F. Feitsma

AESGE DIRKS EN BERBER MARTENS EN HARREN NEITEAM

Yn de „familielijst” stiet dat AEsge Dirks yn 1713 yn Goutum berne is.

Yn 1739 komt er al yn Tearnis foar, wat blyken docht út in ferslach fan in „Liquidatie van een hondert Cargls. die wijl. Ds. Acronius wed. nog competeerde van Eesge Dirks, Huisman te Teerns wegens een Jaar huur van vierentwintig Pond[ema]ten Lands tot Teerns gelegen ende oude finne genaamt zijnde versche[nen] St. Martini 1739 of St. Pieter 1740”. Neffens in kontrakt fan maart 1741 liet AEsge op syn kosten in wettermûne foar 170 pûnsmiet delsette dy’t dan yn it plak kaam fan ferskate lytse mûntsjes wêrtrocht’de ôfwettering fan de lannen in stik ferbettere waard. Hy soe dêrfoar fan de eigners of brûkers fan dy lannen jierliks tsien stoeren „maelgeld” barre. By “ontruiminge” fan de „zathe en landen” soe AEsge de mûne op „tauxatie” wer oerdwaan aan de eigners³.

Op 1 maart 1745 wurdت tusken ferhierder en hierder in kontrakt foar 10 jier ôfsletten⁴. Bettingsten binne ûnder mear dat de ferhierder it rjocht hat om twa hynders op stâl te setten en dat de hierder by ‘t winter foar hea soargje moast foar twa hynders, en „Dat ‘t de Verhuurder vrij sal staan, soo veel dong van de Ruischenne te haalen, als in de hovinge noodig heeft”. Yn it earste reëelkohier nei syn trouwen yn 1739, dat fan 1746, komt er foar as „meijer” fan pleats nr. 5 te Tearnis, 80 pûnsmiet grut, dêr’t Julius B. Vitrunga eigner fan is. Dêrnest brûkt er yn 1746 noch 5 pûnsmiet yn Goutum en 14½ pûnsmiet te Huzum. Yn 1746 is de pleats yn Tearnis „op ‘t reël niet uijtgetrocken weegens de brand 3 jaren geremitteert volgens Placaat van den 5 April 1727 waarvan dit het laaste jaar is”.

Yn 1749 stiet AEsge yn it kwotisaasjekohier te boek as boer te Tearnis „met goed reeuw en beslag”, mei yn ‘e húshâlding 4 persoanen âlder as 12 jier en 4 jonger en in oanslach fan 66-0-0. Dat komt oerien mei in (frij heech) fermogen fan omtrint trije tûzen caroligûne.

1753 is it lêste jier dat AEsge yn it reëelkohier yn Tearnis foarkomt. Yn 1755 is syn plak ynnaam fan Louwrens Joukes. AEsge is dan brûker fan nr. 1 fan it reëelkohier te Aldwâld, en yn 1756 fan nr. 1 en nr. 5, dy’t 66 en 24 pûnsmiet grut binne.

Pleats nr. 1 leit by Aldwâldmersyl en de lannen fan nr. 5 (nr. 6 yn it floreenkohier) lizze west fan de Dellen en súd fan de Groene Wegr, allegear súd fan it Dokkumerdijp⁵.

Yn 1758 is syn widdo brûker. Neffens de „familielijst” is AEsge op 4 april 1758 ferstoarn te Tearnis. Berber, dy’t op 4 april 1715 yn Deinum berne is (f), bleau mei de jonge bern efter. Dy bern wiene:

1. Jeltje, berne 15 augustus 1740 te Tearnis⁶, keapfrou te Aldwâld, trout 8 juny 1760 te Wergea mei Hylke Johannes Boonstra fan Wergea;

2. Marten, berne 30 desimber 1742 te Tearnis (f), trout 13 oktober 1765 te Westergeast mei Lysbet Douwes (Beintema) fan Westergeast;

3. Dirk, berne 8 maart 1746 te Tearnis (f), trout 16 maaie 1779 te Aldwâld mei Martzen Pyters fan Tearnis;

4. Pieter, berne yn 1748 te Tearnis (f), trout 24 maaie 1776 te Aldwâld mei Aaltje Jans fan Westergeast. Pieter bliuwt yn Fryslân (Weardebuorren ûnder Westergeast) en nimt yn 1812 de namme Teernstra oan;

5. Tjitske, berne jannewaris 1751 te Tearnis (f), trout 24 desimber 1769 te Aldwâld mei Lubbert Tjeerds (van Dellen) fan Aldwâld;

6. Sjitske, berne 4 april 1753 te Tearnis (f), trout 21 april 1776 te Aldwâld mei Sijtse Ritsma fan Kollum;

7. Eetske (neamd nei de ferstoarne heit), berne 7 april 1758 (f), wierskynlik te Aldwâld, trout 14 maaie 1780 yn Aldtsjerk mei Hendrik Jan Siccama fan Ingwierrum.

MARTEN AESGES TEENSTRA wie 15 jier doe't syn heit stoar. Hy hie oars leare sild foar meniste preker, mar wie no op 'e pleats nedich. Nei syn trouwen hierde er in pleats, de Ganze polo te Eanjum. Dêr rekke er troch oerstreamings en miswier hast bankrot. Hy ferfear nei in oare pleats, de Raken, ûnder Kollum (by Kollumerpomp). Nei't er dêr ferskate ferbetteringen aanbrocht hie, easke de eigner folle mear hier. Marten wegere en kocht „as boer op klompen“, neffens de „familielijst“ de pleats Pollux te Zuurdijk. Yn „De boerdeijken in de Marne“ stiet lykwols dan Jan Jacobs Bos as eigner te boek. Under de boerepleats Castor stiet: „In 1776 verkocht Jhr. Alberda van Rensuma de behuizing met 130 jukken uiterdijksland, 2½ juk binnenland en 16 jukken kwelderland onder één beklemming aan Marten AEdges Teenstra, overl. 1806, gehuwd met Elisabeth Bentema overl. 1782. Hij hertrouwde met Geertje Jans Houwenga, in 1793 met Anne Luijs Dijkhuis, die hem overleefde. Door haar huwelijk in 1808 met haar buurman Jan Vork, kwamen Pollux en Castor in één hand“.

Marten waard troch de oare gadingmakkers net earnstich naam doe't er in bod fan fl. 21.550,— útbrocht hie. Ta harren fernuvering wie it mei de boarchstelling wol deeglik yn oarder: fl. 3.000,— yn kontanten en wat der dan noch miste, stie in rike neef yn Ljouwert foar. Dat wie neffens de „familielijst“ Thijs Feenstra fan Feanwâlden, boargemaster fan Ljouwert.

Marten hie nije ideeën. Hy fierde de rigebauw fan koalsied en nôt yn, inte it fee yn tsjin kopkken en makke troch úntwettering gerslân geskikt foar boulân. Yn 1793 kocht er foar syn soannen Douwe en AEsge it Ruigezand (377 ha), dat doe noch net bedike wie⁷.

DOUWE MARTENS TEENSTRA is berne te Eanjum op 7 maart 1768 (f). Hy trout op 16 novimber 1794 yn Oldehove mei Jantje Luijs Dijkhuis en ferstjert op 19 juny 1823 te Oldehove nr. 98 (op it Ruigezand), „nlatende zes kinderen“.

AESGE is op 17 juny 1776 berne te Zuurdijk⁸, trout op 25 septimber 1810 yn Grypskerk mei Fokeltje Klasen de Waard en komt op 28 desimber 1818 te ferstjerren te Oldehove nr. 100 (op it Ruigezand), „nlatende twee kinderen“.

De beide mannen polderen it Ruigezand yn en lieten dêr twa mânske pleatsen op sette⁹. De polder waard ferdield troch in sleat dy't rûn fan de Houwersylster mûne yn it noarden nei de Nieuwendam by de Kommersylster Rijt yn it suden. Douwe krige it westlike part, AEsge it eastlike.

Douwe wie menist. Syn niget aan de natuerkunde die blikken aan syn lidmaatskip fan it Natuurkundig Genootschap te Grins. Hy wie lid fan Provinsjale Steaten en fan de Commissie voor de landbouw¹⁰.

MARTEN DOUWES TEENSTRA is in soan fan Douwe Martens Teenstra en Jantje Luijs Dijkhuis; hy is de opsteller fan de „familielijst“. Hy is berne op 17 septimber 1795 op it âlde of wester Ruigezand (f) en trout op 17 septimber 1818 te Kloosterburen mei Gezina Debora van der Leij, dochter fan Theodorus Johannes van der Leij, by syn libben dûmny te Baflo, en Geertruida Tebbens. Marten waard boer op Arion yn de Noordpolder ûnder Den Andel. De pleats hie lykwols in „gouden dak“ en omdat de lânbouprizen kelderden, waard dy op 22 july 1826 publyk ferkocht. Yn 1825 hie er noch besocht om yn East-Ynje in takomst op te bouwen. Dat is net slagge. Fan 1828 oant 1834 wied er „opzichter van bruggen en wegen“ en „raadsman by de landbouw in Suriname“. Dêrnei set er him nei wenjen yn syn hûs Noord-Indië te Ulrum¹¹.

Op syn reis nei East-Ynje moast er troch sykte fan 12 maart oant 7 july 1825 yn Kaapstad bliuwe. Yn syn beschriwing fan dy fjouwer moanne set er him ôf tsjin de slavernij¹². Dy

Marten Douwes Teenstra

,,Indische Reis“ is alderraardichst gearfette yn in boekje fan J.S. van Weerden¹³. Yn Suriname rjochte er him benammen tsjin de Maatschappij ter bevordering van het Godsdienstig Onderwijs, „die God zeggen en de portemonnaie bedoelen“. Marten wie in ferljochte geast, in produktyf skriuweren in strider tsjin misstannen. Sa skreau er ûnder mear *Groninger Volksverhalen* (1840) dêr’t er de striid yn oangie tsjin it leauwe aan tsjoensters, spoeken, geasten en frjemde ferskiningen. Troch dy publikaasje is in protte bekend wurden oer it folksleauwe fan doedestiids. Hy wie fierder redakteur fan Maarten Douwes landbouwalmanak¹⁴.

Fan syn publikaasjes neam ik hîj fierder noch:

De landbouw in de kolonie Suriname, voorafgegaan door eene geschied- en natuurkundige beschouwing dier kolonie. Twee delen (Groningen 1835).

De Nederlandsche West-Indische eilanden in derzelver tegenwoordigen toestand. Deel I en II (Amsterdam 1836-1837).

De negerslaven in de kolonie Suriname en de uitbreiding van het Christendom onder de heidense bevolking (Dordrecht, H. Lagerweij (1842).

Bijdrage tot de ware beschouwing van de zoo hoog geroemde uitbreiding des Christendoms onder de Heidenen in de kolonie Suriname (Amsterdam 1844).

Beknopte beschrijving van de Nederlandsche Overzeesche Bezittingen voor Beschaafde Lezers uit alle standen, uit de beste bronnen en eigen ervaring in Oost- en West-Indië geput. Drie delen (Groningen. J. Oomkens, J. Zoon 1852).

De kinderwereld. Ernst en Luim. Ontleend uit de spelen van kleine en groote kinderen door hunnen speelmaakker - - (Groningen. J. Oomkens, J. Zoon 1853).

Dêryn skriuwt er oer de boeren yn syn omkriten: „Omrent het gebrek en lijden der dienstbaren ren zijn en blijven de boeren zoo koud en gevoelloos als de liiken in de graven“.

Kronijk of breedvoerige tafel, inzonderheid voor de provinciën Groningen, Friesland en Drenthe, waarin tevens voorkomt een chronologisch overzigt van de vaderlandsche geschiedenis. Met eenige bijlagen (Uithuizen 1859-1860).

Chronologisch Overzigt van gebeurtenissen, die in ons vaderland en elders hebben plaats gehad en wel inzonderheid in de provinciën Groningen, Friesland en Drenthe van het jaar 1795 tot 1818. Met twee bijlagen. (Groningen 1862).

Dan noch in toanielstik:

Voorbereiding en afloop van een Ommelander schoolexamen: dramatisch tafereel in twee bedrijven (Groningen, Noordhoff 1862).

Marten Douwes wie menist en vrijmitseler, en fûl bestrider fan de beweging fan dûmny De Cocq. Hy hie in skerpe tonge. It ferhaal giet dat foar it ôfferen fan de trekskûte nei Grins wol frege waard oft Marten Douwes ek meigie. At dat sa wie, dan seagen party minsken mar fan de reis ôf¹⁵.

Marten Douwes ferstoar op 29 oktober 1864 te Ulrum, 69 jier âld.

PIETER DIRKS TEENSTRA is in soan fan Dirk AEsges en Martzen Pieters. Hy is berne op 30 oktober 1789 (f), wierskynlik op de Middelwaard, en stoar op 10 febrewaris 1862 op de Waarden ûnder Grypskerk, dêr’t er boer wie. Pieter trouwe yn Grypskerk foar de twadde kear mei Jantje Bartelds van Leggelo.

JOHANNES PIETERS TEENSTRA is op 28 desimber 1834 op de Waarden berne út it twadde houlik fan Pieter Dirks Teenstra. Hy trout op 2 april 1867 te Grypskerk mei Teetske Hellinga. Johannes is boer op de Waarden. Foar him hat Marten Douwes de „familielijst” „verzameld en afgeschreven”.

HIDZER HARMS BUNING, de skoansoan fan boppeneamde pear, hat de „familielijst” „overgeschreven en bijgewerkt”. Hy is berne op de Waarden en wennet dêr. Hy trout op 9 maaie 1889 te Grypskerk mei Jantje Teenstra, dy’t op 9 febrewaris 1868 op de Waarden berne wie as dochter fan Johannes Pieters Teenstra en Teetske Hellinga.

FOARTEAM FAN AESGE DIRKS EN BERBER MARTENS

De ôfstamming fan Marten Douwes en Johannes Pieters fan AEsgé Dirks en Beerber Martens, sa’t dy yn ‘e „familielijst” oanjûn is, wurdt befêstige troch ûndersyk yn ‘e argiven. De generaasjes dêrfoar sille Marten Douwes troch ferhalen oerlevere wêze. It is in nijs gjirrige list wurden en in útdaging foar de ûndersiker. De mooglikheden ta ûndersyk wurde lykwols beheind troch it meniste leauwe fan ‘e famylje, dat dopen siken men om ‘e nacht yn ‘e tsjerklike doopboeken. Ek de rjochterlike argiven smieten net folle op, dat it ûndersyk like dea te rinnen.

Doe fûn ik, wylst ik om wat oars socht, ynienen dizze houliken yn it trouboek fan de Sint Pietersjerke yn Grou:

De Houwelijx proclamatien van Sijbren Dircx en Claar Clases beide van Grouw sijn op drie sondagen sonder eenige verhinderingen in onse kerke geproclameert, daar van de laatste was op den 25^{en} february 1677 ende sijn op den 28^{en} february 1686 [? F.] in den Houwelijken staat bevestigt.

Den 3^{en} [juli 1712] sijn Dirk Sijbrens van Terhorne en Jeltje AEsges van Akrum na vertoon-de attestatie van Akrum in den Houwel staat bevestigt.

Sijbren Dirks en Dirk Sijbrens binne nammen dy’t yn ‘e „familielijst” foarkomme, likegoed as Jeltje en AEsgé. Yn it neifolgjende sil besocht wurde om de stelling te ûnderbouwen dat de hir neamde Sijbren Dirks en Dirk Sijbrens yndied de pake en de heit fan AEsgé Dirks binne dy’t wy sykje.

SIJBREN DIRKS en CLAAR CLASES binne fierder net tegearre fûn. Hy moat al foar 15 july 1687 stoarn wêze, want dan wurdt by de ynventarisasje fan it goed fan Antie Idses wid. Pijter Martens in boekskuld fan 24-0-0 gûnen aan Sijbren Dirks omset yn in obligaasje foar Claer Clases¹⁶. (Men freget jin ôf oft it jiertal 1686 dat as houliksjier oanjûn is yn it Grouster trouboek miskien it stjerjier fan Sybren Dircx west hat; faaks hat er foar syn stjerren de ferhâlding mei Claer noch legitym meitsje wold.) Op 11 september 1699 ferklearreret Clara Clases, „wed. w[ijlen] Sijbren Dirx tot Grouw” skuldich te wézen aan „Dirck Diurres en Doeckele Pijters elx voor de helfte 50 gglns.”¹⁷. Underpân is „alle mijne geen exempte goederen en speciaal mijn bewoonde huisinge cum annexis...”. Op 24 juny 1701 is wer sprake fan in skuld fan Clara Clases, ditkear fan 35 carglins, oan „Claas Jenties en Yttie Gerbens Echtelieden mede tot Grouw”. Underpân is wer „speciaal mijn huisinge cum annexis tot Grouw bij mij wordende bewoont”¹⁸. Yn it reëelkohier fan Idaarderadiel, dat fan 1713, komt Claer foar

as eigner en brûker fan in hûs yn Grou (yn 1730 hat dat hûs it nûmer 136). Hja wurdت yn 1713 oantsjut as pauper. Dat duorret sa oant 1735. Dan dûkt de diakonij op. Claer is noch altyd eigner, brûker en pauper. Yn 1737 is de diakonij eigner en brûker. Faaks is Claer dan stoarn¹⁹.

Alhoewol't dat net hei safolle wurden oanjûn wurdت, moatte nei myn betinken Claes, Wijbren en Dirk Sijbrens soannen fan Sijbren Dircx en Claer Clases wêze.

CLAES SIJBRENS en JETSKE SIJMENS trouwe te Grou op 28 april 1700. Claes is yn 1713 eigner en brûker fan in hûs yn Grou (yn 1730 hat dat hûs nûmer 139, tichtebj syn mem?); Claes liket sùnt 1713 pauper west te hawwen, lykas syn mem. Yn 1735 komt der beweging. De tastân is dan ûndûdlik (in soad trochskrast), mar yn 1737 is Claes Sijbrens eigner en Gerben Martens brûker. Dat is yn 1742 noch sa. Yn 1752 is Claes Sijbrens widdo eigner en Gerben Martens noch altyd brûker. En dy tastân is yn 1769 noch gjin feroaring yn kommen²⁰. Opmerklik is dat Claes Sijbrens sùnt 1724 ek yn Terherne foarkomt, en wol as eigner/brûker fan „een huis en timmerhuis in de buiren N° 3“. Yn 1728 en 1738 wurdت as berop „scheepstimmerman“ neamd. As sadanich komt er yn 1740 noch hei syn frou Jetske Sijmens foar²¹. Yn 1741 is er noch yn libben²², mar yn 1749 wennet de widdo Klaas Sijbrens op Terherne mei 3 húsgenoaten boppe 12 jier en 3 der ûnder. Hja wurdت oanslein foar 26-16-0. Foar de trije bern yn 'e húshâlding ha ik gjin ferklearring finne kinne. De pauper Claes Sijbrens liket as selsstannich ûndernimmer begûn te wêzen. Men soe oannimme kinne dat Claer Clases en har bern troch de iere dea fan Sybren Dirks yn ekonomieske swierricheden rekke binne, mar dat de relaasjes mei har kunde en famylje dy't wat mear gelok hân hiene, bestean bleauw binne. It pauperskip yn de famylje hat sa te sjen net struktureel west. Bern fan dit pear binne Sijbren, berne 26 maart 1705 te Grou, en Simon, berne 16 augustus 1723 te Grou. Beide wurde skipstimmerman yn Terherne en hawwe in grutte rol spile ûnder de Hernhutters yn Akkrum²³.

WIJBREN SIJBRENS en MARIJTE LIEUWES trouwe op 15 jannewaris 1707 te Grou. Maritte komt dan út Hars. Wijbren is yn 1713 brûker fan in hûs yn Grou, dêr't Neeltje Sijtses eigner fan is. Yn 1729 hat it hûs it nûmer 36 en is Jan Abes eigner. It jier dêrop wurdت Wijbren syn namme trochskrast. Hy komt dan fierder net mear yn 'e boeken foar. Clara Wijbrens is frij seker harren dochter²⁴.

CLARA WIJBRENS en KLAAS SJOERDS trouwe op 10 septimber 1747 te Dronryp, dêr't Klaas weikomt. Hy is yn 1749 „leidekkersknecht“ te Grou en hat in „suinig“ bestean. Klaas ferstjert op 10 juny 1782, Clara op 16 july 1798²⁵.

DIRK SIJBRENS en JELTJE AESGES trouwe op 3 july 1712 te Grou. Sy komt út Akkrum. De namme AEsgé komt yn Akkrum net folle foar; yn de stim- en floreenkohieren fan 1698 en 1700 mar ien kear, by AEsgé Pieters. Dy troude op 12 juny 1701 mei Meicke Gabes²⁶, mar Dirk Sijbrens en Jeltje AEsges binne al yn 1712 trouwd, dat Jeltje kin gjin dochter fan dat pear west wêze. At se in dochter fan AEsgé Pieters is – en dat leit, lykas bliken dwaan sil, tige yn 'e reden –, dan moat dy eerder trouwd west hawwe. Yndied komt „Eesge Pijters“ op 27 desimber 1695 foar mei syn frou „Trijntie Johannes“ te „Henshuizen“²⁷. Trijntie soe de mem fan Jeltje wêze kinne. Fierder neam ik hijr de nammen Pieter Feickes en Jancke Esges yn 1661 te Akkrum²⁸ (heit en mem fan AEsgé?) en Feike Goijes (pake fan AEsgé?), yn 1640 meier fan pleats nr. 34 te Akkrum, dy't eastlik fan en deunby it plak leit dêr't AEsgé Pieters letter buorkje sil²⁹.

AEsge Pieters komt yn 1686 foar yn de resesboeken fan Uttingeradiel³⁰ en op 1 septimber 1692 yn de weesboeken, dan as omke fan twa neilitten bern fan Tijtie Pijters silger en Hidde Jans³¹. Hy buorke yn 1698 en 1700 as hierder op de pleatsen nr. 32 en 33 te Akkrum, mei inoar 105 pûnsmiet³². De pleatsen steane te Jinshuzen tusken Akkrum en Terherne, noard fan de tsjintwurdige rydwei³³.

Yn 1708 binne AEsge Pijters syn bern hierder³⁴ en yn 1711 AEsge Pijters syn erven. Yn 1713 is Dirk Sijbrens hierder fan nr. 32 (40 pûnsmiet). Dat bliuwt sa oant 1715; dêrnei giet de hier oer op Dirk Jans. Dirk Sijbrens is yn 1716 hierder fan nr. 10, in pleats fan 44 pûnsmiet, eigendom fan Secretaris Hylkema en Dettie Hylkema, elk foar de helte. Dy pleats stie op it plak dêr't de Ryksstrjitwei fan de Buorren nei 't Fean ôfbûch. Yn 1717 hiert Dirk Sijbrens nr. 20 der by, in sate sûnder hûs fan 54½ pûnsmiet, fan deselde eigners, it eardere prebende of Andringa-lien. It lân fan dy pleats lei allegeair yn de Trigreppelpolder. Hy bliuwt hierder fan dy beide nûmers oant 1732. Yn 1733 nimt Sicke Ales de hier oer³⁵.

Te beginnen by 1734 komt Dirk Sijbrens dan foar yn 'e boeken as hierder fan nr. 3 en 4 te Himpens, eigendom fan „de Stad Leeuwarden”, meielkoar 100 pûnsmiet. Hy bliuwt brûker oant 1750³⁶. Neffens it kwotisaasjekohier is er yn 1749 in boer mei „een kleijn reeuw en beslag” mei in hûshâlding fan 4 persoanen boppe de 12 jier en net ien der ûnder, en mei in oanslach fan 43-6-0. Bern fan dat pear soene wêze kinne Claerke, Sijbren (wis) en AEsge.

Claerke Dirks en Douwe Romkes trouwe op 20 septimber 1744 te Tytsjerk; hy fan Lutsegeast en sy fan Himpens. Douwe Romkes is fan in begoedige boerefamylje. Yn 1751 nimt er de hier fan nr. 3 en 4 oer fan Dirk Sijbrens³⁷. Claerke lit har op 15 septimber 1758 op belidenis dope yn de tsjerke te Himpens, en komt op 17 septimber 1759 te ferstjerren³⁸.

Sijbren Dirks en Maaike Frances: op 11 maart 1747 ha te Boksum „Sijbren Dirks als bruidegom, gesterkt met eene Schriftel: Attestatie van zijn eigen Vaders handt met name Dirk Sijbrens tot Hempens en Paals Baukes uit name en Last van Maaike Fransen de huwelijks geboden wettelijk aangegeven. De bruidegom is woonachtig onder Goutum, de Bruidt te Boxum”. Yn 1748 is Sijbren Dirks boer te Goutum „met goed reeuw en beslag”, en mei in hûshâlding mei 4 persoanen boppe de 12 jier en 1 der ûnder.. De oanslach wie 55-0-0.

AESGE DIRKS en BERBER MARTENS binne op 22 maart 1739 te Himpens trouwd. It leit yn 'e reden om oan te nimmen dat AEsge Dirks in soan is fan Dirk Sijbrens.

Fan Berber Martens, stoarn 27 april 1803 te Aldwâld³⁹, stiet by har houlik oantekene dat se út Wurdum komt; neffens de „famililijs” is se yn 1716 yn Deinum berne. It is bekend dat se menist wie. Mei help fan de argyfistikken kinne wy no faaks noch in eintsje fierder komme.

Berber sil wol in dochter west hawwe fan Marten Sjoerds, dy't miskien earder yn Deinum wenne. Dy Marten Sjoerds soe dan wer in soan wêze kinne fan:

SJOERD MARTENS en BERBER DOUWES, yn 1670 hierders fan pleats nr. 26 fan it stimkohier. De pleats leit tusken Deinum en Blessum, is 54½ pûnsmiet grut en hiet foarhinne Spitael en dêrnei Steenwyk⁴⁰. Op 9 maaie 1685 wurdt ynventaris opmakke at Berber Douwes, widdo fan Sjoerd Martens, foar de twadde kear trout, en wol mei Romke Cornelis. Der binne twa bern út it earste houlik: Marten (12 jier) en Sytske (yn it njoggende)⁴¹. Romke Cornelis trout op 27 novimber 1695 te Deinum op 'e nij, no mei Trijntje Minnes fan Dear-

sum. Yn 1698 is er noch hierder fan nr. 26 te Deinum⁴². Te Boksum binne neffens it floreen-kohier de erven Romke Cornelis yn 1708 hierder fan nr. 55.

Berber Douwes wie in dochter fan Douwe Martens en Griet Riencksdr. te Boksum⁴³. Sjoerd Martens wie in soan fan Marten Sjoerds en Sytske Jacobs⁴⁴.

MARTEN SJOERDS troude mei in vrou fan wa't ik de namme net fûn haw, sjoen de nammen fan de bern fan AEsgo Dirks en Berber Martens, soe it in Tsjitske west hawwe kinne. Marten Sjoerds dûkt yn de boeken op yn 1718 en is dan hierboer op nr. 2 te Blessum (de helte fan Ringia, 90 pûnsmiet) fan de Blessumer tsjerke en op nr. 55 te Boksum, 7 pûnsmiet grut, foartiid fan Romke Cornelis⁴⁵. Dat is yn 1720 noch sa, mar yn 1725 is Romke Riencks hierder fan nr. 2 yn Blessum en hiert Marten Sjoerds twa pleatsen, 56 pûnsmiet grut, yn Boksum. Dat is yn 1726 noch net feroare⁴⁶, mar te begjinnen yn 1727 is er hierder fan nr. 75 fan it stimkohier fan Wurdum, in pleats fan 58 pûnsmiet yn de Hem tusken Wurdum en Goutum. Dêrnest hiert er noch lân yn Goutum. Yn 1738 is Marten Sjoerds noch hierder, yn 1746 syn widdo oant 1753 en dêrni Sjoerd Martens⁴⁷. De widdo fan Marten Sjoerds is yn 1749 in „boerin met goed reeuw en beslag”, mei 4 hûsgenoaten boppe de 12 jier en net ien der ûnder en mei in oanslach fan 49-0-0.

Nijsgjirrich yn ferbân mei de famyljeleraasjes dêr't it hjir om giet, is it feit dat op 2 augustus 1742 Duike Willems, widdo fan Sjoerd Willems silger te Goutum, oan Marten Sjoerds 22 car. gld. skuldich is en oan AEsgo Dirks 72 car. gld. „weegens geleeverde grouwe kaas”⁴⁸. De neiteam fan de soan Sjoerd Martens sil yn 1812 de famyljenamme Van der Hem oannimme.

De „rike neef” THIJS FEENSTRA, dy't yn 1776 boarch stie foar Marten AEsges Teenstra sil yn Ljouwert òf yn Frjentsjer socht wurde moatte. Thijs Wepkes Feenstra, boargemaster fan Ljouwert, skaait út in bekend meniste laach út Frjentsjer, en is dêr berne op 17 augustus 1766 as soan fan Wepke Feenstra en Trijntje Pieters Rikkers⁴⁹. Op 21 maaie 1786 troude er te Dokkum mei Rinske Scheltinga út dy stêd⁵⁰. Hy wie boargemaster fan Ljouwert fan 1821 oant 1840 en stoar op 23 novimber 1840⁵¹.

Syn heit Wepke Thyssen Feenstra waard om 1733 hinne berne⁵². Wepke wie keapman⁵³ en fan 1773 oant 1779 meniste preker te Frjentsjer⁵⁴. Hy stoar op 4 desimber 1779⁵⁵.

Wepke syn heit, Thys Wepkes Feenstra, troude op 8 septimber 1731 boargerlik mei Tietske Siercks fan Frjentsjer. Pake Thys Wepkes wie nôtkeapman⁵⁶ en neffens it kwotisaasjekohier yn 1749 „distelateur, wel begoedigt”, hie 4 hûsgenoaten boppe de 12 jier, 4 der ûnder, en in oanslach fan 94-0-0; hy stoar op 25 jannewaris 1776⁵⁷. Hy moat om 1707 hinne berne wêze⁵⁸ as soan fan Wepke Piers⁵⁹, „mr. Gortmaker” yn Frjentsjer⁶⁰.

Wepke Piers wie earst troud mei Foeckjen Martens, stoarn foar 22 april 1704⁶¹, en letter, op 24 jannewaris 1710, mei Saske Fases⁶². Nei alle gedachten hat er dêrtuskenyn noch in kear trouw west, mar dat houlik is net fûn. Foardat er yn Frjentsjer kaam, wenne er yn Jiskenhuzen⁶³.

DE „FAMILIELIJST” HIFKE OAN DE HAN FAN DE ARGYFSTIKKEN

Der is gjin inkeld spoar fûn fan walfiskfarders. Neffens de „familielijst” wenne AEdsge Ubbo Teenstra yn de 16de ieu yn Makkum. De iennichste kommandeur fan de walfiskfeart út Makkum dy't foarkomt yn it notarieel argyf te Amsterdam is lykwols Pieter Derkes⁶⁴. Ek yn de argyven oangeande Wûnseradiel ha ik gjin nammen fûn út de „familielijst”. Nijsgjirrich is

dat yn de twadde helte fan de 18de ieu op it Amelân in kommandeur libbe mei de namme Obbe Edtskesz. Hy wie menist en fear foar in meniste Hamboarger reder⁶⁵.

Dat de heit en de pake fan AEsgo Dirks Sijbrens en Sijbren Dirks hieten, liket wol wier te wêzen. It is lykwols te ier om dan al de namme Teenstra te brûken.

Der binne gjin oanwizingen fûn dat Sijbren Dirks keapfaardijkaptein wie, it tsjinoerstelde is nammers likemin bewiisd. Wol is fûn dat Sijbren Dirks alve jier nei't er ûnder de geboadens rekke is, stoarn wie. Hy liet in widdo mei jonge bern efter. It liket my ûnmooglik ta dat er him mei syn vrou yn Goutum fêstige hat en dat er troud west hat mei „zeker Jeltje”. Marten Douwes moat yn 'e war west ha met lettere generaasjes. Clara hat it dûdlikernôch net breed hân nei de iere dea fan har man, dat de bern sille yn earmoed opgroeid wêze.

It bernsbern dat nei Clara neamd is (dochter fan Wijbren), trout in „leidekkersknecht” dy’t in „suining” bestaan hat.

Claas Sijbrens is as pauper eigner en hierder fan nr. 139 yn Grou, en sûnt 1724 ek fan nr. 3 yn Terherne. Sawat om deselde tiid dat it hûs fan Clara oergiet nei de diakonij, giet de hier fan it hûs fan Claes yn Grou yn oare hannen oer. Mooglik is Clara dan stoarn en hat der sa-lang in famyljelid yn nr. 139 sitten om op de âlde vrou te passen.

Dirk Sybrens wennet by syn trouwen yn Terherne, mar it houlik wurdت yn Grou sletten. Der wiene dus bannen mei Grou. Wat er yn Terherne die foar syn beroep, is ûnbekend, mar mei't AEsgo Pijters dêr net fier fan ôf wenne en ek lân ûnder Terherne hierde, leit it yn 'e reden dat Dirk Sijbrens him koe, faaks wol by him arbeide? Hy liket mei Jeltje in rike boerde dochter aan de heak slein te hawwen. Nei in pear jier op in pleats fan syn skoanheit buorke te hawwen, hiert er yn 1716 in pleats tsjin Akkrum oan en is er yn Himpens te finen. Dêr is er wierskynlik koart foar 1751 stoarn, wérne't syn skoansoan Douwe Romkes de hier oernimt. Dirk Sijbrens wenne dus net yn Goutum. Oft er bakker west hat, is net bekend.

Oer de „tweede zoon Ubbo” (fan Dirk Sijbrens), dy’t sûnder bern te Boarn stoarn wêze soe, is neat fûn.

AEsgo Dirks is yn 1713 berne, yn Goutum, seit de „familielijst”, mar dat leit net sa yn 'e reden. Jinshuzen komt earder yn 'e beneaming. Hy stoar op 4 april 1758 en is dan al in pear jier boer yn Aldwâld. AEsgo sil dêr ek wol stoarn wêze.

Besocht is fierder om oannimlik te meitsjen dat Berber Martens in dochter is fan Marten Sjoerds. At it yndied wier is dat Berber yn Deinum berne is, dan moat Marten Sjoerds him nei har berte as boer te Blessum en Boksum fêstige hawwe.

Neffens de „familielijst” stie Thijs Feenstra yn 1776 boarch foar Marten AEsges Teernstra by de oankeap fan de pleats Pollux. De lettere boargemaster fan Ljouwert wie doe omtrint tsien jier, wol wat jong om syn fiere neef by te springen. It leit mear foar de hân dat syn pake Thijs Feenstra, berne om 1707 hinne, dy’t yndied tige ryk wie, syn enerzyk famyljelid holpen hat. Dy is lykwols begin 1776 stoarn. Faaks hie Marten al foar de dea fan Thijs de saak mei him regele. Letter hat de famylje Feenstra Marten AEsges nochris bysprongen en doe hat it faaks wol de lettere boargemaster fan Ljouwert west. Alhoewol de nammen Tjitske en Marten by de Feenstra's foarkomme, ha ik de famyljerelaasje tusken de Feenstra's en de Teenstra's net fine kinnen.

De bewizen fan it boppesteande binne net altyd rûn. Dochs hat de ûnderbouwing mei argystikken ien en oar wol aardich wierskynlik makke. Miskien dat troch (tafals)fynsten de stamrige noch útwreide wurde kin⁶⁶. Dy sjoch ik dan graach temjritte.

Ta beslút folget hjir jitris de stamrige Teenstra, mar ditkear gearstald út argyfboarnen.

- I Sijbren Dircx, te Grou, stoarn foar 15 july 1687, boasket (tredde prokl. Grou 25 febr. 1677) Claer Clases, stoarn nei 1735. Ut dit houlik, dat earst op 28 febr. 1686 te Grou befêstige wurdert, binne trije soannen bekend: Claes, Wijbren en:
- II Dirk Sijbrens, boer te Akkrum en (sûnt 1734) Himpens, stoarn nei 1750, boasket Grou 3 july 1712 Jeltje AEsges, dochter fan AEsges Pijters, boer te Jinshuzen ûnder Akkrum. Ut dit boask binne trije bern bekend: Claerke, Sijbren en:
- III AEsgé Dirks, boer te Tjerns en (fan 1755 ôf) te Aldwâld, stoarn 1758, boasket Himpens 22 maart 1739 Berber Martens, berne 1716, stoarn Aldwâld 27 april 1803, dochter fan Marten Sjoerds, boer te Boksum en Wurdum. Bern: Jeltje, Marten, Dirk, Pieter, Tjitske, Sytske en AEsges. It neiteam hjit sûnt 1811 Tee(r)nstra.

NOATEN

1 It troch my brûkte eksimblaar is eigendom fan dhr. J.A. Teenstra te Peize. **2** Meidieling fan mf. A. Germs- Grootegoed te Hilversum. **3** Hof van Friesland, Civiele Processen 1761, Nr. 872. **4** RA LWL V23, f. 197v. **5** Floreenkohier KOL 1758. **6** Geboorteregister der Doopsgezinden te Wergea. **7** It ferhaal oer Marten AEsges is yn haadsaak üntliend aan: J.S. van Weerden, Marten AEsges Teenstra (1742-1806), een landbouwpionier uit het laatst der 18de eeuw, yn it Groninger Landbouwblad fan 5 maaie 1951. De eigendom van Castor en Pollux stiet beskreaun yn: Mevrouw I.H. Zijlma, De boerderijen in de Marne. Uitgegeven door De Vereniging ter bevordering van Landbouw en Nijverheid te Leens. Ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan. 11 januari 1966. **8** Tinkstien tsjerke Oldehove. **9** K. ter Laan, Groninger Encyclopedie deel II (N-Z) (Drukkerij Uitgeverij Spiering. Groningen 1955), p. 775. **10** Jhr. Dr. P.J. Van Winter, De lijsten der hoogstaangeslagenen in het departement van de Westereems, Tweede Deel ('s-Gravenhage Martinus Nijhoff 1951), p. 608. **11** J.S. van Weerden, De Indische Reis van Marten Douwes Teenstra 1824-1826. Uitgave „De Hogelandster“ Leens 1973. **12** De vruchten mijner werkzaamheden gedurende mijne reize over de Kaap de Goede Hoop, naar Java en terug, over St. Helena, naar de Nederlanden. Twee delen. Drie banden. Groningen. H. Eekhoff Hzn. Groningen 1828-1830. **13** J.S. van Weerden, De Indische Reis. **14** K. ter Laan, o.c., p. 776-778. **15** Meidieling fan dhr J.A. Teenstra, Peize. **16** RA IDA J14, f. 161v. **17** RA IDA R6, f. 24v. **18** idem, f. 63. **19** Reëelkohier IDA 1713-1735. **20** Reëelkohier IDA 1713-1769. **21** RA UT J6, f. 214. **22** Reëelkohier UTI 1724-1741; Floreenkohier UTI 1728, 1738. **23** M. Bakker, Akkrumer Almenak (Fryske Akademy Ljouwert 1977), s. 59. **24** Reëelkohier IDA 1713-1730. **25** Teake Hoekema, Grouster Almenak (Frysk Ynstitút aan de Ryksuniversiteit te Grins 1974; twadde printinge) s. 114 en 131. **26** Trouboek Uttingeradiel sivyl. **27** RA UTI J3, f. 271. **28** RA UTI J2, f. 127. **29** M. Bakker, Toponymy fan Akkrum en Nes (Fryske Akademy Ljouwert), s. 93. **30** RA UTI C1, 14-1-1686 en 4-2-1692. **31** RA UTI G6, f. 26. **32** Stimkohier UTI 1698; floreenkohier UTI 1700. **33** M. Bakker, Toponymy fan Akkrum en Nes (Fryske Akademy Ljouwert 1982), s. 93. **34** Floreenkohier UTI 1708. **35** Reëelkohier UTI 1711-1733; foar de lizzing fan de pleatsen sjoch noat 33. **36** Reëelkohier LWL 1734-1750. **37** Reëelkohier LWL 1751. **38** Doopboek Himpens-Tjerns. **39** Aanteking der Leden der Doopsgezinde gemeente te Warga 1797. **40** O. Santema en Dr. Y.N. Ypma (red., Skiednis fan Menameradiel (Fryske Akademy Ljouwert 1972), s. 476. **41** RA MEN I34, f. 345v. **42** Stimkohier MEN 1698. **43** D.J. van der Meer, Grafschriften tussen Flie en Lauwers IV Menaldumadeel (A. Jongbloed Leeuwarden voor

het Friesch Genootschap voor Geschied- Oudheid- en Taalkunde en de Fryske Akademy 1959), s. 62-63. **44** Genealogysk Jierboekje 1987, s. 47. **45** Floreenkohier MEN 1718. **46** Reëelkohier MEN 1718-1726. **47** Reëelkohier LWL 1725-1755; floreenkohier LWL 1728, 1738, 1748. **48** RA LWL V23, f. 93. **49** Register van geborenen, aangehouden bij de Doopsgezinde Gemeente te Franeker 1722-1816. **50** Trouboek Dokkum sivyl. **51** Prof. Dr. J.H. Brouwer (red.), Encyclopedie van Friesland (Elsevier Amsterdam-Brussel 1958), s. 287. **52** R.S. Roarda, Nammen út âlde Liifrinte-Registers yn Fryslân (1624-1809) (Fryske Akademy Ljouwert plm. 1954), 1743-16. **53** Trouboek Frjentsjer sivyl 6-3-1762. **54** The Mennonite Encyclopedia Volume II (D-H) (Mennonite Publishing House Scottsdale Pennsylvania 1956), p. 319. **55** Lidmatenboek Doopsgezinde Gemeente te Franeker. **56** Sentinsjes Hof fan Fryslân 867/3a. **57** Lidmatenboek Doopsgezinde Gemeente te Franeker. **58** Sentinsjes Hof fan Fryslân 867/3a. **59** Lidmatenboek van de Gecombineerde gemeente te Harlingen 1692-1735. **60** FRR Z2, 22-4-1704. **61** idem. **62** Trouboek Menisten Frjentsjer. **63** Burgerboek van Franeker 1539-1785, 19-6-1695. **64** Notarieel argyf Notaris Simon van Sevenhoven 3-9-1685 (Gemeente-argyf Amsterdam, NAA 5244). **65** P. Dekker, De Amelander walvisvaart. Yn: It Beaken 36 (1974), s. 222; O. Straatsma, Amelands rijke walvisvaart-historie. Yn: De Blauwe Wimpel 1973 (No 1, januari), p. 20-23. **66** Sa soe neigien wurde kinne oft der in ferbânlein wurde kin mei AEsge AEsges, eigenerfde yn Tersoal, dy't yn 1608 trout mei Tiedtske Oeges. Sjoch de kertiersteat fan Frans Pasma yn it Genealogysk Jierboekje 1972.

AEBINGA VAN HUMALDA

Foar de ôfstamming fan de âldste generaasjes fan fryske famyljes steane hjoeddedei, neist de orizjinele argyfboarnen en publikaasjes lykas it „Stamboek van den Frieschen Adel“ en it „Nederland's Adelsboek“, noch oare skreaune boarnen ta ús foldwaan. Dizze boarnen, dy't de lêste fyftich jier mear bekend wurden binne, binne de folgjende:

- a. de samling „Grêfskriften yn Fryslân“, ûntstien út de samlingen fan de Fryske Akademy, Belonje, Waringa en oaren (oanwêzich yn it Ryksargyf te Ljouwert),
- b. de kolleksje kertierwapens yn wapenboeken (Ryksargyf, ú.o. yn it famylje-argyf Eysinga - Vegelin van Claerbergen nr. 1323, c. en d.),
- c. it „Doodboek van Ernst Harinxma van Donia“; oanlein foar 1634; hijryn oantekenings fan grêfsarken mei stjerdata, wapens en kertierwapens (Ryksargyf),
- d. it „Wapen- en vlaggenboek van Hesman“; behalve flaggen en de wapens fan partikuliere persoanen ek in grutte samling kertierwapens, tekene neffens grêfsarken en roubuorden út Dokkum en de doarpen om dizze stêd hinne; alles sammele likernôch 1700 troch Gerrit Hesman te Dokkum (oanwêzich yn it Gemeenteargyf fan Ljouwert).

Benammen foar dý perioaden dêr't oars net folle fan oerlevere is, kinne wy mei de heraldyk fan de „stiennen charters“ ensfh. gauris wat mear oan 'e weet komme.

Nei oanlieding fan de revyzie fan „Nederland's Adelsboek“ is in stûdjje makke fan de âldste generaasjes fan it slachte Aebinga van Humalda. Ut it hîjneifolgjende sil blikken dwaan hoe't genealogy en heraldyk elkoar by sa'n stûdjje oanfolje kinne.

Yn de foarm fan in stamrige wurde earst de opienfolgjende generaasjes fan dizze famylje oan 'e oarder steld. Dérnei sil yngien wurde op dochter Biuck van Aebinga en inkelde oare sibben, dy't nochal wat spoaren yn de fryske tsjerken neilitten hawwe. En op Sythie Aylva, ek wol Sythie Humalda neamd, mei wa't únder oaren it Stamboek net goed út 'e rie komme koe. It artikel wurdt ôfsletten mei in koart genealogysk oersjoch.

Roardhuzum
Ljouwert

D.J. van der Meer
Ype Brouwers

Andleff Abbengha, mei wa't de stamrige begjint, makke yn 1438 syn testamint. Dit testamint is net bewarre bleaun, ek net yn ôfskrift, mar Christianus Schotanus naam it op yn syn s.n. „Tablinum“¹. Dérút naam dr. P. Sipma it oer foar syn Aldfriske Oarkonden. It docht blikken, dat Schotanus it testamint net yn syn hiele hear en fear opnommen hat, want der wurdt net rept oer de tsjûgen en de besegeling. Wat Schotanus opnaam binne „articulen ende punten“, wat der op wiist, dat it stik brûkt is by in skeel oer dit testamint. Dat spile tink yn 1488.

Andleff neamt syn beide houliken, earst mei *Beyka* en letter mei *Hylke*. De soan Tzaling wie út it earste houlik, de soan Adzert wierskynlik ek. Tzaling wie yn 1438 abt fan it Kleaster Mariëngaarde by Hallum. Hy stoar yn 1462². Omdat Tzaling en Adzert elk in lytse erfpoarsje taskikt krije, is oan te nimmen, dat Adzert ek geastlike wie. Andleff makke syn soan Sywert (nei alle tinzen út it twadde houlik) al syn goed ta, ek „Abbinghe statha ende huwss, stens end stensweer“. Mocht Sywert súnder bern stjerre, of súnder in testamint nei te littin, dan moasten Andleffs oare soannen (abt Tzaling en Adzert) „Abbingha statum“ erve, want dit belangrike famylje-besit mocht fansels net yn frjemde hannen ferfallie.

Yn de twadde generaasje neamt it „Nederland's Adelsboek“ (fan 1940) **Sjoerd Aebinga**,

dy't om 1440 hinne libbe moatten hat. Hy moast troud west hawwe mei Beits Bolta. Behalve syn heite testamint wurdt dizze Sjoerd nearne oars neamd.

Hijre geane de skriuwers fan de lêste 150 jier ôf op wat Upcke van Burmania omstrings 1600 opsteld hat yn it saneamde „Burmaniaboek” (yn syn tiid in treflik stik wurk).

Alle skriuwers fan stamrigen binne it der oer iens, dat ek de tredde generaasje mar út ien persoan bestie, **Andlef van Aebinga**. Andlef moat al yn 1471 earne neamd wurde, mar wérsanne is ús net bekend. Yn elts gefal libbe er yn 1491, want doe sluet er, mei haadlingen, frede mei de stêd Grins³. Fóár 1511 moat Andlef ferstoarn wêze, want yn dat jier wurdt as eigenaresse en bewenster fan Aebinga state te Blijie neamd Saepck Aebingen (te lêzen as Saepck te Aebinga; Aebinga dus in toponym). By de state hearde 134 pûnsmiet lân mei in hierwearde fan 50 florenen, wat betsjut dat de state gâns weardefol achte waard⁴. Deselde boarne neamt „Andlijff Abema erwen” as eigeners fan 9 pûnsmiet lân te Kammingabuer ûnder Ljouwert. Dizze 9 pûnsmiet wurdt ek neamd tusken 1517 en 1526⁵.

Der binne oanwizings, dat Andleff Aebinga twaris troud west hat. It Stamboek neamt dit yn oant. 22 bij it slachte Camminga (oud): „U.v.B. voegt erbij, dat de moeder van Eelck (Aebinga) eene Scheltinga van Minnertsga was; is dat zoo, dan moet Anlof Aebinga twee vrouwen gehad hebben”.

Sjogge wy hoe't it besit fan Saepck (yn it Stamboek „Unia” neamd) ferferfde, dan docht blikken, dat har eigendommen yn 1540 yn it besit wiene fan Lieuwe en Adzert Aebinga. De besittings fan dy harren (heal)broer Sjoerd leine yn 1511 benammen yn de Dongeradielen. Yn 1524 makken de bruorren Adzert en Liewe van Aebing in skieding fan de besittings, dy't harren âlden har neilitten hiene⁶. Adzert krige Aebinga state te Blijie en alle lân, dat dêrby hearde. Mar „dat stijnse” dat op de state stie waard troch beide broers „gelijcke samptlickerhant vorbehouden”. Lieuwe krige in pear boerepleatsen te Blijie en wat los lân. De rinten, dy't hja gemien hiene, soene troch in pear baarsmannen dield wurde en dan soe der in ein komme aan de „schortinge ende schelinge” (de kwestjes en de rûzjes), dy't der tusken beide bruorren west hiene.

Ut it feit, dat de oare bern fan Andlef (en dat wiene noch fiif!), oan dizze skieding gjin diel hiene wylst hja der wol yn neamd wurde, kin men ôfliede, dat hja gjin folle broers of susters fan beide broers wiene.

Ien fan dy oare bern fan Andlef wie Sjoerd van Aebinga (van Humalda), en in dochter wie Eelck van Aebinga. In oer-beppesizzer fan dy Eelck wie Mary van Tziaerda te Rinsumageast. Okkerlêsten is yn it ramt fan de tsjerkerestauraasje yn dit doarp de grêfsark bleat lein fan dizze Mary. Under de twa kear acht kertierwapens binne ek út de froulike line fan Mary de kertierwapens Aebinga-Scheltinga. It wapen Aebinga (net dat fan Aebinga fan Blijie, mar it wapen Aebinga van Humalda mei de ienkoarn en seis stjerren) slacht sa as blykt by de ôflieding neffens it Stamboek op Andleff van Aebinga. Is it wapen Scheltinga (in dübelkop-pige earn, oertoppe troch in stjer) dat fan it slachte Scheltinga fan Huzum of fan Minnertsgea? Moat men konkludearje, dat Saepck Unia in Saepck Scheltinga wêze moat? Want de niisneamde Eelck Andlefs Aebinga hie in dochter Saepck van Camminga. Hjirnei komme wy op dizze betiizjende saken werom. By gebrek aan argyfmaterial bliuwt hjir in stik ûnwisseris.

De niisneamde soan fan Andlef van Aebinga t.w. **Sjoerd van Aebinga** wurdt yn 1505 net neamd by de Fryske eallju⁷, mar wol mei syn broer (hokker wurdt net neamd) by dyjingien, dy't de Saksyske Reversaalbrief fan 1504 ûnderskreaunen⁸. In 1504 komt Sjoerd as „Sywrd

Andliffs z.” foar yn de Stedtstiele fan Ljouwert⁹. Dit yn ferbân mei in boarchstelling.

De bruorren Aebinga wiene it Bûrgondyske bewâld tige tagedien, sadat Siuerdt, Liue en Adser van Abbinga yn 1515 de ied fan trou oan Karel V ôfleine¹⁰. Lyeuve en Adzert kriegen der gâns lêst mei, want Dokkum wie yn hadden fan de Geldersken, de tsjinstanners fan Karel V. De soldaten fan de Geldersken streupten en rôven it plattelân ôf, sadat Lieuwe en Adzert en noch in pear ynwenders fan Blye fan ruten spylje moasten. Hja kriegen fan de Bûrgondyske rintmaster in útkearing yn ferbân mei har ballingskip¹¹. Sjoerd van Abbinga wurdt yn dit ferbân net neamd. Of hâ尔de dy te Ljouwert ta, dêr't it foar him feiliger wie?

Dêr leine syn grutte saaklike belangen no just net. It lânbesit fan Sjoerd lei yn Eastdongeradiel en benammen yn Peazens en Eanjum. En net te ferjitten de grutte sate te le, dy't er yn 1511 yn de mande hie mei it bern fan „Jarich opden Schillingen” (= Jarich van Popma, van Terschelling)¹². Mear as dizze iene kear wurde mienskiplike besittings fan Sjoerd en dit bern, dat in Foppe wie, neamd. Ienris wurde Sjoerd en „sijn stiepkint Foppe” yn ien siken neamds¹³. De kearen dat hja tagelyk neamd wurde, is de ferhâlding fan de parten fan Sjoerd en Foppe as 2 : 1. Faaks kin hji'r útôfiaat wurde, dat Sjoerd, trouw mei de widdo fan Jarich van Popma, twa bern (Frans en Biuck) by dizze vrou kriegen hie en Jarich ien (Foppe). De kertierwapens van Frans van Aebinga wize dûdlik út, dat dy ûnbekende vrou fan syn heit in Mockema wie, mar de kertierwapens fan Biuck van Aebinga jouwe ús nochal wat betizing. Mar deroer fierderop meer.

Frans Aebinga van Humalda (meastentiids Frans (van) Humalda neamd) wurdt yn 1524 neamd yn it testament fan syn omke Adzert te Blye¹⁴. Adzert makke syn ûnreplik goed ta oan syn trije sisters en oan Frans en Biuck, de bern fan syn (ferstoarne) broer (Sjoerd). Dizze Frans wie yn 1507 berne. Dat witte wy, omdat op it skilderij, dat yn 1552 fan him makke waard, stiet: „Franciscus Aebinga alias Humalda - Aetatis suae 45”; d.w.s. dat er doe 45 jier âld wie¹⁵.

Neffens it Stamboek troude Frans Humalda earst mei Geel, in dochter fan Poppe van Mellema en Eets (van Gauckema?) dy't te Eastrum wennen. Geel is jong ferstoarn en letter troude Frans mei Anna, in dochter fan Riuerdt van Feytsma en Tiemck van Eminga, út Deinum. Frans hat op Humalda state te le wenne. Yn 1543 wie er mei lân neistlizzer fan pastorijelân te le¹⁶. De pastoar fan le barde jierliks 5 arendsgûne hier út „Frans Humalda staeden”¹⁷. It wurd „staeden” betsut yn de Beneficiaalboeken wol faker „staete” of boerepleats. Ek wurdt Frans as ynwenner fan le neamd yn in boelbeskriwing yn it stedsargyf fan Ljouwert¹⁸.

Inkele kearen wurdt Frans neamd yn prosessen foar it Hof fan Fryslân te Ljouwert. Yn 1534 mei (syn sweager) Worp van Ropta tsjin (syn omke) Lyuwe van Aebinga (de easker)¹⁹. Fjouwer jier letter wer mei Worp (no as heit fan syn bern by Byoucke silliger) tsjin Lyuwe foarneamds²⁰ en yn itselde jier nochris mei Worp no tsjin Bauck van Heemstra en oaren oer it erfskip fan Wilcke Meynsma²¹.

Frans Humalda stoar 8 desimber 1557 en Anna van Feytsma 17 april 1559. Op harren grêven kaam in dûbele grêfsark te lizzen mei ienfâldich byldhouwurk. It is spitich dat de wapens op dizze sark yn 1796 slim skeind binne. De haadwapens Aebinga van Humalda en Feytsma binne noch ridlik goed te sjen, mar mei troch sterk ôfsliten binne de kertierwapens fan Frans benei net werom te kennen. De kertierwapens yn de lofter boppehoeke (de wapens fan Frans syn heit) binne dy fan Aebinga van Humalda en in vrouwwapen mei yn elts gefal in dûbelkoppige earn. Ferlykje wy dit wapen mei de aanst te behanneljen wapens fan Biuck fan Aebinga (Frans' suster), dan kin dit wapen mei de dûbelkoppige earn it wapen Jeppema

(= Scheltinga) wêze. Beide wapens yn de lofter boppehoeke binne pleatst ûnder in helm mei (wrong?). It helmteken bestiet út trije strûsfearren; dit is it helmteken fan de Aebinga's van Humalda.

Yn de rjochter boppehoeke stiene de wapens fan de mem fan Frans. Dizze wapens binne dus fan de vrou fan Sjoerd van Aebinga. Spitiernôch binne hja sa bot ôsfliten, dat hja net werom te kennen binne. Beide wapens binne pleatst ûnder in helm en it helmteken is in útkommende ingel. Dit helmteken komt allinne foar by de slachten Mockema en Ockinga. Omdat yn de Dongeradielen hiel wat Mockema's wennen, is de ingel hirre op de stien in hinnewizing nei it Mockema-slaghe.

Hijrmei gearhingjend is in post op it Register van den Aanbreng út Eanjum tige opmerklik. Dêr wurdt skreaun, dat Sijwert Aebingen en Popka Mockama út namme fan „Botthie kinden“ in sate te Eanjum ferhierden²². De skreaune tekst yn it hânskrift dêr't dizze post yn foarkomt, jout net Botthie, mar dûdlik Betthie. Dizze Betthie is neffens ús de geheimsinnige vrou dy't earst mei Jarich van Popma en letter mei Sjoerd van Aebinga trouw west hat. Yn de genealogyske literatuer (û.o. yn Nederland's Adelsboek 1940) bekend as „Bets ter Peassens“.

Betthie van Mockema kin dan in dochter west hawwe fan in Hessel van Mockema, dy't him Hessel Humalda neamde (lykas Frans van Aebinga letter Frans Humalda neamd waard). De vrou fan dizze Hessel kin wolris Teet Humalda west hawwe. Hja stoar yn 1494, (te) jong faaks en dijp betreure, dêrfandinne dat hja sa'n djoere stien krige. It wapen Humalda (in pelikaan mei jongen) komt foar ûnder de kertierwapens fan Biuck van Aebinga. Hessel Humalda (Malda) wurdt neamd yn 1491, doe't er him mei oare haadlingen oansluet by it ferbûn mei de stêd Grins²³. Hy liet neffens ús ien dochter nei, de rike erfdochter Betthie.

Nei de dea fan Frans Humalda en Anne van Feytsma prosedearren harren bern as easkers tsjin Botte en Julius van Mockema (soannen fan de niisneamde fâd Popcke van Mockema)

oer it besit fan in heale sate lân²⁴. Dy bern fan Frans, dy't doe neamd waarden, wiene: Geel (troud mei Frans Canter), Byuck (noch minderjerrick), Beyts (troud mei Botte Herbranda), Syuck (ek noch ûnder de jierren) en Tiernck. Dizze akte nimt de twifels, dy't der by guon genealogen wiene oer de heit-soanrelasje tusken Frans en Syuck, foar goed wei. De soan Syuck sil wol neamd wêze nei Syuck van Feytsma, in jong ferstoarne broer van Anna van Feytsma.

Humalda state te le waard nei de dea fan Frans en Anna in skoft bewenne troch harren âldste dochter Geel, dy't trouw wie mei Frans Jacobs Canter. Hja makken yn 1565 te le harren testamint, dêr't út blikken docht dat hja, mei Syuck en har sisters, Humalda state yn de mande besieten. Geel makke har part ta aan Siuck²⁵. Letter ferhuzen Frans Canter en Geel nei Ljouwert en yn 1584 wenne Geel as widdo te Dokkum²⁶.

Siuck van Humalda wenne yn 1578 te le. Hy waard dêr as „Sijuck Humalda heerschap“ yn de belêsting fan de Personiele Ymposysje oanslein mei 12 £, dat is de heechste oanslach, allinne oplein oan de echte eallju. In boer mei in eigen pleats moast 3 £ yn belêsting bydrage²⁷.

Siuck troude foarst mei Maria, in dochter fan Bocke van Herema en Wyts van Rennerda. Hja krigen ien soan, Bocke van Humalda, ek wol Bocke van Sternsee neamd. Bocke wenne yn 1602 te Tsjummearum²⁸.

De twadde vrou fan Siuck wie Franscke, in dochter fan Jeppe van Groe(t)stra en Hil van Roorda. Hja krigen twa bern, Hil en Frans, dy't yn 1585, doe't harren heit net mear libbe, noch minderjerrick wiene. Wybrandt van Roorda en Doecke van Aysma wiene doe fâden oer harren en mr. Jan Montzema wie fâd oer harren healbroer Bocke²⁹.

It Stamboek jout Siuck ek noch in tredde vrou, nammentlik Geel Sasckers van Heringa, mar hijr hat it Stamboek it net by de rjochte ein, want yn 1611 wurdt Franscke Grustra as Siucks widdo neamd. De trije bern hiene doe in proses foar it Hof te Ljouwert oer in skuld, dy't harren âlden oangien hiene³⁰.

It Stamboek hâldt it der op, dat Siuck van Humalda yn 1579 ferstoarn is. Dat is fêst net goed, want op 22 desimber 1580 wie er oanwêzich, doe't it besit fan de tsjerke te le yn it bywêzen fan de grytman fan Eastdongeradiel beskreaun waard. Dêrby wurdt noch neamd, dat er it „silverwerck in bewaringe“ nommen hie³¹. Ek yn 1582 wurdt er noch neamd by it beschriuwen fan in ynboel te le³².

Frans/Franciscus Humalda wie omende-by 1580 berne. Hy troude twaris. Foarst mei Tiemck, in dochter fan Seerp van Osinga en Eelck van Hottinga te Skettens. Tiemck stoar al op 20 oktober 1608, betreklik jong. Ut it feit, dat har dochter nei har neamd is, kin men opmeitsje, dat har mem yn it kreambêd stoarn is. Dy dochter, Tiemck van Humalda neamd, is 26 maaie 1642 ferstoarn, 34 jier âld en waard by de mem ûnder ien stien yn de tsjerke fan le begroeven. Ferwerda seach yn 1757 noch har „wapen“ (= rouboerd) yn de tsjerke hingjen³³, mar dat is no ferdwûn. Frans troude ferfolgens (tredde prokl. Ljouwert 12 desimber 1614) mei Ebel, in dochter fan Pybe van Meckema en Jets van Houwerda, dy't op Snelgersma te Appingedam wennen. Frans gie yn militêre tsjinst en klom yn 'e tsjinst op ta „bestalter hopman des Frieschen Nassauschen regiments“³⁴. Soks moat ek op de grêfsten stien hawwe, mar dizze stien yn de lester tsjerke is slim tramtearre.

Frans stoar 41 jier âld op 3 augustus 1621. Syn widdo oerlibbe him mear as 40 jier en rête op 21... (fernield) 1662. Har rouboerd, dat noch yn de lester tsjerke hinget, jout as har stjerdei 3 jannewaris 1662. Op de grêfsark steane trije span kertierwapsens, dy't foar in part herkenber binne, mar ek binne der wapens ôfbrutsen of fol smard mei speesje.

In soan fan Frans en Ebel is **Siuck Aebinga van Humalda**. Siuck troude 18 jannewaris 1657 te Seisbierrum mei Catharina, in dochter fan grytman Douwe van Hottinga en Syts van Sixma te Seisbierrum³⁵. Catharina ferstoar 16 jannewaris 1675 (yn „De Nederlandse Monumenten van Geschiedenis en Kunst“, ôflevering „De Dongeradielen“ wurdt troch fersin 1615 neamd) en fan har hinget ek noch in rouboerd yn de lester tsjerke.

Siuck gie yn 1657 in twadde houlik aan mei Deitsen, in dochter van Binnert van Roorda en Bauck van Glins, dy't op Hobbema state te Dronryp wennen. By houlikskontrakt³⁶ stie Siuck ta, dat wannear't er sùnder bern by Deytsen stoar, sy dan yn „de adelijcke huysinge“ te le wenjen bliuwe mocht en de opkomsten fan de 59 pûnsmiet lân „naest aen“ de huzing ynbarre mocht. Woe hja net te le wenjen bliuwe, dan krige hja in jierlikse útkearing fan 500 car.gûne.

Ut beide houliken waarden mar twa bern folwoeksen. Cecilia út it earste houlik. Hja krige letter in dochter, dy't nei har mem Catharina neamd waard: Catharina Johanna van Eysinga. De soan Frans út it twadde houlik neamde him Frans Binnert Aebinga Glins van Humalda. Hy wenne letter op Hobbema state te Dronryp³⁷.

Siuck Aebinga van Humalda testaminte 13 april 1679³⁸. Hjirby krige de nijsneamde soan

Frans foarút (as prelegaat dus) Humalda state te le mei 116 pûnsmiet lân dêrby. It docht út it testamint ek bliken, dat Siuck bouplannen hân hie. Frans krike nammentlik ek „de steen tot timmeringe van een nieuwe woninge soo buiten als binnen het hornleger gelegen ende gaer gevoert“. Syn heit ferstoar koart dêrnei op Goed Freed 1679. Syn widdo oerlibbe him mear as 25 jier. Hja hâlde behalven op Humalda te le ek op Sassinga te Hinnaard ta. Doe't hja op 9 oktober 1698 in sels skreaune „verkläringe“ opstelde (as kodisil?), lei hja de winsk fêst om by har foarfaars te Hinnaard begroeven te wurden³⁹. Soks moast dan net by jûn of yn de nacht barre, mar „by daagh, sonder eenige seremonien of vrunden genodigt te hebben“. Wol moast de Hinnaarder skoalmaster seis wiiken lang, wannear't der yn tsjerke preke waard, „een goed lycklaken“ oer it „raempt“, dat oer it grêf stie, lizze. Nei de preek koe it lekken der wer weinaam wurde. Nei al har winsken op papier fêstlein te hawwen, ferklearre hja, dat hja de holle „op de volbrenginge gerustelyck (kon) neer leggen“. No, dat soe noch fjouwer jier duorje. Op 8 maaie 1702 lei Deitsen van Roorda foargoed de holle del.

By de behanneling fan Frans van Humalda (1507-1557) is mei opsetsin neilitten om wat te skriuwen oer syn suster, **Biuck van Aebinga**, de vrou fan Worp van Ropta, grytman oer Eastdongeradiel, dy't op Ropta te Mitselwier wenne. Biuck stoar op 3 july 1534 en waard yn de no herfoarme tsjerke te Mitselwier beïerdige. De sarkhouwer hat him lykwols mei har namme fersind. Fan har namme hat er dûdlik „Wijck“ makke. Skriftlike boarnen staverje har namme as „Biuck“ en ek as „Byoucke“⁴⁰. De namme Bjoek (útsprutsen mei it lange oe-lûd) komt hjoeddededei noch yn de Wâlden foar.

Ek oer har jier fan ferstjerren is betizing. Der is kar út 1534 en 1554. Dit wurdt yn de hân wurke, omdat de sark nochal wat skeind is. Harinxma van Donia skreau om 1600 as stjerjier 1534. Dat dit it goede jier is blykt út in sentinsje út 1538, dêr't Worp van Ropta yn hannels foar syn bern by „wylen Byoucke“⁴¹. It Stamboek dat fan Sytse van Aylva skriuwt, dat er eerst trouw wie mei „Biuck van Humalda weduwe van Worp van Ropta“ is híj op dit pas goed op 'e doele, want Worp van Ropta ferstoar pas yn 1551.

Mar ek op heraldyk gebiet ropt dizze grêfsark fragen op. Op de stien steane neistinoar twa portiken mei wapens. Yn de lofter portyk steane de alliânsjewapens ROPTA - EISSINGA (mei de dêrby hearrende nammen), de wapens fan Worps âlden: Focke van Ropta en Graets van Eysinga. Dizze wapens binne korrekt. Yn de rjochter portyk steane de wapens AEBINGA - IEPMA (neffens de ûnderskriften). Beide wapens binne yn 1796 slim skeind, mar dochs noch ridlik te ûnderkennen. It Aebingawapen is dat fan Aebinga van Humalda (mei de ienkoarn en de seis stjerren) en it wapen Jepma moat as Jepma of Jeppema lêzen en opfette wurde. Dit wapen bestiet út in dûbelkoppige earn en in „oertopjende“ stjer. Dy stjer is op de sark dûdlik te sjen. Lykas by de haad-alliânsjewapens fan Worp van Ropta hearre by de haad-alliânsjewapens fan Biuck van Aebinga fjouwer kertierwapens (mei de nammen, dy't der by hearre). In tweintich jier ferlyn binne dy ôfsliten nammen ôflêzen as: A(EBINGA) - IEPMA en ME..... - .....UMA. De skriuwer fan ien fan de wapenboeken (neamd yn de ynlieding) lies likernôch 1700 it folgjende: Ebbinga - Jepma en Meckema - Humalda. It liket der op dat de sarkhouwer op heraldyk gebiet ek flaters makke hat. By de haad-alliânsjewapens moast stean Aebinga - Mockema en by de kertierwapens moat Mec-kama wêze Mockema (by it „âlde skrift“ lizze de e en de o tichte byinoar) en .....UMA moat Humalda wêze.

Ut dizze kertierwapens kin de konklúzje makke wurde, dat Andlef van Aebinga (de pake fan Biuck) trouw west hat mei in Jep(pe)ma.

Mar der is mear te sjen yn de tsjerke fan Mitselwier. Dêr leit ek de stien foar **Christoffel van Sternsee**, dy't trouw wie mei Cunera van Ropta, de dochter fan Worp en Biuck van Aebinga. It Stamboek jout harren stijerdata net hielendal goed. Dy binne 1 febrewaris 1560 en 5 maart 1555.

Yn ferbân mei de kertierwapens fan Biuck van Aebinga binne de kertierwapens fan Cunera wol nijsgirrich. Dy wapens foarmje in blok fan fjouwer mannewapens, twa by twa. De wapens fan Cunera's beppen steane boppe, te witten EISINGA en MOKEMA; dêrûnder de wapens fan Cunera's paken, te witten ROPTA en ABINGA. Dit alles neffens de nammen, dy't boppe dy wapens steane. It Aebinga-wapen is dat fan Aebinga van Humalda. Troch dizze opstelling wurdt dus oanjûn, dat Sjoerd van Aebinga, de pake fan Cunera en de heit fan Biuck, trouw wie mei in Mockema. It Mockema-wapen hat, neist de fryske heale earn yn de heraldyske rjochter helte, yn de lofter helte trije leeljes, twa en ien.

Neffens Gerrit Hesman yn syn (yn de ynlidning neamde) „Wapen- en Vlaggenboek“ hat der yn de tsjerke fan Mitselwier ek in rouboerd hongen foar Christoffel van Sternsee. Op dat boerd stiene de acht „moederlike quartieren“ fan de ferstoarne. Dy kertierwapens wiene neffens Hesman: Ropta - Eisinga, Ropta - Aebinga, Aebinga - Mokkema (trije leeljes) en Humalda (pelikaan mei jongen) - Jousma. De opstelling fan dizze wapens stelt ús foar in riedsel.

Hesman beskriuwt ek de kertierwapens dy't er op in rouboerd fan Jan van Ropta te Mitselwier seach. Dizze Jan wurdt net yn it Stamboek neamd, mar út de tafoeging „1605“ kin ôflaat wurde, dat er yn 1605 ferstoarn is. As „moederlike quartieren“ fan Jan wurde neamd: Aebinga - Jepma - Mokkema (boppe in geande liuw, ûnder ien leelje) - Humalda (pelikaan); Aebinga - Jepma - Sterkenburg - Bolta.

Lyk as by it rouboerd fan Christoffel van Sternsee ûntgiet ús hjir de sin en de betsutting fan dizze kertieropstelling. Dochs mei men oannimme, dat de erfgenamen fan Jan van Ropta, dy't soks meitsje lieten, wol wisten wat hja diene.

Twa tige resinte fynsten hawwe ek noch te meitsjen mei dizze matearje. Op de grêfsark yn de tsjerke fan Skettens steane de fjouwer kertierwapens fan Tiemck van Humalda, de vrou fan grytman Jancke van Osinga, rêt op 26 maart 1575. Dizze fjouwer wapens binne: Humalda - Mockema (fryske heale earn en trije leeljes ûnder elkoar) en Feytsma - Eminga. De âlden fan Tiemck wiene (Frans) Humalda en (Anna) Feytsma.

De twadde fynst hat te meitsjen mei de grêfsark te Rinsumageast, dêr't yn it begjin fan dit artikel oer skreaun is. De alliânsje- wapens Aebinga - Scheltinga steane op dizze stien. It is eigenaardich, dat dizze wapens fan Andlef Aebinga en syn vrou hjirre Aebinga - Scheltinga binne en foar deselde minsken op de stien te Mitselwier foar Biuck van Aebinga: Aebinga - Jep(pe)ma. De wapens Scheltinga en Jeppema wurde gelyk werjûn. Wie Andlefs vrou in Scheltinga, waans heit op Jeppema state wenne? Of in Jeppema dy't op Scheltinga state wenne?

Hoe't sokke nammeferoarings ta stân kamen, dogge wy yn it folgjende ûnderdiel út de doecken. Ek hat dit noch yndirekt mei de Humalda's te meitsjen.

Sytthie (Sytse) Aylva wie yn 1481⁴² berne as soan fan Juw Aylva (of: Scheltema) en Syts Oedsma, dy't op Idzinga of Scheltema state te Huzum wennen. Nei syn heite wenstee (dêr't Sytthie faaks berne wie) wurdt Sytthie Aylva in inkele kear **Sytthie Sceltema** neamd⁴³. Neffens it Stamboek troude Sytthie twaris, earst mei Bjuk Sjoerds Humalda, de widdo fan Worp Ropta (wy hawwe der al op wiisd, dat soks net mûglik wie!) en letter mei Luts, in dochter fan Saepe Minnoltsma.

Segel fan Sijthie Aylva, olderman fan Dokkum (1533)

Sytthie wurdت yn 1504 foar de earste kear neamd. Jou Aylva  nderskreut it Saksyske Reversaalbrief doe foar himsels en foar „Sijtge sinsz.” (= syn soan Sijtge)⁴⁴. Yn 1506 komt er selsstannich foar; hy wurdت dan **Sytthie Humalda** neamd⁴⁵. W rom „Humalda” is net bekend, faaks hat er in skoftke op Humalda te le wenne, mar d r is gjin tsj genis fan. Opmerklik is, dat er foar it B rgondyske regear jimmer Sytthie Humalda bleaun is (sjoch bygelyks de salarisposten fan him yn de Rintmastersrekens).

Mei Luts van Minnoltsma wenne er yn 1511 op Minnoltsma state te Boarnwert. Under de namme **Sijtzie Sijtziema** joech er oan, dat er 58 p nsmiet eigen l n te Boarnwert br kte⁴⁶.

Sytthie wie net fan de Gelderske partij, hoewol t dy te Dokkum, dus tige tichtte-

by Boarnwert, foar master opsloech. Hy h ldt it mei de B rgondysken, mar syn namme stiet net  nder de akte fan troubetoan  t 1515⁴⁷. As beleanning foar syn h lding stelde it B rgondyske bew ld him yn 1517 oan as grytman oer Westdongeradiel⁴⁸ en waard it besit fan Syts Buwinga (= Bonga; te Holwert), dy't de Geldersken tagedien wie, him (Sytthie) taskikt⁴⁹. Dit alles wie foar Sytthie help op papier en dy papieren tasizzings koene de Gelderske druk  t Dokkum net wenimme. Yn 1518 waard it grytman Sytthie te waarm  nder 't gat, sadat er de wyk spylje moast. Hy gie yn ballingskip, d r t it B rgondyske regear yn Ljouwert him in jildlike temjittekommeling foar  tbetelle. Ek no wurdت er Sytthie Humalda neamd. Dochs  nderskreut er  nderskate akten mei „Sytthia Ayluwa” of „Sytie Aelwa”⁵¹. Sytthie en Luts hiene yn 1511 noch gjin h s yn Dokkum, mar letter wol. Sadwaande wie er yn 1544 olderman fan de st d⁵². Fan syn oare funksjes neame wy: ien fan de trije „raiden” (= riedshearen) fan Frysl n (1523)⁵³, dykgraaf fan Eastergoa (1525)⁵⁴ en folmacht fan Eastergoa (1538)⁵⁵. In man dus mei hiel wat ynfloed.

Sytthie van Aylva en syn vrou binne yn de Grutte Tsjerke te Dokkum beierdige. Sytthie stoar 7 septimber 1548 en Luts (neffens de Gr fstiennekommisje) 26 septimber 1543. Harrinxma van Donia h ldt har stj rjier op 1547. Beide kriegen hja elk fjouwer kertierwapens op de gr fsark, nammentlik: Aylva - Haerda - Idsinga - Albada (van Go enga) en Minnoltsma - Riemersma - Hesselinga - Mellema⁵⁶.

De namme „Humalda” kommt by de kertierwapens net foar. Sytthie van Aylva (ek Sytthie Humalda neamd) krike dus de Humalda-namme troch „tafallige” omstannichheden, bygelyks omdat er in skoftke op Humalda wenne hat, of faaks omdat er earder trouw west hat mei in Humalda.

STAMRIGE

I. Andlef Abbenga, op Aebinga stins te Blijen, test. 22 febr. 1438, tr. 1. Beyke, tr. 2. Hylka; hja libbet 1438. Trije bern: Tzaling, Adzert en

II. Sywert (Aebinga), libbet 1438, erft Aebinga stins, tr. foar 1438 Beyka. Ien soan bekend:

III. Andleff Aebinga, haadling te Blijen 1491, op Aebinga stins, stoarn foar 1504, tr. 1. N. Jeppema, tr. 2. Saepck N., stoarn tusken 1511 en 1514. Seis bern: Syuerdt (IV.), Auck, Bauck, Eelck, Adsert en Lyuwe; de lêste twa út it twadde boask.

IV. Sywert Andliffesz Aebinga, tinklik op Humalda stins te le, libbet 1504, 1515, stoarn foar 1526, tr. Bettie Mockema, stoarn foar 1511, widdo fan Jarich van Popma. Twa bern: Biuck (tr. Worp van Ropta) en:

V. Frans (Aebinga van) Humalda, berne 1507, op Humalda state te le, stoarn 8 des. 1557, tr. (2. ?) Anna van Feytsma, berne 1510, stoarn 17 april 1559, dochter fan Riuerd van Feytsma en Tiemck van Eminga. Fiif bern: Geel (tr. Frans Canter), Byuck (tr. mr. Hoytte Meynsma), Bets (tr. Botte Herbranda), Syuck (VI.) en Tiemck (tr. Jancke Osinga).

VI. Syuck Humalda, hearskip te le 1578, op Humalda state dêr, tr. 1. Maria Bockes van Herema, dochter fan Bocke van Herema en Wyts van Rennerda, tr. 2. Franscke Groe(t)stra, dochter fan Jeppe van Groe(t)stra en Hil van Roorda. Ut it earste boask: Bocke van Sternsee; út it twadde boask: Hilcke (tr. Orck van Doyema) en:

VII. Frans Humalda, berne sirk 1580, op Humalda state te le, bestalter hopman, stoarn 3 aug. 1621, tr. 1. Tiemck van Osinga, stoarn le 20 okt. 1608, dochter van Seerp van Osinga en Eelck van Hottinga; tr. 2. 1614 Ebel van Meckema, stoarn 1662, dochter fan Pybe van Meckema en Jets van Houwerda. Ut it earste boask: Tiemck (1608-1642); út it twadde boask:

VIII. Siuck Aebinga van Humalda, op Humalda state te le, stoarn 1679, tr. 1. Catharina Douwes van Hottinga, tr. 2. Deytsen van Roorda; út it earste boask: Cecilia, út it twadde: Frans Binnert (Aebinga Glins van Humalda).

NOATEN

De argyfistikken berêste op it Ryksargyf fan Fryslân. De folgjende ôfkoartings binne brûkt: RvdA (Register van den Aanbreng van 1511), O.F.O. (P. Sipma, O. Vries, Oudfriese oorkonden), HvF (argyf fan it Hof fan Fryslân), Chb.. (Groot Placaat en Charter-Boek van Vriesland), RR (rintmasterrekvens).

1 Chr. Schotanus, De geschiedenissen Kerckelyck ende wereldlyck van Friesland (Tablum, side 130); sjoch ek: O.F.O. III, nr. 21. 2 Dr. D.A. Wumkes, Sibrandus Leo's Abtenleven der Friesche kloosters Mariëngaarde en Lidum, side 24. 3 O. Vries e.o., Pax Groningana, nrs. 47 en 48. 4 RvdA I, side 98. 5 RvdA I, side 84; O.F.O. IV, nr. 228 rigel 94. 6 Famyljeargyf Van Sminia, nr. 1782. 7 P. Winsemius, Chronique, fol. 402. 8 Chr. Schotanus, Ge-

schiedenissen van Friesland, side 496. **9** O. Vries en M.G. Oosterhout, De Leeuwarder Stedstiole, side 59. **10** Worp van Thabor V, side 153. **11** RR, bân 2. **12** RvdA I, side 163. **13** RvdA I, side 146. **14** Famylje-argyf Van Sminia, nr. 1783. **15** A. Wassenbergh, L'art du portrait en Frise en seizième siècle. **16** Beneficiaalboeken van Friesland, side 165. **17** Idem, side 166. **18** Gemeenteargyf Ljouwert, Y2 side 85. **19** HvF YY2 35. **20** HvF YY3 14. **21** HvF WW2 166, 182 en 295. **22** RvdA I, side 155. **23** O. Vries e.o., Pax Groningana, nr. 49. **24** HvF YY6 278. **25** HvF EEE1 162. **26** HvF YY15 59. **27** Register van de Personele Impositie, Ee (Co-pieën elders nr. 4002). **28** HvF YY20 97. **29** HvF YY17 40, 57; YY18 44. **30** HvF WW6 269. **31** Prof. dr. J. Reitsma, Reg. v.d. Geestelijke Opkomsten van Oostergo, side 121 e.f. **32** RA Eastdongeradiel J1 184. **33** Abraham Ferwerda, Nederlandsch geslacht-, stam- en wapen-boek. **34** HvF WW13 421. **35** Famylje-argyf E.V.C., nr. 315. **36** Idem, nr. 391. **37** Stimkohier fan De Ryp nr. 1. **38** Famylje-argyf E.V.C., nr. 315. **39** Idem. **40** HvF WW2 166. **41** Lykas noat 20. **42** Gemeenteargyf Ljouwert, 1e port. Martena. **43** RvdA, nr. 1978. **44** Chr. Schotanus, Geschiedenissen van Friesland, side 496. **45** HvF WW1 165. **46** RvdA I, side 133. **47** Winsemius, folio 433. **48** Chb. II, side 347. **49** Chb. II, side 346. **50** RR, bân 2. **51** Chb. II, side 534 en 611. **52** RR, bân 12, folio 13. **53** Chb. II, side 446. **54** Chb. II, side 490. **55** Chb. II, side 703. **56** Famylje-argyf E.V.C., nr. 1323 c en d.

**DE KERTIERSTEAT FAN
PROF. DR. WILLEM BANNING**
in fiskersjonge, dy't prefester waard

Yn septimber 1927 mocht ik as 13-jierrige jonge fan Burchwert, nei de HBS te Snits. It haad fan de iepenbiere skoalle, master Ulrich Donia (letter te Easterlittens en de Grinzer Pein) hie der by myn älden op oanstien. Twa oare jonges gongen ek.

It op woansdeitemiddei te fraachlearen gean by de meniste dûmny te Boalsert waard doe wat beswierlik, sadat ik nei it fraachlearen op de HBS gie.

De man dy't soks joech, wie ds. Willem Banning, herfoarme dûmny fan Snits.

Dizze fiskersjonge út Makkum hie aan de rykskweekskoalle te Haarlim yn de jierren 1903-1907 foar ûnderwizer leard. Nei fjouwer jier dat west te hawwen, waard hy studint teology te Leiden. Yn 1917 waard hy dûmny te Haarlo yn Gelderlân, fjouwer lier letter kaam hy nei Snits. Yn 1928 hat hy Snits ferlitten om direkteur fan de Woodbrookers yn Nederlân te wurden. Dizze beweging hat hy lang en op ferskate wizen tsjinne.

Yn 1931 promovearre hy te Leiden mei in disertaasje oer: *Jaurès, als denker, bijdrage tot een sociale zedeleer*.

Nei de oarloch stie hy yn 1946 mei aan de widze fan de Partij van de Arbeid. Hy waard haaddosint oan it ynstitút Kerk en Wereld te Driebergen en bûtengewoan heechlearaar yn de tsjerklike en wiisgearige sosiology te Leiden, aan de universiteit dêr't hy studearre en promovearre wie.

Banning wurdt as ien fan de „belangrijkste vernieuwers van de ideologie van de sociaal-democratie“ neamd. Hy siet yn it haadbestjoer fan de Partij van de Arbeid. Op 7 jannewaris 1971 is hy te Driebergen, dêr't hy wenjen bleau op it terrein fan Kerk en Wereld, ferstoarn. Ik sjoch him noch stean foar de klas yn syn mansjesteren jaske. Dy klaaiing wie, tinkt my, in teken fan ferbining mei de arbeidersklasse. Hy hat ús les jûn oer it Nije Testamint, oer de Beginselverklaring van het Vrijzinnig-protestantisme, en oer bewizen fan Gods bestean. Mei dizze kertiersteat wolle wy in lytse bijdrage leverje oan it betinken, dit jier, fan syn hûndertste bertedei.

Drachten, april 1988

Auke de Vries

16. BANNING, Hermanus Arnoldus berne Warkum 10 nov. 1762 bakker stoarn Makkum febr. 1805 troude	18. CAPTEYN, Jan Jacobs stoarn Urk 30 apr. 1801 troude	20. HAARSMA, Jelte Pieters berne Makkum 25 july 1767 (pot)skipper stoarn Makkum 23 sept. 1839 tr. Makkum 15 maaie 1796	22. VAN DER SLUIS, Sipke Dirks berne Makkum 28 febr. 1772 weesheit stoarn Makkum 13 febr. 1834 tr. Makkum 28 maaie 1797
17. Antje Pieters berne 1765/1766 stoarn Makkum 15 okt. 1810	19. HAKVOIRT, Beerendtje Teunis berne Urk 15 febr. 1777 stoarn Skylge 4 mrt. 1837	21. Trijntje Franses berne Makkum 9 jann. 1777 stoarn Penjum 6 okt. 1838	23. Wybrigje Pieters berne 1770/1771 stoarn Makkum 21 maaie 1809
8. BANNING, Arnoldus Harmanus berne Makkum 21 jann. 1797 roggemûnder stoarn Makkum 24 apr. 1847 troude Warkum 6 sept. 1827	9. KAPTEIN, Jantje Jans berne Urk 17 sept. 1801 stoarn Makkum 17 des. 1840	10. HAARSMA, Frans Jetes berne Makkum 30 nov. 1800 skippersfeint stoarn Makkum 2 sept. 1835 tr. Wûnseradiel	11. VAN DER SLUIS, Grietje Sipkes berne Makkum 20 nov. 1800 stoarn Makkum 1 febr. 1860 tr. Wûnseradiel 11 maart 1820
4. BANNING, Hermanus berne Makkum 16 juny 1828 feint papiermûne stoarn Makkum 9 apr. 1867 troude Warkum 6 sept. 1827		5. HAARSMA, Wybrigje berne Makkum 13 maart 1828 stoarn Makkum 8 des. 1893 troude Wûnseradiel 22 nov. 1851	
2. BANNING, Jan berne Makkum 24 july 1862 skippersfeint/fisker Vlaardinger float stoarn Makkum 7 febr. 1949			troude Wûnseradiel

1.
BANNING, Willem
berne Makkum 21 febr. 1888
stoarn Driebergen 7 jann. 1971

24. CANCRINUS, Willem Warnerus berne 1747/1748	26. BOXHOORN, Sybren Jacobs doopt Makkum 26 july 1761 feint papiermûne stoarn Makkum 18 aug. 1806 tr. Makkum 3 july 1774	28. DE BOER, Douwé Douwes berne Ferwâlde 1759 (net doopt) arbeider stoarn Gaast 21 aug. 1832 tr. Ferwâlde 19 maaie 1782	30. Bokke Alberts berne om 1758 hinne stoarn Koudum 5 july 1813 tr. Koudum 19 aug. 1787
25. Jeiskjen Sybolts doopt Makkum 24 okt. 1752 stoarn Makkum 13 apr. 1808	27. STATIUS Antje Jans berne Makkum om 1757 hinne st. Wytmarsum 22 july 1832	29. Aukjen Gerrits berne om 1746 hinne st. Gaast 1 jann. 1815	31. Lysbeth Hilles doopt Arum 2 nov. 1760 st. Koudum yn 1810
12. CANRINUS, Sylbott Willems doopt Makkum 27 apr. 1785 ferver/glêsmakker stoarn Makkum 10 febr. 1844 tr. Wûnseradiel	13. BOCKSHOORN, Gerritje Sybrens berne Skuzum 31 jann. 1787 stoarn Makkum 16 sept. 1857 tr. Wûnseradiel	14. DE BOER, Gerrit Douwes berne Gaast 30 aug. 1787 arbeider stoarn Gaast 7 jann. 1858 tr. Wûnseradiel	15. HOEKSTRA, Antje Bokkes berne Koudum 5 july 1781 stoarn Gaast 22 sept. 1847 tr. Wûnseradiel
6. CANRINUS, Willem berne Makkum 27 july 1816 ferver, koster/deagraver stoarn Makkum 8 july 1895	7. DE BOER, Lysbert berne Gaast 11 apr. 1822 stoarn Makkum 30 maart 1899 troude 2. Wûnseradiel 4 july 1861		
3. CANRINUS, Aafke berne Makkum 24 maart 1863 stoarn Makkum 24 nov. 1939 31 des. 1887			

LIJST VAN DORPEN EN STEDEN

voorkomende in het register van decretale verkopingen III24 van het Hof van Friesland (vgl. de Genealogyske Jierboekjes van 1978 tot en met 1987).

Dit deel bevat akten van overdracht van onroerende goederen voor minderjarige kinderen en kerkelijke corporaties uit de periode 1683 tot en met 1694.

De namen achter de folionummers zijn toponiemen en (na de punt-komma) geslachtsnamen. De nummers van de folio's geven het begin van de desbetreffende akte aan.

Akkerwoude	: 42 (Saackma staete, 107 pm met huijsinge en schuijre; Fedtie van Saackma, deurwaarder Johannes Posthumus, Aefke van Buttinka, Eelcke Boeles, Henricus en Martinus van Wyckel, Cornelis Bosman).
Akkrum	: 70 (1/12 van een sate van 96 pm, gebr. door Beint Rinties; Reydt Reydts, Claaske Dirks, Wypck Martens, Jentie Wisses, Johannes Hettes, Anne Gerbens, Bothe Idses, Fredericus Abrahami).
Amsterdam	: 15v (Jacobus Bodisco, makelaar), 46 (Maria van der Bent).
Anjum	: 209 (een sate met huis en schuur en 90 pm land, gebr. door Abe Hylles en Johannes Johannes, 5 pm bij Esumazijl ten zuiden van het Tichelwerk; Jan Willems, secretaris Henricus van Wyckel, oud secretaris Cornelius Bosman, Andries Lammerts, Gerrijt Botma).
Annaparochie, St.	: 262v (land op het Nieuwe Bildt ten noorden van de Oude Dijk, het rechthuis; Ida Lezana van Wissema, weduwe v. grietman Gellius Wibrandus van Jongestall, Tjeerd Mincx, Sophia van Jongestall, François van Burum, raadsheer, secretaris Johannes Alberda, Hermannus van Idzinga, raadsheer).
Appingedam	: 113v (Johannes Steenhuijs, Tryntie Abbes, wed. v. pastor Gerhardus Avernes).
Augustinusga	: 77 (Wybe Arriens op de Kleyne Opeijnde onder A).
Beetgum	: 83 (Sjoucke Simens en Jetske Jans e.l.).
Beetsterzwaag	: 117 (een half huis; Oene van Teijens, deurwaarder Isaak Staphorstius), 178 (een half huis; Oene van Teijens als cur. v.d. wezen v. secretaris Benedictus van Teijens, Sicke Fopma, executeur v. Opsterland).
Bergum	: 135 (Keijmpe Sijses, herbergier), 189 (het rechthuis v. Tietj. deel „tot Bergum off Hardegarijp“; Jelger Jelgers, mr. chirurgijn).
Berlikum	: 83 (Rompcke Jans).
Blijja	: 12 (Aebinga state met „schoone huijsinge, poort en schuijre“, 75 pm land, de „kelder off graffsteden sampt gestoelte in de kerck en met het recht van vrij backen en maelen op de molen“, die jaarlijks 1½ gg. grondpacht moet betalen; kopers: Joannes Horatii en zijn zwager secr. Kempe Bruynsma; verkopers: grietman Ernst van Haren, grietman Willem van Haren en grietman Gellius Wibrandus van Jongestal als curatoren van Sophia Vosbergen, dochter van Magdalena van Jongestal), 12 (Sijsma sate met huis en schuur en 50 pm land, gebr. door Binnert Jarighs; Anne Houckes), 236v (10 pm land; Rienck Jacobs, Tierck Abes).

Bolsward	: 103 (Sophia Amelia van Ockinga), 124 (4 koegangen land).
Bozum	: 256v (Wybranda state met huis en schuur en 100 pm land, gebr. door Cornelis Hendrix Blanckama, de Staten sate), 260 (7 pm land uit een door Ulbe Johannes gebr. sate, gelegen naast een hornleger dat Siebe Sjoerds gebr.; Wopcke Veldema, herbergier in de Fälck).
Buitenpost	: 77 (Eelcke Michiels, assistent en hebergier).
Burgwerd	: 196 (Johan Hendrick de Wolff, vader van Veronica Dorothea bij Gerland van Aylva; Veronica had verscheidene schulden geërfd van Barthold en Tiepcke van Aylva).
Burum	: 58v (6½ pm op 't Kollumer nieuwland onder B.; Jan en Harmen, zonen van Harmen Jans Cloppenburgh en Jantjen Roeleffs, deurwaarder Isaac Staphorstius, raadsheer Martinus van Scheltinga, w. Marten Thomas).
Dedgum	: 158v (een sate in de gebuyrte met huis en schuur en 55 pm land, gebr. door Gerrit Simons, Oentie Ockes).
Deinum	: 20 (een sate van 60 pm op het Nieuwland, gebr. door de weduwe van Minne Sjoerds, naastl.: de Rijdweg, de Boksumer vaart naar de Swette en de Laen; notaris Schouwen, Johan Matthijs van Feugen), 29 (Johan voorn. als vader van zijn kinderen bij Machtel van Eysinga, aflossing van schulden; Hendrick Dircks, Lammert Lucas), 272 (een sate op het Nieuwland van 60 pm, gebr. door Claes Kuiper; dezelfde sate als bij 20, die de koper, Johan voorn. niet had kunnen betalen).
Dokkum	: 26 (Julius Scheito van Aijtzema als interveniant van Onuphrius Beintema van der Meulen, die erfg. was van Baudius Hajonides), 58 (als 26), 120v (D. Dublinga, candidatus, en Peerckjen Wybrens e.l.), 145v (Claes Jelles, notaris Heinsius, Joannis Heinsius), 174v (biersteker Johannes van der Rijp als legatarius van Gerlacus Jennema, Joannes Jennema, Johan Schot, commissaris der Staten Generaal, en Catharina Jennema e.l.), 181v (de crediteuren van de Stad Dokkum, een door Lieuwe Wybes bewoond huis met schuur „omtrent de Hoffstraetspijke”; de Craem- en Vleesmerck, de Vismerckt, de Noorder Visschenije, het Stadts Bolwerck, Arent Burman, herbergier „in de Oyevaer”; Tialling Botes, Arrien Lelienberg, makelaer Sybren Clasen, mr bakker Johannes Clasen, Nicolaus Riemersma, clercq).
Drachten	: 77 (Wytze Reyners en Antie Arriens e.l.), 279 (Rein Hinckes).
Driesum	: 62 (de state Ophuijstra met „huis en schuur, gracht en zingel, groote hovinge en legerstede in de kerk” en 72 pm land, gebr. door Albert Liuwes, belast met 1 gg. grondpacht aan de schoolmeester Baucke Jeppes; de Swager brekken).
Drogeham	: 77 (een camp greid- en akkerland; Brucht Edzes, de kleinkinderen v. Jacob Heerckens, Nicolaus Baij, secretaris).
Dronrijp	: 103 (een huis met hovinge en tuin; Dirck Gaijtses).
Ee	: 89 (Hessel Hiddes Fopma en Jacomina Slijp e.l., ds. Hiddius Fopma).

Engwierum	: 209 (een sate met huis en schuur en 90 pm land, voorheen gebr. door Abe Hijles en nu door Johannes Johannes; Henricus van Wijckel, secr. v.d. Staten v. Friesland, Cornelius Bosman, oud secr. v. Oostd.deel).
Ferwerd	: 222v (een sate van 40 pm land, waarvan 30 of 40 jaar geleden het huis en de schuur zijn afgebroken; Antie Rinses wed. v. Rinse Lolkes, Jeppe Minnes, Taecke Douwes, François van Burum en Titia van Viersen e.l.).
Franeker	: 39v (Dirck Lammerts koopman), 67v (Pieter Aesges coopman), 108v (een huis ten noorden van de trekweg „op ‘t Oost” van de stad; met „hinxtemannerie”; Age Foppes en Tryntie Emes e.l. te Vijfhuijsen, Simon de Weijn, Jacobus van Heurn, Grietie Bouwens, herbergierse in de Falck), 137v („het Geestelijk Comptoir” van de stad, dat „seer geobruert” was), 163v (de voogden v.d. Martinikerk verkopen „een oud en bouwvalligh” huis „op de hoeck van de Dijck”, hebbende de Dijckstraet, de Stadtsplaets en Reyner Claessen als naastliggers; Henricus Ammama, Zacharias Taedema, Baucke Janssen Kiestra), 201 (4 pm bouwland; dr. Johannes Cuilenburgh, dr. Theodorus Arents), 265v (de „adelijcke huisinge Martena genaemt, kelderen, achterhuisingen en hovingen” met 18 pm land buiten de Noorderpoort, bewoners: prof. Vitringa, Hiltje Tinga, Jan Bernardus en promotor Waerdenburg; verkopers: Clemens Hermius als voogd van Berent Coenders van Verwoud kleinzoon van Abel Coenders van Verwou, die z’n zoon Just had “geexheredeert”; kopers: burgemeester Suffridus Westerhuis voor 5250 gg.).
Friens	: 256v (Saeckien Fungers, weduwe van Sytse Bockes).
Garijp	: 135 (leyen ten zuiden van een kamp „de Bult” genaamd: Lieuwe Melis, coopman Tjerck Hendricks Banga, Minne Hedsers, Harmen Thomas, grietman Hector van Glinstra).
Genum	: 64v (de state Oud Roorda met „huijsinge, schuijre, poort, een schone zingel, 2 grote hovingen” met 100 pm land, waarvan 6 pm „omtrent de uitsjoegh” gelegen; bewoner: Willem Alberts van Buijen; verkopers: Bocco Sabinus en Isaac Martin van Adius; koper: dr. Jacob Recalff; Grietie Tania).
Giekerk	: 6 (een sate bewoond door Jacob Sjoerds; Reyner Syes), 62 (Saecke Jetses).
Goutum	: 216 (2 pm weiland ten oosten van de Rijweg en een kamp; Dirck Dircx, Tiberias Pipinus van Eminga).
’s-Gravenhage	: 186 (Nicolaus Kann, raadsheer in den Rade en Leenhove van Brabant).
Groningen	: 62 (Warmoldus van Rinia), 113v (Jacobus Steenhuijs en Bouwina Riemersma e.l.), 265v (Clemens Hermius).
Grouw	: 49 (een sate van 57 pm ten oosten van de Aegumer landen, bew. door Douwe Willems; Pieter Abes), 70 (Joucke Tjebbes c.s.), 140v (Taecke Johannes, huisman).
Hallum	: 29v (Lucia van Eijsinga, 167v (de huistaxatie van een pastoriesate

- met „een sware huijsinge en een oude schuire“ en 73 pm land, bew. door Lieuwe Jelbes, de Pybe wegh; ds. Foppius Gellii, Sjoerd Pieter Halbes, Aucke Fransen, Jacob Sjouwckes, Jeppe Pyters, Romcke Geerts, Douwe Cornelis, de weduwe v. Jan Clasens Issma, Jacob Jans), 196 (een eigenerfde stemdragende sate aan de Hereweg met huis en schuur en 40 pm land en nog 6 pm bouwland en 1 pm weiland in de Swartewoude, gebr. door Jelse Douwes en Jelte Scheltes; Tiomme Sibesma, deurwaarder, Age Meinerts, schooldienaar en organist), 206 (als 196; Jan Fransen, herbergier, Jeppe Pyters, kerkvoogd, Johannes Horatii, secretaris), 216v (Siouckien van Douma weduwe van Duco Martena van Burmania jr.), 236v (een heerlycke ende voortreffelijcke huijsinge voorsien met soo boven als beneden camers, kelders, keucken, een roijale peerdestallinge, een plaisante thuijn ende hovinge, daerin een somerhuijs met verschijdene vertrecken, een wagenhuijs met hoenderhocken“ op de z.g. Hogebluuren; verkopers: de erfgenamen van w. Edsard Duco van Harinxma thoe Slooten; kopers: Rommert en Jan Simons), 236v (een huis en stede ten westen van de straat; bew. door ds. Cornelius Cronenburgh; Gerryt Gerckes; Sjoerd Fransen jr., Claes Gosses, Pyter Jobs).
- Hantum : 99v (een sate met 33 pm land, graven op het kerkhof en in de kerk en een gestoelte in de kerk; meier: Hendrick Hendricks; raadsheer Hermannus van Idsings, Coenraad Scholten, Sijtse Taeckes).
- Hardegarijp : 46 (een sate met huis en schuur, bew. door Gerben Sieckes; Gellius van Jongestal als curator v. Isaack Martin van Adius, w. Sabinius van Wissema, Yme Lieuwes, herbergier in 't Rechthuijs te H.), 64v (een sate van 55 pm land, bew. door Ulbe Jans; de Hardegarrijpster tille, de Swette, Jarichus Bangma, 86 (de tille bij de kerk; Sjoerd Hedes, Claes Alles), 189 (het rechthuis), 279 (een huis en schuur, bew. door Jan Jans' weduwe, de Somerwegh; Lieuwe Melis' weduwe, coopman Tierck Hendricks Banga, Claes Alles, Johannes Noordenbos, herbergier, Jelger Jelgers Finck, fiscael Focco Wilhelmii).
- Harlingen : 17v (Sierck Nauta, apothecarius), 120v (de wees- en armevoogden, Jan Wybrens, mr glaesmaker, Teye Pyters, wijdschipper, en Lysbeth Wybrens, D. Dublinga, candidatus, en Peerckjen Wybrens, Aucke Jansen Banga), 124 (3 pm land buiten de Kerkpoorte, 2 pm land „aen de Spijcker“, een pothuijs, de Lange Steeg, Tryntie Galama, herbergierse over de Waegh; Watze Jentjes, Saco van Idsinga, raad en advocaat-fiscaal bij de admiraleit, Sybrandt Feitsma, Ruirdt Ulbes Gerloffsma, Abbe Seerps, Abbe Cooltjer, Tjerk Feddricks, Rimmert pottebacker, Ziricus Nauta, Claes Claesses, bleecker), 137v (Saco Idsinga voorn.), 181v (Aise Arriens Mahui, coopman, Goitsen Clases Braem, coopman, Freerck Clasen, secr. v.d. Vijf Delen Dijken), 236v (Sibrandus Pauw, coopman, Isbrandt Joosten Heyns, coopman).
- Heerenveen : 251v (twee stukken veenland in 't Meer, 8 grondpachten uit hui-

	zen; Harmyntie Franckena voor haar zoon Theotardus Zacheusz. Heloma, erfgenaam v. dr. Nicolaus ab Heloma, z'n oud-oom, Th. heeft ook de „considrabile schulden” geërfd; Wybe Inties, Japick Dircx, Jannis Pyters aan de zuydcant van 't Heerendiept, Sentie cramer, Ytse Rouckes, Hans Auckles, Henrina Meyer, Jan Han-ses, schuitmaker op de Nijebuuren, Uylcke Jans, Sneker schipper, Tierck Piers, Thijs Jans, Jelle Ales, Rinnert Jelles, Godert Boris, Anne Roelofs, Douwe Oedsen, Eyse Arents, Regnerus Johannes, herbergier), 268v (twee stukken veenland in 't Meer aan de Jan Lammerts wijck; Mintie Gosses, Anne Tialles, Tiebbe Ates).
Hiaure	: 99v (Sijtse Taeckes, ontvanger).
Hitzum	: 274 (een sate van 19 pm land, bew. door Trijntje IJpes; Gosse Simkes), 276v.
Hogebeintum	: 174v (3½ pm land op de kleine Hescampen, gebr. door Jan Elings).
Holwerd	: 113v (Bocco van Burmania), 236v (3 pm land); Bocke Gosses, Pier Nannes, Olbren Feyes, Tiepke Clasen).
Huizum	: 62 (dr. Hanco Acronius als curator v. Beatrix, Warmoldus, Wi-brandus en Jelgerus, kinderen van Haijo van Rinia en Machteld Elisabeth van Ackema), 132 (als voren), 256v (een sate bij Feitsma state en de Molensloot, bew. door Sybe Simons, mr slachter).
Hijum	: 165v (een sate met huis en schuur en 90 pm land, bew. door Taec-ke Cornelis; de kinderen van w. grietman Gellius Wibrandus à Jongestal en IJda Lezaen van Wissema, Baucke Bauckles en Antie Arriens e.l., Laurens Arriens), 196 (Claas Gysberts).
Idzega	: 213v (een sate van 62 pm, bew. door Sybren Goslijks en nu door Jelmer Sybrens; Romcke Piers Winia).
Jelsum	: 209 (Gerligh Doijs, raadsheer, en Anna Catharina van Unia e.l. en hun kinderen Dederick Julius, capitein Johan Lodewyck, luitenant Alexander en Ida; Gerrijt, Ernst en Carel Doijs broers).
Jorwerd	: 67v (het Rechthuijs), 256v (Jelle Lieuwes).
Knijpe, de	: 3v (land „aen de Zuidkandt vant Heeren Compagnons nae Knijpe op de Presidentswyck”).
Kollum	: 17v (Janneke Piers, weduwe van secr. Hilarius Fogelsangh en haar dochter Geertruit gehuwd met W. Siccama), 26 (Harmen Pieters Cloppenburgh en Jantien Roeloffs e.l. en hun kinderen Har-men en Jan), 17v (het rechthuijs), 29v (20½ pm land „aen de gebuijpte” Hendrick Dircks, Lammert Lucas), 39v (het Rechthuijs; ontvanger Oene Pieters), 80 (een huis „op 't west van de pijp”; Michiel Gerrits Fontein en Jancke Johannes Rodenhuijs e.l., Har-mannus Hiddes, ontvanger Oene Pieters, fiscaal Scipio Faber).
Kollumerzwaag	: 26 (een sate bewoond door Tymen Roeloff's weduwe; Tjepke Pie-ters).
Cornjum	: 216v (10 pm land op het nieuwland; Feddrick Romckes, grietman Valerius van Glinstra).
Leeuwarden	: 1 („een adelijcke huijsinge op de brede zijde van de Nieuwe-stadt bij Doecke Martena piep, versien met poort, toorn, verscheijdene

roijale zaalen en zaletten en andere kamers en vertrekken soo onder als boven, sijnde eenige van deselve versien met italiaense vloeren, twee groote keuckens, bottelarijen, twee kelders, wagenhuijs, put, back en uijtlopende secreeten; rondtsom met ringh-muijren affgeschut"; bezwaard met lanteerngeldt; de Hannia steeg ten westen, de Straet ten noorden; door Georg Wilco en Helena Maria toe Schwartsenberg en Hohenlansberg verkocht om de „seer importante schulden", die ze van hun ouders en van Rixt van Donia hadden geërfd te betalen; koper: grietman Tyaeert van Aylva voor 4800 gg.), 1v (Frederick Kock, herbergier in de Olde Hopsack), 9v (een huis „op 't Merckt bij de Waegh waer het Groen Hart uithanght", 15 pm land aan de Tjessingawegh; Jacobus van der Gracht als cur. van een kind van Jacobus Winia en Janneke Pyters Heymans, Royael apotheker), 15v (3 pm nieuwland „waar het huijs Schenkenschans nu soo genaemt op staet bij het draijhout"; Annus Rudolphi, Jacobus Bodisco makelaar als cur. van de kinderen van Doede Lieuwes de Vries), 17v (vroedsman Epeus Wielinga als cur. v. Isabella Catharina van Fogelsang; haar oom: Wiardus Siccama, secr. v. Koll.land), 26 (Jan Harmens Cloppenburg), 32v (4 pm land ten westen van de Hoywech, zijnde land van het Sirxma-leen, gelegen in een sate nieuwland „omtrent de Swettedijck", bew. door Jan Pieters; Jan, Marie en Beern van Sevenaar, dr. Wilhelmus Siccama), 36 (Suffridus Boelens, oud-griffier), 46 (Jacobus Recalff, burgemeester), 55 (dr. Fredericus Rinia als cur. van Ulbe Idsardi, zoon van Sytske Sprongh, die erft v. dr. Fredericus Sprongh, advocaat), 64v burgemeester dr. Jacob Recalff), 70 (Ate Tjebbes op 't Vliet), 103 (Keimpe Luitsmaterp, bode van Gedep. Staten, en Catharina Nieuwlandt e.l.), 105v (een huis op de brede zijde van de Nieuwestad naast het huis „alwaer de burght van Luick uijthanght"; Johannes Pieters, treckschipper en Rinske Wymers e.l., Jan Alberts Besom en Antie Jans e.l., Claes Tjebbes, mr backer, Hendrick Souter over 't Raadhuijs), 108v (Wytse Anes op 't Vliet gehuwed met Aeffcke Tjaardts weduwan van Sjoerd Idses), 111 (een huis waar „den blauwen engel" uithangt met ruime winkel, voor-kamer, opkamer enz., gelegen niet ver van het huis v.d. Heer van Ameland; Willem Rijsbeeck, mr Yde Hendricks, backer), 117 (Gerhardus Hanenburg, schrijver van een compagnie voetvolk), 130 (Siricus Tania, old schepen, als cur. v. Melis en Jan zonen v. Pyter Hoytes en Wybrich Melis), 140v (coopman Pyter van der Geest, Pytter Gerbens, mr wanne-maecker), 181v (Jacob Dircks), 186 (een huis „alwaer 't wijnhuijs uijthangt" op de hoek van de Klockstraat en de St. Jacobsstraat; Huybert van den Bergh, wijn-coper, en z'n schoonzoon Adrianus van der Stell, Petrus Viglius, clericq, deurwaarder Johannes Posthumus, raadsheer Albertus Schotanus van Sterringa), 189 (Pytter van der Geest evenals 140v koper van bezit onder Rijperkerk), 193 (Johannes Braexma en An-

	na Banga e.l.), 203 (een huis op de hoek van „t Oud Raadhuis Burghwall tegens over de Stadts Butterwaegh”, bew. door de goudsmid Pytter de Wit, Trijntje Tiercx, weduwe van Dirck Cornelis, backer, Arend van Baccum, Daniel van Anstenraedt, herbergier in de drie Friesen, Annus Rudolphi notaris), 222v (Zachaeias Poock, notaris, als cur. van Lutske en Berber Oenes Ruckema, die erfgenamen zijn van Tialcke Pyters Bonnema), 226 (een huis en „eeck off schorsmolen, sijnde nu een peldegarst meulen”, 2 schuren of pakhuizen „op ‘t end aan de noordcant van ‘t Vliet”; Lammertie Pieters weduwe van Harmen Jans, Jan Popes), 229v (een half huis in de Grote Kerkstraat, bew. door Michiel van Jeeren, notaris, en Aeltie Doornbosch e.l., dr. Joannes Theotardi, advocaat, en Helena Hasius e.l., Alonse Legentijl), 236v (Eelckien Kann), 244 (Tiebbe Tiaerdts), 247v Johannes Beucker, proc.-gen., Jan Matthijsen, herbergier in de Olde Hopsack), 256v (Frederick Kock, herbergier in de Olde Hopsack, schepen Jan Alberts Buma), 282 (Claes Taeckes Wielsma en Marijke Jans e.l.).
Lekkum	: 83 (8 pm land; Albert Gercx, huisman, Minne Hettes, dr. Georgius Atsma, advocaat).
Luinjeberd	: 268v (een „camp klin” in Foke Giolts’ sate, de graverije van Sicke Broers; de erfgenamen van Heloma als 251v, Here Watses).
Mantgum	: 36 (11 pm land in het nieuwlandsmeenschar „t Goulandt”).
Marrum	: 193 (3 stukken bouwland „het Hoogh med” genaamd; Sybe Jans coopman, Sipcke Sioerdt), 196 (6 en 5 pm terpland; Jelte Scheltes, Jelse Douwes).
Meer, het	: Zie bij Heerenveen.
Menaldum	: 103 (‘t rechthuis).
Metslawier	: 23v (22 pm eigenerfd land; Hendrick Formholt, Dirck Pieters, secretaris Cornelius Bosman).
Midlum	: 17v (een sate, groot 100 pm, met „groote huijsinge en schuijre”, gebr. door Gerryt Ypes), 120v (Holckama state met huis en schuur en 71 pm land, gebr. door Frans Hessels; Andries Jans en Jan Andries Holckama, Pier, Aeltien en Lysbeth Andrieses Holckama).
Miedum	: 216v (8 pm fenne ten westen van de Ee; Pier Pijters, ontvanger, Johannes Wijbes, Maria Anna van Aebinga weduwe v. Camstra).
Minnertsga	: 20 (Tjalling Homme van Camstra).
Nes (Westd.dl.)	: 145v (Popma staete verkocht, want ze was belast met huistaxatie, fidei-commis en met lasten van aard- en paalwerken, ontstaan doordat de dijken „door de laeste inundatie ende hoge watervloeden waeren verbrocken”; Nessumer Ooster hemrick, de Paesens vaert, Nessumer Kleyn Hemrick tot Indijck, Burgh-Hemrick, de kers-tuijn, Nessumer hondert; Wytse-Aleff, Julianus, Wick en Joost van Popma, Inse Wolffgangh, Mattheus Haringhoeck, Jan Jansen, wagenmaker, Hiltie en Isaac Wolffgangh, Ynse Goslicks, meier van Popma state).
Nieuwehorne	: 92 (een huis en 3 kampen land; Thee Reijtses, Michiel Engberts).
Nijeholtpade	: 53v (5 roeden land „in de erve” van Jan Luijtjens door de kerk-

- voogd Jan Hendricks verkocht om de schulden van de kerk te betalen).
- Oenkerk : 6 (negen akkers bouwland door de kerkvoogden verkocht om de schulden van de kerk te delgen, de Woudwegh; Jentje Oenes, kerkvoogd, Age Symens, dr. Arend van Bolten, Minne Jeppes, Reyner Sijes, IJme Dirks).
- Oldeboorn : 140v (een sate groot 80 pm op 't noord van O., bew. door Halbe Willems), 140v (een sate en twee kalfsgrazen met terp en tuin bew. door Sjouwck Wybes weduwe v. Wybe Baukes, Cornelis Hylkes).
- Oosterend : 130 (6 pm land), 274 (20 pm land), 276v (een sate met huis en hooiberg en 20 pm land, bew. door Claes Freercx; Julius van Jeltinga en Elisabeth de Horn e.l., Dirk Ypes).
- Oosterlittens : 89 (Fopma state met huis en schuur en 65 pm land, bew. door Paulus Rintjes; nog 11 pm en 8 pm los land; Rommert Douwes als cur. van Dirck Fopma en met Hiddius Fopma, voorzonen van Hessel Hiddes Fopma en Meynu Hayes e.l., dr. Fredericus Rinia, burgemeester Gellius Fopma, 1 car. g. rente aan de kerk, f 8.3.4 eeuwige rente, „reed van Wybenser en Schrinser gebuyrten“ en voor 1/10 deel van 't onderhoud van Hockwirder set).
- Oosternijkerk : 145v (Jan Jansen, wagenmaker).
- Oosterwierum : 67v (een stemdragend hornleger met huis en schuur, bew. door Hendrick Beerns gelegen ten oosten van de Hoghe dijk, belast met het quotele onderhoud van de zijl „aen de molen“; verkopers: kerkvoogden Symen Jorryts, Jan Jacobs en Sjoerd Jans; ds. Stephanus Lespierre, Laes en Watze van Burmania), 73 (Zacharias Reijnalda, chirurgijn, als erfgenaam van z'n vader Saecke).
- Oosthem : 158v (een sate, groot 58 pm, bew. door Oentie Hemmes).
- Poppingawier : 132 (een sate met huis en schuur en 71 pm land, bew. door Murck Gerbens; doordat Cornelia van Tjepma deze sate vroeger met fideï-commis had bezwaard, waren haar achterkleinkinderen, t.w. de kinderen van Hajo van Rinia tot „de uiterste ongelegenheid en armoede gebracht“, Albada ten noorden; dr. Andreas Rispens als cur. van de kinderen van Hans Ruyrds).
- Rauwerd : 9v (17 en 6 pm land).
- Rinsumageest : 42 (Tjalling van Camstra van Tjaarda bezit als erfgenaam van z'n moeder Maria van Tjaarda twee gg. 14 st. eeuwige rente uit Saakma state te Akkerwoude), 97 (een huis bew. door Jacob Claessen; Hendrick Riencks Vlasbloem, dr. Joannis Arnoldi, advocaat, Joannis Posma, fiscaal).
- Roodkerk : 6 (Roodkerkster molen).
- Rijperkerk : 140v (een sate „aen 't eijnde van de Swarte Wegh“, groot 60 pm, bew. door Hendrick Arents; Johan Balthasar Hoffman op Toutenburch als vader van Agge Hendrick bij Johanna van Marssum), 140v (een campke lands voor Toutenburgh, 12 mad mieden aan de Swarte Wegh), 140v (de stem en tien „vette end-vogels“ uit de sate van Cornelis Recalf op het nieuwland), 151 (een sate „op't

	eynde van de Swarte wegh", gebr. door koopman Sierck van der Geest; dr. Petraeus Henricus Petraeus, advocaat, als cur. van Johanna Adriana Donders), 189 (zes maed miedlanden in 't Reijdtveld; vroedsman Epo Eelcama, Johan Hoffman en Johanna van Marssum e.l., Johannes van Burum, Isaack Staphorstius, deurwaarder van het Hof van Friesland, Focko Wilhelm, fiscaal van Tietj.deel).
Sneek	: 51 (burgermeester Saphaeus Heemstra), 158v (Thijs Obbes), 213v (Johannes Phelten als erfgenaam van z'n grootmoeder Fockien van Hoytema weduwe van Johannes Phelten, Tiamcke van Phelten, zuster van Johannes voorn., Birde Melchiors, brouwer, Claas Raarda, lakenkoper, Annus Siamburgh, herbergier).
Spannum	: 113v (een sate, groot 125 pm, bew. door Epcke Epckes; Hobbe Baerd van Sminia koper).
Stiens	: 49 (mr Ruyrd Tjaerts mr backer, Antie Pieters weduwe van Tjeerd Harckes), 94v (een camp land aan de Britsumer vaart naast het hornleger van w. Dirck Outgers; Ymckjen Jans, oud-capitein Johan Hoffman en Johanna van Viersen e.l., Geertruid Beilanus weduwe van Bechius, Jan Willems, Cornelius van Viersen, raadsheer, de deurwaarders Goslick Nauta en Pibo Gualteri), 165v (Baucke Bauckles en Antie Arriens e.l. met Lourens Arriens), 216v (een sate in de „buuren" met huis en berg en 60 pm land, gebr. door Dirck Liewes, de kleine Stienser „buirefenne"; de erfgenamen van Duco Martena van Burmania Sr. en Lucia van Juckema e.l., Pytter de Backer, schrijver), 282v (een huis bew. door Pytter Romckes, chirurgijn, en Lucia Clases e.l.).
Surhuisterveen	: 77 (Jacob Arriens, broer van Tzjeets, Wybe en Antie Arriens).
Ternaard	: 171 (Nania sathe, groot 80 pm, waarvan 20 pm „tusschen de dijcken neffens de Vischbuijren", bew. door Claes Jansen, belast met 5 gg. rente aan de kerk te Nes; verkoper: Edzard toe Grovestins, grietman van Henn.deel, voor zijn kinderen bij Ursula van Burmania, die ex fidei-commissair erfgenaam was van Jetscke toe Grovestins, gehuwd met Douwe toe Grovestins, colonel over een regiment cavalerie, Nicolaus Bavius, olde secretaris), 171 (een sate met huis en schuur en 62½ pm land, gebr. door Jan Broedericks; Melis Meynts).
Tjetjerk	: 86 (een stemdragende sate met buiten- en binnenhuys en 175 pm land waaronder riedpoelen, bezwaard met het quotale onderhoud van de tille bij de kerk van Hardegarijp; bewoners: Jan Claesen en Sjoerdtsje Haringhs e.l.; Alexander de Seriem (?) baron de Datrioe en Henrick Perillen als cur. van de kinderen van Joannes Gulielmus baron van Scharenberg, heer van Hoepertingen, bij Barbara van Buigers), 140v (een stemhebbend hornleger neffens 12 mad mieden; Hector van Glinstra; een els-acker).
Tjerkwerd	: 158v (een sate met huis en schuur en 67½ pm land, gebr. door Dirck Gerbens, 2 pm land genaamd „het Piel"; Willem van Haren, grietman van 't Bildt, als cur. over de kinderen van grietman

	Georgh Wilco vrijheer toe Schwartsenberg en Hohenlansberg, die „beswaert waren met seer importante schulden”, die ze van hun ouders en van Rixt van Donia hadden geërfd).
Twijzel	: 26 (Claes Symens).
Tzum	: 236v (een stemdragende sate met huis en schuur en 70 pm land, bew. door Reyner Anskes; fiscaal Ids Jans als cur. v.d. kinderen van Edsard Duco van Harinxma thoe Slooten, die met „seer vele ende importante schulden waren belemmert” ten bedrage van 12000 car.g., Pyttie Lous weduwe van Gerryt Jarichs).
Valom, de	: 174v (een sate, bew. door Tjepke Pyters).
Wedde (Gron.)	: 23v (Aurelia Verrucy weduwe van Lambertus Staakmans, ontvanger van Wedde en Westwoldingelandt).
Weidum	: 20 (een sate met huis en schuur en 60 pm land, bew. door Tjeerd Janties; Tjalling H. van Camstra en Binnert Heringa van Grovestins als curatoren v.d. wezen van Barbera van Burmania bij Gerrold Ruyrds Juccema van Burmania, deze wezen moesten „mercklijcke schulden” betalen, Helena van Burmania weduwe van Philippuss van Humalda, Ernst Mockema van Harinxma thoe Slooten), 36 (Anna Staaster weduwe van dr. Nicolaus van der Laan en haar mans kleindochter Anna Beatrix Murray; door „swaare en importante proceduren” met Julius van Eysinga had dr. N. omtrent 14000 car.g. schuld gemaakt).
Westergeest	: 39v (4 pm land op de Anjum bij het Saenwad; Lambert Dircx en Tjaard Hellinga med. dr. als mede-erfgenaamen van hun vader Dirck Lammerts te Franeker, Dirck Geerts, ontvanger), 174v (een sate, groot 102 pm, op Westerbuijren, bew. door Jan Jansen).
Westhem	: 158v (een sate met huis en schuur en 70 pm land, bew. door Johannes Yckes Rijx; Pyter Clasen Hollander).
Wirdum	: 111 (Tjalke Pieters als cur. van de 3 wezen van Honorius Rouckema), 132 (1 pm land op de Weijswisck in de sate, bew. door Wybe Sickes; Lambert Dircks, Gerryt van Erpen), 247v (een sate met huis en schuur en 62½ pm land „aen de Hoge Wegh bij ‘t pijpk”, bew. door Hessel Alberts; Daniel de Blocq van Scheltinga), 247v (een sate met huis en schuur en 42 pm land, gelegen ten zuiden van Unia stins aan de Werpster vaart, bew. door Nieske Jenties weduwe van Wopke Simons; Keimpo Bruinsma, secr. v. Leeuw.deel).
Wommels	: 55 (een plaets en landen, bew. door Tjeerd Everts; Oene van Grovestins, oud-grietman van Henn.deel, heeft een schuld van 9400 g., Haringh Haringhs en Tryntie Clases e.l.), 233 (de adelijcke staete en sate te W., bew. door Oene van Grovestins en de „meijerlijcke huisinge”; dr. Fredricus Rinia als cur. van Ulbo Idzardi, Cornelis van Scheltinga, collonel van een regiment infanterie, Martinus van Scheltinga, grietman van Schoterland, Wilhelmus Gerhardi, notaris publicus, Andries Fransen van Delft, herbergier in ‘t rechthuijs te W.).
Workum	: 73 (een huis op ‘t Noorende, bew. door Lieucke Doyes; Rintie

	Rintjes de Oude, vroedsman en bestevader van Heerckjen Sybes, de eerste vrouw van Saecke Reynarda, ontvanger Sjoerd Pieters en notaris Theodorus Potma als curatoren v.d. wezen van Rintje Rintjes de Jonge, old burgemeester Rein Ottes Ottema, notaris Andreas Potter, Gale Jetties, herbergier in 't wapen van Amsterdam), 75v (een houtsteck op 't Noordend, bew. door Tabe Jans; een huis bew. door Sible Auckles Bandsteck), 213v (Tieerd Taakles, Flores Douwes).
Wouterswoude	: 62 (een sate met huis en schuur, een vogelkooi en 30 pm land, gebr. door Tjalling Annes), 244 (een sate met huis en schuur en 30 pm land, gebr. door Ebe Sytses; Siuck van Burmania, ontv. gen. van de lijfrenten, als cur. van zijn broers en zusters t.w. Catarina, Cunira, Lucia Berber en Cunira Frouck met grietman Tieerd van Burmania, Hobbe Laes van Burmania, samen erfgenamen van hun ouders Laes van Burmania en Agatha van Aylva).
Wijnaldum	: 137v (een sate met een huis „dat seer oud en bouwvalligh was“ een schuur en 24 pm land, gebr. door Feye Johannes; verkopers: burgemeester Hajtse Epes Kiestra, Aemilius Jacobides en Jan Egberts namens het Geestelijk Comptoir van de stad Franeker), 236v (21 pm wei- en bouwland; Antie Eelkes wed. v. Gerrit Gerrits, Haie Jarichs).
Wijngaard	: zie bij Wirdum.
IJlst	: 51 (een huis, bew. door Jan Hendricks, wever en herbergier; Obias Camp, deurwaarder, Anne Sijmens, Fetse Gerlofs, herbergier, Tjeetse Sijbrandts Jorritsma), 145v (Joost van Popma en andere Popma's).
IJsbrechtum	: 216v (de erfgenamen van Duco Martena van Burmania Sr. en Lucia van Juckema e.l.).
Zwolle	: 42 (Lamina Barriers weduwe van Eelco van Jeppema).

D.J. van der Meer

FRIEZEN IN GRONINGEN

voorkomende in de huwelijksproklamatieboeken van de stad Groningen (vgl. Genealogysk Jierboekje 1987 blz. 141).

In deze tweede aflevering zijn verwerkt de proklamatieboeken 160 tot en met 171 (1623-1685).

Tolbert

Reid van der Ley

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 160, 1623-1636

comp.	18 okt.	1623	Adolff van Ufftten en Maria Verkercke, beiden absent, p.q. haar broeder Matthias Verkerck.
tr.	25 okt.	1623	Willem Mulders, soldaat onder hopman Aysma en Tiete Lubbers, absent, p.q. haar broer Benne Lubbers, soldaat onder Polman, en haar moeder Froucke Lubbers.
tr.	16 nov.	1623	Alb. Christoffel ab Arnsma, binnen Leeuwarden, en Elskea Lewens, weduwe Siger Sigers, in de Dam.
tr.	14 dec.	1623	Hayo Hayens, bij de drie Moelens, soldaat onder Allert van Iselmuiden, en Sibilla Folckers, van Leeuwarden, absent, p.q. haar zuster met de man Roleff Remmers.
tr.	16 jan.	1624	Sibrant Juriens, van Suyrhuyzen, wonende te Helpen, weduwnaar, en Baucke Vibrants, in de Vischerstraat, van Tolbert, dochter van Vibrant Hetses, wonende te Lutke Sigerswolt bij Leeuwarden, p.q. haar zuster Sappe Vibrants.
tr.	3 febr.	1624	Geert Lantinck, present met Peter Hindricks, en Gerrytien Douwens, van Dokkum, dochter van Douwe Jacobs en Trijne Jansens, wonende bij Papenpoortien.
tr.	2 apr.	1624	Hindrick Wolters, Amsterdam, zoon van Wolter „geertmaeck“, buiten Heerpoorte, en Neeltyen Cornelys, van Amsterdam, stiefvader is Peter Jans Snider, moeder Lisabeth Remmers, van Collum, wonende te Amsterdam in de Nije Hoogstrate.
tr.	7 mei	1624	Anne Jansens, van Leeuwarden, soldaat onder hopman Lyfflander, p.q. Hindrick Lichhart, en Barber Sibrants, te Helpen, p.q. Assele Fockens.
tr.	16 mei	1624	Thomas van Bemmel, zoon van Caspar van Bemmel, en Jenneke Mom, dochter van wijlen Jacob Mom, van Arnhem.
tr.	19 juni	1624	Johan Fockes, van Burum, zoon van Focko Peters, van Marum, arbeidende met Jan Jans Steenmetselaar, en Hille Gerrits, van Kolum.
tr.	24 aug.	1625	Douwe Foppes, van Franeker, soldaat onder kapitein J. van Donema, en Swaentien Sibrants, zalige Sibrant Dercks en Aeltie, gewesene echtelieden, dochter, de moeder wonende in de Krumellebooge. Proklamaties werden gedaan in Franeker door Henrici Beilani.
pr.	17 aug.	1624	Lewe Hoitema, ruiter onder ritmeester Coenderds, met Jakobus Bornebeck, "pastoer tot Nordijck", en Anna Luckens, weduwe van

		Christoffer Gardemijn. Het huwelijc „consenteert myt belastinge dat in Vrieslant oec sal moten proclameert worden”.
pr.	25 sep. 1624	Claude Fonteine „boke Drucker”, absent, p.q. zijn moeder, en Tanneke Jansen Clayx, absent, p.q. haar moeder met „haar nabersche”. In Friesland gekopuleerd.
tr.	23 jan. 1625	Suffridus Baerts, doctor en advokaat „in de hove van Vrieslant”, en Aeffyn Tzaersema, weduwe van Harbert Clant.
pr.	24 dec. 1624	Jurgen Hansen, van Leeuwarden, en Hestertyn van Nywegen, beiden absent, p.q. Boenauentuer. Getrouw'd op 16 jan. 1625.
tr.	30 jan. 1625	Doktor Johannes Fransiscus Truick, present, en Anneyn Ballingham, absent, p.q. Laewrens de Ballingeheem.
tr.	16 jan. 1625	Abraham Jakops, van Amsterdam, en Teet Oges, van Franeker, beiden present. Door attestatie van Focko Johannes, prediger te Franeker.
tr.	6 feb. 1625	Dirck Mollerma, present, soldaat onder Suffridus Sprong, en Maerten Albers, weduwe van Albert Tyeers, present.
tr.	6 mrt. 1625	Hubertus Verkerki, present, en Gebbeyn Harkens, van Middelstum, absent, p.q. Adolff van Ufften.
tr.	10 juli 1625	Gerryt Schutte, van „Hoechefenen”, soldaat onder graaf Albert, present, en Heepcke Eltckens, van Dokkum, weduwe van Jan Tekenborch, absent, p.q. Jan Stelmaker, wonende in de Heerstrate.
pr.	3 juni 1625	Kornellys Gylkens, bontwerker, van Groningen, absent, p.q. Folkert Alberts, aan de Vismarkt, en Trijntyen Hansen, van Leeuwarden, p.q. Johan Balrinckhoff, in de „Nijestrate”.
tr.	3 juli 1625	Tyarck van Walpart, present, en Aeltyn Jansen, van Noordlaren, p.q. Geert van Goew.
tr.	2 apr. 1626	Ipe Ipens, van Dokkum, present, soldaat onder hopman Albert Iselmuiden, en Aeltyn Dercks, weduwe van Jurjen Alberts, „bi Oesterpoorte”.
tr.	16 apr. 1626	Johannes Gerardi, pastoor te Dokkum, en Aeltyn Schulenborch, p.q. haar broer.
tr.	30 apr. 1626	Jan Hansen, van Dokkum, absent, p.q. Hette Jansen, in de Costersgang, en Jantyn Jansen, in de Steentilstraat.
tr.	16 juli 1626	Sybolt Sybolts, van Bolsward, present, en Hylle Clasen, weduwe van Harmen Jansen.
pr.	24 juni 1626	Johan Mewes, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Huninga, present, en Grete Jansens, weduwe van Cristoffer Isbrants.
tr.	30 juli 1626	Dirck Sibrants, van Buitenpost, present, en Jantyn Jansen, te Solwerd, absent, p.q. haar broer Jan Jansen.
pr.	19 sep. 1626	Albert Bittens, van Leeuwarden, present, en Geertyn Geerts, present.
tr.	5 dec. 1626	Gerryt Willems, in de Peperstraat, absent, p.q. mr. Hindrick Egberts, smid, en Lysbet Gerbrants, van Dokkum, p.q. haar „huisweert”.
pr.	17 mrt. 1627	Fredricus Winolds, en Maria Clasen, van Leeuwarden, absent. „Met attestatie van mij in Vrieslant gecopuleerth”.
pr.	13 juni 1627	Jonker Cornelius Moons, kapitein, absent, p.q. dr. Fransiskus Go-

		marius, en jfr. Aldegunde Eva van Solkema, absent, p.q. jfr. Klara Klants, huisvrouw van kapitein Solkema.
pr.	28 juli 1627	Frerick Hayens, van Groningen, mesmaker, absent, p.q. zijn vader en moeder, en Mayke Arens, te Franeker, absent, p.q. „schriftelijk bescheit van zusters man”. Met attestatie „in Vrieslant gecopuleert”.
tr.	27 nov. 1627	Davit Feckman, soldaat onder graaf Willem van Nassow, en Teet Jacobs, van Rinsumageest.
tr.	5 feb. 1628	Jakop Hermens, van Harlingen, soldaat onder kapitein Aeysema, p.q. zijn korporaal Bilderbeke, en Anneyn Andrees, present.
pr.	6 feb. 1628	Harke Wekema, ruiter onder ritmeester Ripperda, present, en Fenneyn Geerkens, van Leeuwarden, absent, p.q. haar zwager Hindrick in Bentem. Gekopuleerd te Leeuwarden.
tr.	20 mei 1628	Jacob Reiners en Geeske Jansen, beiden van Leeuwarden. Alhier met attestatie van de pastoor van Harlingen gekopuleerd.
tr.	11 mei 1628	Harmen Terborch, raadsheer, en Hylke van Harkema, weduwe te Dokkum, absent, p.q. mr. Harmen van Steenvoorden.
tr.	29 juli 1628	Sybe Ravens, van Leeuwarden, soldaat onder overste Eysinge, present, en Jantien Kones, bij de Oosterpoort.
pr.	10 sep. 1628	Claes Tyers, van Sneek, ruiter, absent, en Geesyn Jansen, „buiten Drapoorte”.
pr.	24 okt. 1628	Ede Gossens, buiten Heerpoorte, present, en Rinse Dowes, van Kollum, present. „Dat se te Dockum ook proclameert worden”.
tr.	3 mrt. 1629	Johan Martens van de Stoer, present, en Etty Tys, „ut Vreeslant”, present.
pr.	3 juli 1629	Reiner Jansens, van Groningen, present, en Jelty Dircks, van Dokkum, present.
pr.	10 nov. 1629	Casper Jaersema, present, en Idetyn Hansen, van Leeuwarden, absent.
pr.	20 feb. 1630	Wilhelmus Trecktius, van Middelstum, ruiter onder ritmeester Eu-sum, absent, p.q. de pastoor Hillenius, en Ideke Fransen, van Kollum.
pr.	10 juli 1630	Lewe Andries, van Franeker, present, en Geertruyt Hindricks, van Emden.
tr.	10 okt. 1630	Willem Jansens, op het Damsterdiep, p.q. zijn moeder Aue Jo-chums, en Trine Jansens, bij Kranepoorte, in Dokkum, absent, p.q. Lisebet Wilkes.
pr.	25 sep. 1630	Sebastiaen Roeff, soldaat onder graaf Willem, van Bovenhuisen, en Lisebet Harmensen, weduwe van Harmen Harmens. Hiervan attestatie naar Leeuwarden gezonden, om aldaar gekopuleerd te worden.
tr.	7 nov. 1630	Jan Gadies, van Leeuwarden, absent, p.q. Geert Schilt, en Mar-chien Cnottens, weduwe van Hindrick Berens.
tr.	14 nov. 1630	Tonnys Jansens, van Dokkum, present, en Grietyl Haerckens.
tr.	12 dec. 1630	Wobbe Wobbes, van Kollum, present, en Jantjen Helmers, in Vol-keringestrake, absent, p.q. haar moeder Gesyen Helmers.
tr.	17 apr. 1631	Arent Jurryens, te Leeuwarden, present, en Heyetyljen Jansens, buiten Heerpoorte, absent, p.q. haar vader Jan Hindricks.

pr.	1 mei	1631	Joannes Jarges, van Dokkum, present, en Styntyen Jansens, weduwe van Mattijs Balsters, p.q. Hindrick Berens.
tr.	11 sep.	1631	Egbert Hubois, ingenieur, en Heyeltyen Verkerck, absent, p.q. die edele Ufften (is Adolff van Ufften).
pr.	25 aug.	1631	Jan Stotman, van Ancum, present, en Froucke Hindricks, van Dokkum, absent, p.q. monsieur Barckman.
pr.	6 okt.	1631	Doctor Tarquinius van Solkema, mede advokaat voor het Hof van Friesland, en Allegunda Clara van Solkema, weduwe van kapitein Monst. „Binnen in Vrieslant copuleert”.
tr.	12 feb.	1632	Joannes Bouritius, absent, p.q. doctor Horatius Meinsma, en Johanna Hemsinck, absent, p.q. haar vader Hindrick Hemsinck.
tr.	18 mrt.	1632	Roebert Abercrombie, ruiter onder ritmeester Uhry, present, en Annetyen van Ufften, absent, p.q. haar vader Adolph van Ufften.
tr.	11 mrt.	1632	Jochum Clasens, van Harlingen, soldaat onder kapitein Rensen, present, en Trijntyen Smits, van Bremen.
tr.	10 apr.	1632	Jochum Gerryts, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Jan van Edzarda, present, en Anne Jansens, weduwe van Mattyas Ottens, absent, p.q. Roeleff Geerts.
tr.	2 apr.	1632	Jochum Pieters, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Solkema, present, en Trijntyen Arens, absent, p.q. Jacob Simens.
tr.	4 apr.	1632	Tede Lambers, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Solkema, present, en Anne Harmens, van Aurich, absent, p.q. Derck Jansens Butienter.
pr.	14 apr.	1632	Nicolaus Jansens Duiff, van Leeuwarden, absent, en Aeltyen Wessels, absent, p.q. Harmen Jacobs. Attestatie naar Leeuwarden om gekopuleerd te worden.
pr.	18 aug.	1632	Renicus Zachei Idsinga, van Leeuwarden, „studiosus Theologica”, present, en Idtyen Jorys Camp, p.q. haar moeder ..eertyen Jorys. „dese tsaemen binnen hijr niet copuleert”.
tr.	30 sep.	1632	Hindrick Ubbens, van Leeuwarden, p.q. de sindicus Altinck, en Wemeltyen Oosterwijck, p.q. haar vader Roeleff Oosterwijck.
pr.	8 sep.	1632	Cornellys Jansen, van Eppinga, p.q. de vaandrig Jan Wichers, en Grietyen Jansen, van Leeuwarden, p.q. Paulus Fungers.
pr.	15 sep.	1632	Rudolph Henricus d'Mepsche, tot Duijsum in de Ham, tot Loppersum, Wirdum cum annexis, present, joncker ende hoevelinck, en juffer Juliana van Aitsema, dochter van de heer Foppius van Aisema, „copuleert binnen Docum”.
pr.	6 okt.	1632	Joest Rotgers, van Leeuwarden, present, soldaat onder kapitein Jochum Coen, en Mette Hansens, weduwe van Deye Douwens, p.q. Jan Roorvinck.
tr.	30 okt.	1632	Reint Bouwens, van Kollum, adelborst onder kapitein Jochum Coen, en Anne Jansens, p.q. haar broer Heeke Jansens.
tr.	27 jan.	1633	Jelte Bartels, van „Suirhuisen”, en Wipke Martens, weduwe van Aleff Hindricks.
pr.	mrt.	1633	Derck Cransyes, te Leeuwarden, p.q. de luitenant Tyassens, en Renske Gerryts.
pr.	5 mrt.	1633	Geert Everts, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Rudolph

- Huinga, en Elsyen Jansens, weduwe van Pieter Hoodeler.
- pr. 23 mrt. 1633 Petrus Duinterp, tot Franeker, present, en Catharina D'Lens, p.q. Gerhardt Sigers.
- pr. 11 mei 1633 Hindricus Becker, van Bilevelt, „pastor tho Metzelawyr in Vrieslant“, present, en Marie Ryedten, van Neurenborch, p.q. Hans D'Noutr. „Buiten dese stadt copuleert“.
- tr. 7 juli 1633 Joannes Hoppingius, predikant te Wehe en Zuurdijk, present, en Fennyen van Reen, weduwe van Wilhelmus Verrucius.
- pr. 22 juni 1633 Gabriel Sirps, van „Oukerke in Vrieslant“, present, en Aeltyen Hindricks, weduwe van Syurt Janties, p.q. Reintien Male.
- pr. 6 aug. 1633 Willem Hasejager, soldaat onder kapitein Aysma, en Fijcke Frans. Te Sneek gekopuleerd.
- tr. 9 febr. 1634 Tyaert Christoffer Broersema, p.q. zijn broer, en juffer Anna Juliana D'Bruinink, p.q. Benedictus D'Doccum.
- tr. 22 juni 1634 Jurrien Caspers, schipper in Harlingen, present, en Gesyen Pieters, p.q. haar moeder Trine Buts.
- tr. 27 mei 1634 Douwe Simens, Oosterbierum, soldaat onder kapitein Rensen, en Gesien Jansen, p.q. haar vader Joannes Steentien.
- pr. 2 aug. 1634 Derck Nannens, p.q. Roelef Rotgers, en Renske Reints, van Harlingen, p.q. Derck Hindricks.
- pr. 18 okt. 1634 Jan Jansen, van Kollum, present, en Dewer Jansens, van Sebaldeburen, p.q. Hendrick Hiddes, op de Lutkegaste.
- tr. 9 nov. 1634 Boele Lauwerens, van Olderoop, soldaat onder de Westindische compagnie, en Gertyen Heyens, p.q. Eylke Hindricks.
- tr. 18 jan. 1635 Cornelius Poppij, van Dokkum, present, en Maria Heleny, p.q. haar broer.
- pr. 17 jan. 1635 Isaack Noot, chirurgijn van de oude compagnie van graaf Hindrick van Nassau, present, en Aeffke Ciprianus Delrora, van Leeuwarden, p.q. Hans Nichelijn, sergeant van voorschreven compagnie. „buiten de Stadt copuleert“.
- pr. 23 mei 1635 Merten Pieters, van Anjum, „daervoor vertoont attest van Vincentius Jacobi, pastor tho Belkum“, en Annetyen Thijs, p.q. haar steefvader Derck Jansens.
- pr. 28 nov. 1635 Michiel Jurriens, van Leeuwarden, present, en Trijntien Hindricks, p.q. Zijtse Boelens.
- pr. 6 feb. 1636 Adam Rodermont, van Bolsward, soldaat onder kapitein Nijs, p.q. Engelbert Willems, en Gesyen Wessels, van Velthuysen, present.
- pr. 12 mrt. 1636 Toemes Martens, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Roeloff Huininga, present, en Gretie Jurriens, weduwe van Joest Fristlevan, p.q. Jan Peters in de Boteringestrate.
- pr. 2 apr. 1636 Ippe Rumckes, van Franeker, present, en Aechta Hindrickx, weduwe van Berent Berens, van Billerbeke, p.q. haar zwager Harmen Albers.
- pr. 8 okt. 1636 Hindrick Hansens, van Dokkum, present, en Maeike Dercks, p.q. Jan Clasens, van de Vastenou, in de Princenstrate, soldaat onder overste luitenant Coenders.
- pr. 22 okt. 1636 Johannes Veldman en Maria Wilkens anders Jelgersma, van Leeuwarden, p.q. doctor Langius.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 161, 1637-1639

- pr. 17 feb. 1638 Johan Joris, van Dokkum, soldaat onder kapitein Wighbolt van Iselmuiden, present, en Anneke Hansens, weduwe van Hans Siwerts, p.q. Hindric van Asschenberch, „lantsbassaet” onder deselvē compagnie, als neef.
- tr. 22 juli 1638 Carstien Lamberts, van Vorden, soldaat, present, en Aeltien Gerryts, weduwe van Peter Jacobs, tot Belkum, p.q. Claes Colbe, sergeant, als bekende.
- pr. 7 juli 1638 Berent Berents, present, en Jantien Fockes, p.q. Abraham Frerickx. Mede tot Burum geproklameerd.
- pr. 27 okt. 1638 Roelef Jansens, van Leeuwarden, present, en Grietje Urbaens, weduwe van Urbaen van Bremen, p.q. Hindric Wolf, van Bremen, soldaat onder kapitein Rudolph Huinghe, als „lantsman”.
- pr. 10 nov. 1638 Hendrick Wobbens, van Kollum, present, met Wobbe Wobbens, zijn broeder, en Geertje Roelefs, p.q. Hindrick Jalinghe, als neef.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 162, 1639-1640

- pr. 9 feb. 1639 Jochum Hindrickx, van Peperga, soldaat onder kapitein Eppo Hero van Rensen, present, en Siberich Hindrickx, p.q. Willem Alberts, soldaat onder kapitein Rensen.
- pr. 2 mrt. 1639 Louis Parent, van Bloys, „spraecmekyester”, present, en Maria Frantsens, van Wikel bij Slooten. Met attestatie van Mauritius Stan-sius, pastor tot Harlingen.
- pr. 14 sep. 1639 Jacob Peters Pauw, present, en Soutien Jansens Eppinga, van Leeuwarden, p.q. Hillebrant Hoendrickx.
- pr. 5 okt. 1639 Take Hansens, van Leeuwarden, soldaat onder de Westindische compagnie, present, en Catharina Philips, p.q. Philips Welten, haar vader.
- pr. 14 mrt. 1640 Johannes Pauw en Neeltien Feyes, van Leeuwarden, met attestatie van Johannes Gerhardi. „Met attestatie naar Leeuwarden verreist”.
- pr. 11 apr. 1640 Sicco Hyeronimus, van Grijpskerk, present, en Atje Clasens, van Dokkum, p.q. Timen Peters, als oom.
- pr. 6 juni 1640 Casparus Wussym, p.q. Hindric Caspars Wussym, goudsmid, als vader, en Neeltien Jansens Eppinga, van Leeuwarden, p.q. Johan Gerryts, verver tot Leeuwarden, als vader.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 163, 1640

Hierin komen geen Friezen voor.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 164, 1646-1649

- pr. 31 okt. 1646 Tyes Dries, van Peyse, ruiter onder ritmeester Entens, present, p.q. Salomon Cock, korporaal in deselvē compagnie, en Grietje Meiners, van Harlingen, p.q. de sekretaris Berckhuys, als goede bekende.

- pr. 20 feb. 1647 De eerbare Lieuwe Boelens, van Buitenpost, p.q. Jacob Claessen Camper als oom, en Tonniesen Elama, p.q. Crijn Jans, als stiefvader.
- pr. 24 apr. 1647 De eerwaardige welgeleerde Laurentius Eerickens, pastor tot Creeuwert, p.q. Roelof Eerkens, als broeder, en de eer- en deugdrijke dochter Mayke Vredemans, van Leeuwarden, p.q. Pieter Vredemans, als oom.
- pr. 21 aug. 1647 Claes Jansen, van Harlingen, present, en Stijne Hindrix, p.q. Willem Rotgers, als nabер. Attestatie gepasseerd.
- pr. 11 sep. 1647 Wybe Tiebbes, van Wirdum, soldaat ten dienste van de Westindische Compagnie, present, en Toebe Tijes, weduwe van Wybe Pieters, p.q. Berent Berents, van Witmarschen, als goede bekende.
- pr. 11 sep. 1647 Baucke Rintses, adelborst ten dienste van de Westindische compagnie, van „Oostemerveen”, present, en Annetien Geerts, p.q. Gijsbert Willems, herbergier, als goede bekende.
- pr. 22 jan. 1648 Johannes Venman, present, „van Ferwert uijt Frieslant”, p.q. monsieur Vinckenborch, en Ida Heijns, p.q. Harmen Harmens, als oom.
- pr. 31 jan. 1648 Remmert Ottens Meijer, van Franeker, soldaat onder kolonel Schwartsenburg, present, en Elisabeth Gerardi, p.q. Talia Gerardi Faber, als zuster.
- pr. 11 mrt. 1648 Lyckle Piers, present, en Sijke Hans Winters, beiden van Wolvega, p.q. monsieur Cornelius Franckena, als goede bekende. Attestatie gepasseerd.
- pr. 5 aug. 1648 Harmen Willems, p.q. mr. Albert Jelmers, als goede bekende, en Hittyte Wigers Mockma, van Sneek, met attestatie van ds. Feycone Oetsonio, prediker te Leeuwarden.
- pr. 1 sep. 1649 Hans Juryen Stein, soldaat onder kapitein Lodewijk van Harinxma, en Grieten Froom. „De proklamatie geconsenteert, gesien hebbende de attestatiën van gemelte Capitain en Dr Nicolao Montzma, pastore in Finckum en Hijum”. Attestatie gepasseerd.
- pr. 27 okt. 1649 Jacob Wytses, van Leeuwarden, present, en Betse Douwes, p.q. Tiapke Doens, als goede bekende. Gekopuleerd op 28 nov.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 165, 1650-1653

- pr. 9 mrt. 1650 Abrahamus Couperus en Trijntyen Hendrix, p.q. Hindrick Vos, als oom. Attestatie gepasseerd.
- pr. 18 mei 1650 Joncker Hessel van Aitsma, p.q. Johan van Usen, als neef, en juffer Johanna Sophia Oving, p.q. jonker Wolter Clant, als neef.
- pr. 8 juni 1650 Harmen Lamberts, van Quakenbrugge, present, en Beeltyen Syoerts, van Franeker, „waarvoor in ingelangt de handt van D. Hayonne Johanne Walens, predikant tot Franeker”. Attestatie gepasseerd.
- pr. 20 juni 1650 Joost Tjallings, van Rinsumageest, en Catharina Ulgers, p.q. Pieter-tyen Ulgers, als moeder.
- pr. 11 juli 1650 Paulus Sircks, van Ipecolsga in Friesland, present, en Trijntien Geerts, weduwe van Jan Ottens, p.q. Roelof Haecke, als zwager.

- pr. 14 sep. 1650 Cornelis Cornelissen, van Harlingen, passementwerker, present, en Jantje Janssen, p.q. Harmen Hagenouw, als neef.
- pr. 5 okt. 1650 Lutjen Egberts, p.q. de vader Egbert Lutjens, en Wytzke Hillema, van Hantum in Dongeradeel, met kennisse van Andries Hillema hant op 25 oktober. Attestatie gepasseerd.
- pr. 12 okt. 1650 Hottzie Hotzes, van „Serhuisterveen“, present, en Grietje Victoers, weduwe van Daniel Claessen, p.q. Jan Tyebbes, als naber en goede kennis.
- pr. 26 okt. 1650 Reineer Jorys, van Harlingen, present, en Thysye Sappens, weduwe van Lolke Douwens, p.q. de broeder Jan Sappens. Proklamatie geconsenteerd op 11 feb. 1651.
- pr. 26 apr. 1651 Hindrick Hermans, met consent van zijn vader, en Barbera Wickers, tot Kollum, p.q. Hans Adams. Gekopuleerd op 20 mei.
- pr. 10 mei 1651 Hindrick Aep, soldaat van de Heeren der Westindische compagnie, en Grietje Jansen, van Leeuwarden. Geconsenteerd op 28 mei.
- pr. 17 juli 1652 Harmen Jacobs, van Bellingwolde, en Aeltjen Hindriks, van Leeuwarden, p.q. Harmen Gyskes.
- pr. 7 aug. 1652 De welgeleerde dr. Hector Friesema, „predikant in den Dorpe Oltkerk ut Frieslant“, en Aeltjen Anthonis, binnen Groningen.
- pr. 5 feb. 1653 Vincent Gerryts, van Gramsbergen, weduwnaar met drie kinderen, en Grietje Allertz ten Ham, van Leeuwarden. Geconsenteerd op 22 feb.
- pr. 16 apr. 1653 Danke Hayes, van Stickhuizen, en Renscke Roleffs, van Harlingen. Gekopuleerd op 3 mei.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 166, 1653-1656

- pr. 20 aug. 1653 Claes Wickers, van Dokkum, en Annetien Jurjens, van Winsum, weduwe van Jan Reyners. Bevestigd op 19 sep.
- pr. 3 dec. 1653 Gerhardus Niclenius en Aurelia Bolenius, p.q. beiderzijdse ouders.
- pr. 29 sep. 1655 Jonker Hyeron Verruty, luitenant van een compagnie peerden, en vrouw Anna Lucia à Glinstra, weduwe Julsingh. Op 17 okt. attestatie gepasseerd.
- pr. 17 nov. 1655 Inse Zytzes, van Leeuwarden, present, en Trine Adams, weduwe van Claes Claessen, p.q. Tonnis Jansen, als nicht.
- pr. 9 aug. 1656 Philips Femmes, van Franeker, present, en Elisabeth Bus, van Helmsum, weduwe van Jan Jansen.
- pr. 27 sep. 1656 Regnerus Andreas Dronrijp, van Sneek, p.q. Jan Mettingh, en Ettjen Hillebrandi, p.q. Abraham Winumach.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 167, 1656-1660

- pr. 18 okt. 1656 Gregorius Mees, predikant tot Belkum, en Rolina Allertz Santvoort. Attestatie gepasseerd op 13 nov.
- pr. 18 apr. 1657 De luitenant Hero Idema, en Zytje Elema, weduwe van de sekretaris (Gellius Hobbes) Ansta.
- pr. 6 juni 1657 Jan Hermans, present, soldaat onder kapitein Lodewijk van Herema, te Dokkum, en Annetien Gerrytz, p.q. sergeant Tonnis Geerts.

- pr. 22 aug. 1657 Jacob Jacobs, present, met attestatie mede der heren burgeemeesters van Leeuwarden, en Euse Jansen, weduwe van Derck Willems, p.q. Albert Evers.
- pr. 26 dec. 1657 De heer Claes Can, „oudt schepen en raad der Stad Leeuwarden”, en vrouw Ursula van Hoendrix, weduwe van de heer Tzallingh van Runia.
- pr. 3 apr. 1658 Jan Alberts, soldaat onder de heer kolonel Erenst van Aylua, garnisoen houdende binnen Dokkum, en Ideke Simons, van Slochteren. Attestatie gegeven 26 mei.
- pr. 26 juni 1658 Jan Hermans, van Leeuwarden, en Anna Hindrickx, van Groningen, weduwe van Jan Backer, één kind.
- pr. 26 juni 1658 Jacobus Hesselingh en juffer Osingh Isabella van Solkema, p.q. Claes Jans, als neef.
- pr. 4 okt. 1658 Gerhardt Feringa, van Kollum, en Annetje Hillebrants. Attestatie gepasseerd 6 nov.
- pr. 22 jan. 1659 Jacob Grawe, soldaat onder heer Eppo Gockinga, en Susanna Solkema, weduwe van Johan Feyt. Attestatie op 25 feb.
- pr. 8 mei 1659 Berent Godders, present, en Petertjen Roers, van Dokkum, p.q. Jan Hansen, als broodheer.
- pr. 30 juli 1659 Jonker Johan Coenders, stalmeester van de prins van Oranje, en Juffer Margrieta van Waltha.
- pr. 27 aug. 1659 Hilarius ab Hillema, present, en Reneke Egberts, p.q. Jan Cornelis, als neef. Attestatie verleend 16 sep.
- pr. 4 feb. 1660 Jonker Marcus van Lycklama tho Nijholt, present, luitenant van de heer Kapitein Christopher van Sytzema, en juffer Titia Josina van Rensen.
- pr. 21 apr. 1660 Hieronimus Emmen, present, en juffer Anna Lucia Glinstra, weduwe Verruty.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 168, 1661-1668

- pr. 2 feb. 1661 Dr. Jakobus Rekalff en Aeltjen Edsinga, p.q. de bouwmeester Hindrik van Laer, als bestevader.
- pr. 9 mrt. 1661 Cornelis Claessen, p.q. Jan Meins, als oom, en Trijntje Melchels, p.q. Leonardus Lanoy, als goede bekende, met belofte van attestatie van Leeuwarden te brengen.
- pr. 14 dec. 1661 Jonker Hayo van Ringia, „op out Feitsma Jollinge tot Husum”, en juffrouw Machtelt Elisabeth van Ackema, p.q. de heer burgeemeester Tiassens.
- pr. 21 mrt. 1663 Wytzo Beyim a Baart en Maria Bellom Peria a Donkers, beiden present.
- pr. 9 mei 1663 Lambert Jansen Knipper, van Dokkum, en Anna Vriese, p.q. monsieur Bloemsaat, als neef.
- pr. 10 okt. 1663 Hans Joosten Grijse, soldaat onder de compagnie guarde van zijn vorst, gen. te Leeuwarden, en Gepke Hindrix, p.q. Edsart Cornelis, als zwager.
- pr. 14 mei 1664 Gerrit Sanders, van Leeuwarden, present, en Magdalena Hansen Barch, p.q. Hindric Schultens, als halfbroer.

- pr. 21 mei 1664 Karst Willems, van Leeuwarden, present, en Albertjen Jans, p.q. Adam Frerix, als oom.
- pr. 4 juni 1664 Daniel Tepens van Loon, present, en Dorothea Beyma van Baart, met attestatie.
- pr. 2 juli 1664 Wessel Pieters, p.q. de vader, en Maria Jansen, van „Akrum”, p.q. Pieter Knoop, als neef.
- pr. 13 aug. 1664 Andries Reiners, van Kollum, present, en Anna Willems, weduwe van Willem Warners.
- pr. 17 sep. 1664 Julle Brongers, present, van Aduard, en Nieltje Jansen, van Monnekesijl, p.q. Jacob Geerts, als neef.
- pr. 24 sep. 1664 Harmen Corneles, van Dokkum, present, en Lysebet Jacobs, p.q. Jan van der Straeten, als neef.
- pr. 15 okt. 1664 Pieter Hindrix, van Kollum, en Grietje Jans, weduwe van Geert Jansen, p.q. Arent Jansen, als broer.
- pr. 12 nov. 1664 Jonker Gerlach Verruci, p.q. de vader, en juffer Dorothea van Walta, met attestatie van de vader.
- tr. 16 mrt. 1665 Sicko Lodewijck, van Dockum, soldaat onder kapitein Herman Nanninga, en Anna Gabriels, van Winschoten. Getrouwde in de Akerk. „Sulks met consent van de Ed. Heren presiderende Borgemr. Tias-sen, want die Persoon niet konde geproclameert worden vermits hij na een oorlog moeste en al drie kinderen bij de vrouw geproduceerd hadde buiten de echte staat”. Daarom mochten zij zonder proklamatiestrouwen.
- pr. 3 mrt. 1666 Bernardus Jacobs, present, en Margreta Rengneer, van Leeuwarden, p.q. Berent Ottens, als neef.
- pr. 19 mei 1666 Carel Castellana, van Dokkum, en Jantien Smits, p.q. Eenie Har-mens, als neef.
- pr. 11 aug. 1666 Lippe Jacobs, present, en Geesien Brommers, van Kollum, p.q. Vincent Gerryts, als bekende.
- pr. 22 sep. 1666 Jan van Essen, soldaat onder kapitein Reede, en Cataline Dercks, van Worckum, p.q. Hindrick Hindricks, als bekende.
- pr. 8 dec. 1666 Johannes Barthius Schaevola, medisch doctor, en Gesina Tiaden, p.q. de vader.
- pr. 20 apr. 1667 Jr. Sybrant van Osinga, grietman van Doniawerstal en mede gecommitteerde raad ter admiraliteit in Friesland, en juffrouw Jacoba Tjaarda van Starkenborgh, present.
- pr. 13 juli 1667 Peter Hindricks, van Kollum, en Hille Lubberts, p.q. Coert Gerryts, als neef.
- pr. 2 mei 1668 Lucas Altinck, gecommitteerde raad ter admiraliteit in Friesland, en juffer Rebecca Wiarda, p.q. de raadsheer Gerlacius.
- pr. 9 mei 1668 Jacobus Recalff, der rechten doctor, en juffer Aurelia van Haarsma, waarvoor attestatie.
- pr. 8 aug. 1668 Claas Jacobs, van Leeuwarden, en Sebele Jansen, p.q. Hendrick Daalman, als nabier.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 169, 1668-1673

- pr. 20 mrt. 1669 Eppo Tettema en Anna Boelens, p.q. de luitenant Crijns, als voormond.
- pr. 4 sep. 1669 Focco Edzema, present, adelborst onder luitenant Tammenga, en Henrina Regniers, p.q. Gerrit Cornelis, als goede bekende. Gekopuleerd 29 sep.
- pr. 25 sep. 1669 Lolcke Jansen Harinxsma, p.q. Hendrick Westerveld, als goede bekende, en Itien Idema, weduwe van Peter Jansen, p.q. Hindrick Coerts, als zwager. Gekopuleerd 11 okt.
- pr. 9 juli 1670 Reinder Boelens, van „Boerum”, present, en Annigie Tonnis Dijckhuizen, weduwe van Isaack Jansen, p.q. Hendrick Tonnis, als naa-
buur. Gekopuleerd 9 aug.
- pr. 23 juli 1670 Herman Hermens, present, en Grietien Dercks, van Visvliet. „Attestatie gepasseerd 7 juli bij de Pastoor en schoolmeester tot Colum, alwaer de Bruidegom ende bruydt wonen”.
- pr. 3 sep. 1670 Balthezar Folckers, van Groningen, present, en Juliana Soublé, van Leeuwarden, p.q. Roeloff Meurs, als goede bekende.
- pr. 24 sep. 1670 De manhafte Heer Gysbert Aernsma van Walrich, present, kapitein van een compagnie te voet, en juffer Juliana Maria Scherff, p.q. Diederik Scherff, als broeder.
- pr. 24 dec. 1670 Geert Hindricks, van Leeuwarden, soldaat onder de majoor Gruys, present, en Maria Leenders, van Groningen, weduwe van Frerick Lulefs, p.q. Hindrick Hildervelt, als goede bekende. Gekopuleerd 25 mei 1671.
- pr. 28 jan. 1671 Feycke Hartz, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Ockinga, en Marrigien Jans, van Groningen, p.q. Derck Roelefs, als goede bekende. Gekopuleerd 20 feb.
- pr. 4 feb. 1671 Marten Vischer, van Pruijsen, soldaat onder overste luitenant Tam-menga, p.q. de korporaal Marten Jacobs, en Lysbeth Jans, van „Buerum”, p.q. Peter Weyckes, als goede bekende. Gekopuleerd 27 feb.
- pr. 4 feb. 1671 Menno Sibens, van Sneek, present, en Lysbeth Dercx, van Groningen, p.q. Derck Jansen, als vader. Gekopuleerd 9 mrt.
- pr. 25 feb. 1671 Sytse Clasens, van Leeuwarden, present, en Grietie Luichies, van Groningen, p.q. Luichien Hillebrants, als vader. Gekopuleerd 15 mrt.
- pr. 25 feb. 1671 Albert Roers, van Heerenveen, present, en Elske Hellinckhuisen, van „Oldeziel”, weduwe van Abel Jacobs, p.q. Siger Dani, als neef. Gekopuleerd 17 mei.
- pr. 6 mei 1671 Jr. Laelius van Lycklema, present, en vrouw Willemina Clant, p.q. de luitenant Jodocus Valck. Attestatie gepasseerd.
- pr. 17 juni 1671 Douwe Bouckes, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Verruci, present, en Gesien Jansen, van Groningen, weduwe van Evert Ay-els, p.q. Reyner Berents, als goede bekende. Gekopuleerd 4 juli.
- pr. 15 juli 1671 Arent Hindricks, van Heerenveen, soldaat onder majoor Gruys, pre-sent, en Trijntje Geerts, weduwe van Harmen Hindricks, p.q. Hin-drick Duve, als zwager. Gekopuleerd 21 aug.

- pr. 12 aug. 1671 Hindrick Meinders, present, en Lysbeth Eissinga, van de Lemmer, p.q. Sjeurt Willems, als goede bekende. Gekopuleerd 21 sep.
- pr. 23 sep. 1671 Meindert Simens, van Leeuwarden, present, soldaat onder kapitein Johan Tammenga, en Jacobgen Arents, weduwe van Peter Peters, p.q. Jan Roffer, als neef. Gekopuleerd 20 okt.
- pr. 30 sep. 1671 Marcus Bastiaans, van Essen, present, soldaat onder kapitein Willem Allert Clant, en Anna Jans, van Bolsward, weduwe van Jan Jansen, p.q. Bartelt Egberts, als goede bekende. Gekopuleerd 20 okt.
- pr. 30 sep. 1671 Adam Kemper, van Groningen, soldaat onder kapitein Maneel, en Marregien Willems, van Bolsward, p.q. Dile Franck, als broodheer. Gekopuleerd 3 nov.
- pr. 14 okt. 1671 Claes Lodewijcks, van Dokkum, present, soldaat onder kolonel Clant, en Lysbeth Wijngaerds, van Meurs, p.q. Hendrick Muller Wijngaerds, als vader. Gekopuleerd 10 nov.
- tr. 28 sep. 1671 Tieerd Ariens, „Convoomeester binnen Collum”, en Aeltien Hermannus, van Uithuizen. Volgens attestatie van pastor Joannes Wiarda. De geboden zijn te Kollum zonder spieringe verlopen.
- pr. 2 dec. 1671 Jan Peters, van Harlingen, present, soldaat onder kapitein Ittersom, en Catharina Grammans, van Hamburg, weduwe van Matthias Grammans, p.q. Hermen Hermens, als goede bekende. Gekopuleerd 19 jan. 1672.
- pr. 30 dec. 1671 Johannes Pauwels, van Heerenveen, present, en Eelcke Hindricks, van Bergum, weduwe van Johannes Saepes, p.q. Claes Frericx, als neef. Gekopuleerd 9 feb. 1672.
- pr. 3 feb. 1672 Hindricus Schenkel, van Worckum, present, en Catharina Gerrits, van Groningen, p.q. Laurens Busch, als zwager. Gekopuleerd 21 feb.
- pr. 10 feb. 1672 Jacobus Lollekema, present, en Gerberich Abbama, p.q. Popke Arents Pekema, als goede bekende, beiden van Leeuwarden.
- pr. 24 aug. 1672 Hans Dercx, van Groningen, present, en Maria Peters, van Dokkum, p.q. David Benoy, als goede bekende.
- pr. 12 okt. 1672 Tiarck Tammens, van Groningen, present, en Acke Jouckes, uit „Vriesland”, p.q. Garbrant Berents, als goede bekende. Gekopuleerd 22 nov.
- pr. 25 jan. 1673 Hans Wolffleben, uit het Bisdom Halberstad, sergeant onder kapitein Bulo, present, en Geeske Baerda, van Sloten, met attestatie van de vader. Attestatie gepasseerd.
- pr. 1 feb. 1673 Berent van Heuvel, van Leeuwarden, ruiter onder ritmeester Unia, p.q. Jan Aernout, als neef, en Anna Maria Clausius, van Meurs, p.q. Johannes Clausius, sergeant, als vader. Gekopuleerd 28 feb.
- pr. 12 apr. 1673 Evert Dercx, van Onderdendam, present, en Claeske Jansen, van Sneek, p.q. Evert Everts, als goede bekende. Gekopuleerd 23 mei.
- pr. 19 apr. 1673 Berent Adelaer, van Nijmegen, met attestatie van pastor W. Brakel, van Harlingen, en Albertien Alberts, van Groningen, p.q. monsieur Jacob Schoneveld, als goede bekende.
- pr. 28 juni 1673 Balthazar Vlasblom, van Groningen, present, en Johanna Taeckes, van Franeker. Gekopuleerd 15 juli.

- pr. 28 juni 1673 Warnerus Wilhelmus Cancrinus, „Philosophiae Doctor S.S.M.C. en Conrector te Franeker”, present, en Swaentien Geerts, van Groningen, p.q. Albert Lussinck, als neef. Attestatie gepasseerd 15 juli.
- pr. 9 aug. 1673 Jochem Peters, van Leeuwarden, present, en Jantien Hindricks, van Cropswolde, weduwe van Rempke Alberts, p.q. Egge Clasen, zwager. Gekopuleerd 29 aug.
- pr. 9 aug. 1673 Claes Dercks, van „Rodehuysen”, en Grietien Augustinus, van Leeuwarden, p.q. Crine Lussinck, als goede bekende. Attestatie gepasseerd 28 aug.
- pr. 20 sep. 1673 Luitien Jans, uit Friesland, soldaat onder kapitein Iselmuiden, present, en Regina Jans, van Groningen, p.q. Luitien Boelens, als neef. Gekopuleerd 7 okt.
- pr. 1 nov. 1673 Hermannus Nicolai, van Leeuwarden, present, en Annegien Fransen, van Essen, weduwe, van Jan Jansen, p.q. Hindrick Roerink, als goede bekende.
- pr. 22 nov. 1673 Fopke Wabbes, van „Roodthuyzen”, present, en Mette Hindricks, van Groningen, p.q. Hindrick Grelinck, als vader.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 170, 1674-1679

- pr. 17 jan. 1674 Jan Jansen Toon, van Uithuisen, soldaat onder kapitein Sibenius, present, en Fennegien Peters, van Franeker, weduwe van Jan Peters, p.q. Geert Jacobs, als goede bekende. Gekopuleerd 24 apr.
- pr. 24 jan. 1674 Willem Taeckes, van Weidum in Friesland, present, en Lammegien Hindricks, van Groningen, p.q. Jan Jansen, als oom.
- pr. 24 jan. 1674 Gerrit Zanders, van Leeuwarden, present, en Aeltien Eissingh, van Kollum, weduwe van Gerrit Lammers, p.q. Peter Amsinck, als goede bekende. Gekopuleerd 13 feb.
- pr. 14 mrt. 1674 Arent Garbrants Hoekema, van Leeuwarden, present, en Jegien Cornelis Hovinck, van Zuidlaren, p.q. Tonnis Frericks, als zwager. Gekopuleerd 1 apr.
- pr. 21 mrt. 1674 Marten Willems ter Wische, uit Friesland, present, en Lysbeth Jansen, van Groningen, weduwe van Willem Jansen, p.q. Jan Doesburgh, als neef. Gekopuleerd 7 apr.
- pr. 28 mrt. 1674 Michiel Clement, uit Normandien, present, en Grietie Sibrants, uit Friesland, weduwe van Peter Jans, p.q. Hindricus Schedam, als goede bekende. Gekopuleerd 21 apr.
- pr. 15 mei 1674 Simon Attema, van Dokkum, present, en Fennegien Dobbema, van Kollum, weduwe Rypema, p.q. Reineke Ripema, als zwager. Attestatie gepasseerd 31 mei.
- pr. 1 aug. 1674 Derck Jansen, van Oldenburg, present, en Elizabeth Willems, van Leeuwarden, p.q. Jurryn Kluyn, als goede bekende.
- pr. 17 okt. 1674 Jasper Boelens, van Sneek, present, en Hancke Hindrix, van Groningen, weduwe van Harmen Clasen, p.q. Hendrick Nannens, als vader. Gekopuleerd op 6 nov.
- pr. 9 jan. 1675 Everhardus Matthias van Coeverden, controleur tot Workum, p.q. Eiso Phebens, als neef, en Lucretia Eeckholts, van Groningen, p.q.

		Hemme Jacobs, als oom. Gekopuleerd 5 feb.
pr.	16 jan. 1675	Jetse Sanders, van Leeuwarden, present, en Jebbegien Erenst, weduwe van Anthonie Dojer, p.q. Willem Pander, als zwager. Gekopuleerd 17 feb.
pr.	30 jan. 1675	Matthias Sinck, van Hamburg, soldaat onder kapitein Verruci, present, en Geertruit Meinders, van Sneek, p.q. Hindrick Guileker, als goede bekende. Gekopuleerd 17 feb.
pr.	27 feb. 1675	Harm Dercx, „uyt de Scheemda”, soldaat onder overste luitenant Gruys, present, en Trijntje Josephs, van Leeuwarden, weduwe van Hindrick Geerts, p.q. korporaal Peter Peters, als goede bekende. Gekopuleerd 30 apr.
pr.	17 apr. 1675	Ruwerdt Vrijmoedt, van Bolsward, present, en Anneke Daniels, van Emden, weduwe van Miene Haickens, p.q. Pauwel Hindricx, als goede bekende. Gekopuleerd 28 mei.
pr.	24 apr. 1675	Jan Joestens, van de Vastenau, soldaat onder kapitein Celos, present, en Anna Peters, weduwe van Jan Condens, van Leeuwarden, p.q. Carel Willeman, als goede bekende. Gekopuleerd 4 mei.
pr.	12 juni 1675	Christiaen Jans, van de Vastenau, en Elizabeth Everts, van Kollum, beide met attestatie van de pastor van Kollum op 6 juni. Attestatie gegeven 3 juli.
pr.	24 juli 1675	Jan Jansen, uit het „Stift Minden”, soldaat onder kapitein Reinoldt Solckema, present, en Aechte Lucas, van Franeker, p.q. Lucas Jans, als vader.
pr.	30 okt. 1675	Sibrant Jans, „uyt Frieslandt”, present, en Ytien Lucas, weduwe van Benne Reimers, p.q. Berent Folckers, als zwager. Gekopuleerd 16 nov.
pr.	13 nov. 1675	Claes van Schaegen, present, en Gesina Abbema, van Leeuwarden, weduwe van pastor Bieruma, p.q. ds. Johannes Bieruma, als broer. Gekopuleerd 9 dec.
pr.	20 nov. 1675	Pieter Siercksma, controleur van de convooien en licentien van deze stad, present, en Tryntie Hollander, van Harlingen, „per attestatie bij de grootvader Jacob Hendrix Hollander en de bruids moeder, Antie Hendricx, vertekent”. Attestatie gepasseerd.
pr.	27 nov. 1675	Sioucke Jacobs, uit Friesland, en Aeltien Jans, van Groningen, weduwe van Derck Everts, p.q. Jan Roelefs, als neef. Gekopuleerd 16 dec.
pr.	25 dec. 1675	Arent Rocus, van Harlingen, soldaat onder kapitein Verruci, present, en Fennetien Jansen, van Groningen, p.q. Jan Jansen, als broeder. Gekopuleerd 25 jan. 1676.
pr.	12 feb. 1676	Jacob Jurriens, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein van Tamminga, present, en Annegien Peters, van Groningen, weduwe van Swier Jans, p.q. Lenard Lanoy, als broeder.
pr.	12 feb. 1676	Albert Louwerens, van Scheemda, soldaat onder luitenant Gruys, present, en Catharina Leenders, van Leeuwarden, p.q. Hans Louwerens, als broeder. Gekopuleerd 21 mrt.
pr.	4 mrt. 1676	Jan Sipkes, van Franeker, en Aeltien Harms, van Kampen, p.q. sergeant Marten Rotgers, als goede bekende. Gekopuleerd 25 mrt.

- pr. 18 mrt. 1676 Jurrien Scheffer, van Leeuwarden, hellebaardier van „sijn Furste-lijcke Genade“, present, en Christina Margrieta Valvoort, van Nijmegen, p.q. David Elard, als goede bekende. Te Zuidwolde (G.) gekopuleerd.
- pr. 8 apr. 1676 Henricus Kellar, van Noordhorn, „S.S. Ministry Candidatus en Rector der Latijnsche Schole tot Doccum“, en Odina van Dijck, van Groningen, p.q. „D'Oldampster Deurwaarder“ Roeleff van Dijck, als broeder. Gekopuleerd 27 apr.
- pr. 24 apr. 1676 Ipe Hettes, van Leeuwarden, present, en Trintien Glimmers, van Groningen, p.q. Hindrick Glimmers, als broeder. Gekopuleerd 25 mei
- pr. 6 jan. 1677 Huibert Jans, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Sibenius, present, en Hillegien Roeleffs, weduwe van Warner Roeleffs, p.q. Frans Le Sile, als goede bekende. Gekopuleerd 23 feb.
- pr. 27 jan. 1677 Joest Jaspers, van Harlingen, soldaat onder kapitein Jacob Gruys, present, en Swaentien Cornelis, van Groningen, p.q. Hindrik Jansen, als goede bekende. Gekopuleerd 12 feb.
- pr. 17 mrt. 1677 Jan Corasku, van Pruisen, soldaat onder kapitein Sibenius, en Anna Siccens, uit Friesland, weduwe van Sicco Luedies, p.q. Michiel Swart, als zwager. Gekopuleerd 11 apr.
- pr. 28 apr. 1677 Joost Hovett, van Dokkum, present, en Idegien Jans van Oven, p.q. Martien Luitiens, als oom. Gekopuleerd 25 mei.
- pr. 5 mei 1677 Johannes Wybens, van Haren, present, en Maria Laurens, van Leeuwarden, p.q. Jan Jansen, als goede bekende. Gekopuleerd 27 juli.
- pr. 7 juli 1677 Bejamin Zytses, van Dokkum, present, en Trijntjen Saps, van Groningen, p.q. Phebe Geugens, als neef. Gekopuleerd 1 aug.
- pr. 7 juli 1677 Here Rinkes, „uyt West Frieslandt“, soldaat onder kapitein Sloot, present, en Marregien Melchers, van Groningen, weduwe van Melchert Gruys, p.q. Haje Ufkens, als goede bekende. Gekopuleerd 3 aug.
- pr. 14 juli 1677 Willem Meuselaar, van Essen, soldaat onder kapitein Bernsaouw, present, en Antie Wybringhs, van Leeuwarden, weduwe van Peter Wybens, p.q. Coert Harms, als goede bekende. Gekopuleerd 24 aug.
- pr. 22 sep. 1677 Roeleff Meyer, van Groningen, present, en Annegien Jacobs, van Bolsward, p.q. Frerick Jacobs, als broeder. Gekopuleerd 18 dec.
- pr. 15 dec. 1677 Claes Clasen, van Harlingen, soldaat onder kapitein Take de Sighers Ter Borgh, present, en Annegien Peters, van Groningen, p.q. Jan Berents, als goede bekende. Gekopuleerd 2 jan. 1678.
- pr. 29 dec. 1677 Christoffer Rents, van Groningen, present, en Annegien Aris, van Dokkum, p.q. Menne Smees, als neef. Gekopuleerd 16 jan. 1678.
- pr. 26 jan. 1678 Jelle Jans Lauswolt, van Beetsterzwaag, per attestatie, en Itie Berents Stockreeff, van Groningen, p.q. de boekhouder Gerrit Blencke, als goede bekende. Te Zuidwolde (G.) gekopuleerd.
- pr. 26 jan. 1678 Johan Utterwey, uit Friesland, present, en Grietien Schensema, van Groningen, weduwe van commies Landt, p.q. Johan Schensema, als neef. Gekopuleerd 14 feb.

- pr. 9 feb. 1678 Vibrant Schier, van Leeuwarden, sergeant onder kapitein Sloet, present, en Annegien van der Laen, van Groningen, p.q. de bouwmeester Simon Isebrants, als oom.
- pr. 13 apr. 1678 Evert Sieerts, van Leeuwarden, korporaal onder kapitein Sloot, present, en Aeltien Lyftingh, van Tiel, p.q. Joost van der Lippe, als goede bekende. Gekopuleerd 16 mei.
- pr. 13 apr. 1678 Lucas Vriese, van Leeuwarden, rustmeester onder kapitein Wicherdinge, present, en Grietiea Schuirmans, van Groningen, p.q. Jacob Hindrix, als zwager. Gekopuleerd 16 mei.
- pr. 18 mei 1678 Geert Jans, van Harlingen, adelborst onder overste luitenant Losecaet, present, en Aurelia Martens, van Oudeschans, p.q. Jochem Onrouw, als goede bekende. Gekopuleerd 4 juni.
- pr. 1 juni 1678 Gerrit Andries, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Sighers, present, en Frouwke Harms, van Groningen, weduwe van Christopher Remminge, p.q. Geert Engelberts, als goede bekende. Gekopuleerd 27 juni.
- pr. 1 juni 1678 Albertus Uitgeri, van Leeuwarden, soldaat onder kapitein Sibenius, present, en Annetien Tonnis, van Oldenburg, p.q. Derck Weyson, als goede bekende. Gekopuleerd 4 okt.
- pr. 15 juni 1678 Dirck Wibes, van de Lemmer, soldaat onder kapitein Sloet, present, en Jantien Bavens, van Vries, weduwe van Jan Tonnis, p.q. Jan Jacobs, als neef. Gekopuleerd 26 juli.
- pr. 15 juni 1678 Theodorus Regnerus Eckeringh, van Dokkum, present, en Anna Catharina Doens, uit Den Haag, weduwe Scholtes, p.q. de advocaat Molencamp, als goede bekende. Attestatie verleend 1 juli.
- pr. 29 juni 1678 Johan Steffens Kevelenborgh, van Straetsborgh, present, en Idaten Hage, van Workum, p.q. Jelis van Noyen, als goede bekende. Gekopuleerd 16 juli.
- pr. 10 aug. 1678 Casper Fransen, van Kampen, soldaat onder Kapitein Sighers van ter Borgh, present, en Jantien Peters, van Leeuwarden, weduwe van Peter Isaack, p.q. Jan Arents, als goede bekende. Gekopuleerd 13 aug.
- pr. 17 aug. 1678 Joest Hovett, van Leeuwarden, volontier onder kapitein Tako de Sighers, present, en Christina Eppingha, van Rheen, p.q. Cornelis Claesen, als goede bekende. Gekopuleerd 11 sep.
- pr. 7 sep. 1678 Conraed Thomas, van Meppen, soldaat onder kolonel Tammenga, en Ytien Jans, uit Westfriesland, weduwe van Hindrick Peters, p.q. Coop Jans, als neef. Gekopuleerd 6 nov.
- pr. 9 nov. 1678 Folkert Auwkes, uit Friesland, present, en Grietien Alberts, van Anlo, weduwe van Lambert Hindrix, p.q. Roeleff Alberts, als halfbroeder. Gekopuleerd 4 dec.
- pr. 18 jan. 1679 Christiaen Hartel, van Leipzig, present, en Hindrickien Sytses, van Leeuwarden, p.q. Hans Dercks, als neef. Gekopuleerd 13 feb.
- pr. 8 feb. 1679 Jelle Piers, uit Westfriesland, soldaat onder kapitein Take Sigher ter Borgh, present, en Janke Jans, van Groningen, weduwe van Casper Tiddingshs, p.q. Bernhardus Pittouw, als goede bekende. Gekopuleerd 28 feb.

- pr. 22 feb. 1678 Folckert Auckles, uit Westfriesland, present, en Catharine Jans, weduwe van Jan Faes, p.q. Jan Print, als neef. Gekopuleerd 11 apr.
- pr. 3 mei 1679 Ryck Frericx, van Buitenpost, present, en Geertruit Arents van der Camp, van Helpman, p.q. Aris Roeleffs, als vader. Gekopuleerd 5 juni.
- pr. 21 juni 1679 Nicolaus Gaasma, van Leeuwarden, present, en Deuwertien Metelen, van Groningen, p.q. Roeleff Metelen als vader. Attestatie gepasseerd 8 juli.
- pr. 26 juli 1679 Focco Clasen, van Harlingen, soldaat onder kapitein Mello Condens, en Aeltien Hindrix, van Groningen, p.q. Geert Hindricx, als goede bekende. Gekopuleerd 7 okt.
- pr. 26 juli 1679 Baucke Cornelis, van Bolsward, present, en Trijntien Roebers, weduwe van Roebert Sicma, van Ootmarsum, p.q. Abraham Hammens, als goede bekende.
- pr. 26 juli 1679 Staets Wynnick, van Leeuwarden, present, en Harmtien Bartes, van Groningen, p.q. Gijsbert Willems, als neef. Gekopuleerd 29 jan. 1680.
- pr. 25 okt. 1679 Derck Berents, van Coevorden, present, en Stijntien Jacobs, van Leeuwarden, p.q. Jan Wassenborgh, als oom. Gekopuleerd 18 nov.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 171, 1680-1685

- pr. 17 jan. 1680 Jochem Peters, van Leeuwarden, present, en Geertruit Edskes, uit Westfalen, weduwe van Edske Galties, p.q. de korporaal Jan Jans, als zwager. Gekopuleerd 3 feb.
- pr. 24 jan. 1680 Johannes Marcus Oostergo, uit Westfriesland, present, en Grietien Boelens, van Groningen, weduwe van Anthonie Luities, p.q. Jan Harms, als zwager. Gekopuleerd 20 feb.
- pr. 24 jan. 1680 Derck Jans, van Heerenveen, present, en Tiackie Syerts, p.q. Harm Willems, als goede bekende. Gekopuleerd 25 mrt.
- pr. 27 mrt. 1680 Rotgerus Rotgers, der beide rechten doctor, en Catharina Hachtin-gius, van Leeuwarden. Attestatie verleend naar Dokkum.
- pr. 3 apr. 1680 Hindrick Geerts, van Sleen, present, en Attien Gerrits, van Leeuwarden, p.q. Jacob Jans, als neef. Gekopuleerd 4 mei.
- pr. 17 april 1680 Roeleff Bavinck, luitenant, en Doetie Jans, van Leeuwarden, weduwe Boom, beiden present. Attestatie gepasseerd 6 mei.
- pr. 23 okt. 1680 Bouwke Cornelis, van Bolsward, present, en Grietien Jansen, weduwe van Jan Beeckman, p.q. Peter Reinders, als zwager.
- pr. 30 okt. 1680 Claes Eisses, van de Lemmer, present, en Sipke Abels, van Molk-werum, p.q. Hinrik Coops, als goede bekende. Gekopuleerd 16 nov.
- pr. 30 okt. 1680 Nicolaes Vriese, van Leeuwarden, present, en Aeltien Jullens, van Groningen, weduwe van Haycke Hayckens, p.q. Lambert Geerts, als neef. Gekopuleerd 16 nov.
- pr. 6 nov. 1680 Benjamin Sytses de Vriese, van Dokkum, present, en Annegien Pe-ters, van Aduard, weduwe van Anne Clasen, p.q. Berent Trap, als goede bekende. Gekopuleerd 2 dec.

- pr. 11 dec. 1680 Rins van Ripema, „Pastor tot Oostrum in West-Frieslandt”, present, en Christina Reichle, van Ulrum, p.q. Redger Reichle, als vader. Gekopuleerd 6 jan. 1681.
- pr. 29 jan. 1681 Homme Gerrits, van de „Knijp” uit Heerenveen, p.q. Popke Jans, als neef, en Josina de Nijs, van Groningen, p.q. Joost de Nijs, als vader. Attestatie gepasseerd.
- tr. 22 feb. 1681 Lenard Strick, van Franeker, en Aefke Meinema, van Zuidhorn.
- pr. 9 apr. 1681 Marten Gerrits, van Dokkum, present, en Marregien Mellens, van Groningen, p.q. Jan Reintiens, als goede bekende. De geboden zijn ook te Grijpskerk afgekondigd. Gekopuleerd 18 mei.
- pr. 30 apr. 1681 Geert Frericx, van Rhoon, present, en Jantien Aerleff, van Dokkum, weduwe van Aerleff Jans, p.q. Aleff Jans, als goede bekende. Gekopuleerd 20 mei.
- pr. 18 juni 1681 Jan Frericx, van Leeuwarden, present, en Geertien Harms, van Groningen, weduwe van Hinrick Hindricks, p.q. Coert Harms, als broeder. Gekopuleerd 28 juli.
- pr. 15 okt. 1681 Peter Hendricx, van Kollum, present, en Sibrichien Onnens, van Opende, weduwe van Suwert Hindricx, p.q. Geert Engelberts, als zwager. Gekopuleerd 17 nov.
- pr. 29 okt. 1681 Peter Brouwer, van Leeuwarden, present, en Maria Hindricx van den Habel, p.q. Hindrick Entrop, als goede bekende.
- pr. 12 nov. 1681 Tiarck Everts, present, en Takien Idsinga, uit Westfriesland, p.q. monsieur Carel Pyeman, als neef. Geboden zijn ook te Delfzijl „gegaan”. Gekopuleerd 6 dec.
- pr. 10 dec. 1681 Hindrick Gerrits, van Groningen, present, en Ebeltien Barthels, van Deersum, p.q. Hindrik Bartels, als broeder. Gekopuleerd 3 jan. 1682.
- pr. 14 jan. 1682 Joachimus Borgesius, der beide rechten doctor, p.q. monsieur Kerins, als oom, en Johanna van Hottinga, weduwe Acronius, van Dokkum, p.q. ds. Helperi. Attestatie gepasseerd 31 jan.
- pr. 28 jan. 1682 Derck Hayes, van Dokkum, soldaat onder de garde van de Prins van Nassau, present, en Willemtien Roeleffs, van Eelde, p.q. Claes Writsers, als neef. Te Zuidwolde (G.) gekopuleerd.
- pr. 25 mrt. 1682 Jan Wickers, van Dokkum, present, en Hebeltien Steffens, van Groningen, p.q. Jan Steffens, als broeder. Gekopuleerd 11 apr.
- pr. 25 mrt. 1682 Louwert Rients, van Midwolde, present, en Maycke Jans, van Bergum, p.q. Jacob Abrahams, als goede bekende. Gekopuleerd 26 apr.
- pr. 15 apr. 1682 Geert Harms, van Groningen, present, en Reinouw Egberts, van Harlingen, p.q. Jacob Leuwes, als goede bekende. Gekopuleerd 4 mei.
- pr. 8 juli 1682 Johannes Stachouwer, drossaard en mede heer van de heerlijkheid Schiermonnikoog, present, en Hinrica Helmholz, p.q. dr. Bronne Helmholz, als broeder. Attestatie gepasseerd.
- pr. 15 juli 1682 Jurrien Hindricks, van Leeuwarden, present, en Annegien Tatens, van Groningen, weduwe van Tate Tatens, p.q. Harm Harmsen, als goede bekende. Gekopuleerd 11 aug.

- pr. 30 sep. 1682 Reneke Rypema, p.q. Bouwe Rypema, gemeensman te Dokkum, en Grietien Tonnis, weduwe van Jan Lippens Helwerda, p.q. de vaandrig Wilhelm Eels. Gekopuleerd 19 okt.
- pr. 14 okt. 1682 Barthelt Meertens, van Kassel, present, en Trijntien Worp, van Dokkum, p.q. Roelof Abrahams, als goede bekende. Gekopuleerd 7 juli.
- pr. 11 nov. 1682 Roeleff Alberts, van Heerenveen, ruiter onder majoor Verruci, present, en Geertruit Eisses, van Groningen, p.q. Eisse Eisses, als neef. Gekopuleerd 30 nov.
- pr. 2 dec. 1682 Berent Willems, van Leeuwarden, present, en Aeltien Jacobs, van Groningen, p.q. Aeldrick Jacobs, als broeder. Gekopuleerd 24 apr. 1683.
- pr. 7 juli 1683 Gerrit van der Koyen, van Leeuwarden, p.q. Claes van der Koyen, als vader, en Geertruit Tabbes Groenendall, p.q. Rycke Buytenpost, als neef. Gekopuleerd 24 juli.
- pr. 8 sep. 1683 Sibold Rispens, van Dokkum, present, en Catharina Geersma, van Groningen, p.q. Jan Harms, als oom. Gekopuleerd 27 sep.
- pr. 22 sep. 1683 Derck Mattheae, van Bremen, present, en Sophia Bieruma, van Leeuwarden, p.q. Jacob Dercx, als zwager. Gekopuleerd 10 okt.
- pr. 10 nov. 1683 Gerrit Hansen, van Bolsward, present, en Maria Wilkes, van Boertange, p.q. Timen Gerrits, als neef. Gekopuleerd 11 dec.
- pr. 22 nov. 1683 Gerrit Fransens, van Groningen, present, en Trijntien Arents, „uyt Vlielandt“, p.q. Holte Jans, als neef. Geboden mede te Westeinde van Vlieland. Attestatie gepasseerd 11 mrt. 1684.
- pr. 26 jan. 1684 Jacob Hansen, van Leeuwarden, present, en Annegien Mennens, van Groningen, p.q. Jacob Remmers, als goede bekende. Gekopuleerd 14 feb.
- pr. 9 feb. 1684 Rense Wighers, van Jelsum, present, en Annegien Harms, van Groningen, p.q. Bastiaen Elbers, als zwager. Gekopuleerd 11 apr.
- pr. 22 mrt. 1684 Jurrien Warners, van Saaksum, present, en Grietien Cornelis, van Burum, p.q. Balster Broeckhuys, als neef. Gekopuleerd 17 apr.
- pr. 22 mrt. 1684 Johannes Jonghbloedt, p.q. dr. Jonghbloedt, als broeder, en Maria van Amama, van Dokkum, weduwe van de convooimeester Sassemma. Geboden mede te Coevorden.
- pr. 17 mei 1684 Thyes Huisingsh, van Groningen, present, en Jantien van Houten, van Makkum, p.q. Jan Hoffsnijder, als goede bekende. Gekopuleerd 4 juni.
- pr. 7 juni 1684 Jan Altinck, van Groningen, present, en Bregitta van Bolten, van Leeuwarden, p.q. de notaris Lucas Wieringa, als gemachtigde. Gekopuleerd te Leeuwarden op 4 juli.
- pr. 21 juni 1684 Evert Gerrits, van Groningen, present, en Sijke Koenes, bij de Warf onder Burum in Westfriesland. Attestatie gegeven 9 juli.
- pr. 28 juni 1684 Derck Harms, van Scheemda, soldaat onder kapitein Aickema, present, en Roercke Dercx, van Leeuwarden, weduwe van Geurt Janssen, p.q. Lucas Camp, als goede bekende. Gekopuleerd 25 juli.
- pr. 26 juli 1684 Jan Harms, van Groningen, present, en Annetien Folckers, van Monneckezijl, p.q. Carst Willems, als goede bekende. Gekopuleerd 13 aug.

- pr. 15 aug. 1684 Romke Jans, soldaat onder kapitein Valck, en Riemkien Sytses, van Leeuwarden. Proklamaties te Huizum gehad.
- pr. 4 okt. 1684 Derck Jans, van Heerenveen, present, en Ettien Everts, van Groningen, weduwe van Evert Gerrits, p.q. Tonnis Gerrits, als goede bekende. Gekopuleerd 20 nov.
- pr. 11 okt. 1684 Hindrick Verschuir, present, en Grietien Friesma, van „Oudtkerkken”, p.q. Folkerus Friesma, als broeder. Gekopuleerd 29 okt.
- pr. 18 okt. 1684 Gerlacus Pathuis, p.q. de heer advokaat Jacobus Pathuis, als vader, en juffer Cornelia Bruinsma. De geboden gaan mede te Leeuwarden.
- pr. 17 jan. 1685 Jasper Boelens, van Sneek, present, en Bawe Polmers, van Groningen, p.q. Harm Petties, als zwager. Gekopuleerd 4 feb.
- pr. 21 feb. 1685 Bartelt Gerloffs, van Groningen, ruiter onder de heer majoor en commandeur Verruci, present, en Hillegien Berents, van Dokkum, weduwe van Harm Jans, p.q. Frans Hindricx, als neef. Gekopuleerd 18 maart.
- pr. 7 mrt. 1685 Rembt Jacobs, van Loppersum, present, en Willemina Denys, van Leeuwarden, p.q. Luichien Hessels, als neef.
- pr. 14 mrt. 1685 Jan Berents, van Dockum, present, en Jantien Berents, van Groningen, p.q. Lucas van Lingen, als halfbroeder. Gekopuleerd 1 apr.

Fryiske rie foar heraldyk,

YNSTELD TROCH DE FRYSCHE AKADEMIE

JIERFERSLACH 1987/1988

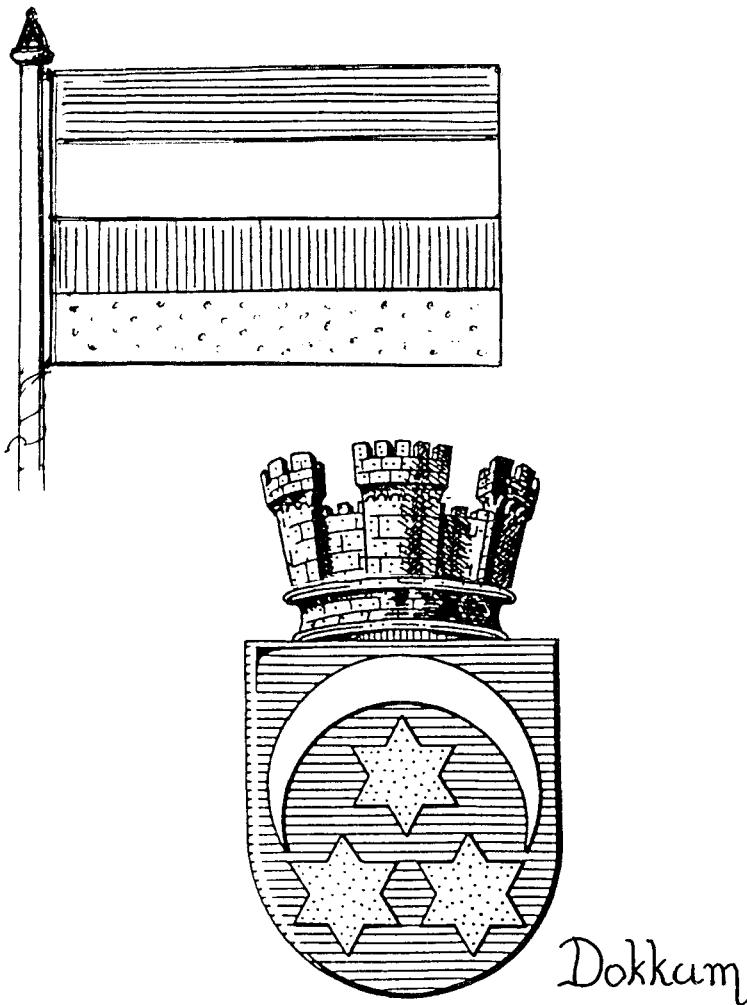
De Fryske Rie foar Heraldyk hat dit ferslachjier gear west op 8 septimber en 19 novimber 1987, 2 febrewaris en 12 april 1988. It wark wie foar 't grutste part fan itselde soarte as wy út oare jierren wend binne. In bysúnder hichtepunt wie de offisjele oanbieding yn 'e hjerst fan 1987 fan it boek „Noordnederlandse Heraldiek“, dêr't, lykas yn it foarige jierferslach al sein is, ús leden Dull tot Backenhagen en Bultsma aan meiwurke ha. In oar punt dat yn 't ferslach fan ferline jier al neamd wie, binne de doarpswapens en -flaggen fan 'e gemeente Dongeradiel, dy't ûnderwyls offisjeel fêstlein binne en yn it Genealogysk Jierboekje 1988 registrearre wurde. Oer de registratorie fan famyljewapens is in artikel ferskynd yn 'e Friesland Post, ûnder meiwurking fan ús lid Bultsma. Fierders binne in tal fragen beändere, ú.o. oer de famyljewapens Dorhout, Orxma, Siderius, De Groot, Voolstra en Hoekstra; oer it Mauritiuskrús yn it wapen fan Jirnsum, in wapenspreuk yn 'e Stateseal en twa segelstimpels, ien dêrfan fan 'e prior fan Lûntsjerk. Fierders is rie jûn by de restauraasje fan in hearebank yn Tsjerkwert, roubuorden yn Friens, wapens yn 'e Ljouwerter Waalske Tsjerke en ien by it Princessehof. Oan in sulversmid yn Schoonhoven is rie jûn oer it ferbetterjen fan 'e kroanen op in searje leppeltjes mei Fryske stedswapens en de gemeente Ljouwert is op it festje spuid oer it brûken fan 'e Aldebou as flaggemêst.

Dat lêste bringt ús op in ferskynsel dat net nij is, mar dêr't de Rie fan 't jier wol tige faak oer stroffele is. It brûken fan wapens en flaggen komt sa't it liket de lêste jierren wer hyltyd mear yn 'e moade. Mar dêrmei skynt de heraldyk tagelyk ta jachtfjild fan allerhanne „ûntwerpers“ (of moatte wy sizze: „designers“?) keard te wêzen. No is heraldyk in moai spultsje en 't is fansels prachtich at elkenien dêroan meidwaan kin, mar it is ek in spultsje mei regels en tradysje. En it docht gauris bliken dat de selsbeneamde „heraldisy“ dêr alhiel neat fan witte of fan witte wolle. In pear foarbylden. De feriening Leeuwarder Watersport makke ús derop yndachtich dat de flagge fan har feriening, dy't offisjeel registratorre is, troch allerhanne wettersportferienings samar neimakke wurdt. De hofleveransiers moasten sanearre wurde: dan daliks mar mei in wapen nije styl. De Fryske Rie foar Heraldyk hat yn in skriuwen aan 'e Keninginne mei ferskate arguminten nei foaren brocht dat it nije ûntwerp no just net in ferbettering wie. Dat skriuwen hat lykwols neat úthelle. En om dan dalik mar alle striaderaasje byinoar te hawwen: der is ek noch wat skreaun en wreaun mei it „Consulentchap voor de Heraldiek in de Provincie Groningen“, dêr't guon it net lykfine kinne mei it systeem fan wapenkroanen dat de Fryske Rie foar Heraldyk al jierren foarstiet.

Sa njonkenlytsen wurdt it werris tiid om fan 'e mineur nei de majeur. Net al te hurd, want earst is der noch te melden dat ús lid en betûfte wapentekener, de hear P. Bultsma fan 'e Jouwer, nei jierren trouwe tsjinst spitiogernôch fanwegen drokte en hûslike omstannichheiden as lid betankje moatten hat. De Rie siet fansels al oarklaud súnder wapentekener, mar aldergeloks ha wy in opfolger reefûn, de hear R. Broersma fan Ljouwert, dy't ek al meiwurke hat oan it Genealogysk Jierboekje fan 1988. Troch it wijseljen fan wapentekener en ek troch drokte fan ûnderskreaune is der spitiogernôch vrijwat wurd lizzen bleaun, mar dy skea hoopje wy it kommende jier yn te heljen.

H. Bremer

DE DOARPSWAPENS EN FLAGGEN FAN DE GEMEENTE DONGERADIEL

Dokkum

Inlieding

De rige doarpswapens en flaggen fan de gemeente Dongeradiel begjint fansels mei it steds-wapen en de stedsflagge fan Dokkum, lykas hjir boppe werjûn. Hja binne ek ôfbylde op side 81 fan „De Vrije Fries“ út 1986.

De wapens en flaggen binne goedkard en fêststeld troch de Ried fan de gemeente Dongeradiel by riedsbeslút fan 28 jannewaris 1988.

De Fryske Rie foar Heraldyk

Boarnwert

Wapen: rjochtskean dield fan sulver en blau; oer alles hinne in leelje fan read yn it sulver en fan sulver yn it blau.

De leelje is fan it slachte Aylva (fan Boarnwert).

Flagge: broekskean dield: fan de broekside óf blau-wyt; op 't midden in leelje fan trijfjirde flaggehichte fan read yn it wyt en fan wyt yn it read.

Brantgum

Wapen: yn sulver in reade rjochterskeanbalke, belein mei in gouden pinsiel mei de stâle nei ûnderen, fan boppen beselskippe fan in reade leelje, yn 'e skyldfoet fan in read rôd.

De skeanbalke stiet foar de wei dy't it doarp midstwa snijt; it pinsiel is in oantinken aan de skilder Ids Wiersma, dy't yn dit doarp berne waard; de leelje is fan it slachte Rinnerda en it Catharine-rêd wiist op 'e tsjerkepatroan.

Flagge: wyt, mei in reade broekskeanbaan fan ientredde flaggehichte en dêrop in giel pinsiel fan it wapen.

Ealsum

Wapen: loftsskean dield fan blau en sulver; oer alles hinne in rôd fan 't iene yn 't oare, fan boppen beselskippe fan in gouden seispuntige stjer, yn 'e skyldfoet fan in blauwe leelje.

Flagge: flechtskean dield fan blau en wyt; op it midden in rôd mei seis speaken fan 't iene yn 't oare fan trijfjirde flaggehichte.

Eanjum

Wapen: trochsnien: a. yn sulver trije krûste griene tuorrebouten, gearbûn mei in read lint; b. achtris bepealle fan blau en sulver.

De tuorrebouten komme út it wapen Holdinga, de peallen út it wapen Thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg.

Flagge: flechtskean dield; aan de broekside wyt, mei dêrop de tuorrebouten-meilint fan it wapen; aan de flechtside acht like grutte banen fan wyt en blau.

Easternijtsjerk

Wapen: dield: 1. yn read in sulveren kliuwende wynhûn; 2. yn blau in sulveren oargelpiip, beselskippe fan twa sulveren roazen yn it skyldhaad.

De tsjerkepatroan is Caecilia, har symboal is it oargel, dêr't in piip út nommen is. De wynhûn en de roazen komme út it wapen Sjoorda.

Flagge: flechtskean dield fan read en blau; op it midden in wite springende wynhûn fan trijfjirde flaggehichte.

Eastrum

Wapen: yn goud in griene keale beamstamme, oan wjerskanten ferlege beselskippe fan in reade bakstien.

De beamstamme is út it wapen fan 'e famylje Mellema; de bakstiennen binne as oantinken aan it âlde stienfabryk.

Flagge: giel, in griene flechtskeanbaan mei gnodzen, yn de broektop in read lizzend blok.

Foudgum

Wapen: yn goud in blauwe rjochterskeanbalke, belein mei in gouden pinnehâlder mei kroantsjepinne mei de stâle nei boppen, fan boppen beselskippe fan in reade roas.

De skeanbalke is de wei dy't it doarp trochsnijt, de pinne dêrop is fan de skriuwer-dûmny François Haverschmidt ofwel Piet Paaltjens; de roas is út it wapen Stenstera.

Flagge: giel, mei in blauwe broekskeanbaan fan ientredde flaggehichte en dêrop in giele pinnehâlder-mei-pinne fan it wapen.

Hantum

Wapen: rjochtsskean dield fan sulver en read, yn it sulver in reade ikel mei de stâle nei ûnderen, yn it read trije gouden penjes, set ien en twa.

De ikel is úntliend oan it wapen fan it slachte Hettinga, dat lange jierren op Tjallinga state wenne hat; de penjes wize op 'e tsjerkepatroan Nicolaas, mar tagelyk op 'e rjochtdei, dy't hja eartiids tiisdeis hâlden waard.

Flagge: broekskean dield fan de broekside ôf read-wyt, mei yn it read in giele ikel fan heale flaggehichte.

Hantumhuzen

Wapen: rjochtsskean dield fan sulver en grien, oer alles hinne de tsjerke fan Hantumhuzen fan read, mei de toer fan read nei lofts.

De tsjerke fan Hantumhuzen is as wichtich monumint keazen ta symboal foar it doarp. It grien tsjut op it greidlân yn 'e omkriten.

Flagge: broekskean dield: fan de broekside ôf wyt-grien, mei yn it wyt de reade tsjerke mei toer fan it wapen, de toer aan de broekside.

Holvwert

Wapen: yn goud in reade mercuriusstêf, in blau skyldhaad mei rjochts in kearde heale moanne fan sulver.

De Holwerter tsjerke heerde by âlds oan it kleaster fan Echternach, dêr't Willibrord begroe-ven leit; Holwert wie by âlds in hannelsdoarp; it symboal foar de hannel is de mercuriusstêf.

De heale moanne yn blau is út it wapen fan it Amelân en ferwiist nei it fear op dat eilân.

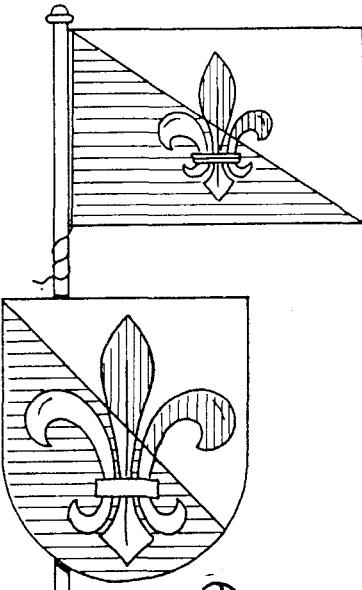
Flagge: twa banen fan blau en giel, wêrfan't de hichten har ferhâlde as 1 : 2; oer alles hinne op ientredde fan de broek in mercuriusstêf, yn it blau fan wyt en yn it giel fan read.

Ie

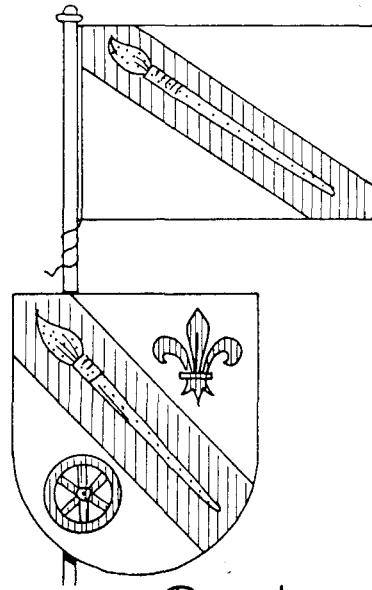
Wapen: yn blau in weagjende sulveren lofterskeanbalke, fan boppen beselskippe fan in sulveren omkearde ôfskuorde ienkoarnskop, yn 'e skyldfoet fan in sulveren leelje.

De weagjende skeanbalke is de le, dêr't it doarp nei neamd is; de ienkoarn komt út it wapen Humalda en de leelje út it wapen Mockema.

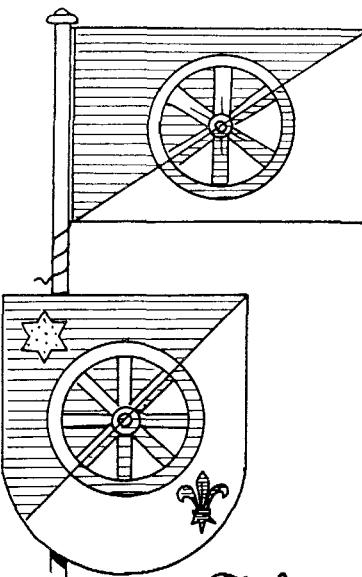
Flagge: blau, mei in witte weagjende flechtskeanbaan fan ientredde flaggehichte, yn de broektop in omkearde ôfskuorde witte ienkoarnskop fan it wapen.

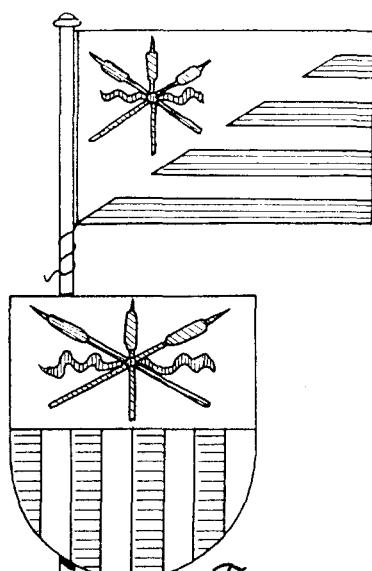
Boarnwert

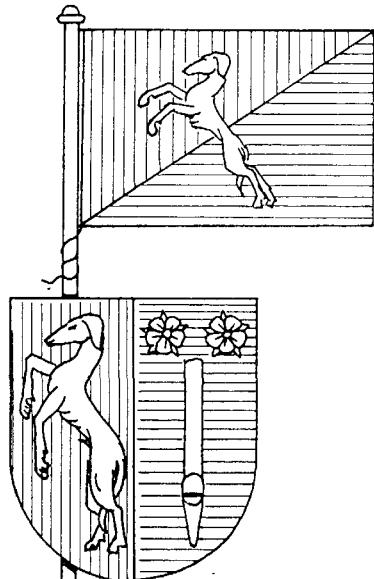
Brantgum

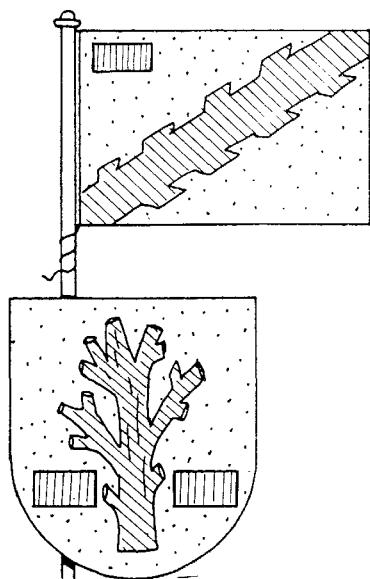
Ealsum

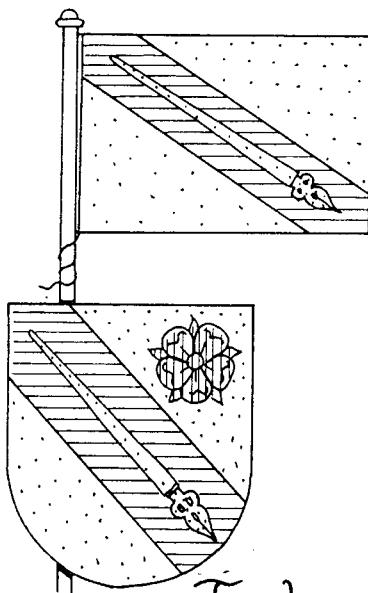
Fanjum

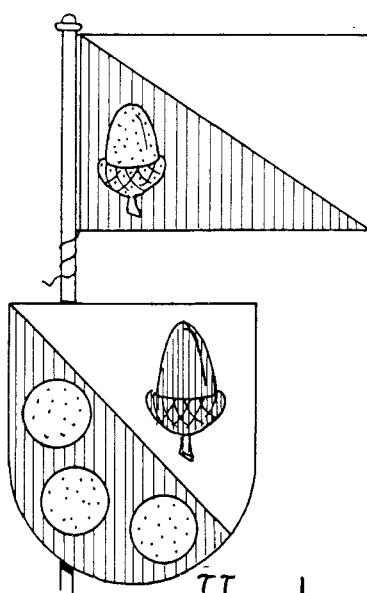
Easterijtsjerk

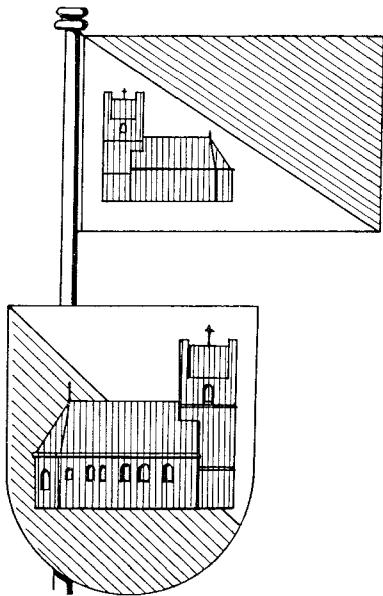
Eastrum

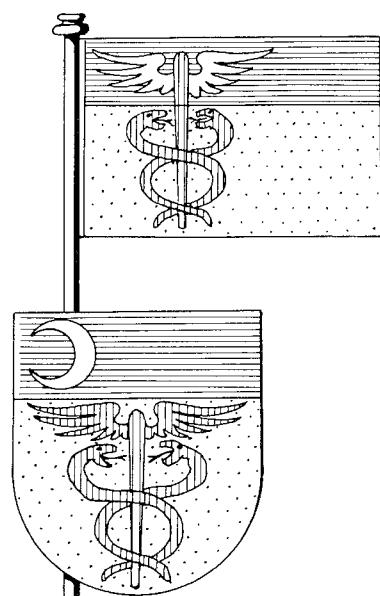
Foudgum

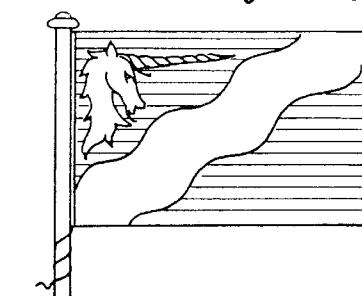
Hantum

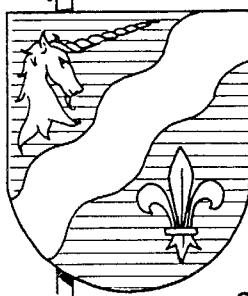
Hantumhuzen

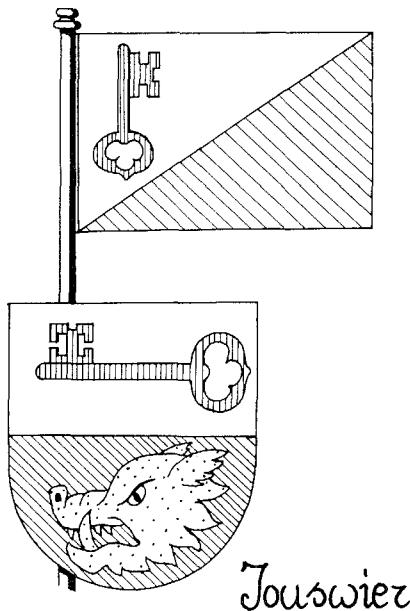
Holwert

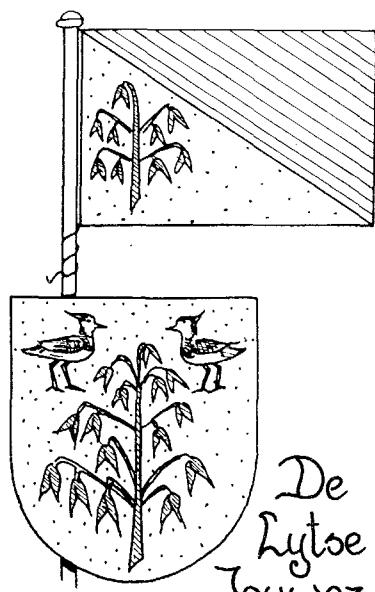
Ie

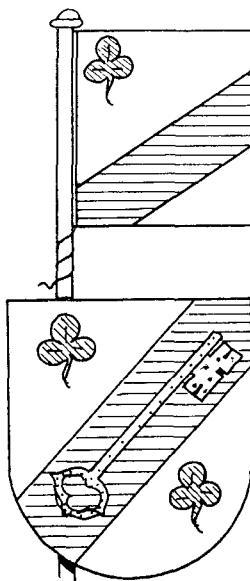
Ingwierrum

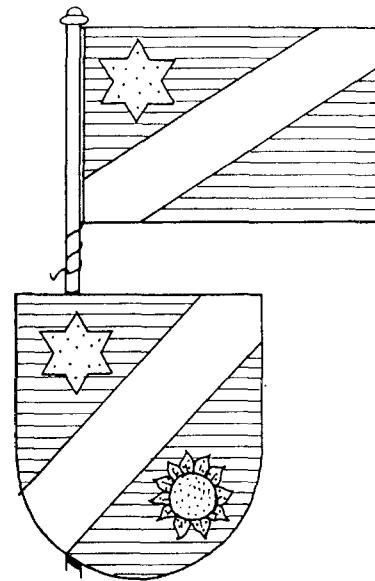
Jouswier

De
Lijtse
Jouwer

Lijssenhoek

Mitselwier

Ingwierrum

Wapen: yn goud in út 'e skyldfoet oprizende terp, fan boppen beselskippe fan twa swarte swimmende einen, in skyldhaad fan blau, belein fan twa nei lofts kearde sulveren kepers.
De terp stelt it elemint „wier” yn ‘e namme foar, mar ek de âld Lauwersseedyk dy’t by Ingwierrum lâns rint. De einen wize op ‘e einekoaien yn ‘e omkriten. It skyldhaad mei de twa kepers tsjut op ‘e oanwêzige slûs.

Flagge: trije like hege banen giel-blau-giel, yn de boppeste baan yn de broektop in zwarte swimmende ein, yn de blauwe baan twa wite broekkepers.

Jouswier

Wapen: trochsniel: a. yn sulver in reade lizzende kaai mei de bek nei rjochts en nei boppen; b. yn grien in gouden everswinekop.

De kaai is it symboal fan Petrus, de tsjerkepatroan; it grien ûnderyn wiist op it part „wier” yn ‘e doarpsnamme; de baarch is úntliend aan it wapen Bergsma.

Flagge: flechtskean dield fan wyt en grien; yn it wyt in reade steande kaai mei de bek nei boppen en nei de flechtside ta keard.

De Lytse Jouwer

Wapen: yn goud in griene hjouwerplûm, yn 't skyldhaad beselskippe fan twa elkoaroansjende Ijippen yn natuerlike kleur.

De hjouwerplûm makket fan it wapen in sprekend wapen; de Ijippen komme út it wapen fan Wouter Schregardus, dy’t fan 1705 oant 1749 hîirre dûmny wie, mar dizze fûgels tsjutte ek op it grutte tal greidfûgels dat yn ‘e omkriten tahâldt.

Flagge: broekskean dield, fan de broekside ôf giel-grien, yn it giel in griene hjouwerplûm fan it wapen.

Ljussens

Wapen: yn silver in blauwe lofterskeanbalke, belein mei in gouden kaai mei de bek nei boppen en nei links, fan boppen en yn 'e skyldfoet beselskippe fan in griene klaver.

De kaai is fan ‘e tsjerkepatroan Petrus; de klavers binne út it wapen Gerroltsma.

Flagge: wyt mei in blauwe flechtskeanbaan fan ientredde flaggehichte; yn de broektop in griene klaver.

Mitselwier

Wapen: yn blau in sulveren lofterskeanbalke, fan boppen beselskippe fan in gouden seispuntige stjer, yn 'e skyldfoet fan in gouden sinneblom.

It âlde wapen fan Eastdongeradiel, oanfolle mei in stjer as oantsutting fan de eardere sit fan it gemeentebestjoer yn dit doarp en mei in sinneblom út it wapen Ropta, dêrmei tagelyk it symboal foar de hjoeddeiske kwekerij.

Flagge: blau; in witte flechtskeanbaan fan ientredde flaggehichte; yn 'e broektop in giele seispuntige stjer.

Moarre

Wapen: yn goud in blauwe peal, belein mei in sulveren oargelpiip mei gouden labium, rjochts fan boppen beselskippe fan in blauwe ôfskuorde earnskop, lofts yn de skyldfoet fan in blauwe bot.

It wapen is yn 'e tsjinkleuren fan it wapen Heemstra, dêr't ek de earnskop aan úntlien is; dy earnskop wiist boppedat op 'e tsjerkepatroan Johannes de Evangelist; de oargelpiip stiet foar it Schwartsburg-oargel te Moarre, it âldste oargel fan 'e Dongeradielen; de bot is út it wapen Botma.

Flagge: flechtskean dield fan giel en blau, yn it giel in blauwe ôfskuorde earnskop.

Nes

Wapen: dield: 1. yn read in út de dielline kommende helte fan in Nessemer ûleboerd fan sulver, wêzende in útkommend seehynderke mei tusken de bek en it boarst in dit boarst oanreitsjend omkeard sittend fûgeltsje en in yn de iepen makke rêch skean nei rjochts oantipende trijeblêdige tulp; 2. yn blau trije weetieren mei stâlen en blêden, pleast twa en ien.

It yn Fryslân seldsume Nessemer ûleboerd hat yn dit heraldyk rjochter skylddiel in plak kriegen yn de kleuren fan Eastergoa; yn it linker skylddiel binne yn de kleuren fan it gemeentewapen; de ieren symbolisearje de lângebou yn dizze kontreien.

Flagge: broekskean dield yn de foarm fan twa flechtskean ôfkearde tulpen fan it ien yn 't oare, fan de broek ôf read-wy়t.

Nijewier

Wapen: yn goud in út 'e skyldfoet oprizende griene terp mei dêrboppe in read Jeruzalimsk krús.

De griene terp is de „wier“ út 'e namme, it Jeruzalimsk krús ferwiist nei it kleaster Sion.

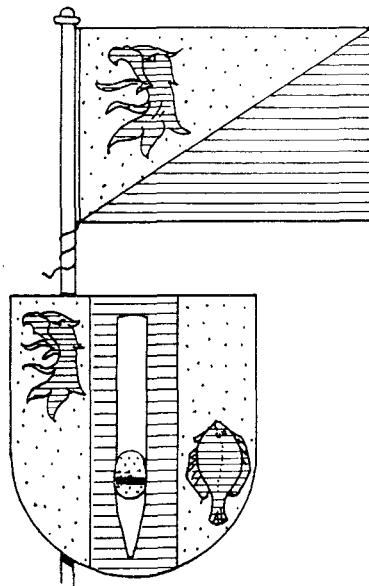
Flagge: flechtskean dield fan giel en grien; yn it giel in read Jeruzalimsk krús fan heale hich-te.

Peazens-Moddergat

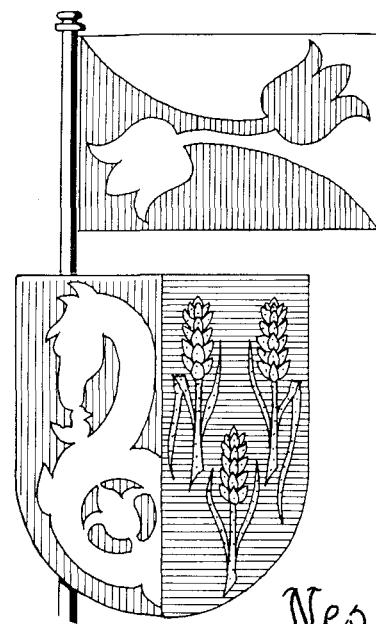
Wapen: yn goud in blauwe dwersbalke, belein mei in sulveren nei (heraldyk) rjochts swimmende fisk, en fan boppen beselskippe fan twa griene klavers en fan únderen fan in read anker dêr't de kop fan einiget yn in T-krús.

Foar dizze twillingdoarpen jildt de fisk as úntsteanssymboal foar dizze fiskersmienskip; it anker dat yn de kop einiget yn in Anthoniuskrús (ek T- of Taukrús neamd) bringt de fiskerij nochris ekstra yn omtiniken fan dizze mienskippen, dy't yn 1883 by in ramp gâns ynwenners ferlearen; ek moat neffens de klok Anthonius de tsjerkepatroan west hawwe. Letter leine de Iju har yn beide doarpen mear op agraryske bestearsmûgligheden ta, dêrom de twa griene klavers.

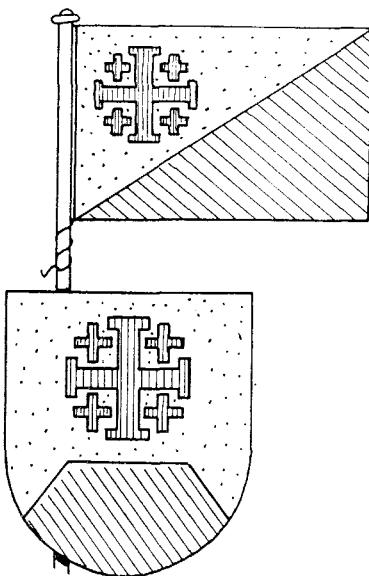
Flagge: twa like hege banen fan grien en read, oer it midden in lizzend Anthonius-anker-krús mei de T-balke op ientredde fan de broek; yn de broektop en -foet in giel klaverblêd.

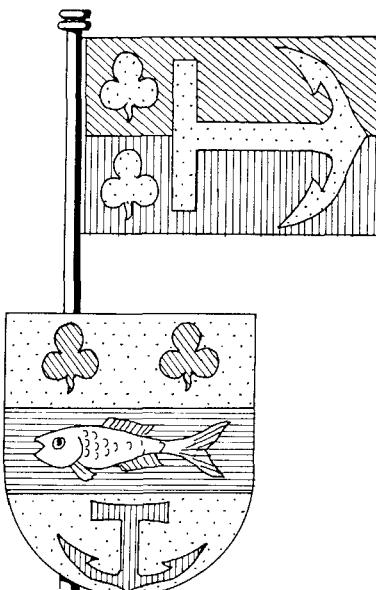
Moarre

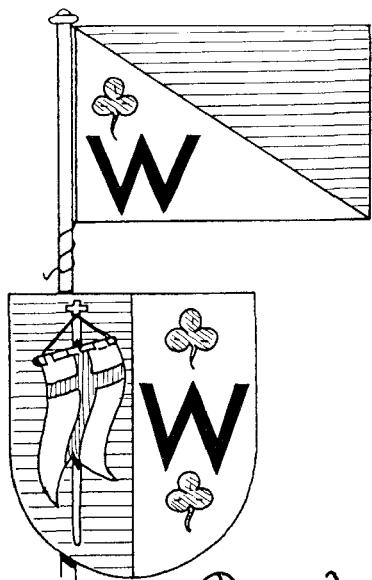
Nes

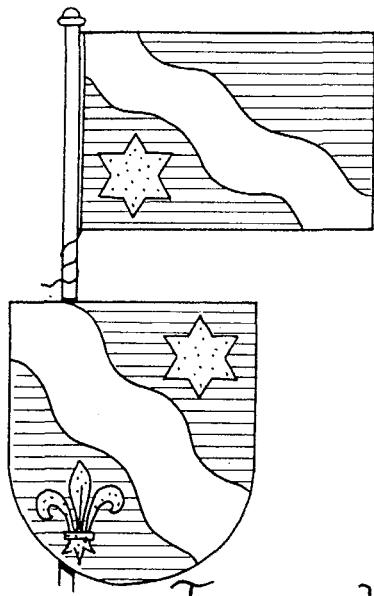
Nijewier

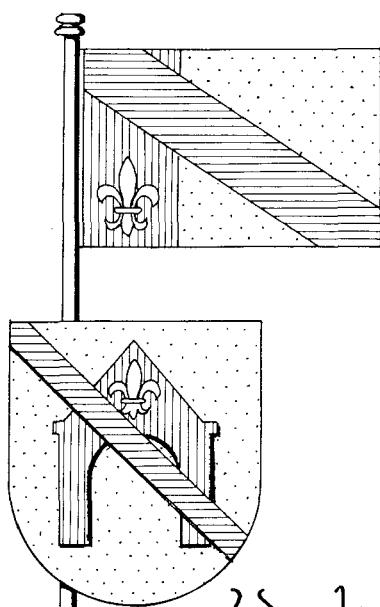
Peazens-Moddergat

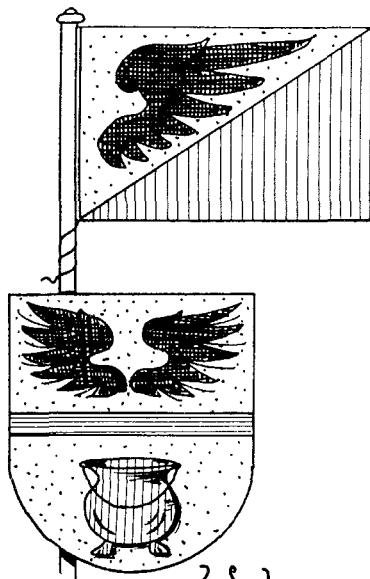
Raard

Ternaard

Waaksens

Wetsens

Raard

Wapen: dield: 1. yn blau in sulveren krúsfinkel mei in read krús; 2. yn sulver in swarte W fan boppen en yn 'e skyldfoet beselskippe fan in griene klaver.

It krúsfinkel stiet foar it Laam Gods, dat heart by Johannes de Doper, de tsjerkepatroan. De lofsterhelte komt út it wapen Van Kleffens, wêrby't de W de earste letter is fan de stamheit Oege Thomass (yn de âlde stavering: Wge Thomass).

Flagge: broekskean dield, fan de broek ôf wyt-blau; yn in swarte W fan ientredde flaggehichte mei boppe de earste helte fan de W in grien klaverblêd.

Ternaard

Wapen: yn blau in weagjende sulveren rjochterskeanbalke, fan boppen beselskippe fan in gouden seispuntige stjer, yn 'e skyldfoet fan in gouden leelje.

It âlde wapen fan Westdongeradiel, oanolle mei in stjer as oantsutting fan yn dit doarp de eardere sit fan it gemeentebestjoer en mei de leelje fan de Aylva's.

Flagge: blau, in wite weagjende broekskeanbaan fan ientredde flaggehichte, yn de broekfoet in giele seispuntige stjer.

Waaksens

Wapen: yn goud in reade stinzepoarte mei yn 'e topgevel in sulveren leelje, oer alles hinne in blauwe fersmelle rjochterskeanbalke.

It histoarysk gebou fan Waaksens, de poarte fan Sjuksma State, mei yn 'e gevel de leelje út it wapen Sjuksma. De skeanbalke stiet foar de ferkearswei troch it doarp hinne.

Flagge: In reade broeking mei yn 'e foet in wite leelje; in giele flecht; oer alles hinne in blauwe broekskeanbaan fan ientredde flaggehichte.

Wetsens

Wapen: yn goud in blauwe fersmelle dwersbalke, fan boppen beselskippe fan twa zwarte earnswjukken, yn 'e skyldfoet fan in reade itenspôt.

De itenspôt is fan Vitus, de tsjerkepatroan. De earnswjukken ferwize nei it wapen fan de famylje Jarla. De namme fan dy famylje libbet noch altiten yn de nammen Jaarla-gat (Jelle-gat) en Jaarla-sleat, dy't oanjûn is mei de dwersbalke.

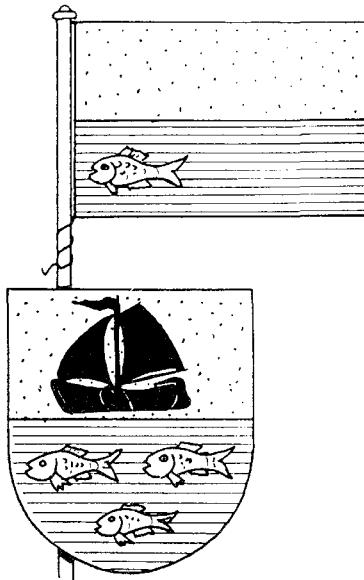
Flagge: flechtskean dield fan giel en read; yn it giel in swarte heale flecht.

Wierum

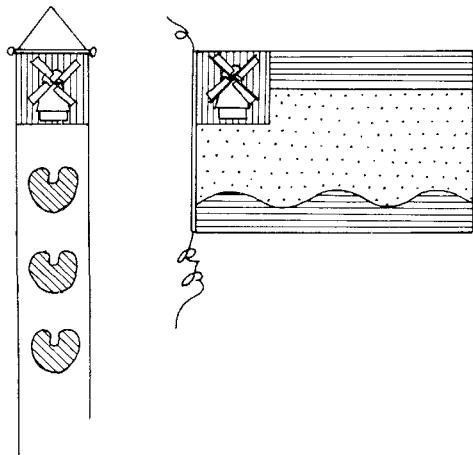
Wapen: trochsnien: a. yn goud in swart fiskersskip; b. yn blau trije sulveren fisken, set twa en ien (üntwerp fan R.J. Broersma te Ljouwert).

Skip en fisken wize op de fiskerij; it swart fan it skip ta in oantinken aan 'e ramp fan 1893.

Flagge: twa like hege banen fan giel en blau; yn it blau oan 'e broekside in wite fisk.

Wierum

Wetterskip
"Tusken Waed en Ie"

Flagge en wimpel fan it Wetterskip „Tusken Waed en Ie“

(Wetterskipshûs te Mitselwier)

Flagge: trije banen yn in hichteferhâlding fan 1 : 3 : 1, blau-giel-blau, de ûnderste baan weagjend; In read fjouwerkant kanton fan twafyfte flaggehichte, mei dêryn in wite mole. Wimpel: in fjouwerkante hys, mei dêryn in wite mole; in wite splytwimpelflecht, mei dêryn trije griene pompeblêden op in öfstân fan 'e hysgrins eltse kear de grutte fan sa'n pompeblêd.

YNHALD

	side
Klaas J. Bekkema: Genealogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy, ferslach oer it jier 1987/1988	3
F.H.K. van der Schuit: Pieter Heerbels	5
Reid van der Ley et al: Kertiersteat fan André Zwart	15
F. Feitsma: Fantasy en feiten by de famyljelist Teenstra	64
D.J. van der Meer en Ype Brouwers: Aebinga van Humalda	76
Auke de Vries: De kertiersteat fan prof. dr. Willem Banning	87
D.J. van der Meer: Lijst van dorpen en steden (1683-1694)	90
Reid van der Ley: Friezen in Groningen (1623-1685)	101

FRYSKE RIE FOAR HERALDYK

H. Bremer: Jierferslach 1987/1988	122
De doarpswapens en flaggen fan de gemeente Dongeradiel	123